

ภาพลักษณ์ประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลีจากการ์ตูนชุด 'ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า'

IMAGES OF THAILAND FROM A KOREAN PERSPECTIVE IN THE CARTOON SERIES

'TREASURE HUNTING'

SUHWAA LEE

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2568

ภาพลักษณ์ประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลีจากการ์ตูนชุด 'ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า'

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

IMAGES OF THAILAND FROM A KOREAN PERSPECTIVE IN THE CARTOON SERIES
'TREASURE HUNTING'

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF ARTS
(Thai)

Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University

2025

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ภาพลักษณ์ประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลีจากการดูซีรีส์ 'ล่าฆาตกรพิฆาต' สุดขอบฟ้า'

ของ

SUHWAA LEE

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิอร พรอำไพสกุล)

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.เปรม สอนสมุทร)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรรกร)

ชื่อเรื่อง	ภาพลักษณ์ประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลีจากการ์ตูนชุด 'ล่าซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า'
ผู้วิจัย	SUHWAA LEE
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2568
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิธิอร พรอำไพสกุล

ปริญญานิพนธ์เล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการนำเสนอในการ์ตูนชุด "ล่าซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า" และวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลี ขอบเขตของการวิจัยคือการ์ตูน "ล่าซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย" ผลการศึกษาพบว่า การ์ตูนเล่มนี้มีพฤติกรรมการนำเสนอภาพลักษณ์ประเทศไทย 4 กลวิธี พฤติกรรมการนำเสนอโดยใช้ตัวละครแบ่งออกตามประเภทของตัวละคร ได้แก่ ตัวละครของการ์ตูนชุดและตัวละครของประเทศไทย ตัวละครของการ์ตูนชุดมีบทบาทเป็นตัวแทนผู้อ่าน ตัวละครของประเทศไทยเป็นตัวแทนของชาวไทยในมุมมองของชาวเกาหลี พฤติกรรมการนำเสนอโดยใช้บทสนทนามี 2 กลวิธีย่อย ได้แก่ การถามตอบและการขยายความ วิธีการถามตอบทำให้ผู้อ่านเรียนรู้วัฒนธรรมไทยจากทั้งคำถามและคำตอบ วิธีการขยายความให้ความรู้อย่างละเอียดและช่วยการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย พฤติกรรมการนำเสนอโดยใช้ภาพการ์ตูนแบ่งออก 2 วิธี ได้แก่ การใช้ภาพวาดและการใช้ภาพถ่าย การ์ตูนใช้ภาพวาดเพื่อนำเสนอวัฒนธรรมไทยและสถานที่ในประเทศไทยแบบเหมือนจริง ส่วนภาพถ่ายใช้เฉพาะในบทอ่านเพิ่มเติมเพื่อช่วยให้ความรู้ที่ถูกต้อง ซึ่งภาพการ์ตูนมีบทบาทสำคัญในการสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยของผู้อ่าน พฤติกรรมการนำเสนอจากบทอ่านเพิ่มเติมให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ผู้อ่านและช่วยผู้อ่านเข้าใจประเทศไทยมากขึ้น ภาพลักษณ์ประเทศไทยด้านวัฒนธรรมในโครงสร้างของการ์ตูนชุดแสดงให้เห็นประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลีและช่วยการสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยของชาวเกาหลี การ์ตูนนำเสนอภาพลักษณ์พุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม อาหารไทย กลุ่มชาติพันธุ์ มรดกโลก ภาษาไทย ธรรมชาติและภูมิอากาศ และเทศกาลไทย โดยเฉพาะภาพลักษณ์ด้านพุทธศาสนาเป็นวัฒนธรรมไทยสำคัญในมุมมองของชาวเกาหลีเป็นหลัก นอกจากนี้ภาพลักษณ์ประเทศไทยด้านวัฒนธรรมอยู่ในโครงสร้าง ยังมีภาพลักษณ์ประเทศไทยนอกโครงสร้าง ภาพลักษณ์นี้เป็นวัฒนธรรมที่เด่นของประเทศไทย ได้แก่ ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ มวยไทย ลักษณะนิสัยและมารยาทไทย ช้าง และการแสดงไทย ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ที่มีลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมไทยในมุมมองของชาวเกาหลี การ์ตูน "ล่าซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย" จึงมีคุณค่าในฐานะเป็นการ์ตูนความรู้เกี่ยวกับประเทศไทยและนำเสนอภาพลักษณ์ประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลี

คำสำคัญ : พฤติกรรมการนำเสนอ, ภาพลักษณ์ประเทศไทย, การ์ตูน

Title	IMAGES OF THAILAND FROM A KOREAN PERSPECTIVE IN THE CARTOON SERIES 'TREASURE HUNTING'
Author	SUHWAA LEE
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2025
Thesis Advisor	Assistant Professor Nition Pornumpaisakul

This thesis aims to study the representation techniques of Images of Thailand in the "Treasure Hunting" cartoon series and analyze Images of Thailand in "Treasure Hunting". The scope of research is "Treasure Hunting in Thailand," published by NANMEE BOOKS in 2009. The study shows that this cartoon uses four representative techniques. The study identifies four key techniques: (1) Character representation, differentiating between series characters who mirror the readers and Thai characters reflecting Thai people; (2) Dialogue representation through both questions and answers, and explanatory approaches, which convey aspects of Thai culture and complex cultural concepts; (3) Cartoon picture representation, utilizing both drawings for realistic depictions of Thai culture and places, and photos in the Supplementary Reading Section for accurate information; and (4) Supplementary Reading representation, providing additional context to enhance readers' understanding of Thailand. This study reveals that Thai cultural image, which follows a pattern of a cartoon series, reflects Thailand as described by Koreans' perspectives and helps readers build Thai cultural images. These cultural images encompass various aspects of Buddhism, History, Architecture, Thai Food, Ethnic groups, World Heritage sites, Thai Language, Nature, and Festivals. Koreans regard Buddhism in Thailand as an important Thai cultural image. However, there are cultural images of Thailand that do not follow the pattern of the cartoon. Koreans regarded these cultural images as unique Thai Culture: Loyalty to the Monarchy of Thailand, Muay Thai, Characteristics and Manners of Thai, Thai Elephant, and Thai performance arts. All these topics include special traits of Thai Culture from the Koreans' perspectives. Therefore, the cartoon "Treasure Hunting in Thailand" has value as an educational comic that represents Thailand's images in Koreans' perspectives.

Keyword : Representation Techniques, Thailand Images, Cartoon

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรรกร ที่ให้คำแนะนำทำให้ผู้วิจัยสามารถพัฒนาและแก้ไขปัญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้อย่างถูกต้อง ให้กำลังใจที่ดีและห่วงใยดูแลผู้วิจัยโดยตลอดรวมทั้งการใช้ชีวิตและการเรียนในประเทศไทย ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่เมตตาและกรุณาช่วยเหลือตลอดเวลาที่ผ่านมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เปรม สอนสมุทร ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการสอบปากเปล่า ที่เสียสละเวลาให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำในการแก้ไข คำแนะนำจากอาจารย์ให้วิจัยนี้สมบูรณ์ถูกต้องมากขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร รองศาสตราจารย์ พฤทธิ ศุภเศรษฐศิริ ที่ให้ทุนการศึกษาเพื่อฝึกประสบการณ์การเรียนการสอนภาษาไทยในต่างประเทศได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ ที่ให้ความรู้และคำแนะนำแก่ผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยทำปัญญานิพนธ์ด้วยความสำเร็จ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ รุ่น 65 ที่ช่วยซึ่งกันและกัน พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจโดยมาตลอด

ในสุดท้าย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครอบครัวที่สนับสนุนเวลาที่ผ่านมา ด้วยการสนับสนุนที่อบอุ่นจากครอบครัว ผู้วิจัยสามารถสำเร็จการศึกษาได้ดี

SUHWAA LEE

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของงานวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
วิธีการดำเนินวิจัย.....	5
บทที่ 2 การทวนชุด “ล้าชุมชนทรัพย์ สุดขอบฟ้า” และภาพลักษณ์ประเทศไทย.....	6
2.1 การแนะนำการทวนชุด “ล้าชุมชนทรัพย์ สุดขอบฟ้า”	6
2.1.1 องค์ประกอบของการทวนชุด “ล้าชุมชนทรัพย์ สุดขอบฟ้า”	8
2.1.2 การทวน “ล้าชุมชนทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย”	13
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ประเทศไทย	28
2.2.1 ความหมายของภาพลักษณ์.....	28
2.2.2 ภาพลักษณ์ประเทศไทย	29

2.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ประเทศไทย	32
2.3 กลวิธีการนำเสนอ	34
บทที่ 3 การวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอภาพลักษณ์ประเทศไทย ในการ์ตูนชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า”	38
3.1 กลวิธีการนำเสนอโดยใช้ตัวละคร	38
3.1.1 ตัวละครของการ์ตูนชุด	38
3.1.2 ตัวละครของประเทศไทย	48
3.2 กลวิธีการนำเสนอโดยใช้บทสนทนา.....	56
3.2.1 การถามตอบ	56
3.2.2 การขยายความ.....	62
3.3 กลวิธีการนำเสนอโดยใช้ภาพการ์ตูน	67
3.3.1 การใช้ภาพวาด	67
3.3.2 การใช้ภาพถ่าย.....	77
3.4 กลวิธีการนำเสนอจากบทอ่านเพิ่มเติม.....	81
บทที่ 4 ภาพลักษณ์ประเทศไทยด้านวัฒนธรรมในการ์ตูนชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า”	87
4.1 ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่อยู่ในโครงสร้างของการ์ตูนชุด	89
4.1.1 พุทธศาสนา.....	89
4.1.2 ประวัติศาสตร์ไทย.....	99
4.1.3 สถาปัตยกรรม	105
4.1.4 อาหารไทย.....	111
4.1.5 กลุ่มชาติพันธุ์.....	115
4.1.6 มรดกโลก	117
4.1.7 ภาษาไทย.....	119

4.1.8 ธรรมชาติและภูมิอากาศ.....	120
4.1.9 เทศกาล	122
4.2 ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการฟื้นฟู.....	123
4.2.1 ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์.....	123
4.2.2 มวยไทย	126
4.2.3 ลักษณะนิสัยและมารยาทของคนไทย.....	129
4.2.4 สัตว์ประจำชาติไทย.....	133
4.2.5 การแสดงไทย	135
บทที่ 5.....	140
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	140
สรุปผลการวิจัย.....	140
อภิปรายผล	145
ข้อเสนอแนะ.....	148
บรรณานุกรม	149
ประวัติผู้เขียน.....	157

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 สมบัติของแต่ละประเทศ	12
------------------------------------	----

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 การแสดงไทย.....	4
ภาพประกอบ 2 หน้าปกของเล่มอินเดีย	9
ภาพประกอบ 3 ปกหลังของเล่มบราซิล	9
ภาพประกอบ 4 อาหารของเม็กซิโก	10
ภาพประกอบ 5 ฤดูฝนของฟิลิปปินส์	11
ภาพประกอบ 6 หน้าปกของล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย	14
ภาพประกอบ 7 ปกหลังของล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย	15
ภาพประกอบ 8 คำนำจากฮีโร่.....	16
ภาพประกอบ 9 ฮีโร่และเบ็ค	17
ภาพประกอบ 10 ศาสตราจารย์บันโดและศาสตราจารย์ไวท์.....	18
ภาพประกอบ 11 แวนด้าและเฟย์.....	19
ภาพประกอบ 12 หลวงพ่อไพศาลและหลวงพี่ไชโย.....	19
ภาพประกอบ 13 ธาณีและแก้ว.....	20
ภาพประกอบ 14 เงื่อนงำของสมบัติไทย	39
ภาพประกอบ 15 ฮีโร่สังเวยรูปปั้นช้าง	40
ภาพประกอบ 16 ฮีโร่เข้าชมวัดพระแก้วครั้งแรก.....	41
ภาพประกอบ 17 เบ็คอธิบายสถาปัตยกรรมของวัดพระแก้ว	42
ภาพประกอบ 18 เบ็คได้กลิ่นผักชี.....	42
ภาพประกอบ 19 เบ็คกับนักมวยไทย	43
ภาพประกอบ 20 เฟย์แสดงความตื่นเต้นต่อมวยไทย	44

ภาพประกอบ 21 เฟี้ย้อยากเข้าพระบรมมหาราชวัง	44
ภาพประกอบ 22 แวนด้าอยากเห็นพระแก้วมรกต.....	45
ภาพประกอบ 23 ศาสตราจารย์บันโดตอบคำถามของเด็กชาวเกาหลี.....	46
ภาพประกอบ 24 ศาสตราจารย์ไวซ์	46
ภาพประกอบ 25 รันและเรมีที่ทะเล	47
ภาพประกอบ 26 เรมีกินอาหารไทย.....	47
ภาพประกอบ 27 ธานีแต่งกายนักมวยไทย.....	49
ภาพประกอบ 28 ธานีช่วยเด็กชาวเกาหลี.....	49
ภาพประกอบ 29 พระเครื่องหลวงพ่ไพศาล	50
ภาพประกอบ 30 หลวงพ่อใช้ภาษาธรรมะ	50
ภาพประกอบ 31 หลวงปู่ไซโย.....	51
ภาพประกอบ 32 หลวงพ่อตอบคำถามของอีโร.....	51
ภาพประกอบ 33 ยายมะนังใส่ห่วงคอ.....	52
ภาพประกอบ 34 พลายมะลิกับเด็กชาวเกาหลี	53
ภาพประกอบ 35 เบิ้มใส่เสื้อสีเหลือง	54
ภาพประกอบ 36 เบิ้มอยากค้นหاسبตี.....	54
ภาพประกอบ 37 แก้วและธานีขายพวงมาลัย.....	55
ภาพประกอบ 38 ภาษาธรรมะของหลวงพ่	57
ภาพประกอบ 39 เมืองหลวงของล้านนา	58
ภาพประกอบ 40 เบ็คตอบเรื่องสถาปัตยกรรมของวัดพระแก้ว	59
ภาพประกอบ 41 มารยาทการพูดของคนไทย.....	60
ภาพประกอบ 42 ตัวละครสงสัยเหตุใดคนไทยนิยมใส่เสื้อสีเหลือง.....	61
ภาพประกอบ 43 ศาสตราจารย์บันโดอธิบายเรื่องอาหารไทย	63

ภาพประกอบ 44 เหตุการณ์ในช่วงพ้อขุนรามคำแหงมหาราช	64
ภาพประกอบ 45 การปักดอกบัวในน้ำ	65
ภาพประกอบ 46 ที่ตั้งประเทศไทย	66
ภาพประกอบ 47 ทางเข้าของพระบรมมหาราชวัง	68
ภาพประกอบ 48 ภาพวาดของรูปแบบเจดีย์ในวัดพระแก้ว	69
ภาพประกอบ 49 พระแก้วมรกตเครื่องทรงฤดูหนาว	69
ภาพประกอบ 50 นาค 7 เศียรและยักษ์ทวารบาล	70
ภาพประกอบ 51 อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา	71
ภาพประกอบ 52 วัดสุทัศนารามในอุทยานประวัติศาสตร์	71
ภาพประกอบ 53 พระราชวังบางปะอิน	72
ภาพประกอบ 54 ภาพวาดของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	73
ภาพประกอบ 55 วัดที่เชียงใหม่และเชียงราย	73
ภาพประกอบ 56 รถเต็มถนน	74
ภาพประกอบ 57 เด็กขายพวงมาลัย	74
ภาพประกอบ 58 รถเข็นอาหาร	75
ภาพประกอบ 59 ตัวละครชาวเกาหลีกินอาหารไทย	76
ภาพประกอบ 60 ภูเขาของภาคเหนือ	76
ภาพประกอบ 61 ภาพทะเลที่ภูเก็ต	77
ภาพประกอบ 62 ภาพถ่ายของอาหารไทย	78
ภาพประกอบ 63 ผลไม้ไทย	79
ภาพประกอบ 64 เทศกาลสงกรานต์ในบทอ่านเพิ่มเติม 3	79
ภาพประกอบ 65 ภาพถ่ายของวัดไทย	80
ภาพประกอบ 66 ภาพถ่ายของมวยไทย	82

ภาพประกอบ 67 บทอ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระสงฆ์ในไทย	83
ภาพประกอบ 68 โครงสร้างของวัด	84
ภาพประกอบ 69 บทอ่านเพิ่มเติม 8	85
ภาพประกอบ 70 บทอ่านเพิ่มเติมที่ 9	86
ภาพประกอบ 71 การแต่งกายของพระ	90
ภาพประกอบ 72 ผู้หญิงแต่ต้องพระไม่ได้	92
ภาพประกอบ 74 พระเครื่องของหลวงปู่	92
ภาพประกอบ 75 พระพุทธรูปทองคำ	93
ภาพประกอบ 76 ทรงเครื่องตามฤดูของพระแก้วมรกต	94
ภาพประกอบ 77 ภาพวาดของวัดพระแก้ว	95
ภาพประกอบ 78 การปิดทองที่องค์พระ	96
ภาพประกอบ 79 พวงมาลัย	97
ภาพประกอบ 80 ภาพวาดของวัดพระศรีสรรเพชญ์	98
ภาพประกอบ 81 ภาพวาดแผนที่ประเทศไทย	100
ภาพประกอบ 82 ประวัติศาสตร์ไทยตามเวลา	101
ภาพประกอบ 83 ภาพวาดของพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช	103
ภาพประกอบ 84 พระศรีรัตนเจดีย์	105
ภาพประกอบ 85 มณฑปและปราสาทในวัดพระแก้ว	106
ภาพประกอบ 86 ครุฑและนาค 7 เศียร	107
ภาพประกอบ 87 ยักษ์ทวารบาลในวัดพระแก้ว	108
ภาพประกอบ 88 พระที่นั่งไอศวรรย์ฯ	109
ภาพประกอบ 89 พระที่นั่งเวหาศน์จำรูญและหอวิฑูรทัศน์	110

ภาพประกอบ 90 รันชิมผักชีครั้งแรก.....	112
ภาพประกอบ 91 วิธีการปรุงอาหารไทย.....	113
ภาพประกอบ 92 การใส่อาหารถุงพลาสติก.....	114
ภาพประกอบ 93 ยายมะนังใส่ห้วงคอสีทอง.....	116
ภาพประกอบ 94 อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา.....	118
ภาพประกอบ 95 อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย.....	118
ภาพประกอบ 96 เงื่อนงำภาษาไทย.....	120
ภาพประกอบ 97 ธรรมชาติไทย.....	121
ภาพประกอบ 98 ทะเลของภาคใต้.....	121
ภาพประกอบ 99 ภูเขาของภาคเหนือ.....	122
ภาพประกอบ 100 ภาพถ่ายของสงกรานต์.....	123
ภาพประกอบ 101 เบ็มใส่เสื้อสีเหลือง.....	125
ภาพประกอบ 102 ธาณีใส่ชุดนักมวยไทย.....	127
ภาพประกอบ 103 ธาณีชกมวยกับเพย์.....	128
ภาพประกอบ 104 ธาณีช่วยเด็กชาวเกาหลี 2 คน.....	130
ภาพประกอบ 105 การไหว้.....	132
ภาพประกอบ 106 การเข้าโบสถ์.....	133
ภาพประกอบ 107 พลายมะลิ.....	134
ภาพประกอบ 108 รูปสัญลักษณ์ช้าง.....	135
ภาพประกอบ 109 การแสดงไทย.....	136
ภาพประกอบ 110 การแสดงโขนในศาลาเฉลิมกรุง.....	138
ภาพประกอบ 111 การสรุปภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่อยู่ในโครงสร้าง....	143
ภาพประกอบ 112 การสรุปภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่ไม่อยู่ในโครงสร้าง .	145

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยในมุมมองที่ชาวต่างชาติมักจะนึกถึงคือเรื่องการท่องเที่ยวไทย เพราะประเทศไทยมีเสน่ห์ในการท่องเที่ยว ชาวต่างชาติอาจนึกถึงโครงการ Amazing Thailand เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวประเทศไทยไปทั่วโลกตั้งแต่ปี พ.ศ.2541 ที่กล่าวถึงสยามเมืองยิ้มหรือ Thailand, The Land of Smile ซึ่งเป็นคำที่แสดงลักษณะของคนไทย

ความเป็นประเทศไทยจากมุมมองนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 14 ประเทศคือการเป็นประเทศพุทธศาสนา (Buddhism Spirited) การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (Friendly) ความตื่นตาตื่นใจ (Amazing) การต้อนรับเป็นอย่างดี (Welcoming) และความแปลกใหม่และผสมผสานกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย (Exotic) ทั้ง 5 ข้อนี้เป็นลักษณะ 5 อันดับแรกของชาวต่างชาติที่อธิบายประเทศไทย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555, น.125) ซึ่งสะท้อนมุมมองการรับรู้ประเทศไทยและภาพลักษณ์ที่ชาวต่างชาติมี

ภาพลักษณ์คือภาพในใจที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ข้อมูลด้านต่าง ๆ ภาพลักษณ์ประเทศไทยคือภาพลักษณ์ที่ชาวต่างชาติมีต่อประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยหลายอย่าง ตัวอย่างเช่น สัญลักษณ์ไทยมีผลต่อภาพลักษณ์ประเทศไทยได้โดยเฉพาะของชาวต่างชาติ สัญลักษณ์ของประเทศไทย 5 อันดับที่ให้อิทธิพลต่อการสร้างภาพลักษณ์คือ 1. อาหารไทย 2. พุทธศาสนา 3. พระมหากษัตริย์ 4. ช้าง และ 5. นวดไทย (Hongjanya, 2019,p.194-195) สัญลักษณ์เหล่านี้ถือเป็นสิ่งที่แสดงเอกลักษณ์ไทยและแทนประเทศไทยสำหรับชาวต่างชาติ จึงส่งผลกระทบต่อกระบวนการสร้างภาพลักษณ์ไทยได้ด้วย ภาพลักษณ์ของประเทศต่าง ๆ สามารถเกิดขึ้นจากประสบการณ์และการเปิดรับสื่อที่ช่วยการสร้างภาพลักษณ์ ความคิด และทัศนคติที่ผู้คนมี

ภาพลักษณ์ประเทศไทยส่วนใหญ่เกิดจากประสบการณ์ที่ชาวต่างชาติมี ประสบการณ์นี้มักจะเป็นการท่องเที่ยวไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ประเทศไทยติดอันดับที่ 3 ของแหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นและประทับใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2565,น.42) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินิยมประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทาง และสามารถสัมผัสวัฒนธรรมไทยระหว่างการเดินทางเมืองไทยได้ เช่น อาหาร กีฬา นวดไทย กิจกรรม และสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่ทำให้การรับรู้และอารมณ์ที่ดีต่อประเทศไทยสร้างขึ้น

ชาวเกาหลีมีโอกาสที่สัมผัสวัฒนธรรมไทยได้ในประเทศเกาหลี ซึ่งการรับรู้นี้เป็นช่องทางสำคัญที่ให้อิทธิพลต่อการสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทย ตัวอย่างเช่น การแลกเปลี่ยนระดับ

ประชาชนและเชิงวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยและประเทศเกาหลีทำให้โอกาสที่สัมผัสวัฒนธรรมไทยเพิ่มมากขึ้น โอกาสที่สัมผัสวัฒนธรรมไทยในสังคมเกาหลีมีความหลากหลายมากขึ้น เช่น อาหารไทย นวดแผนไทย การท่องเที่ยว ภาพยนตร์ แรงงานต่างชาติไทย ผู้อพยพ ฯลฯ โอกาสนี้เกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับประเทศไทยเพิ่มขึ้น การสัมผัสวัฒนธรรมไทยของชาวเกาหลีสะดวกมากขึ้น ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อการสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในมุมมองของชาวเกาหลี (Kim, 2011)

นอกจากประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย การรับรู้ผ่านสื่อเป็นวิธีสำคัญที่ภาพลักษณ์เกิดขึ้นได้ หากสื่อนำเสนอหรือแนะนำเรื่องประเทศไทย สื่อนั้นมีบทบาทในการสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยให้ผู้รับสารได้ สื่อสามารถถ่ายทอดและส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์เฉพาะได้ บางครั้งสื่อช่วยการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ สื่อจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยผู้รับสารรับรู้ข้อมูลประเทศไทยมากขึ้น ดังเช่นสื่อภาพยนตร์หรือละครหลายเรื่องมีประเทศไทยเป็นฉากหนึ่งในเนื้อเรื่อง ภาพดังกล่าวถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยได้ เช่น ในภาพยนตร์เรื่อง Bangkok Dangerous มีการนำเสนอมวยไทยและรถตุ๊กตุ๊ก ประเพณีสงกรานต์ที่จัดงานในกรุงเทพฯ เป็นฉากสุดท้ายของเรื่อง Lost in Thailand ซึ่งภาพในภาพยนตร์มีมุมมองต่อประเทศไทยของชาวต่างชาติ (อนงค์นาฏ รัชมิ เวียงชัย, 2562, น.24-37) ละคร King the Land ของประเทศเกาหลีมีฉากส่วนใหญ่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพฯ และนำเสนออาหาร ตลาดกลางคืน การชมวัดอรุณ ฯลฯ ซึ่งรวมถึงหลายอย่างที่นักท่องเที่ยวชาวเกาหลีนิยม

หนังสือเป็นสื่อสำคัญสื่อหนึ่งที่นำเสนอความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทย เช่น นักท่องเที่ยวหลายคนต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยวประเทศไทยจากหนังสือหรือคู่มือแนะนำเที่ยว หนังสือประเภทนี้ถือเป็นช่องทางที่ให้ข้อมูลสำคัญและถูกต้อง ข้อมูลในหนังสือหรือคู่มือสะท้อนถึงความต้องการและความคาดหวังที่อยู่ในใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติ ตัวอย่างเช่น Lonely Planet เป็นคู่มือแนะนำเที่ยวสำหรับนักเดินทาง (Backpacker) ผู้เขียนเป็นชาวตะวันตก หนังสือเล่มนี้จึงแนะนำความรู้อย่างละเอียดของแต่ละจังหวัดในประเทศไทย การนำเสนอเนื้อหาที่มีความเป็นตะวันออก (Orientalism) บรรยายเนื้อหาให้ผู้อ่านจินตนาการภาพของประเทศไทยที่ไม่เหมือนกับตะวันตก เช่น ประเทศที่ลึกลับแบบเหนือจริง (Surreal) ประเทศที่มีกลุ่มชาติพันธุ์แต่งกายแปลกและไม่เหมือนกับชาวตะวันตก (นฤมล จันทรศุภวงศ์, 2558, น.179-200) หนังสือที่เกี่ยวข้องกับชาวเกาหลี เช่น หนังสือแนะนำเที่ยว Friends Thailand 2024-2025 ของ Ahn (2023) เป็นชุดหนังสือแนะนำเที่ยวที่ปรับข้อมูลตามเวลาทุกปี หนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้มีข้อมูลด้านการเดินทางประเทศไทย เช่น แผนที่ สถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหาร ร้านกาแฟ ประโยคภาษาไทย อีกทั้งรวมความรู้เกี่ยวกับไทยที่

อาจจะไม่เหมือนกับประเทศเกาหลี เช่น มารยาทไทย เป็นต้น หนังสือนำเที่ยว 2 เล่มนี้จึงประกอบด้วยข้อมูลที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวและสะท้อนถึงประเทศไทยในฐานะแหล่งท่องเที่ยว ภาพลักษณ์ในหนังสือนำเที่ยวจึงสะท้อนถึงการท่องเที่ยวไทยได้ ดังที่กล่าวมา ชาวต่างชาติจึงสามารถรับรู้วัฒนธรรมไทยจากประสบการณ์ผ่านสื่อ ซึ่งสัมพันธ์กับมุมมองหลากหลายและช่วยสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยในความคิดของชาวต่างชาติ

การ์ตูนชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า” เป็นสื่อที่นำเสนอประเทศไทยในสายตาของชาวเกาหลี การ์ตูนชุดนี้เป็นการตูนความรู้ของประเทศเกาหลีได้ มีทั้งหมด 35 เล่มที่มีเรื่องของ 34 ประเทศ เพราะประเทศอิตาลีมี 2 เล่ม ลักษณะสำคัญด้านองค์ประกอบของการ์ตูนชุดนี้มีที่ปรากฏทั้ง 35 เล่ม ได้แก่ 1. มีตัวละครเฉพาะของแต่ละประเทศ ส่วนใหญ่เป็นตัวละครเด็กที่อายุเท่ากับตัวละครหลักของชุด 2. แนะนำวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของแต่ละประเทศ 3. มีสมบัติที่ต้องค้นหาและสมบัติต้องสะท้อนกับวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ของประเทศนั้น สำหรับสมบัติของการ์ตูนชุดนี้เป็นสิ่งที่สมมุติขึ้นโดยสะท้อนถึงลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรม ซึ่งลักษณะร่วมขององค์ประกอบ 3 ข้อเป็นปัจจัยสำคัญของการ์ตูนชุดนี้เพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ของทั้ง 34 ประเทศจากมุมมองของคนเกาหลี

เรื่องราวของประเทศไทยอยู่ในการ์ตูน “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” เล่มที่ 16 ของการ์ตูนชุดนี้ เนื้อหากล่าวถึงประเทศไทยซึ่งเป็นสถานที่สำคัญที่ทำให้เกิดเรื่องราวการค้นหาสมบัติและแสดงให้เห็นประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลีอย่างชัดเจน การ์ตูนชุดนี้ได้รับความนิยมแพร่หลายและจำหน่ายลิขสิทธิ์ให้สำนักพิมพ์ต่างประเทศ แสดงให้เห็นว่า การ์ตูนความรู้เล่มนี้ทำให้ผู้อ่านได้ความสนุกและความรู้ผ่านกลวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ซึ่งการนำเสนอดังกล่าวช่วยสร้างภาพลักษณ์นี้ ตัวอย่างเช่น กลวิธีการนำเสนอโดยใช้บทสนทนา บทสนทนาเป็นส่วนที่สำคัญของเรื่องราวของการ์ตูน แต่มีบทบาทมากกว่าการเล่าเรื่อง บทสนทนามีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้และนำเสนอความคิดในมุมมองของชาวเกาหลี เช่น ตัวละครชาวเกาหลีถามว่า ส่วนประกอบอาหารไทยมีอะไรบ้าง หรือแสดงความคิดเห็นต่อวัดพระแก้วว่า “ไปหลายประเทศ แต่ไม่เคยเห็นที่ไหนสวยเท่านี้เลย” (กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.114) ซึ่งบทสนทนานำเสนอการรับรู้วัฒนธรรมไทยของชาวเกาหลีและสร้างการรับรู้ของผู้อ่าน การ์ตูนเล่มนี้ใช้ลักษณะเด่นของสื่อการ์ตูน จึงใช้ภาพวาดของการ์ตูนเพื่อนำเสนอวัฒนธรรมไทยจากมุมมองโดยชาวเกาหลี ภาพวาดของการ์ตูนสามารถสื่อสารความรู้ได้โดยไม่ต้องใช้คำบรรยายได้ เช่น ในการ์ตูน การแสดงไทยเป็นศิลปะไทยที่ดึงดูดใจเด็กชาวเกาหลี การแสดงไทยมีหลายประเภท การ์ตูนจึงนำเสนอลักษณะของการแสดงไทยที่ต่างกันผ่านภาพวาด ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 1 การแสดงไทย

ที่มา : กิ่งเสียว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 54

นอกจากนี้ยังมีกลวิธีอื่น เช่น การนำเสนอผ่านบทอ่านเพิ่มเติม การนำเสนอภาพการ์ตูน และการนำเสนอตัวละคร กลวิธีดังกล่าวนี้แสดงภาพลักษณ์ของประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลีและช่วยผู้อ่านสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยด้วย

ผู้วิจัยจึงสนใจวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอและภาพลักษณ์ประเทศไทยในการ์ตูน “ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” เพื่อให้เห็นมุมมองการนำเสนอเรื่องประเทศไทยของชาวเกาหลีจากกลวิธีต่าง ๆ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอในการ์ตูนชุด “ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า”
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลีจากการ์ตูนชุด “ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า”

ความสำคัญของการวิจัย

การ์ตูน “ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” สามารถสะท้อนภาพลักษณ์ประเทศไทยหลายมิติด้วยกลวิธีที่หลากหลายในมุมมองของชาวเกาหลีได้ ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านได้เรียนรู้และเข้าใจคนไทยและประเทศไทยมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของงานวิจัย

ขอบเขตของงานวิจัยครั้งนี้ คือ การถอดชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า” ฉบับแปลภาษาไทย ตีพิมพ์ครั้งที่ 8 เล่มที่ 16 ผู้เขียนคือ Gomdori co. ผู้วาดภาพประกอบคือ Kang Gyung-Hyo บรรณาธิการคือ ผศ. กาญจน์ ละอองศรี สำนักพิมพ์ NAMMEEBOOKS พิมพ์ พ.ศ. 2552

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพในใจเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่สร้างขึ้นจากประสบการณ์ ข้อมูล และความรู้สึกที่บุคคลได้รับ

ภาพลักษณ์ประเทศไทย หมายถึง ความคิดและความรู้สึกที่ชาวเกาหลีมีต่อประเทศไทย โดยสร้างขึ้นจากประสบการณ์และการรับรู้

วิธีการดำเนินวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้คือการศึกษาค้นคว้าเชิงคุณภาพและเสนอผลการวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการนำเสนอและภาพลักษณ์ประเทศไทย
2. ทบทวนขอบเขตงานวิจัยและรวบรวมข้อมูลจากการถอดชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า”
 - 2.1 สรุปรวบรวมโครงร่างของการถอดชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า”
 - 2.2 รวบรวมข้อมูลจากการถอดชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าไทย”
3. วิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอของการถอดชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า”
 - 3.1 วิเคราะห์การใช้ตัวละคร บทสนทนา และภาพการถอดชุด
 - 3.2 วิเคราะห์การใช้บทอ่านเพิ่มเติม
4. วิเคราะห์ภาพลักษณ์ประเทศไทยในการถอดชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า”
 - 4.1 วิเคราะห์ภาพลักษณ์ตามโครงร่างหลักของการถอดชุด
 - 4.2 วิเคราะห์ภาพลักษณ์ที่ไม่อยู่ในโครงร่างของการถอดชุด
5. เสนอผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

บทที่ 2

การ์ตูนชุด “ล่ำซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า” และภาพลักษณ์ประเทศไทย

ผู้วิจัยศึกษาและทบทวนงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะนำการ์ตูนชุด “ล่ำซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า” แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ประเทศไทยและกลวิธีการนำเสนอ

1. การแนะนำการ์ตูนชุด “ล่ำซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า”
2. แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ประเทศไทย
3. กลวิธีการนำเสนอ

2.1 การแนะนำการ์ตูนชุด “ล่ำซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า”

การ์ตูนมาจากคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ Cartoon ที่มาจากภาษาอิตาลี Cartone หมายถึงกระดาษแข็ง ซึ่งเป็นคำที่เรียกอุปกรณ์ที่ใช้ในการวาดรูป ตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. 1800 Cartoon ใช้เป็นคำที่เรียกภาพ “ภาพตลก” (Merriam-Webster, n.d.-b) ตาม Merriam-Webster Dictionary Cartoon หมายความว่า การออกแบบ หรือภาพวาดที่เตรียมเพื่อจัดกรรมฝาผนังปูนเปียก และภาพที่วาดเป็นภาพเสียดสี ภาพล้อ หรือภาพตลก (Merriam-Webster, n.d.-a)

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น.118) ให้ความหมายว่า การ์ตูนคือ “ภาพล้อ ภาพตลก บางทีเขียนเป็นภาพบุคคล บางทีเขียนเป็นภาพแสดงเหตุการณ์ที่ผู้เขียนตั้งใจล้อเลียนจะให้ผู้รู้สึกขบขัน ภาพการ์ตูนไม่จำเป็นต้องมีข้อความยาว แบ่งหน้ากระดาษเป็นช่อง ๆ มีคำบรรยายสั้นที่อ่านง่ายได้ เนื้อเรื่องมักจะเป็นนิทานหรือนวนิยาย”

ศักดิ์ชัย เกียรตินาคินทร์ (2533, น.3) นิยามว่า การ์ตูนคือรูปวาดบนกระดาษที่แสดงเหตุการณ์ด้วยภาพล้อเลียนและคำบรรยาย

ศักดิ์ดา วิมลจันทร์ (2549, น.12-14) กล่าวว่า การ์ตูนคือเล่าเรื่องด้วยภาพเขียน ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่เป็นภาพ และส่วนที่เป็นตัวหนังสือ

สรุปได้ว่า การ์ตูน (Cartoon) คือภาพวาดที่ปรากฏเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยภาพและตัวหนังสือการ์ตูนเป็นเครื่องมือสื่อสารที่เรียบง่าย ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความสนใจและความเข้าใจ

สำหรับการ์ตูนชุด “ล่ำซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า” เป็นการ์ตูนความรู้ การ์ตูนความรู้คือการ์ตูนที่แทรกความรู้และข้อมูลในเนื้อหา ถ้าการ์ตูนสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อ่านได้ เล่นนั้นเป็นการ์ตูนความรู้ได้ (ปารณันท์ พิทยาพล, 2554, น.33)

กนก ชูลักษณ์ (2542, น.206-207) กล่าวว่า การ์ตูนความรู้หมายถึงการ์ตูนที่นำเสนอสารคดีในรูปแบบการ์ตูน ซึ่งการ์ตูนความรู้ต้องมีลักษณะดังนี้

1. ใช้ตัวการ์ตูนเป็นผู้นำเสนอเรื่องหรือผู้เล่าเรื่อง
2. หลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์ทางวิชาการ ใช้ภาษาที่ง่ายเพื่อให้เด็กเข้าใจง่าย
3. ใช้ภาพการ์ตูนเป็นภาพประกอบส่วนใหญ่ บางตอนใช้ภาพถ่ายของจริงหรือภาพถ่ายลายเส้นวาด
4. ใช้ภาพการ์ตูนประกอบในเนื้อหาเพื่ออธิบายเรื่องต่าง ๆ หรือเล่าเรื่องซ้ำขึ้น
5. ใช้เกมหรือการทายปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง เพื่อทำให้มีพลีดิเพลินและน่าเรียนรู้มากขึ้น

จากรายงานของสำนักงานอุทยานการเรียนรู้และสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ วรชัย คุรุจิต และ นันทอง ทองใบ (2552, น.55-57) จัดประเภทของการ์ตูนความรู้เป็น 4 ประเภทโดยประมวลเนื้อหาสาระของการ์ตูนความรู้ของประเทศไทยดังนี้

1. การ์ตูนความรู้เชิงวิชาการแบบการ์ตูนช่อง (Academic-Oriented Comics) ให้ข้อมูลทางวิชาการที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันในระดับต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ฯลฯ การ์ตูนประเภทนี้ดำเนินเรื่องด้วยตัวละครหรือนำเรื่องราวชีวิตของบุคคลสำคัญ มีการสนทนากันระหว่างตัวละครและระหว่างผู้ดำเนินเรื่องกับผู้อ่าน มีการสรุปบทเรียนสำคัญตอนสุดท้ายและการอ้างอิง การ์ตูนความรู้เชิงวิชาการแบบการ์ตูนช่องต้องเน้นในเรื่องความบันเทิงด้วยเพื่อให้การดำเนินเรื่องอย่างสนุก

2. การ์ตูนความรู้เชิงวิชาการแบบภาพประกอบเนื้อหา (Academic-Oriented Graphic Books) มุ่งเน้นการให้ข้อมูลทางวิชาการ เช่นเดียวกับการ์ตูนความรู้เชิงวิชาการแบบการ์ตูนช่อง มีตัวการ์ตูนผู้ดำเนินเรื่องหลัก แต่ไม่มีตัวละครและมีการสนทนากันผ่านกรอบคำพูด (speech bubble) โดยเน้นการนำเสนอรูปภาพมากกว่า

3. การ์ตูนความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคมและจิตสำนึก (Moral-Oriented Cartoons) เน้นการนำเสนอข้อมูลเชิงวิชาการที่จะทำไปใช้ประกอบการเรียนได้ แต่มีจุดประสงค์เพื่อช่วยปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องต่างๆ

4. นิตยสารการ์ตูนความรู้ (Knowledge Cartoon Magazines) เป็นการ์ตูนความรู้ที่นำเสนอในรูปแบบนิตยสาร ดังนั้นมีลักษณะของทั้งสามประเภทข้างต้นผสมผสานกัน เช่นเรื่องยาวประจำฉบับ 2-3 เรื่อง ที่เน้นเรื่องเชิงวิชาการหรือเชิงสร้างสรรค์โดยมีภาพประกอบเพื่อการเรียนรู้

สรุปว่า การรู้คุณค่าคือการรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้หรือข้อมูลต่างๆ แต่ต้องมีความสนุกสนานเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายและติดตาม การรู้คุณค่าใช้การรู้เป็นรูปแบบอย่างหนึ่งเพื่อถ่ายทอดความรู้ด้วยความสนุก การใช้ภาพเป็นสิ่งที่สำคัญและลักษณะเฉพาะของการรู้ ซึ่งการรู้คุณค่ายังใช้ภาพต่าง ๆ เพื่อประกอบเรื่อง

2.1.1 องค์ประกอบของการรู้คุณค่า “เล่าขานทรัพย์ สดุดชอบฟ้า”

การรู้คุณค่า “เล่าขานทรัพย์ สดุดชอบฟ้า” เป็นการรู้คุณค่าของประเทศเกาหลีใต้ เริ่มพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 โดยสำนักพิมพ์ 미래엔 아이세움 (Miraen iseum) ซึ่งพิมพ์หนังสือและการรู้คุณค่าสำหรับเด็กและเยาวชน ทั้งชุดมีผู้เขียน Gomdori co. Sweet Factory และ Story A. ผู้วาดภาพประกอบคือ Kang Kyung-Hyo การรู้คุณค่านี้มีทั้งหมด 35 เล่ม สำหรับประเทศอิตาลีมี 2 เล่ม ชุดนี้จึงมีทั้งหมด 34 ประเทศ รายชื่อของประเทศตามลำดับปีพิมพ์เป็นดังนี้ อิรัก ฝรั่งเศส จีน อินเดีย อียิปต์ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น กรีซ รัสเซีย เยอรมัน ออสเตรเลีย บราซิล อังกฤษ ตุรกี สเปน ไทย เนเธอร์แลนด์ เม็กซิโก แคนาดา เวียดนาม ออสเตรเลีย แอฟริกาใต้ อิสราเอล คิวบา สวิตเซอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ อิตาลี ฟิลิปปินส์ สวีเดน ฟินแลนด์ เปรู โปแลนด์ ไต้หวัน และเช็ก

การรู้คุณค่า “เล่าขานทรัพย์ สดุดชอบฟ้า” ได้รับความนิยมจากผู้อ่านชาวเกาหลีมาก มียอดขายประมาณ 2 ล้านเล่มจนถึงพ.ศ. 2565 (Shin, 2023, November 26) สำนักพิมพ์ Miraen iseum กล่าวว่า จากการรู้คุณค่านี้ ผู้อ่านสามารถได้รับความรู้ด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมได้ด้วยเหตุนี้การรู้คุณค่านี้ได้รับความนิยมอย่างมาก (Miraen, n.d.) และส่งออกไปสู่ตลาดต่างประเทศด้วย เช่น จีน ไต้หวัน อเมริกา ญี่ปุ่น และไทย สำนักพิมพ์ Miraen iseum เริ่มขายลิขสิทธิ์ของการรู้คุณค่าในตลาดต่างประเทศ ช่วงปี 2000 การขยายของตลาดหนังสือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของ Miraen iseum ทำให้การนิยมการรู้คุณค่ามีความต่อเนื่องในต่างประเทศ จนถึงปัจจุบันนี้ การรู้คุณค่านี้แปลเป็นภาษาไทยและเริ่มตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์ ตั้งแต่ พ.ศ.2552 ทั้ง 35 เล่มมีองค์ประกอบ 6 ข้อ ได้แก่ หน้าปกและปกหลัง คำนำ สารบัญ ตัวละคร เนื้อเรื่อง และบทอ่านเพิ่มเติม

การรู้คุณค่า “เล่าขานทรัพย์ สดุดชอบฟ้า” เป็นการรู้คุณค่าเพื่อส่งเสริมความรู้ การรู้คุณค่าใช้โครงสร้างที่ประกอบเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ผู้วิจัยสุ่มหนังสือการรู้คุณค่าฉบับภาษาไทยนี้จำนวน 12 เล่มแบบเฉพาะเจาะจง 12 ประเทศเพื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ ได้แก่ อิรัก ฝรั่งเศส อินเดีย ออสเตรเลีย บราซิล ตุรกี เม็กซิโก ออสเตรเลีย สเปน เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และ ไทย ผู้วิจัยพบว่า องค์ประกอบ 4 ข้อของการรู้คุณค่ามีโครงสร้างที่ปรากฏ ได้แก่ หน้าปกและปกหลัง ตัวละคร เนื้อเรื่อง และบทอ่านเพิ่มเติม

หน้าปกและปกหลังของการ์ตูนชุด

1) หน้าปก: ส่วนกลางของหน้าปกมีชื่อการ์ตูนโดยเน้นชื่อประเทศ มีภาพประกอบของตัวละครที่ปรากฏตัวในแต่ละเล่ม หน้าปกตกแต่งด้วยสิ่งที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ของประเทศนั้น ส่วนใหญ่หน้าปกมีภาพวาดของสถานที่ที่มีชื่อเสียง ตัวอย่างเช่น หน้าปกของเล่มประเทศฝรั่งเศสมีหอไอเฟล หน้าปกของเล่มอินเดียมีภาพวาดของทัชมาฮาล

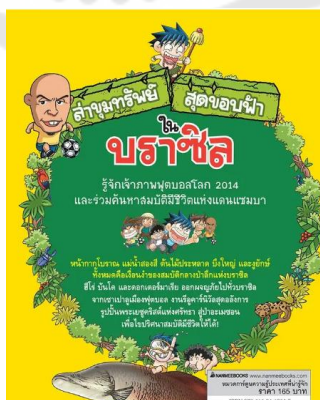

ภาพประกอบ 2 หน้าปกของเล่มอินเดีย

ที่มา : <https://www.nanmeebooks.com/product/treasure-hunting-india/2112295773>

india/2112295773

2) ปกหลัง: ปกหลังของทุกเล่มมีเรื่องย่อของแต่ละเล่ม มีภาพของตัวละครที่ปรากฏตัวของเล่มนั้นและประกอบด้วยสัญลักษณ์ที่น่าเสนอแต่ละประเทศในการ์ตูน ตัวอย่างเช่น ปกหลังของประเทศบราซิลมีภาพวาดขนาดเล็กของสัตว์และต้นไม้ที่เห็นได้ในอะเมซอนของบราซิล

ภาพประกอบ 3 ปกหลังของเล่มบราซิล

ที่มา : <https://www.nanmeebooks.com/product/treasure-hunting-brazil-new/2112295092>

new/2112295092

4) มรดกโลก: มรดกโลกขององค์การยูเนสโกที่ขึ้นทะเบียนภายในปีที่ตีพิมพ์ของแต่ละเล่ม ตัวอย่างเช่น ทัชมาฮาลของอินเดีย

5) สถาปัตยกรรม: ลักษณะสถาปัตยกรรม โครงสร้าง และสถาปนิก ตัวอย่างเช่น สถาปัตยกรรมแบบกอธิคและสถาปนิก เกาตีของสเปน

6) สถานที่ท่องเที่ยว: สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงโดยรวมทั้งมรดกโลกและโบราณสถาน ตัวอย่างเช่น โอเปร่าเฮาส์ สะพานฮาร์เบอร์ของออสเตรเลีย

7) ธรรมชาติ: ลักษณะของธรรมชาติ เช่น ภูเขาไฟโรลในเทือกเขาแอลป์ที่ออสเตรีย

8) ศาสนา: ศาสนาที่ประชาชนนับถือ ความเชื่อทางศาสนา พิธีกรรมทางศาสนา ตัวอย่างเช่น ชาวฟิลิปปินส์ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์

9) ระเบียบการปกครอง / การเมือง: การเมือง ระเบียบการปกครองในช่วงเวลาต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น แคว้นปกครองตนเองของสเปน

10) โบราณสถาน: โบราณสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ตัวอย่าง เมืองโบราณของอารยธรรมมายาที่เม็กซิโก

11) ภูมิอากาศ: อากาศของประเทศ ภาคต่าง ๆ ในประเทศ ตัวอย่างเช่น พายุและฤดูฝนที่ฟิลิปปินส์ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 5 ฤดูฝนของฟิลิปปินส์

ที่มา : กิ่งเสียว คัง และคณะ. (2012). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในฟิลิปปินส์. หน้า 34

12) ภาษา: ภาษาประจำชาติ ภาษาโบราณ คำหรือประโยคสั้น ๆ เช่น อักษรโบราณของมายาของเม็กซิโก

13) เชื้อชาติ / กลุ่มชาติพันธุ์: เชื้อชาติของประชาชน ความหลากหลายทางเชื้อชาติ กลุ่มชาติพันธุ์ ชนเผ่า ตัวอย่างเช่น ชาติพันธุ์และเชื้อชาติที่หลากหลายของบราซิล

14) ชุดประจำชาติ หรือ การแต่งกาย: ชุดประจำชาติ การแต่งกายในยุคสมัยต่าง ๆ หรือวิธีการแต่งกายในวัฒนธรรมนั้น ตัวอย่างเช่น อ้าวหญ่าและหมวกของเวียดนาม

15) เทศกาล: เทศกาลที่มีชื่อเสียง ตัวอย่างเช่น ริโอ คาร์นิวัลของบราซิล

16) ความสัมพันธ์กับไทย

การนำเสนอเนื้อหาข้างต้นทั้ง 16 ประเด็นมีรายละเอียดของวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และสังคมของประเทศนั้น โดยเฉพาะการแนะนำประเทศหรือความรู้พื้นฐานของประเทศ ประวัติศาสตร์และอาหารเป็นเนื้อหาสำคัญที่ปรากฏทั้ง 12 เล่มที่ผู้วิจัยวิเคราะห์

สมบัติของแต่ละประเทศ แม้ว่าการดูชุดนี้มีโครงสร้างเนื้อหาอยู่แล้ว แต่วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของ 34 ประเทศในการดูชุดมีจุดเด่นและรายละเอียดที่ไม่เหมือนกัน สมบัติเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ทรัพยากรต่อโครงเรื่องของการดูแต่ละประเทศ สมบัติของทุกเล่มสัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมหรือเป็นสิ่งที่คุณค่าอย่างสูงทางประวัติศาสตร์แต่ละประเทศ ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 สมบัติของแต่ละประเทศ

ประเทศ	สมบัติ
อิรัก	ถ้วยทองคำแห่งมนตรา
ฝรั่งเศส	เพชร ฟลอเรนไทน์
อินเดีย	มิดของกษัตริย์
ออสเตรเลีย	หินสีแดง
บราซิล	คางคกทอง
ตุรกี	แผนผังของโบสถ์เซนต์โธมัส
เม็กซิโก	หัวใจมรกต
ออสเตรเลีย	โน้ตเพลงโมซาร์ท
สเปน	ธงเอลซิด
เวียดนาม	คัมภีร์จากราชวงศ์เหงียน
ฟิลิปปินส์	จอกกาลีกลิส
ไทย	พระพุทธรูปทองคำ

สมบัติของแต่ละประเทศมีความพิเศษที่เกี่ยวข้องกับประเทศนั้น ตัวอย่างเช่น ส่วนสมบัติของบราซิลคือคางคกทอง ซึ่งสะท้อนถึงความหลากหลายทางธรรมชาติของบราซิลและ

สิ่งแวดล้อม สำหรับประเทศเวียดนามมีคัมภีร์จากราชวงศ์เหงียนเป็นสมบัติ ซึ่งสัมพันธ์กับอาหาร เวียดนามที่มีชื่อเสียง สมบัติจึงต้องเป็นสิ่งที่มีความค่าทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ หรือธรรมชาติ ของประเทศนั้น

โครงสร้างของบทอ่านเพิ่มเติม การดูชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า” มีหัวข้อที่ ต้องการใช้บทอ่านเพื่ออธิบายเพิ่มเติม ถ้าการดูชุดนี้นำเสนอหัวข้อนี้ผ่านเนื้อหาแล้ว มักอธิบาย เพิ่มเติมผ่านบทอ่านเพิ่มเติม ได้แก่

- 1) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเทศ
- 2) เศรษฐกิจ
- 3) ประวัติศาสตร์
- 4) มรดก
- 5) อาหาร
- 6) ศาสนา
- 7) ระบอบการปกครอง /การเมือง
- 8) ความสัมพันธ์กับไทย

ดังนั้นการดูชุดประกอบด้วยองค์ประกอบเนื้อหาตามโครงสร้างและดำเนินเรื่องการ ค้นหาสมบัติของแต่ละประเทศ การดู “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” เป็นเล่มที่ 16 ของการดู ชุด จึงสร้างเนื้อเรื่องตามโครงสร้างของการดูชุดนี้

2.1.2 การดูชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย”

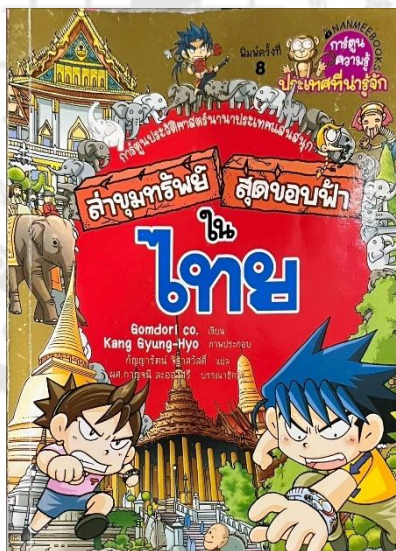
การดูชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” พิมพ์ครั้งแรกที่ประเทศไทยในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2552 และเป็นเล่มที่ 16 ของการดูชุดนี้ ปัจจุบัน ตีพิมพ์ครั้งที่ 8 มีทั้งหมด 208 หน้า ราคา 165 บาท ผู้แปลภาษาไทยคือกัญญารัตน์ จิราสวัสดิ์ ผู้เขียนและผู้วาดภาพเป็นคน เกาหลี บรรณาธิการของไทยแก้ไขข้อมูลที่ไม่ถูกต้องและเขียนเชิงอรรถเพื่อช่วยให้ผู้อ่านคนไทย เข้าใจมากขึ้น เช่น หน้า 21 มีเชิงอรรถว่า “เป็นเหตุการณ์ที่สมมติขึ้น พระพุทธรูปทองคำไม่มีอยู่ จริง” (กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.21) และเป็นสิ่งที่ผู้เขียนสร้างขึ้น ข้อมูลในเล่มนี้เป็นข้อมูล ของปี พ.ศ. 2552 หรือก่อนปี พ.ศ. 2552 การดูชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” เล่าเรื่องด้วย ความสนุกสนานพร้อมกับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประเทศไทย

เรื่องย่อของการดูชุดคือ ฮีโร่และเบ็คได้รับเชิญจากยูเนสโก ไปรับรางวัลที่ประเทศไทย จึงมีโอกาสไปประเทศไทย ทั้งคู่เดินทางไปทั่วประเทศไทยกับหลวงพี่ไซโยเพื่อค้นหาพระพุทธรูป ทองคำที่ช่วยปกป้องบ้านเมืองมากกว่า 100 ปี

ผู้วิจัยวิเคราะห์องค์ประกอบของการ์ตูน “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” พบว่า มีองค์ประกอบ 6 ส่วน ได้แก่ หน้าปกและปกหลัง คำนำ สารบัญ ตัวละคร เนื้อเรื่อง และบทอ่านเพิ่มเติม ซึ่งองค์ประกอบนี้สอดคล้องกับโครงสร้างของหนังสือการ์ตูนชุดใหญ่

2.1.2.1 หน้าปกและปกหลัง

ส่วนกลางของหน้าปกมีชื่อการ์ตูนโดยเน้นชื่อประเทศเป็นสีฟ้า “ไทย” หน้าปกมีภาพประกอบของตัวละครและรูปของสิ่งต่าง ๆ ที่แสดงว่าเป็นประเทศไทย ได้แก่ ช้าง วัดพระแก้ว ชาวกะเหรี่ยงคอยาว และนักมวยไทย หน้าปกและปกหลังมี ตัวละครของการ์ตูนเล่มนี้ นักล่าขุมทรัพย์ 2 ตัววาดเป็นตัวใหญ่ที่สุดในหน้าปก เบ็คและฮีโร่เป็น ตัวละครหลักของการ์ตูนชุดและค้นหาสมบัติที่ไทย มีพระ 1 รูปที่ค้นหาสมบัติพร้อมกับเบ็คและฮีโร่ นักมวยไทยในหน้าปกชื่อธานีเป็นตัวละครของประเทศไทย ส่วนด้านขวาของธานีมีเฟย์และยายมะนัง ยายมะนังเป็นชาวกะเหรี่ยงคอยาวในการ์ตูนเล่มที่ 16 ช้างบนชื่อเรื่องมีช้างที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ที่แทนประเทศไทย อีกทั้งยังมีรูปภาพของเจดีย์และปราสาทของวัดพระแก้วในทั้งหน้าปกและปกหลัง วัดพระแก้วเป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงของประเทศไทยและเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์สำคัญของเรื่องนี้ด้วย

ภาพประกอบ 6 หน้าปกของล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย

ที่มา: กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย

ปกหลังมีตัวละคร 2 ตัวข้างบนของชื่อเรื่อง ทั้ง 2 ตัวคือศาสตราจารย์บันโดกับมาเรียที่ใส่ชุดว่ายน้ำอยู่ เพราะทั้ง 2 คนไปเที่ยวทะเล ปกหลังยังมีเรื่องย่อของเล่มนี้เพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องเบื้องต้นเป็นการดึงดูดความสนใจ

ภาพประกอบ 7 ปกหลังของล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย

ที่มา: กิ่งเอียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย

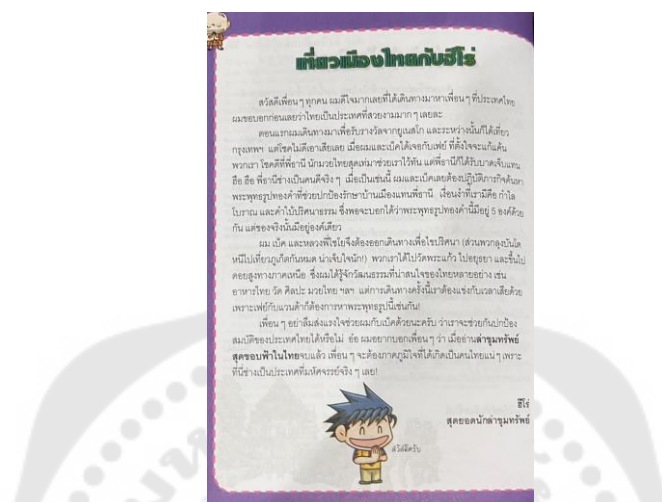
2.1.2.2 คำนำ

คำนำมีทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่ คำนำของสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์ คำนำจากฮีโร่ และ คำนำของบรรณาธิการ ผู้วิจัยสรุปเนื้อหาคำนำดังนี้

คำนำของสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์ คำนำจากสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์แนะนำเนื้อหาของการ์ตูนเล่มนี้ คำนำนี้อธิบายว่า เนื้อหาของการ์ตูนมีผู้เขียนเป็นชาวเกาหลี สรุปคำนำได้ดังนี้ การ์ตูนเล่มนี้กล่าวถึงการค้นหาสมบัติของฮีโร่และเบ็ค สมบัติคือพระพุทธรูปทองคำโบราณ ฮีโร่และเบ็คต้องปกป้องสมบัติจากกลุ่มตัวร้าย เนื้อหาในหนังสือไม่ครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญของประเทศไทย และบางมุมมองอาจแตกต่างจากคนไทย เพราะเขียนโดยชาวเกาหลี แต่ตรวจสอบและแก้ไขเนื้อหาอย่างรอบคอบพร้อมคำอธิบายเพิ่มเติม สำนักพิมพ์เห็นว่า หนังสือเล่มนี้สะท้อนมุมมองของชาวต่างชาติที่ประทับใจกับประเทศไทย (กิ่งเอียว คัง และคณะ, 2552, น.3)

คำนำจากฮีโร่ ‘เที่ยวเมืองไทยกับฮีโร่’ คำนำนี้กล่าวจากมุมมองของฮีโร่ในฐานะของเพื่อนของผู้อ่าน สรุปคำนำได้ดังนี้ ผมดีใจมากที่ได้มาประเทศไทยที่สวยงาม ตอนแรกมาเพื่อรับรางวัลยูเนสโก แต่ผมกับเบ็คเจอกับแฟนที่ตั้งใจจะแก้แค้นเรา พี่ธานี่ช่วยเหลือเราสองคนและ

บาดเจ็บแทนเรา ผมกับเบ็คจึงต้องรับหน้าที่แทนพี่ธานีและค้นหาพระพุทธรูปทองคำที่ช่วยปกป้องบ้านเมือง โดยมีเงื่อนไขจากกำไลโบราณและคำปริศนา เราออกเดินทางไปยังสถานที่สำคัญในไทย ผมขอเพื่อน ๆ ให้กำลังใจเราในการปกป้องสมบัติไทย (กึ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.4)

ภาพประกอบ 8 คำนำจากอีโร่

ที่มา: กึ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สูดขอบฟ้าในไทย. หน้า 3

คำนำของบรรณาธิการ ‘เรารู้จักประเทศไทยมากแค่ไหน’ คำนำนี้กล่าวถึงสิ่งที่ผู้อ่านรับรู้ได้จากการดูเล่มนี้ สรุปได้ว่า การดูเล่มนี้มุ่งเน้นให้เด็กไทยตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ประเทศไทยโดยตั้งคำถามให้เด็ก ๆ คำนำนี้ชี้ให้เห็นว่า แม้เราเกิดและเติบโตที่ประเทศไทย แต่หลายคนอาจยังไม่รู้จักประเทศตัวเองพอ (กึ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น. 5)

2.1.2.3 สารบัญ

สารบัญมีชื่อของแต่ละบท การดูเรื่องนี้มี 10 บท ดังนี้ (กึ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.6-7)

1. สวัสดิ์ประเทศไทย
2. พบกันที่กรุงเทพ
3. แม่ไม้มวยไทย
4. เรื่องเล่าจากหลวงพ่อ
5. ระหว่างสมบัติและหาดทราย
6. ปริศนาในวัดพระแก้ว

7. ข้อความบนกำไล
8. สิ่งที่อยู่ในศาล
9. ชนเผ่าคอยาว
10. คุณธรรมนำชัย

2.1.2.4 ตัวละคร

ตัวละครในการ์ตูนเรื่องนี้มีทั้งหมด 14 ตัว ได้แก่ สีโร่ เบ็ค ศาสตราจารย์บันโด ศาสตราจารย์ไวซ์ เฟย์ หลวงพ่อไพศาล หลวงพี่ไชโย ธาณี แก้ว แวนด้า รัน พลายมะลิ และยายมะนัง

สีโร่ สีโร่เป็นตัวละครหลักและสำคัญของการ์ตูนชุดทั้ง 35 เล่ม เป็นเด็กผู้ชาย เกาหลี อายุ 12 ปี สีโร่เป็นหลานของศาสตราจารย์บันโด ซึ่งเป็นนักล่าซุมทรีพียที่มีชื่อเสียง สีโร่มีนิสัยใจร้อน แต่มีความมุ่งมั่นและกล้าหาญ มีเพื่อนจำนวนมากทั่วโลก ทำให้บางครั้งสนใจเรื่องอื่นมากกว่าการค้นหาคำสมบัติ สีโร่สนใจเรื่องมวยไทยและอาหารไทย ได้รับเชิญจากองค์การยูเนสโก เป็นตัวแทนที่ขึ้นรับรางวัล จึงไปประเทศไทยกับเบ็ค ศาสตราจารย์บันโด ศาสตราจารย์ไวซ์ รันและน้องสาวของเบ็ค

เบ็ค เบ็คเป็นตัวละครหลักและสำคัญของการ์ตูนชุดทั้ง 35 เล่ม เป็นเด็กผู้ชาย เกาหลี อายุ 12 ปี เบ็คเป็นเพื่อนสนิทและเป็นคู่แข่งของสีโร่ ซึ่งเป็นนักล่าซุมทรีพียเหมือนกัน เบ็คมีความสามารถในหมากรุกและดนตรี มีความรู้ด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมทั่วโลก เบ็คสนใจการแสดงไทยและน้ำผลไม้ เบ็คไปร่วมงานขององค์การยูเนสโกที่ประเทศไทยกับสีโร่ ศาสตราจารย์บันโด ศาสตราจารย์ไวซ์ รันและน้องสาว

ภาพประกอบ 9 สีโร่และเบ็ค

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าซุมทรีพีย สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 141

ศาสตราจารย์บันโด เป็นลูกของฮิโระและเป็นนักโบราณคดีที่มีชื่อเสียง เดินทางไปหลายประเทศเพื่อศึกษาเชิงโบราณคดี ศาสตราจารย์บันโดมีความรู้ด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของนานาประเทศและเป็นสมาชิกขององค์การยูเนสโก สนใจเรื่องอาหารไทยและทะเลสวองาม มักจะเดินทางค้นหาสมบัติพร้อมกับฮิโระ ศาสตราจารย์บันโดไปเที่ยวทะเลที่ถูกเกี่ยวกับเพื่อนชื่อว่า มาเรีย

ศาสตราจารย์ไวซ์ เป็นพ่อของเบ็ค เป็นนักโบราณคดีที่มีชื่อเสียงและเป็นเพื่อนสนิทของศาสตราจารย์บันโด สนใจธรรมชาติที่สวยงามและทะเลของไทย มักจะช่วยเบ็คค้นหาสมบัติของ แต่ที่ประเทศไทย ศาสตราจารย์ไวซ์อยากไปเที่ยวทะเลที่ถูกเกี่ยวกับเพื่อน จึงไม่เดินทางค้นหาสมบัติ

ภาพประกอบ 10 ศาสตราจารย์บันโดและศาสตราจารย์ไวซ์

ที่มา : กิ่งเสี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 198

เฟย์ เป็นตัวร้ายของการ์ตูนชุดนี้ เป็นหลานของแวนด้าและพี่ของแฟรงก์ ซึ่งทั้ง 3 ตัวเป็นตัวละครฝ่ายร้าย เฟย์เป็นนักล่าขุมทรัพย์ โกงคนอื่นหรือทำชั่วเพื่อได้สมบัติ ตัวร้ายของการ์ตูนชุดนี้มีความสัมพันธ์ไม่ดีกับฮิโระและเบ็ค เฟย์เคยถูกจำคุกที่ประเทศรัสเซียเนื่องจากฮิโระและเบ็ค จึงอยากจะแก้แค้น 2 คน เฟย์มีความสามารถในการต่อสู้และสนใจการต่อสู้หลายประเภท เฟย์สนใจมวยไทยและสมบัติของไทย

แวนด้า เป็นตัวละครฝ่ายร้าย เป็นแม่ของแฟรงก์และป้าของเฟย์ ชอบซื้อขายสมบัติในตลาดมืด แวนด้าได้ยินเรื่องพระพุทธรูปทองคำจากเฟย์และเบ็ม จึงตัดสินใจว่า จะไปค้นหาสมบัติที่ประเทศไทยและอยากได้พระพุทธรูปทองคำเป็นของขวัญให้แฟรงก์ แวนด้าสนใจสมบัติของไทยและข้อปั้ง

ภาพประกอบ 11 แวนด้าและเฟย์

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 20

หลวงพ่อไพศาล เป็นตัวละครเฉพาะของประเทศไทย เป็นผู้ดูแลถ้ำและแก้ว หลวงพ่อไพศาลเป็นพระสงฆ์ที่มีชื่อเสียงและอาจารย์ของหลวงพี่ไชโย กำลังค้นหาพระพุทธรูปทองคำกับหลวงพี่ไชโยและศึกษาสมบัติมานานแล้ว หลวงพ่อขอความช่วยเหลือจากฮีโร่และเบ็คในการค้นหาสมบัติไทย

หลวงพี่ไชโย เป็นตัวละครเฉพาะของประเทศไทย เป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อไพศาล ค้นหาพระพุทธรูปทองคำกับหลวงพ่อไพศาล หลวงพี่ไชโยค้นหาสมบัติกับฮีโร่และเบ็คระหว่างการเดินทางในประเทศไทย หลวงพี่ไชโยช่วย 2 คนค้นหาสมบัติและช่วยอธิบายเรื่องวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ไทย

ภาพประกอบ 12 หลวงพ่อไพศาลและหลวงพี่ไชโย

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 73

ธานี เป็นตัวละครเฉพาะของประเทศไทย มีอาชีพเป็นนักมวยไทยอาชีพ มีน้องสาว 1 คนและพ่อแม่เสียชีวิตจากเหตุการณ์สึนามิ จึงอาศัยอยู่ที่วัดโดยหลวงพ่ไผศาลและหลวงพี่ไชยช่วยดูแล ธานียากตอบแทนบุญคุณให้หลวงพ่ไผศาลและหลวงพี่ไชยโดยค้นหาพระพุทธรูปทองคำ ธานีมีนิสัยดี มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่คนอื่น ช่วยฮีโร่และเบ็คในสถานการณ์อันตราย

แก้ว เป็นน้องสาวของธานีและอาศัยอยู่ที่วัดกับธานี แก้วขายพวงมาลัยที่สี่แยก

ภาพประกอบ 13 ธานีและแก้ว

ที่มา : กิ่งเสียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 199

พลายมะลิ เป็นตัวละครข้างเผือกของประเทศไทย พลายมะลิเป็นข้างเผือกทั้งตัวเป็นสีขาว มีอายุมากกว่า 100ปีและไม่มีเจ้าของ พลายมะลิรู้ที่ซ่อนของพระพุทธรูปทองคำ

ยายมะนัง เป็นตัวละครเฉพาะของประเทศไทย เป็นผู้หญิงชนเผ่าปะด่อง อาศัยอยู่ที่หมู่บ้านชนเผ่าปะด่องที่ภาคเหนือ ยายมะนังมีแผนที่สมบัติ

เบ้ม เป็นตัวละครเฉพาะของประเทศไทย มีอาชีพโปรโมเตอร์มวยไทย เบ้มเป็นคนบอกเรื่องสมบัติไทยให้แวนด้าและเฟย์

รัน เป็นตัวละครชาวเกาหลี เป็นผู้ช่วยของศาสตราจารย์บันโด เดินทางไปประเทศต่าง ๆ กับฮีโร่และศาสตราจารย์บันโด บางครั้งช่วยฮีโร่ในเหตุการณ์ต่าง ๆ รันไปเที่ยวทะเลกับศาสตราจารย์บันโดและศาสตราจารย์ไวท์

2.1.2.5 เนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่องการ์ตูนมีทั้งหมด 10 บท มีเนื้อหาหลักคือการค้นหาสมบัติของประเทศไทย เรื่องย่อของแต่ละบทเป็นดังนี้

บทที่ 1 สวัสดิ์ประเทศไทย ฮีโร่และเบ็คเดินทางไปงานของยูเนสโกที่จัดในกรุงเทพฯ ฮีโร่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนที่รับรางวัลบนเวที ตัวละครชาวเกาหลีทุกตัวเดินทางไปประเทศไทย

ขณะเดียวกันที่ฮ่องกง เฟย์อยากเรียนมวยไทยที่เมืองไทย จึงเล่าเรื่องประเทศไทยให้แวนด้าฟัง เบ็มเล่าเรื่องพระพุทธรูปทองคำให้แวนด้าฟัง เรื่องสมบัติดึงดูดใจแวนด้าและเฟย์มาก เฟย์ แวนด้า และเบ็มจึงเดินทางไปค้นหาพระพุทธรูปทองคำที่ประเทศไทย

บทที่ 2 พบกันที่กรุงเทพ ฮีโร่ เบ็ค ศาสตราจารย์บันโด รัน ศาสตราจารย์ไวท์ และน้องสาวของเบ็คเดินทางถึงกรุงเทพฯ ไปรับประทานอาหารไทยที่ร้านอาหารไทย จากนั้นเดินทางกลับถึงโรงแรม แต่เมื่อกลับที่พัก ฮีโร่เกือบถูกรถจักรยานยนต์ชนและธานีได้ช่วยชีวิตไว้ธานีแนะนำตนเองว่า เป็นนักมวยไทยและชวนฮีโร่กับเบ็คมาชมการแข่งขันมวยไทย กลุ่มฮีโร่และเบ็คไปงานยูเนสโกตอนเย็น ได้พบเพื่อนจากทั่วโลกที่เคยค้นหาสมบัติ

บทที่ 3 แม่ไม้มวยไทย หลังเสร็จงานยูเนสโก เบ็ควางแผนว่า จะไปดูการแสดงไทยกับเพื่อน แต่ผู้ใหญ่ทุกคนไปเที่ยวเมืองไทยและเพื่อนหลายคนไม่สบาย ฮีโร่จึงชวนเบ็คไปชมการชกมวยของธานี

เฟย์ แวนด้า และเบ็มมาถึงกรุงเทพฯ และเริ่มค้นหาสมบัติ แต่ไม่รู้เงื่อนไขสมบัติ เฟย์ แวนด้า และเบ็มจึงพักผ่อนหนึ่งวัน แวนด้าไปซื้อของ เบ็มชวนเฟย์ดูการแข่งขันมวยไทย หน้าสนามมวย จึงได้พบกับฮีโร่และเบ็ค เฟย์เคยถูกจำคุกเพราะฮีโร่และเบ็ค ธานีช่วยฮีโร่และเบ็คโดยต่อสู้กับเฟย์ แต่เฟย์ใช้ท่อนไม้ ธานีจึงบาดเจ็บหนักจนต้องไปโรงพยาบาล เฟย์ล้มสมุดบันทึกที่เขียนเงื่อนไขเกี่ยวกับสมบัติได้

บทที่ 4 เรื่องเล่าจากหลวงพ่ ธานีเข้ารักษาที่โรงพยาบาล หลวงพ่อไพศาล และหลวงพี่ไชโยมาหาธานีที่โรงพยาบาล ฮีโร่ เบ็ค และศาสตราจารย์บันโดขอโทษธานีทำให้บาดเจ็บ หลวงพ่อไพศาลให้กำไลช้างเผือกฮีโร่และเบ็ค หลวงพี่ไชโยเคยเห็นเด็ก 2 คนนี้จากหนังสือพิมพ์แล้ว จึงรู้ว่าเป็นนักล่าขุมทรัพย์และบอกว่ากำลังค้นหาสมบัติอยู่ หลวงพ่อเล่าเรื่องพระพุทธรูปทองคำที่ปกป้องคุ้มครองบ้านเมือง ธานีบาดเจ็บหนักมากจึงไม่สามารถค้นหาสมบัติต่อได้ ฮีโร่และเบ็คอยากตอบแทนธานีที่ช่วยพวกเขา จึงตัดสินใจว่าจะช่วยค้นหาพระพุทธรูปเพื่อตอบแทนธานี

บทที่ 5 ระหว่างสมบัติและหาทราย ฮีโร่และเบ็คเตรียมตัวค้นหาสมบัติ ศาสตราจารย์ไวท์ รัน และน้องสาวของเบ็คเตรียมไปเที่ยวทะเล ส่วนศาสตราจารย์บันโดยากไปเที่ยวทะเลกับมาเรีย เบ็คกับฮีโร่เดินทางโดยมีหลวงพี่ไชโยไปด้วย ทุกคนไปค้นหาสมบัติที่วัดพระศรีรัตนศาสดารามเป็นแห่งแรก

เพย์รู้ตัวว่า ลืมสมุดบันทึกเมื่อถึงพระบรมมหาราชวัง แต่กลุ่มเพย์เห็นเบ็ค ฮีโร่ และหลวงพี่ไชโย จึงเริ่มติดตาม 3 คนนี้เพื่อค้นหาพระพุทธรูป

บทที่ 6 ปริศนาในวัดพระแก้ว ฮีโร่ เบ็ค และหลวงพี่ไชโยเข้าวัดพระศรีรัตนศาสดาราม แต่ที่นั่น ฮีโร่และเบ็คเจอเพื่อนชาวฝรั่งเศสชื่อ โซฟี เบ็คอธิบายสถาปัตยกรรมของวัดพระแก้วให้โซฟีฟัง ฮีโร่และหลวงพี่ค้นหาช้างเผือกในวัด เมื่อเบ็คเล่าเรื่องจิตรกรรมบนผนังให้โซฟีเห็นช้างสามเศียรบนภาพเขียนผนัง ช้างเผือกบอกทิศทางของเงื่อนงำ 3 คนตามทิศทางที่ช้างเผือกหันหัวและเจอพระพุทธรูป 1 องค์ที่มีรูปช้าง

บทที่ 7 ข้อความบนกำไล ฮีโร่และเบ็คพบเงื่อนงำของสมบัติบนพระพุทธรูปที่มีสัญลักษณ์ช้าง มีปริศนาเขียนด้วยภาษาไทยโบราณ ข้อความนั้นหมายความว่า “คุณสามารถพบสมบัติได้ที่เมืองหลวงของอาณาจักรสุโขทัย ล้านนา อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์” ดังนั้นฮีโร่ เบ็ค และหลวงพี่ไชโยเดินทางไปวัดพระศรีสรรเพชญ์ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 3 คนพยายามค้นหาช้างเผือกหรือสัญลักษณ์ช้างที่วัดพระศรีสรรเพชญ์ ฮีโร่ไม่เชื่อว่าสมบัติจะซ่อนไว้ในที่ถูกทำลาย ฮีโร่ เบ็ค และหลวงพี่ไชโยไม่เจอช้าง ฮีโร่จึงเสนอให้ไปขอพรที่ศาลก่อน ฮีโร่ เบ็ค และหลวงพี่ไชโยเห็นศาลที่มีรูปปั้นช้างเผือก ฮีโร่และเบ็คลองหาเงื่อนงำในศาล แต่พระที่ดูแลศาลกล่าวว่าห้ามแตะรูปปั้นช้าง

บทที่ 8 สิ่งที่อยู่ในศาล ฮีโร่ใส่เสื้อและกางเกงกลับช้าง จึงเดินไม่ถนัดทำให้รูปปั้นช้างเผือกแตก ทำให้เห็นข้างในของรูปปั้นช้างมีห้วงคอสีทองที่มีสัญลักษณ์ช้าง ห่วงคอสีทองนั้นคือห่วงคอของชนเผ่าปะด่อง ข้างในของห่วงคอมีชื่อว่า “ยายมะนั่ง” ฮีโร่ เบ็ค และหลวงพี่ไชโยจึงเดินทางไปหมู่บ้านของชนเผ่าปะด่องที่ภาคเหนือ

บทที่ 9 ชนเผ่าคอยาว ฮีโร่ เบ็ค และหลวงพี่ไชโยไปหายายมะนั่งของชนเผ่าปะด่องที่ภาคเหนือ ยายมะนั่งสักแผนที่สมบัติไว้บนแขน ฮีโร่และเบ็ควาดแผนที่ไว้ในสมุด ยายมะนั่งบอกว่าภารกิจของยายเสร็จแล้ว อยากพักผ่อน สุดท้ายยายมะนั่งเสียชีวิต ทั้ง 3 คนเดินทางต่อไปวัดหลวงในอาณาจักรล้านนา ได้แก่ วัดพระสิงห์ที่เชียงใหม่และวัดพระแก้วที่เชียงราย แต่เจอสัญลักษณ์ช้างเท่านั้น ฮีโร่ เบ็ค และหลวงพี่ไชโยไปสุโขทัยเป็นสถานที่สุดท้ายของที่ซ่อนสมบัติ เมื่อถึงอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยได้ เห็นช้างเผือกที่ไม่มีเจ้าของชาวบ้านบอกว่าช้างเผือกชื่อพลาย

มะลิ อายุ 100 กว่าปี เป็นช่างเผือกที่มีชื่อเสียงของที่นี่ ฮีโร่และเบ็คจึงไปป้อนกล้วยให้พลายมะลิ พลายมะลิพาเด็ก ๆ ไปถึงถ้ำ ฮีโร่และเบ็คเปิดประตูถ้ำโดยใช้กำไลช้างเผือก ทั้ง 3 คนเจอ พระพุทธรูปทองคำที่ซ่อนไว้ที่สุโขทัย

บทที่ 10 คุณธรรมนำชัย ฮีโร่ เบ็คและหลวงพี่ไชโยพบพระพุทธรูปทองคำแล้ว ซึ่งเพี้ย แวนด้าและเบ้มติดตามมาตลอดการเดินทาง จึงเข้าไปขโมยสมบัติในถ้ำ สุดท้าย ฮีโร่ เบ็ค และหลวงพี่ไชโยสามารถรักษาพระพุทธรูปทองคำจากกลุ่มเพี้ยได้ ทุกคนกลับกรุงเทพฯ ฮีโร่ และเบ็คได้รับเงินตอบแทนและรางวัลจากยูเนสโก แต่มอบค่าตอบแทนและรางวัลให้สร้าง โรงเรียนสำหรับเด็กกำพร้า

2.1.2.6 บทอ่านเพิ่มเติม

การดูความรู้ช่วยให้คนทั่วไปรับรู้ได้ง่าย (ขนาด บุญอารีย์, 2555, น.116) การดูความรู้มีคำบรรยายสั้น ๆ ที่ให้ความรู้เพิ่มเติมและช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจ ชื่อของบทอ่านเพิ่มเติมของการดูเล่มนี้คือ “รู้เรื่องไทยกับฮีโร่” มีเนื้อหาแทรกความรู้ระหว่างบทโดยประกอบด้วย บทอ่าน รูปภาพและภาพประกอบ เนื้อหาของบทอ่านเพิ่มเติมอธิบายความรู้ที่ปรากฏในเรื่อง ซึ่งในบทที่ 10 เนื้อเรื่องจบสมบูรณ์จึงไม่มีวัฒนธรรมไทยหรือเหตุการณ์แทรกใหม่ ทุกบทอ่านเพิ่มเติมมีประมาณ 2 หน้าเท่ากัน ทั้ง 9 บท หัวข้อของบทอ่านเพิ่มเติม 9 บทมีดังนี้

1. รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 1 กล่าวถึงการแนะนำประเทศไทย บทที่ 1 ตัวละครเริ่มการเดินทางไปประเทศไทย เพี้ยแนะนำประเทศไทยให้แวนด้ารู้จัก บทอ่านเพิ่มเติมที่ 1 จึงอธิบาย ความรู้พื้นฐานของประเทศไทยและภาคต่าง ๆ แบ่งเป็นเนื้อหา 2 เรื่อง ได้แก่ ประเทศของเราทุกคน และภูมิภาคของประเทศไทย สรุปเนื้อหาของแต่ละประเด็นได้ดังนี้

ประเทศของเราทุกคน ประเทศไทยมีประชากรมากกว่า 63 ล้านคน มีความอิสระในการนับถือศาสนา เช่น ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ฯลฯ ประชากรไทยส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ระบอบการเมืองคือระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ ประเทศไทยประกอบด้วย 76 จังหวัด และกรุงเทพมหานครกับพัทยา เป็นเขตปกครองพิเศษ ยังติดพรมแดนกับประเทศลาว พม่า มาเลเซีย และกัมพูชา

ภาคต่าง ๆ ของไทย ประเทศไทยแบ่งออกเป็น 6 ภูมิภาคหลักตามลักษณะภูมิศาสตร์ ได้แก่ ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้เป็นภาคที่ติดกับอ่าวไทยหรือทะเลอันดามันและมีป่าดิบชื้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือติดชายแดนกับต่างประเทศ แม่น้ำโขงเป็นชายแดนธรรมชาติระหว่างประเทศ ภาคตะวันตกมีลักษณะเป็นภูเขาสลับกับที่ราบ

หุบเขาแคบ ๆ ภาคเหนือมีภูเขาสูงและป่าไม้ ยอดเขาที่สูงที่สุดในประเทศไทยอยู่ที่ภาคเหนือ คือ ดอยอินทนนท์ ภาคกลางเป็นที่ราบลุ่มอุดมสมบูรณ์ (กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.24-25)

2. รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 2 กล่าวถึงอาหารไทยอย่างละเอียด ในบทที่ 2 ตัวละครชาวเกาหลีเดินทางมากรุงเทพมหานครและรับประทานอาหารไทยที่ร้านอาหารไทย บทอ่านเพิ่มเติมที่ 2 จึงอธิบายเรื่องอาหารไทยและผลไม้ไทย ได้แก่ อาหารไทย อาหารแสนอร่อยที่ชาวไทยภูมิใจและอาหารแต่ละภาคของไทย สรุปเนื้อหาของแต่ละประเด็นได้ดังนี้

อาหารไทย อาหารแสนอร่อยที่ชาวไทยภูมิใจ อาหารไทยมีชื่อเสียงระดับโลก อาหารไทยใช้ส่วนผสมหลากหลายรวมถึงผลไม้และอาหารทะเลด้วยสภาพอากาศ จุดเด่นของอาหารไทยคือความสวยงาม วัตถุดิบหลากหลาย รสจัดจ้าน การใช้สมุนไพรและเครื่องเทศ อาหารไทยได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างชาติ เช่น อินเดีย จีน ข้าวคืออาหารหลักของชาวไทย ภาคกลาง ภาคใต้นิยมบริโภคข้าวเจ้า ส่วนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือนิยมบริโภคข้าวเหนียว

อาหารแต่ละภาคของไทย อาหารแต่ละภาคของไทยมีลักษณะรสชาติ อาหารเหนือมีรสอ่อน อาหารอีสานมีรสเผ็ดเค็มและนิยมใช้ปลาร้า อาหารภาคกลางมีความหลากหลายเนื่องจากอิทธิพลจากอาหารของหลายประเทศ อาหารภาคใต้มีรสเค็มและเผ็ดจัด ส่วนใหญ่ทำด้วยปลาและอาหารทะเล อาหารไทยที่มีชื่อเสียงระดับโลกมีต้มยำ ส้มตำ ผัดไทย แกงเขียวหวาน ยำ ฯลฯ ผลไม้ไทยที่มีชื่อเสียงมีมังคุด เงาะและทุเรียน (กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.50-51)

3. รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 3 กล่าวถึงการแสดง เทศกาล และมวยไทย ส่วนการแสดงไทยและมวยไทยเป็นหัวข้อที่ปรากฏในบทที่ 3 ส่วนเทศกาลไทยไม่นำเสนอผ่านเนื้อเรื่อง จึงอธิบายพร้อมกับภาพถ่าย เนื้อหา มี 3 ประเด็น ได้แก่ การแสดงไทย เทศกาลไทย และมวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ สรุปเนื้อหาของแต่ละประเด็นได้ดังนี้

การแสดงของประเทศไทย การแสดงของไทยมีความหลากหลายตามภูมิภาค ภาคเหนือมีรำฟ้อนเล็บ ภาคอีสานมีเซิ้งโปงลาง ภาคกลางมีเพลงเรือที่สะท้อนวิถีชีวิต และภาคใต้มีโนราห์กับหนังตะลุง ส่วนโซนเป็นการแสดงโบราณที่มักแสดงรวมเกียรติ

เทศกาลไทย เทศกาลในประเทศไทยส่วนใหญ่เชื่อมโยงกับศาสนาพุทธและเกษตรกรรม ตัวอย่างเช่น เทศกาลสงกรานต์ในเดือนเมษายนที่โด่งดังระดับโลก ซึ่งมีการรดน้ำขอพร เทศกาลลอยกระทงคือเทศกาลที่ผู้คนจะลอยกระทงเพื่อขอพรจากพระแม่คงคาในวันเพ็ญเดือน 12 วันคล้ายวันประสูติของพระมหากษัตริย์และพระราชินีเป็นวันพ่อและวันแม่แห่งชาติ

มวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ มวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้และกีฬาของประเทศไทยที่มีชื่อเสียงระดับโลก ทำมวยไทยให้หมัด ขา ศอก และเข่า มวยไทยมีประวัติยาวนานตั้งแต่สมัยอยุธยา มวยไทยพัฒนามาเป็นกีฬาและมีการกำหนดกติกาอาชีพในปัจจุบันนี้ (กิ่งเสียว คัง และคณะ, 2552, น.68-69)

4. รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 4 กล่าวถึงศาสนาพุทธเป็นหลัก ในบทที่ 4 หลวงพ่อไพศาลและหลวงพี่ไชโยปรากฏตัวครั้งแรกและตัวละครชาวเกาหลีรู้เรื่องสมบัติ ซึ่งเรื่องราวของการ์ตูนนำเสนอพุทธศาสนาในประเทศไทย ได้แก่ ศาสนาของประเทศไทย พุทธศาสนาของไทย แตกต่างกับศาสนาพุทธของที่อื่นอย่างไร และพระสงฆ์ในไทย สรุปเนื้อหาของแต่ละประเด็นได้ดังนี้

ศาสนาของประเทศไทย ประเทศไทยมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา แต่ประชากรส่วนใหญ่กว่า 94% นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาพุทธจึงมีอิทธิพลต่อสังคม ประชากรที่ภาคใต้ส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม คนไทยยังเชื่อเรื่องการตั้งศาลบูชา และการบูชาแม่คงคา ก่อนศาสนาพุทธเข้ามา

พุทธศาสนาของไทยแตกต่างกับพุทธศาสนาของที่อื่นอย่างไร คนไทยนับถือพุทธศานานิกายเถรวาท การทำบุญและความดีมีความสำคัญในศาสนาพุทธของไทย หลักธรรมจึงเน้นเรื่องการหลุดพ้นจากกิเลส การดับทุกข์ กฎแห่งกรรมและการเวียนว่ายตายเกิด วัดเป็นสถานที่สำคัญที่มีหลายบทบาท เป็นที่จัดพิธีกรรมทางศาสนาและศูนย์กลางชุมชน

พระสงฆ์ในไทย พระสงฆ์ได้รับความเคารพจากประชาชน ซึ่งมีสถานะสูง ส่วนพระสงฆ์จะแสดงความเคารพเฉพาะรูปเคารพพระพุทธรูป พระสงฆ์เดินบิณฑบาตด้วยเท้าเปล่า ตอนเช้า ผู้หญิงไม่สัมผัสตัวกับพระสงฆ์หรือสังฆของ (กิ่งเสียว คัง และคณะ, 2552, น. 90-91)

5. รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 5 กล่าวถึงลักษณะนิสัยและมารยาทของคนไทย ตั้งแต่บทที่ 2 ถึง 5 การ์ตูนนำเสนอเนื้อหานิสัยและมารยาทของคนไทย บทอ่านเพิ่มเติมที่ 5 อธิบาย 2 ประเด็นเพิ่ม ได้แก่ ลักษณะนิสัยของคนไทยและมารยาทไทยที่ควรรักษาสืบทอดไว้ สรุปเนื้อหาของแต่ละประเด็นได้ดังนี้

ลักษณะนิสัยของคนไทย คนไทยมีลักษณะนิสัยที่ได้รับอิทธิพลจากสังคมเกษตรกรรม ศาสนา และการปกครองแบบมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข คนไทยมุ่งทำความดีและเชื่อในเรื่องโชคละตาและผลแห่งกรรมตามศาสนาพุทธ คนไทยมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และยิ้มแย้มแจ่มใส จนได้รับการขนานนามว่า "สยามเมืองยิ้ม"

มารยาทไทยที่ควรรักษาสืบทอดไว้ มารยาทเป็นสิ่งที่ผู้คนในสังคมนัดกัน สิ่งสำคัญของมารยาทไทยคือการแสดงความเคารพ การไหว้เป็นวิธีการแสดงเคารพ มารยาทการพูด

ที่ดีคือการใช้น้ำเสียงไพเราะ ไม่ตะโกนหรือหยาบคาย เมื่อพูดกับผู้ใหญ่ ควรลงท้ายด้วยคำว่า ครับ หรือค่ะ มารยาทการรับประทานอาหารคือ ไม่เสียงดังเมื่อเคี้ยว ควรใช้ช้อนกลางเมื่อตักอาหาร ไม่ควรใช้มือหยิบอาหารของผู้อื่น ควรรอให้ผู้สูงอายุเริ่มรับประทานอาหารก่อน ส่วนมารยาทอื่น ๆ คือ มารยาทเกี่ยวกับร่างกาย ศีรษะเป็นส่วนที่สูงที่สุดและสำคัญที่สุดของร่างกาย หากสัมผัสศีรษะโดยไม่ตั้งใจควรรีบกล่าวขอโทษ ส่วนเท้าถือเป็นส่วนที่ต่ำที่สุดของร่างกาย ไม่ควรใช้เท้าชี้คนหรือชี้บอกทิศทางผู้อื่น (กิ่งเอี้ยว คัง และคณะ, 2552, น.112-113)

6. รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 6 กล่าวถึงวัดไทย ตัวละครเดินชมวัดพระแก้วในบทที่ 6 บทอ่านเพิ่มเติมที่ 6 จึงอธิบาย 2 ประเด็น ได้แก่ โครงสร้างของวัดและวัดที่มีชื่อเสียง สรุปเนื้อหาของแต่ละประเด็นได้ดังนี้

โครงสร้างของวัดไทย สถาปัตยกรรมและศิลปะของวัดมีความแตกต่างระหว่างวัดที่ประชาชนใช้กับพระอารามหลวงหรือวัดหลวง วัดทั่วไปประกอบด้วยพระอุโบสถ จตุรมุข เจดีย์ พระวิหาร พระอุโบสถแบบมีเสาค้ำโอบ หอระฆัง หอไตร ศาลาวัด และกุฏิ

วัดที่มีชื่อเสียงของไทย แนะนำวัดที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย 4 แห่ง ได้แก่ วัดพระเชตุพนฯ หรือวัดโพธิ์ที่กรุงเทพฯ วัดมหาธาตุที่อยุธยา วัดพระแก้วที่กรุงเทพฯ และวัดอรุณราชวรารามที่กรุงเทพฯ พร้อมกับภาพถ่าย (กิ่งเอี้ยว คัง และคณะ, 2552, น.132-133)

7. รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 7 กล่าวถึงประวัติศาสตร์ไทยในช่วงเวลาต่าง ๆ บทที่ 7 มีส่วนที่พูดถึงเมืองหลวงและอาณาจักรของประเทศไทย บทอ่านเพิ่มเติมที่ 7 จึงขยายความจากเนื้อหานั้นและอธิบายรายละเอียดของประวัติศาสตร์ไทย สรุปเนื้อหาของแต่ละยุคได้ดังนี้

พงศาวดารชาติไทย ประวัติศาสตร์ไทยแบ่งออกตามเวลาเป็น 5 ยุค ได้แก่ ความเป็นมาของชาวไทย ยุคสุโขทัยและยุคล้านนา ยุคอยุธยาและยุคกรุงธนบุรี ยุครัตนโกสินทร์ และยุคประชาธิปไตย

ความเป็นมาของชาวไทยมีหลายทฤษฎี โดยทั่วไปเชื่อว่า บรรพบุรุษของคนไทยคือชาวมองโกลที่มาจากจีนมาก่อน แต่หลักฐานทางโบราณคดีที่บ้านเชียงให้แนวคิดใหม่ว่า คนไทยอาจไม่ได้อพยพมาจากจีน แต่อาศัยอยู่ในดินแดนนี้มานาน

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นปฐมกษัตริย์ของอาณาจักรสุโขทัยขึ้นในปี พ.ศ. 1781 ขณะที่พ่อขุนมั่งรายสร้างอาณาจักรล้านนาในปี พ.ศ. 1839 ทั้งสองอาณาจักรเจริญรุ่งเรืองช่วงพุทธศตวรรษที่ 19

อาณาจักรอยุธยามีความเจริญรุ่งเรืองด้านการค้า อาณาจักรอยุธยาอยู่เวลายาวนานถึง 417 ปี แต่เสียกรุงในปี พ.ศ. 2310 หลังจากนั้น สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสถาปนากรุง

ศรีอยุธยาเป็นในปี พ.ศ. 1893 และกรุงสุโขทัยอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรอยุธยาตั้งแต่ปีพ.ศ 1981 อาณาจักรอยุธยามีความรุ่งเรืองยาวนานถึง 417 ปี ทั้งด้านการปกครอง กฎหมาย และการค้ากับนานาชาติ แต่เนื่องจากสงครามกับพม่าจากปี พ.ศ. 2310 สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชรวบรวมผู้คนและสถาปนาอาณาจักรธนบุรีขึ้น และปกครองเป็นเวลา 15 ปี

ราชวงศ์จักรีย้ายเมืองหลวงเป็นกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ.2325 มีการทูตและการค้ากับตะวันตก สยามเสียดินแดนบางส่วนในช่วงรัชกาลที่ 4-5 แต่รักษาเอกราชของชาติได้ สมัยรัชกาลที่ 5 มีการเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่น การเข้ามาของศาสนาคริสต์ ทางรถไฟ ระบบการศึกษา ฯลฯ

ระบอบการปกครองเปลี่ยนแปลงจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญในปีพ.ศ. 2475 บทบาททางการเมืองของกองทัพก็ลดลงไปอย่างชัดเจน (กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.150-151)

8. รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 8 กล่าวถึงพระมหากษัตริย์ไทย สถาปนาการเมืองและเศรษฐกิจของไทย ได้แก่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การเมืองไทยในปัจจุบัน และการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย สรุปเนื้อหาของแต่ละประเด็นได้ดังนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบันนี้ ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีรูปแบบรัฐบาลประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กษัตริย์ไทยทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ศาสนาทุกศาสนาและยังเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทย เล่มนี้พิมพ์ปีพ.ศ.2552 ช่วงที่พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชยังครองราชย์ รัชกาลที่ 9 ทรงพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนโดยดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและปฏิบัติพระราชกรณียกิจหลายประเทศ

การเมืองไทยในปัจจุบัน ในช่วงปี 2547-2548 การเมืองไทยมีความขัดแย้ง หลังการประท้วงและการรัฐประหารในปี 2549 มีการเลือกตั้งใหม่ แต่ความขัดแย้งยังดำเนินต่อไป จนถึงศาลรัฐธรรมนูญตัดสินยุบพรรค

การพัฒนาเศรษฐกิจของไทย เศรษฐกิจไทยพึ่งพารายได้จากการเกษตร การค้า อุตสาหกรรม และบริการ ในปี พ.ศ.2540 มีวิกฤตการณ์การเงินในเอเชียรวมถึงประเทศไทย ต่อจากนั้นการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศและช่วยสร้างรายได้แก่ประเทศไทย (กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.168-169)

9. รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 9 กล่าวถึงมรดกของประเทศไทยที่ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกของยูเนสโก ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่น

ห้วยขาแข้ง อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย และกำแพงเพชร แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง และผืนป่าเขาใหญ่-ดงพญาเย็น สรุปรื้อรอยหาของแต่ละประเด็นได้ดังนี้

มรดกโลกแห่งแรกคืออุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาที่ขึ้นทะเบียนมรดกโลกทางวัฒนธรรมในปี พ.ศ.2534 อยุธยาเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรอยุธยาระหว่างปี พ.ศ. 1893-2310 จึงมีความเจริญรุ่งเรืองในเวลานาน อาณาจักรอยุธยามีผลงานทางศิลปะ อุทยานคงสภาพโบราณสถานและโบราณวัตถุที่มีคุณค่า อีกทั้งอยุธยายังเป็นต้นแบบของกรุงเทพมหานคร

มรดกโลกแห่งที่ 2 คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่-ห้วยขาแข้งที่ขึ้นทะเบียนมรดกโลกทางธรรมชาติในปี พ.ศ.2534 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านี้ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี อุทัยธานีและตาก ผืนป่าแห่งนี้เป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิดรวมถึงสัตว์ป่าสงวน

มรดกโลกแห่งที่ 3 คืออุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย และกำแพงเพชร ที่ยูเนสโกขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกในปี พ.ศ.2534 อาณาจักรสุโขทัยเจริญรุ่งเรืองสูงสุดในช่วงพุทธศตวรรษที่ 18-19 แหล่งโบราณสถานและวัตถุโบราณในอุทยานประวัติศาสตร์เป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงถึงวัฒนธรรมในสมัยสุโขทัย

มรดกโลกแห่งที่ 4 คือแหล่งโบราณคดีบ้านเชียงที่ขึ้นทะเบียนมรดกโลกทางวัฒนธรรมในปี พ.ศ.2535 ตั้งอยู่ที่จังหวัดอุดรธานี เป็นแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่สำคัญของโลก หลักฐานทางมนุษยศาสตร์ของบ้านเชียงทำให้มนุษย์สังคมมนุษย์สมัยก่อน

มรดกโลกแห่งที่ 5 คือผืนป่าเขาใหญ่-ดงพญาเย็นที่ขึ้นทะเบียนมรดกโลกทางธรรมชาติในปี พ.ศ.2548 ครอบคลุมพื้นที่ 6 จังหวัด เขตนี้มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงโดยมีสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมกว่า 112 ชนิด นกกว่า 392 ชนิด และยังมีสัตว์ใกล้สูญพันธุ์อีกกว่า 24 ชนิด (กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.188-189)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ประเทศไทย

2.2.1 ความหมายของภาพลักษณ์

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น.898) นิยามภาพลักษณ์ว่า “ภาพที่เกิดจากความนึกคิด หรือที่คิดว่าควรจะเป็นเช่นนั้น” ภาพลักษณ์เรียกว่า Image เป็นภาษาอังกฤษ Image

พจนานุกรมสุโขทัย (2548, น.14-23) กล่าวว่า ภาพลักษณ์เกิดขึ้นจากข้อเท็จจริง และจะมีการมองและสำรวจภาพลักษณ์ด้วยตัวเอง ภาพลักษณ์มี 6 ประเภทตามลักษณะ ได้แก่ ภาพลักษณ์ซ่อน ภาพลักษณ์ปัจจุบัน ภาพลักษณ์ที่พึงปรารถนา ภาพลักษณ์สินค้าและบริการ ภาพลักษณ์ตราสินค้า และภาพลักษณ์องค์กร

อภิชาต พุกสวัสดิ์ (2556, น.30-34) กล่าวว่า ภาพลักษณ์เป็นความคิดของบุคคลที่ส่งผลให้การสนองตอบหรือการตัดสินใจต่อองค์กร หน่วยงานและสถาบัน ซึ่งภาพลักษณ์ให้อิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล การสร้างภาพลักษณ์ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ข่าวสาร ข้อมูล และความรู้สึกทางจิตใจ

สรุปว่า ภาพลักษณ์สร้างขึ้นจากประสบการณ์ ข่าวสาร และข้อเท็จจริงที่บุคคลได้รับ ซึ่งการรับรู้ที่เกิดจากโอกาสต่าง ๆ ช่วยการสร้างภาพลักษณ์ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ภาพลักษณ์ประเทศเป็นประเภทเฉพาะของภาพลักษณ์ ภาพลักษณ์ประเทศคือความคิดต่อประเทศ ซึ่งเป็นความประทับใจ ความเชื่อ มโนทัศน์ การเหมารวม สติมา ทศนคติ ความสัมพันธ์และการรับรู้ ภาพลักษณ์ต่อประเทศสร้างขึ้นจากประสบการณ์และความคิดเห็นที่ผู้คนมีต่อประเทศและประกอบด้วยหลายมิติ (Jenes, 2010)

ภาพลักษณ์ประเทศคือภาพลักษณ์ซับซ้อนที่สร้างขึ้นในใจโดยรวมทั้งประชากรภาษา วัฒนธรรม ระบบสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สถาบัน ฯลฯ ภาพลักษณ์ประเทศเชิงบวกขยายอิทธิพลไปสู่โลกหรือ Soft power ที่เด่นของประเทศได้ (Kinsey และ Chung, 2013, p.2-3)

ภาพลักษณ์ประเทศหรือ Country Image เป็นภาพทางจิตใจของประเทศ ทุกประเทศมีภาพลักษณ์ที่ใช้ข้อเท็จจริงเป็นพื้นฐานและรวมภาพที่คุ้นเคย แต่ไม่ประกอบด้วยข้อเท็จจริงล้วน ภาพลักษณ์ประเทศถูกสร้างขึ้นโดยการศึกษา สื่อ การท่องเที่ยว การสั่งซื้อ ฯลฯ ภาพลักษณ์ประเทศของบุคคลผ่านกระบวนการสร้างต่อเนื่องผ่านเวลานาน แต่ยังสามารถเปลี่ยนแปลงหรือสร้างขึ้นใหม่ตามเวลาได้ (Vicente, 2004, p.4)

จากข้างต้น ภาพลักษณ์ประเทศคือความคิดและความรู้สึกที่ผู้คนมีต่อประเทศ ซึ่งถูกสร้างขึ้นจากประสบการณ์และการรับรู้ต่าง ๆ ภาพลักษณ์ประเทศประกอบด้วยหลายมิติหรือปัจจัย โดยรวมถึงข้อเท็จจริง ความคิดเห็นส่วนตัว และทัศนคติต่อประเทศ ภาพลักษณ์ที่ดีมีหน้าที่เป็น Soft power หรือให้อิทธิพลเชิงบวกได้

2.2.2 ภาพลักษณ์ประเทศไทย

ภาพลักษณ์ประเทศไทยคือความคิดและความรู้สึกที่สร้างขึ้นจากประสบการณ์และการรับรู้ของชาวต่างชาติ ประสบการณ์และการรับรู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย สังคมไทย หรือ คนไทยได้ ภาพลักษณ์ประเทศไทยจึงประกอบด้วยหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยที่มองโดยชาวต่างชาติ ผู้วิจัยทบทวนงานวิจัยและเอกสารที่ศึกษาภาพลักษณ์ประเทศไทยของชาวเกาหลี และพบว่า การศึกษาภาพลักษณ์ของประเทศไทยที่ชาวเกาหลีมีส่วนใหญ่ศึกษาภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวไทยหรือการสำรวจข้อมูลที่รวบรวมจากนักท่องเที่ยว

ASEAN-Korea Center (2022,p.127) สํารวจข้อมูลจากทั้งชาวเกาหลีและชาวอาเซียนที่มีอายุ 19-34 ปี ในรายงาน “Mutual Perceptions of ASEAN and Korean Youth” พบว่า ประเทศไทยติดอันดับที่ 2 เป็นประเทศที่ชาวเกาหลีชื่นชอบจาก 9 ประเทศในเอเชีย จากผลรายงานสถานะการเยือนภูมิภาคอาเซียนของชาวเกาหลีช่วงปี 2019-2020 จำนวนชาวเกาหลีที่เดินทางเยือนภูมิภาคอาเซียนมีจำนวนมาก ประเทศไทยได้รับความนิยมเป็นอันดับที่ 2

Jung (2009, p.451-474) ศึกษาภาพลักษณ์ต่อประเทศไทยและคนไทยของนักศึกษาชาวเกาหลีในปีค.ศ. 2009 ผลการสำรวจพบว่า นักศึกษาชาวเกาหลีได้รับข้อมูลหรือเรื่องเกี่ยวกับประเทศไทยผ่านโทรทัศน์และอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก

ภาพลักษณ์ประเทศไทย 5 อันดับของนักศึกษาชาวเกาหลีคือดังนี้

- 1) การท่องเที่ยว
- 2) พุทธศาสนา / วัด
- 3) น้ำใจและรอยยิ้ม
- 4) ประเทศที่มีอากาศร้อน
- 5) กษัตริย์

นักศึกษาชาวเกาหลีจำนวน 39% เลือกการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ที่เด่นของประเทศไทย อีกทั้งนักศึกษาชาวเกาฬียังตอบภาพลักษณ์ของคนไทย ในมุมมองของนักศึกษาชาวเกาหลี คนไทยเป็นคนที่ใจดีและซื่อสัตย์

ปริศวรร ยืนเสน (2564,น.103-124) วิเคราะห์การนำเสนอประเทศไทยในหนังสือพิมพ์เกาหลีใต้ ผลการวิเคราะห์พบว่า ในสื่อข่าวปี 2006 การนำเสนอประเทศไทยมีความสะท้อนกับประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลี ได้แก่

- 1) ระบบประชาธิปไตยของประเทศไทยถดถอย
- 2) เศรษฐกิจไทยตกต่ำ
- 3) พระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวไทย
- 4) สถานการณ์รุนแรงจากแนวคิดแบ่งแยกดินแดน เช่น ภาคใต้
- 5) แหล่งของการกระทำผิดกฎหมาย
- 6) แหล่งของการค้าประเวณี
- 7) คนไทยชื่นชอบในกระแสวัฒนธรรมเกาหลี
- 8) แหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม

ขอบเขตงานวิจัยคือหนังสือพิมพ์ที่เขียนปี ค.ศ.2006 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่การเมืองมีวิกฤตการณ์ ซึ่งสภาพสังคมให้อิทธิพลต่อการผลิตข่าวของประเทศเกาหลี ชาวนี้สะท้อนถึงภาพลักษณ์เชิงลบของสังคมไทย แต่ยังมีภาพลักษณ์เชิงบวกที่มองว่า ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า สถานการณ์ทางสังคมที่ไม่มั่นคงทำให้ชาวเกาหลีมีภาพลักษณ์เชิงลบในช่วงปี 2006 แต่ปัจจัยการท่องเที่ยวไทยเป็นภาพลักษณ์หนึ่งที่มองประเทศไทยในแง่ดีในมุมมองของชาวเกาหลี แหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามจึงสามารถเป็นภาพลักษณ์ที่โดดเด่นสำหรับชาวเกาหลีได้

ดังที่กล่าวมา จากผลการศึกษาของภาพลักษณ์ของชาวเกาหลี ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีต่อชาวเกาหลี มุมมองของชาวเกาหลีส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวไทย ส่วนภาพลักษณ์ประเทศไทยของนักศึกษาเกาหลีจะรวมเรื่องศาสนาพุทธและวัดเป็นภาพลักษณ์ที่ 2 ซึ่งถือเป็นปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญ ประเทศเกาหลีมีพุทธศาสนิกชน แต่เกาหลีนับถือพุทธศาสนานิกายมหายาน วัดไทยมีสถาปัตยกรรมโดดเด่น ดังนั้นศาสนาพุทธและวัดจึงเป็นประเด็นที่ประกอบภาพลักษณ์ประเทศไทยของชาวเกาหลี

การท่องเที่ยวเป็นภาพลักษณ์ประเทศไทยของชาวเกาหลีจากทั้งผลการสำรวจของนักศึกษาชาวเกาหลีและการนำเสนอประเทศไทยในหนังสือพิมพ์เกาหลี ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทยเป็นภาพลักษณ์ที่อยู่ในใจของชาวเกาหลีจำนวนมากและเป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงตามเวลาด้วย ชาวเกาหลีมักจะคิดประเทศไทยเป็นประเทศน่าเที่ยว

ผู้วิจัยทบทวนและวิเคราะห์ผลสำรวจของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เกี่ยวกับภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวไทยในสายตานักท่องเที่ยวชาวเกาหลี ผลการศึกษาของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2555, น.178-180) พบว่า พุทธศาสนาเป็นคุณลักษณะของประเทศไทยอันดับแรกในสายตาของนักท่องเที่ยวชาวเกาหลี ภาพลักษณ์ที่เป็นอันดับแรกของแต่ละมิติของภาพลักษณ์ดังนี้

- 1) ภาพลักษณ์ด้านธรรมชาติคือ ชายหาดที่สวยงาม
- 2) ภาพลักษณ์ด้านกิจกรรมคือ สวรรค์แห่งการช้อปปิ้ง
- 3) ภาพลักษณ์ด้านความปลอดภัยคือ ระบบคมนาคมและชีวิตยามราตรี
- 4) ภาพลักษณ์ด้านความเป็นไทยคือ รอยยิ้มของคนไทย
- 5) ภาพลักษณ์ด้านอาหารไทยคือ ผลไม้ตามฤดูกาลที่หลากหลาย
- 6) ภาพลักษณ์ด้านความคุ้มค่าของเงินคือ ค่าครองชีพที่ต่ำ

หากประมวลเป็นภาพรวม ภาพลักษณ์ประเทศไทยผ่านมุมมองของนักท่องเที่ยวชาวเกาหลี 5 อันดับที่สูงที่สุดคือ

- 1) ผลไม้ตามฤดูกาลที่หลากหลาย
- 2) อาหารท้องถิ่นตามท้องถิ่น
- 3) ชายหาดที่สวยงาม
- 4) รอยยิ้มของชาวไทย
- 5) สปาและบริการทางด้านสุขภาพ

นักท่องเที่ยวชาวเกาหลีคิดว่า อาหารไทยและผลไม้ไทยเป็นประเด็นที่ดึงดูดใจชาวเกาหลีมากที่สุด อันดับที่ 3 คือชายหาดที่สวยงาม ธรรมชาติไทยโดยเฉพาะทะเลเป็นสิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวเกาหลีน่าตื่นตาตื่นใจ รอยยิ้มของคนและกับสปาและบริการทางด้านสุขภาพที่หลากหลายเป็นปัจจัยที่น่าสนใจ ซึ่งชาวเกาหลีประทับใจและรับรู้ประเด็นเหล่านี้เป็นภาพลักษณ์ของประเทศไทย

ผู้วิจัยพบว่าการศึกษเกี่ยวกับภาพลักษณ์ประเทศไทยส่วนใหญ่ศึกษาเฉพาะภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวไทย ภาพลักษณ์นี้มีอิทธิพลมากที่ทำให้ชาวเกาหลีมีภาพลักษณ์เชิงลบจากภาวะสังคมไทยในช่วงปี 2006 แต่นักท่องเที่ยวชาวเกาหลีส่วนใหญ่นิยมประเทศไทยเป็นจุดหมายทาง ดังนั้นภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยหรือคนไทยจะได้รับอิทธิพลจากประเด็นการท่องเที่ยวไทยได้ อีกทั้งพุทธศาสนาเป็นประเด็นสำคัญอย่างหนึ่งในมุมมองของชาวเกาหลี ศาสนาพุทธและวัดเป็นภาพลักษณ์ประเทศไทยอันดับที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวเกาหลีมองพุทธศาสนาเป็นคุณลักษณะที่เด่นของไทย เพราะฉะนั้นสรุปได้ว่า ทั้งการท่องเที่ยวและพุทธศาสนาเป็นภาพลักษณ์ประเทศไทยของชาวเกาหลี

2.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ประเทศไทย

บทความเรื่อง ประเทศไทยในภาพยนตร์ต่างประเทศ ของอนงค์นาฏ รัศมีเวียงชัย (2562, น.151-199) ศึกษาภาพยนตร์ตะวันตก 5 เรื่องที่ถ่ายที่ประเทศไทยและศึกษา 3 ประการนี้ ได้แก่ 1. การสะท้อนระหว่างภาพยนตร์ต่างประเทศกับการสร้างภาพประเทศไทย 2. อิทธิพลของการนำเสนอภาพประเทศไทย ต่อภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวไทย และ 3. ภาพประเทศไทยที่ผสมผสานกับมุมมองหรือแนวคิด จากการวิเคราะห์ตัวบทและภาพในภาพยนตร์ ภาพที่นำเสนอประเทศไทยจากภาพยนตร์สรุปเป็น 4 ภาพ ได้แก่ 1) อาชญากรรม 2) ประชากรไทย 3) เอกลักษณ์วัฒนธรรม วิถีชีวิต และภูมิศาสตร์ของประเทศไทย และ 4) ตระกูลภาพยนตร์ ผู้วิจัยกล่าวว่า มุมมองและทัศนคติผู้สร้างภาพยนตร์ให้อิทธิพลต่อการนำเสนอภาพและการสร้างภาพใน

ภาพยนตร์ ประเด็นที่ 1 2 และ 3 คือส่วนหนึ่งของภาพตัวแทนประเทศไทยที่มองโดยชาวต่างชาติ ภาพยนตร์สื่อสารภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทย ตัวอย่างเช่น อาหารไทยแสดงผ่านภาพ ประเพณีสงกรานต์แสดงให้เห็นบรรยากาศสนุกสนานของเทศกาล ช้าง ปรากฏในภาพยนตร์หลายเรื่องเพื่อแสดงภาพของประเทศไทย

งานวิจัยเรื่อง การประกอบสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยในภาพยนตร์ฮอลลีวูด ของพลอยชมพู เชาวนปรีชา (2562, น.137-144) ศึกษาภาพลักษณ์ประเทศไทย วิธีและแนวทางการประกอบสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยผ่านภาพยนตร์ของฮอลลีวูด จากการวิเคราะห์ตัวบทของภาพยนตร์ 10 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่า จำนวน 6 เรื่องมีภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับการทำผิดกฎหมายซึ่งเป็นภาพลักษณ์เชิงลบ และจำนวน 4 เรื่องมีภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นภาพลักษณ์เชิงบวกของประเทศไทย ภาพลักษณ์ประเทศไทยที่พึงประสงค์ของภาพยนตร์ฮอลลีวูด รวมทั้ง 4 ประเด็น ได้แก่ ประเพณีและวัฒนธรรม ภูมิทัศน์ที่สวยงาม น้ำใจของคนไทย และความผูกพันกับพระพุทธศาสนา ภาพลักษณ์ประเทศไทยหลายด้านมีภาพของธรรมชาติ ทะเล ภูเขา ประเพณีลอยกระทง การกระทำตัวของคนไทย การยิ้ม การไหว้ เป็นต้น ภาพยนตร์ประเทศไทยเหล่านี้สร้างความหมายผ่านภาพ แสง สี เสียง สัญลักษณ์ และภาษา

งานวิจัย Nation Branding Based on Semiotic Analysis: A Case Study Of Thailand Brand ของ Hongjanya (2019, น.286-300) ศึกษาค้นหาแบรนด์แห่งชาติของประเทศไทย งานวิจัยนี้ศึกษาประมวลภาพลักษณ์ประเทศไทยของชาวต่างชาติในหมวดต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า ภาพลักษณ์ส่วนใหญ่เป็นภาพลักษณ์เชิงบวก ภาพลักษณ์ประเทศไทย 6 ด้านมีการท่องเที่ยวประเทศไทย วัฒนธรรมไทย คนไทย สินค้าและบริการของไทย เศรษฐกิจและการลงทุน และการเมือง

1) ภาพลักษณ์เชิงการท่องเที่ยวประเทศไทย 5 อันดับคือ 1.คุณค่าของประสบการณ์ 2. ชีวิตกลางคืนและกิจกรรมด้านความบันเทิง 3. สถานที่ช้อปปิ้ง ห้างและตลาด & อาหารและร้านอาหาร 4.การท่องเที่ยวเชิงกีฬา เช่น การดำน้ำตื้น มวยไทย และ 5.การบริการของร้านอาหารและโรงแรม

2) ภาพลักษณ์เชิงวัฒนธรรมไทย 5 อันดับคือ 1. อาหารไทย 2. พิธีกรรมด้านศาสนา เช่น การทำบุญ 3. นวดไทย 4. วัฒนธรรมและมรดก และ 5. มวยไทย

3) ภาพลักษณ์เชิงคนไทย 5 อันดับคือ 1. นิสัยของคนไทย 2. ความคิดและวิถีคิด 3. ความเป็นมิตรต่อชาวต่างประเทศ 4. ท่าทางกายภาพ และ 5. การทำงาน

4) ภาพลักษณ์ด้านสินค้าและบริการของไทย 5 อันดับคือ 1. ด้านสปาและร้านเสริมสวย 2. อาหารและเครื่องดื่ม 3. สปาและนวด 4. โรงแรมและรีสอร์ท และ 5. ด้านแฟชั่น

5) ภาพลักษณ์ด้านเศรษฐกิจและการลงทุน 5 อันดับคือ 1. ระบบการเงิน การธนาคาร 2. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 3. ระเบียบขั้นตอนการโอนเงินระหว่างต่างประเทศ 4. ความง่ายในการเริ่มต้นทำธุรกิจและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และ 5. ต้นทุนแรงงาน

6) ด้านการเมือง ภาพลักษณ์ด้านการเมือง 5 อันดับคือ 1. ความสงบ มั่นคงปลอดภัย 2. ภาพลักษณ์การพัฒนาประเทศ 3. ระบบการปกครอง 4. การบริการหน่วยงานภาครัฐ และ 5. เสถียรภาพรัฐบาล

ดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า วัฒนธรรมไทยเป็นองค์ประกอบหลักในภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสายตาของชาวต่างชาติ โดยเฉพาะพระพุทธศาสนา ประเพณีอาหารไทยและนิสัยของคนไทยเป็นประเด็นวัฒนธรรมไทยที่สะท้อนถึงภาพลักษณ์ไทย ดังนั้นวัฒนธรรมไทยมีบทบาทสำคัญในการสร้างภาพลักษณ์และวัฒนธรรมไทยเป็นภาพลักษณ์หลักในมุมมองของชาวต่างชาติ

2.3 กลวิธีการนำเสนอ

กลวิธีเป็นวิธีสำคัญที่นำเสนอเนื้อหาของหนังสือการ์ตูน ซึ่งใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับลักษณะของหนังสือการ์ตูน ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น.73) นิยามกลวิธีว่า “วิธีพลิกแพลงโดยอาศัยความรู้ความชำนาญ” กลวิธีใช้แทนคำว่า เทคนิค เทคนิคหมายความว่า “ศิลปะหรือกลวิธีเฉพาะวิชานั้น ๆ” ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น.580) ซึ่งเทคนิคเป็นกลวิธีอย่างหนึ่งตามกรณี กลวิธีการนำเสนอใช้เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและสื่อต่าง ๆ ได้ เช่น การนำเสนอผ่านวรรณกรรม การนำเสนอผ่านภาพยนตร์ การนำเสนอผ่านการ์ตูน การนำเสนอผ่านละครโทรทัศน์ ฯลฯ กลวิธีการนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษเรียกว่า Representation Ways or Representation Techniques กลวิธีการนำเสนอมี 2 ประเด็น 1. นำเสนอเนื้อหาอะไร และ 2. นำเสนอผ่านอะไร

กลวิธีการนำเสนอเป็นเทคนิคในการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ซึ่งต้องปรับใช้ตามลักษณะของสื่อและวัตถุประสงค์ในการผลิตสื่อ จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการนำเสนอของสื่อการ์ตูนและสื่อต่าง ๆ ที่นำเสนอแนวคิดหรือหัวข้อต่าง ๆ ผู้วิจัยพบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการนำเสนอของหนังสือการ์ตูนดังนี้

บทความ **ตัวการ์ตูนปีศาจ : การนำเสนออภุศลกรรมและวัฒนธรรมท้องถิ่นในหนังสือการ์ตูน เณรแก้วกับน้อยไชยา** ของนิธอร พรอำไพสกุล และ พงษ์ธิ์ ศุภเศรษฐศิริ (2558,

น.35-62) กล่าวถึงกลวิธีการนำเสนอในการ์ตูน การ์ตูน ‘เณรแก้วกับน้อยໄໝ’ สร้างเพื่อให้วัยรุ่น และเด็กเข้าใจและเรียนรู้วัฒนธรรมไทย เล่มนี้มีกลวิธีการนำเสนอวัฒนธรรมไทยและการสร้างตัว การ์ตูนปีศาจ ตัวการ์ตูนปีศาจมี 2 อย่าง ได้แก่ ผู้ร้ายที่แสดงออกสู่สังคมและตัวการ์ตูนที่มีลักษณะ เด่นทางวัฒนธรรมท้องถิ่น การ์ตูนสร้างตัวการ์ตูนปีศาจที่สะท้อนถึงออกสู่สังคม ซึ่งตัวปีศาจ เกิดขึ้นจากความชั่วร้าย 3 ประการ ได้แก่ โลภะ โทสะ และโมหะ โลภะหมายถึงความอยากได้หรือ ความโลภ โทสะ หมายถึงความคิดที่ร้ายหรืออยากทำลาย โมหะหมายถึงความหลง ตัวการ์ตูน ปีศาจถูกสร้างขึ้นให้เป็นตัวร้ายที่มีโลภะ โทสะ หรือโมหะ ซึ่งเป็นภาพสะท้อนของความชั่วร้ายจาก ออกสู่สังคม และให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องโทษที่เกิดจากออกสู่สังคม ตัวการ์ตูนปีศาจถูกสร้างขึ้นโดยมี ลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมท้องถิ่นเช่น ตัวการ์ตูนปีศาจของจังหวัดเลยใช้หน้ากากผีตาโชน ผีตา โชนเป็นเทศกาลยอดนิยมที่จัดขึ้นที่จังหวัดเลย ผู้เขียนสร้างตัวการ์ตูนปีศาจที่สะท้อนกับ ลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของจังหวัด ซึ่งผู้อ่านเรียนรู้ความเชื่อและวัฒนธรรมพื้นบ้านจากตัว การ์ตูนปีศาจได้ นอกจากการสร้างตัวละคร ยังมีการนำเสนอผ่านเนื้อหาการ์ตูน ตัวอย่างเช่น ฉาก ในการ์ตูนเป็นสถานที่สำคัญของประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

บทควมวิจัยกลวิธีการนำเสนอภูมิปัญญาในสื่อการ์ตูนชุด “กบนอกกะลา”

นิธอร พรอำไพสกุล และ พุทธิ ศุภเศรษฐศิริ (2560, น.50-62) ศึกษาวิธีการนำเสนอการ์ตูน ‘กบนอกกะลา’ ที่เป็นการ์ตูนที่ช่วยผู้อ่านได้รู้ภูมิปัญญาไทยด้วยความสนุกสนาน บทควมนี้นี้ มี ศึกษาด้วยวัตถุประสงค์ว่า เพื่อศึกษาวิธีการนำเสนอภูมิปัญญาและบทบาทของสื่อการ์ตูนชุด การ์ตูนต้องการกลวิธีเพื่อถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้องและน่าสนใจให้ผู้อ่าน จึงมี 5 กลวิธี ได้แก่ การ ถาม-ตอบ การอธิบายความรู้ การใช้ฉากจริงหรือการลงภาคสนาม การแทรกเรื่องหรือตำนาน ท้องถิ่น และการใช้ตัวละคร

กลวิธีการถามตอบมี 4 วิธี ได้แก่ อธิบายถาม – ผู้เชี่ยวชาญตอบ อธิบายถาม – ทีมงาน ตอบ ทีมงานถาม- ทีมงานตอบ และทีมงานถาม-ผู้เชี่ยวชาญตอบ กลวิธีการถาม-ตอบคือวิธีที่ ถ่ายทอดความรู้ด้วยคำพูดของตัวละคร วิธีอธิบายถาม – ผู้เชี่ยวชาญตอบเป็นวิธีที่อธิบายเป็นตัวละครที่ถามเกี่ยวกับภูมิปัญญาและผู้เชี่ยวชาญหรือนักปราชญ์ท้องถิ่นตอบคำถาม วิธีนี้เป็น ลักษณะเด่นในการนำเสนอภูมิปัญญาของการ์ตูนชุดกบนอกกะลา ส่วนวิธีอธิบายถาม – ทีมงาน ตอบเป็นวิธีที่ทีมงานให้ความรู้อธิบายแทนผู้เชี่ยวชาญในการเดินทาง วิธีทีมงานถาม- ทีมงานตอบ ทีมงานกบนอกกะลาตั้งคำถาม เพราะทีมงานและอธิบายเดินทางค้นหาความรู้ด้วยกัน กลวิธีการ อธิบายความรู้มี 3 วิธีโดยแบ่งออกตามประเภทของความรู้ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ ประเพณีและ วัฒนธรรม และเรื่องนิทานประจำถิ่น ความรู้แทรกในเนื้อหาและช่วยผู้อ่านสร้างภูมิปัญญาได้ กล

วิธีใช้ฉากหรือการลงภาคสนามเป็นกลวิธีที่ปรากฏในการ์ตูนบ่อย การ์ตูนนำเสนอว่า ตัวละครลงภาคสนามที่ท้องถิ่นและค้นหาความรู้หรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น กลวิธีการแทรกเรื่องหรือตำนานท้องถิ่นช่วยผู้อ่านเข้าใจความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านมากขึ้น การแทรกความขัดแย้งหรือปัญหาในเรื่องราวให้การ์ตูนสนุกมากขึ้น การแทรกตำนานท้องถิ่นช่วยผู้อ่านเข้าใจประเพณีและวัฒนธรรม กลวิธีการใช้ตัวละครคือกลวิธีที่ทำให้การ์ตูนสนุกสนานมากขึ้น ส่วนตัวละครมี 2 ประเภท ได้แก่ ครอบครัวของตัวละครอับอับและทีมงาน

กลวิธีการนำเสนอของการ์ตูนเรื่อง “คำสาปฟาโรห์” ของ สุภัท สง่าพันธุ์ไชย (2547, น.36-151) ศึกษากลวิธีการนำเสนอของการ์ตูนเรื่อง “คำสาปฟาโรห์” ขอบเขตงานวิจัยมีทั้งหมด 54 เล่มของ “คำสาปฟาโรห์” เป็นการ์ตูนของประเทศญี่ปุ่นที่แปลภาษาไทย ซึ่งเป็นเรื่องการย้อนยุคสมัย ชาวหญิงอเมริกันย้อนเวลาไปเมื่อ 3,000 ปีที่ก่อนในสมัยอียิปต์โบราณ กลวิธีการนำเสนอของการ์ตูนแบ่งออกได้ตามบทบาทในฐานะของนวนิยายและการ์ตูน

การ์ตูนเรื่อง “คำสาปฟาโรห์” มีกลวิธีการนำเสนอในฐานะนวนิยาย 5 วิธีตามองค์ประกอบของนวนิยาย ได้แก่ โครงเรื่อง การดำเนินเรื่อง แก่นเรื่อง ฉาก และตัวละคร โครงเรื่องมีแนวผจญภัย แนวระทึกใจและแนวพาฝัน ส่วนการดำเนินเรื่องจะเน้นที่ความสัมพันธ์ของเวลาและการใช้สัญลักษณ์ สำหรับแก่นเรื่องนั้นแบ่งเป็นแก่นเรื่องหลักคือความรัก และแก่นเรื่องรอง 3 ประการ ได้แก่ ความเชื่อในเทพเจ้า ความจงรักภักดี และการแย่งชิงความเป็นใหญ่ ในส่วนของฉากแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ ฉากทางกายภาพ เช่น แผนที่ ฉากที่เป็นมิติเวลา และสภาพแวดล้อมตามยุคสมัย ส่วนตัวละครแบ่งออก 3 ประเภท ได้แก่ ตัวละครหลัก ตัวละครรอง และตัวประกอบ ในฐานะของการ์ตูน การ์ตูนเรื่อง “คำสาปฟาโรห์” มีกลวิธีการนำเสนอ 3 วิธี ได้แก่ การจัดกรอบภาพ เครื่องหมายวรรคตอน และลายเส้นการ์ตูน การจัดกรอบภาพช่วยการเล่าเรื่อง เช่น การแสดงตัวละครที่ต่อเนื่องกัน และการนำเสนอคำบรรยายหรือคำพูดของตัวละคร การ์ตูนยังใช้เครื่องหมายวรรคตอน เช่น ประจัญหน้า อัสเจียคุ และไข่ปลาหรือเส้นประเพื่อสื่อสารอารมณ์ ลายเส้นการ์ตูนเป็นองค์ประกอบสำคัญโดยเฉพาะกรอบคำพูดที่นิยมใช้รูปแบบของบัลลูน

ดังที่กล่าวมา ทั้ง 3 เล่มศึกษากลวิธีการนำเสนอของสื่อการ์ตูน ลักษณะสำคัญในสื่อการ์ตูนสามารถนำเสนอแนวคิดได้ผ่านภาพ ตัวละคร และกลวิธีการถ่ายทอดความรู้ได้ หากสื่อการ์ตูนต้องการถ่ายทอดความรู้ ใช้ตัวละครในการถ่ายทอด ตัวอย่างเช่น การ์ตูนแนวแก้แค้นน้อยไฮยานั้นการถ่ายทอดความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยแก่วัยรุ่น ซึ่งใช้กลวิธีการสร้างตัวละครที่แสดงลักษณะของแต่ละจังหวัด กลวิธีการถาม-ตอบของการ์ตูนชุด “กบนอกกะลา” เป็นกลวิธีที่นำเสนอความรู้หลายประเภทผ่านบทสนทนา การ์ตูนชุดนี้มีผู้เชี่ยวชาญที่ถามเรื่องภูมิปัญญาไทยได้และให้

คำตอบที่ถูกต้อง การ์ตูนยังใช้ลักษณะเด่นของการ์ตูน คือ การใช้ภาพ ภาพของการ์ตูนช่วยผู้อ่านเข้าใจประเด็นต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นและนำเสนอเนื้อหาเป็นหลักด้วย เช่น การ์ตูนเรื่อง “คำสาปฟาโรห์” วิธีการจัดกรอบภาพมีบทบาทในการเล่าเรื่อง ซึ่งทั้ง 3 กลวิธีในฐานะของการ์ตูนทำให้อ่านเข้าใจการเล่าเรื่องได้ง่ายขึ้น

ผู้วิจัยจะนำไปใช้กลวิธีการนำเสนอของการ์ตูนเล่มอื่น ๆ เป็นแนวทางในการวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอของการ์ตูนชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า” ต่อไปในปีที่ 3 การ์ตูนชุดนี้ถ่ายทอดความรู้โดยใช้ลักษณะองค์ประกอบของหนังสือการ์ตูนที่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ 3 เล่ม เช่น การใช้ตัวละคร วิธีการถามตอบ

บทที่ 3

การวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอภาพลักษณ์ประเทศไทย ในการ์ตูนชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า”

การ์ตูนชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า” มีกลวิธีในการนำเสนอภาพลักษณ์ประเทศไทย ผู้วิจัยพบว่า มี 4 กลวิธีดังนี้

3.1 กลวิธีการนำเสนอโดยใช้ตัวละคร ได้แก่ ตัวละครของการ์ตูนชุด และตัวละครของประเทศไทย

3.2 กลวิธีการนำเสนอโดยใช้บทสนทนา ได้แก่ การถามตอบ และการขยายความ

3.3 กลวิธีการนำเสนอโดยใช้ภาพการ์ตูน ได้แก่ การใช้ภาพวาด และการใช้ภาพถ่าย

3.4 กลวิธีการนำเสนอจากบทอ่านเพิ่มเติม

3.1 กลวิธีการนำเสนอโดยใช้ตัวละคร

ตัวละครคือ “ผู้มีบทบาทในวรรณกรรมประเภทละคร นวนิยาย เรื่องสั้น และเรื่องแต่งประเภทต่าง ๆ” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น.211) ผู้วิจัยพบว่า การ์ตูนเล่มนี้มีกลวิธีการนำเสนอโดยใช้ตัวละคร ตัวละครของการ์ตูนสร้างขึ้นเพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ประเทศไทย มีจำนวน 15 ตัว ได้แก่ ฮีโร่ เบ็ค ศาสตราจารย์บันโด ศาสตราจารย์ไวท์ เฟย์ แวนด้า รัน เรมี่ หลวงพ่อไพศาล หลวงพี่ไชโย ธาณี แก้ว ยายมะนัง เบ็ม และพลายมะลิ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ตัวละครในการ์ตูนได้ว่า ตัวละครของการ์ตูนเล่มนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ตัวละครของการ์ตูนชุด และตัวละครเฉพาะของประเทศไทย

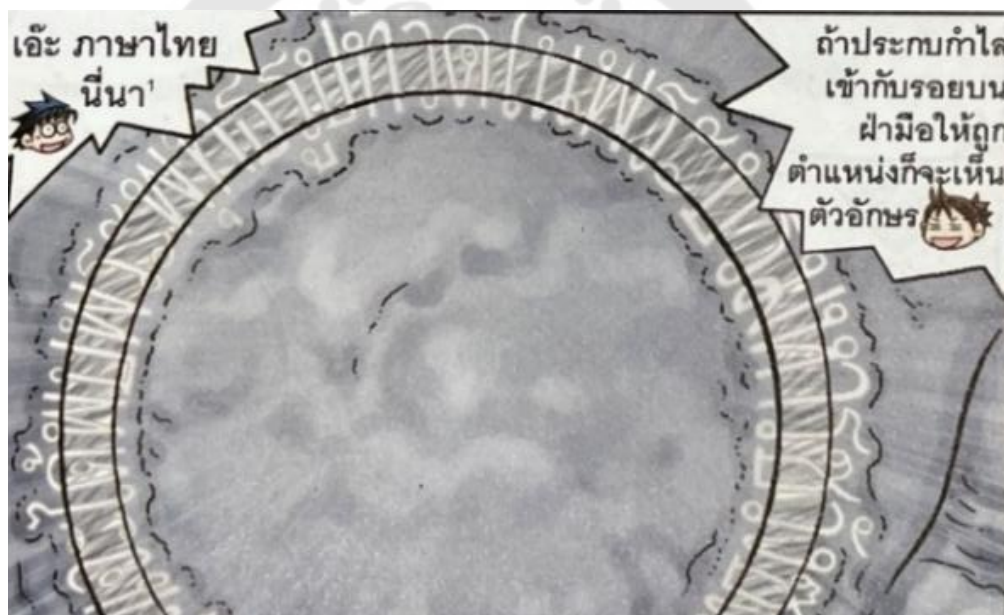
3.1.1 ตัวละครของการ์ตูนชุด

ตัวละครของการ์ตูนชุดคือตัวละครที่ปรากฏในการ์ตูนชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า” ส่วนใหญ่เป็นตัวละครชาวเกาหลีและนักล่าขุมทรัพย์ ตัวละครของการ์ตูนชุดมีทั้งตัวละครหลักและตัวร้าย ความสำคัญและบทบาทของตัวละครขึ้นอยู่กับเรื่องราว แต่ละเล่มในการ์ตูนชุดใช้ประเทศต่าง ๆ เป็นฉาก ซึ่งแต่ละประเทศมีตัวละครที่ปรากฏตัวไม่เหมือนกัน ตัวละครของการ์ตูนชุดนี้เป็นตัวแทนของชาวเกาหลีที่เดินทางมาสัมผัสวัฒนธรรมไทย สนใจหรือประทับใจกับวัฒนธรรมไทย ตัวละครกลุ่มนี้ทำหน้าที่ที่แนะนำและอธิบายความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมให้แก่ตัวละครอื่น การ์ตูนเล่มประเทศไทยมีตัวละครของการ์ตูนชุดทั้งหมด 8 ตัว ได้แก่ ฮีโร่ เบ็ค ศาสตราจารย์บันโด ศาสตราจารย์ไวท์ เฟย์ แวนด้า รัน และเรมี

3.1.1.1 ฮีโร่

ฮิโรเป็นเด็กชายชาวเกาหลี อายุ 12 ปี เป็นนักล่าซุมทรีพี้ที่มีประสบการณ์ เขาเดินทางมาประเทศไทยกับครอบครัวเบ็คเพื่อรับรางวัลของยูเนสโก ฮิโรกับเบ็คค้นหาพระพุทธรูปทองคำ ซึ่งเป็นสมบัติของการตูนเล่มนี้

ตัวละครนี้มีบทบาทสำคัญ การตูนชุดนี้สร้างฮิโรให้เป็นนักล่าซุมทรีพี้ เป็นผู้นำเสนอภาพลักษณ์ไทย ฮิโรตั้งใจเรียนรู้วัฒนธรรมกับประวัติศาสตร์ไทยและพยายามแก้ปริศนาเกี่ยวกับสมบัติโดยใช้ความรู้ที่มี ตัวอย่างเช่น ในบทที่ 6 ฮิโรกับเบ็คพบว่า สถานที่ที่ซ่อนพระพุทธรูปทองคำต้องมีช้างเผือก การตูนจึงนำเสนอตัวละครนี้เป็นคนที่สังเกตรอบคอบ เมื่อเด็กชาวเกาหลีพบเงื่อนงำของสมบัติ ฮิโรเป็นคนที่เจอตัวอักษรไทยที่กล่าวถึงที่ซ่อนของสมบัติ ซึ่งเป็นพลายมะลิที่รู้จักที่ซ่อนของสมบัติ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 14 เงื่อนงำของสมบัติไทย

ที่มา : กิ่งเสียว คัง และคณะ. (2552). ล่าซุมทรีพี้ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 137

ฮิโรสังเกตวัดพระแก้วอย่างละเอียดเดินชมจุดต่าง ๆ ภายในวัดและลองสังเกต
อนุสาวรีย์ช้างเผือกคู่บารมี จึงพบข้อมูลสำคัญเรื่องสมบัติ ดังภาพนี้

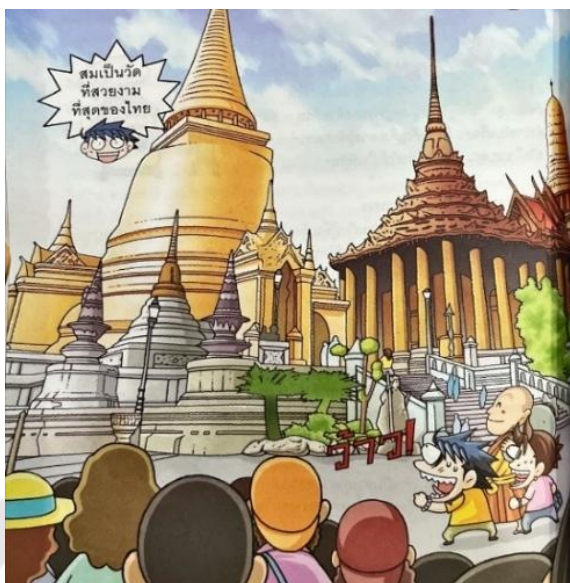

ภาพประกอบ 15 ฮิโร่สังเกตรูปปั้นช้าง

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 127

นอกจากนี้ ในการตูนชุดนี้ยังสร้างให้ฮิโร่เป็นผู้นำเสนอประเทศไทยในมุมมองของ
ชาวเกาหลี ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้อ่านชาวเกาหลี ตัวละครนี้จึงมักตั้งคำถามเกี่ยวกับ
วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ไทย คำถามเหล่านี้เกิดจากข้อสงสัยในมุมมองของชาวเกาหลี เช่น
ฮิโร่ถามว่า คนไทยมักจะกินอะไร

ฮิโร่ยังแสดงความประทับใจและสนใจกับวัฒนธรรมไทยที่น่าสนใจ เช่น มวยไทย
วัด และอาหาร เมื่อฮิโร่เข้าวัดพระแก้ว ฮิโร่กล่าวว่า “สมเป็นวัดที่สวยงามที่สุดของไทย” และแสดง
หน้าตักใจต่อความสวยงามของวัดพระแก้ว ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 16 ฮีโร่เข้าชมวัดพระแก้วครั้งแรก

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 114

3.1.1.2 เบ็ค

เบ็คเป็นเด็กชายชาวเกาหลี อายุ 12 ปี เป็นนักล่าขุมทรัพย์ เป็นทั้งเพื่อนสนิทและคู่แข่งของฮีโร่ มีความรู้ด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของต่างประเทศ เบ็คมาประเทศไทยเพื่อรับรางวัลจากยูเนสโกกับฮีโร่ด้วย การดูหนังเล่มนี้นำเสนอว่า เบ็คเป็นเด็กฉลาดมีบทบาทสำคัญในการค้นหาสมบัติ เมื่อตัวละคร 2 ตัวนี้พบข้อมูลต่าง ๆ ของสมบัติ ต้องใช้ปัญญาและความรู้ในการค้นหาสมบัติ เบ็คมักจะแก้ปัญหาและปริศนา เพราะมีความรู้ด้านประวัติศาสตร์มากกว่าฮีโร่

ผู้วิจัยพบว่า การดูหนังนำเสนอเบ็คเป็นผู้บรรยายความรู้ โดยให้ตัวละครนี้อธิบายวัฒนธรรมไทยและประวัติศาสตร์ไทยให้ตัวละครอื่นรู้จักและเข้าใจ ตัวอย่างเช่น เมื่อฮีโร่สนใจสถาปัตยกรรมวัดพระแก้ว เบ็คอธิบายเรื่องเจดีย์ให้ฮีโร่ “ถ้าพูดถึงวัดก็ต้องพูดถึงเจดีย์ ซึ่งใช้เป็นที่บรรจุเถ้ากระดูกของพระพุทธเจ้าและพระอัฐของกษัตริย์ไทย พระศรีรัตนเจดีย์ที่เก็บพระบรมสารีริกธาตุ ประดับด้วยกระเบื้องโมเสกสีทองทั้งองค์” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เบ็คมีความรู้ด้านวัฒนธรรมไทย ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 17 เบ็คอธิบายสถาปัตยกรรมของวัดพระแก้ว

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 118

ผู้วิจัยพบว่า เบ็คยังเป็นตัวแทนของผู้อ่านชาวเกาหลีเหมือนกับฮีโร่ จึงมองวัฒนธรรมไทยในมุมมองของชาวเกาหลีและแสดงความรู้สึกต่าง ๆ ต่อวัฒนธรรมไทยในฐานะเป็นชาวต่างชาติ เช่น เมื่อเด็กชาวเกาหลีกินอาหารไทย พบส่วนประกอบที่มักจะใช้ในอาหารไทย แต่ไม่คุ้นเคยสำหรับชาวเกาหลี เบ็คกล่าวว่า “เวลาอยู่ในร้านอาหารยังได้กลิ่นแรงขึ้น คล้ายๆ กลิ่นผัก” ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 18 เบ็คได้กลิ่นผักชี

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 33

เมื่อเบ็คได้รู้จักกับนักมวยชื่อ ธาณี แสดงความคิดเห็นต่อมวยไทย เบ็คคิดว่า นักมวยเป็นอาชีพที่สง่างาม เบ็คกล่าวว่า “พี่ธานีเตะะมัด” ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 19 เบ็คกับนักมวยไทย

ที่มา : กิ่งเอี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 41

3.1.1.3 เฟย์

ครอบครัวของเฟย์เป็นตัวอย่างในการตัดสินใจ เฟย์คือตัวละครปฏิบัติที่เป็นฝ่ายตรงข้ามและขัดแย้งกับตัวเอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2552, น.212) เฟย์เป็นนักล่าชุมทรัพย์ที่ต้องการได้สมบัติเพื่อจะขายในตลาดมืด เฟย์รู้จักกับผู้จัดงานแข่งขันมวยไทย ผู้จัดงานเป็นคนไทย และเฟย์ได้รู้เรื่องสมบัติของไทยจากคนนั้น จึงตัดสินใจไปค้นหาสมบัติไทย เฟย์มีความรู้ด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของประเทศทั่วโลกและมีความสามารถในการต่อสู้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า การตัดสินใจครั้งนี้เป็นชาวต่างชาติที่สนใจมวยไทย เฟย์มีความชำนาญด้านการต่อสู้และอยากเรียนมวยไทย มวยไทยเป็นกีฬาที่ชาวต่างชาตินิยมและเผยแพร่ไปสู่ทั่วโลก ผลการสำรวจของ TAT Intelligence Center (2017) พบว่า นักท่องเที่ยวหลากหลายชาติมากกว่า 40,000 คนเดินทางที่ประเทศไทยเพื่อเรียนมวยไทย ตัวละครนี้จึงนำเสนอมวยไทยในมุมมองของชาวเกาหลี เฟย์ไปดูการชกมวยไทยและแสดงความนิยมมากต่อมวยไทยในฐานะของชาวต่างชาติ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 20 เฟย์แสดงความตื่นเต้นต่อมวยไทย

ที่มา : กิ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 59

นอกจากนี้ การตุนยังนำเสนอให้ตัวละครเป็นชาวต่างชาตินี้ไม่รู้ระเบียบการเข้าชมพระมหาราชวังและวัดพระแก้ว เมื่อเข้าชมพระบรมมหาราชวัง ผู้เข้าต้องตามระเบียบการเข้าชมพระบรมมหาราชวัง การแต่งกายสุภาพเป็นระเบียบสำคัญ เมื่อเข้าพระมหาราชวัง ห้ามใส่กางเกงขาสั้น ต้องแต่งกายสุภาพ ห้ามใส่เสื้อไม่มีแขน เสื้อสายเดี่ยว เสื้อเอวลอย ผ้าคลุมไหล่ เสื้อผ้าที่มีเนื้อบาง กางเกงขาด กางเกงรัดรูป กางเกงเลคกิ้ง กระโปรงสั้น และชุดนอน (Bureau of The Royal House Hold, 2021) หากแต่งกายไม่สุภาพ ไม่สามารถเข้าชมพระบรมมหาราชวังได้ ในการตุนเล่มนี้เมื่อเฟย์กำลังจะเข้าพระบรมมหาราชวัง เฟย์ใส่กางเกงขาสั้น จึงต้องเปลี่ยนชุด มีเจ้าหน้าที่แจ้งว่า “ห้ามใส่กางเกงขาสั้นเข้านะครับ” ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 21 เฟย์อยากเข้าพระบรมมหาราชวัง

ที่มา : กิ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 106

3.1.1.4 แวนด้า

แวนด้าเป็นป่าของเฟย์และเป็นตัวร้ายในการ์ตูนชุดนี้ ตัวละครตัวนี้ร่วมค้นหาสมบัติกับเฟย์และเบ้มี่ในประเทศไทย แวนด้ามักขายสมบัติที่ตลาดมืดและใช้วิธีที่ผิดกฎหมายหรือทำพฤติกรรมไม่ดีเพื่อจะได้สมบัติ ในการ์ตูนเล่มนี้ นำเสนอตัวละครโดยเน้นพฤติกรรม “อยากได้สมบัติ” เท่านั้นและไม่ปรากฏตัวบ่อยในการ์ตูน เช่น แวนด้าอยากเข้าไปดูความสวยงามของพระแก้วมรกต ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 22 แวนด้าอยากเห็นพระแก้วมรกต

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 106

3.1.1.5 ศาสตราจารย์บันโด

ศาสตราจารย์บันโดเป็นลุงของฮีโร่ เป็นนักโบราณคดี เป็นสมาชิกของยูเนสโก และเป็นเพื่อนกับศาสตราจารย์ไวซ์ เมื่อเดินทางไปต่างประเทศ จะพาฮีโร่และรันไปด้วยกัน ศาสตราจารย์บันโดประทับใจอาหารไทยและทะเลที่สวยงาม

ในเรื่องราวนี้ ศาสตราจารย์บันโดตั้งใจจะช่วยฮีโร่และเบ็คค้นหาสมบัติ แต่เปลี่ยนใจไปเที่ยวทะเลที่ภูเก็ตกับมาเรีย จึงไม่มีส่วนร่วมในการค้นหาสมบัติครั้งนี้ แต่มีบทบาทให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่สัมพันธ์กับความแตกต่างของไทยกับเกาหลี เช่น เรื่องผักชี “นี่คือผักชี เป็นผักที่มีกลิ่นหอมฉุน อาหารไทยหลายอย่างมักจะใส่ผักชนิดนี้” ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 23 ศาสตราจารย์บันโดตอบคำถามของเด็กชาวเกาหลี

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 33

3.1.1.6 ศาสตราจารย์ไวซ์

ศาสตราจารย์ไวซ์เป็นพ่อของเบ็คและเป็นเพื่อนกับศาสตราจารย์บันโด เป็นนักโบราณคดี ศาสตราจารย์มาประเทศไทยกับเบ็คเพื่อเข้าร่วมงานยูเนสโก ตัวละครนี้เป็นพ่อที่รักลูกของตัวเองมากและช่วยเบ็คค้นหาสมบัติในต่างประเทศ แต่ที่ประเทศไทย เพราะศาสตราจารย์ไวซ์อยากไปเที่ยวทะเล จึงพักผ่อนที่ภูเก็ตและไม่ได้เดินทางค้นหาสมบัติไทย

ภาพประกอบ 24 ศาสตราจารย์ไวซ์

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 94

3.1.1.7 รัน

รันเป็นผู้ช่วยของศาสตราจารย์บันโด เป็นพี่สาวที่สนิทกับฮีโร่และเบ็ค มีความรู้ด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม มักจะไปเดินทางหลายประเทศกับฮีโร่และศาสตราจารย์บันโด รันสนใจสิ่งอื่นมากกว่าสมบัติ ผู้วิจัยพบว่า ในการ์ตูนเล่มนี้นำเสนอให้รันไม่สนใจการค้นหาสมบัติและแทบไม่ปรากฏตัวที่ประเทศไทย รันไปเที่ยวทะเลที่ภูเก็ตพร้อมกับ ศาสตราจารย์ไวท์ ศาสตราจารย์บันโด และเรมี ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 25 รันและเรมีที่ทะเล

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 162

3.1.1.8 เรมี

เรมีเป็นน้องสาวของเบ็ค บางครั้งเรมีเข้าร่วมการค้นหาสมบัติกับเบ็คและพ่อด้วย เรมีเดินทางไปภูเก็ตพร้อมกับพ่อ และปรากฏตัวเพียงเล็กน้อยในช่วงต้นเรื่องนี้เท่านั้น เรมีแสดงความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมไทยในบางครั้ง ตัวอย่างเช่น เรมีกินข้าวอบสับปะรดและอาหารไทยต่างๆ และกล่าวว่า “ที่นี่มีผักและผลไม้เยอะดินะคะ” ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 26 เรมีกินอาหารไทย

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 34

ผู้วิจัยสรุปว่า การ์ตูน “ล่ำซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” สร้างตัวละครของการ์ตูนชุดเป็นตัวละครชาวเกาหลีที่มีความสนใจและมีความรู้ในเรื่องวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ไทย ฮีโร่ เบ็คและเฟย์เป็นนักล่าซุมทรัพย์ที่ค้นหาสมบัติในทั่วประเทศ นักล่าซุมทรัพย์มีหน้าที่เป็นผู้นำทางการเดินทางประเทศไทยทำให้นักล่าซุมทรัพย์สัมผัสวัฒนธรรมไทย ทั้ง 3 ตัวแสดงความคิดและตั้งคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ซึ่งนำเสนอวัฒนธรรมไทยในมุมมองของชาวเกาหลี ตัวละครของการ์ตูนชุดนี้ปรากฏตัวในเรื่องไม่เท่ากัน นอกจากฮีโร่ เบ็คและเฟย์ ตัวละครของการ์ตูนชุดมักไปเที่ยวทะเลที่ภูเก็ต จึงปรากฏตัวน้อยกว่า แต่ตัวละครยังตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็น หรือได้ประสบการณ์ในประเทศไทย ตัวละครของการ์ตูนชุดมีบทบาทสำคัญที่แทนผู้อ่าน จึงมองประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลี ซึ่งมีมุมมองบางอย่างที่สอดคล้องกับมุมมองของผู้อ่านชาวเกาหลีได้ ผู้อ่านจึงเข้าใจและรับรู้ประเทศไทยมากขึ้นจากตัวละครกลุ่มนี้

3.1.2 ตัวละครของประเทศไทย

ผู้วิจัยพบว่า ในการ์ตูน “ล่ำซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” ตัวละครของประเทศไทยเป็นคนไทยจำนวน 6 ตัวและสร้างตัวละครเป็นช้าง 1 ตัว ตัวละครกลุ่มนี้ปรากฏในเล่มประเทศไทยเท่านั้น และทุกตัวมีความเกี่ยวข้องกับสมบัติไทยและยังแสดงลักษณะของวัฒนธรรมหรือลักษณะเฉพาะของประเทศไทย ตัวละครของประเทศไทยมีจำนวน 6 ตัว ได้แก่ หลวงพ่อไพศาล หลวงพี่ไชโย ธาณี แก้ว เบิ้ม ยายมะนัง มีช้าง 1 ตัวคือพลายมะลิ

3.1.2.1 ธาณี

ธาณีเป็นเด็กชายชาวไทยที่มีอาชีพเป็นนักมวย อาศัยอยู่ที่วัดกับน้องสาว พ่อแม่ของธาณีเสียชีวิตด้วยเหตุการณ์สึนามิ มีเหตุการณ์บังเอิญที่ทำให้ธาณีได้เป็นเพื่อนคนไทยของฮีโร่และเบ็ค ในการ์ตูนเล่มนี้ ฮีโร่และเบ็คตัดสินใจหาสมบัติให้ธาณี

จากการวิเคราะห์เล่มนี้ ผู้วิจัยพบว่า ในการ์ตูนสร้างตัวละคร “ธาณี” เป็นตัวละครเฉพาะในประเทศไทย ตัวละครตัวนี้แสดงเรื่องต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้อ่านรู้จักมวยไทยและสะท้อนถึงลักษณะนิสัยของคนไทยในมุมมองของชาวเกาหลี ธาณีอธิบายเรื่องมวยไทยให้เด็ก ๆ ว่า “มวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ที่โด่งดังไปทั่วโลกและเป็นความภาคภูมิใจของชาวไทย” และเชิญฮีโร่กับเบ็คมาชมการแข่งขันของตนเอง ธาณีแต่งกายแบบนักมวยไทย ใส่กางเกงขาสั้น สวมนวม มงคุดและผ้าประเจียด ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 27 ธาณีแต่งกายนักมวยไทย

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 62

นอกจากนี้ ตัวละครตัวนี้สะท้อนลักษณะนิสัยของคนไทยที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่นและมีน้ำใจ ธาณีช่วยฮีโร่จากอุบัติเหตุกับรถจักรยานยนต์ ธาณีเตือนให้เด็กเกาหลีระมัดระวัง การ์ตูนสร้างธาณีเป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเป็นตัวแทนคนไทยที่นิสัยดี ธาณียังช่วย 2 คนจากสถานการณ์อันตรายกับเพย์ด้วย เหตุการณ์นี้แสดงให้เห็นถึงนิสัยของธาณีที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความกล้าหาญและความซื่อสัตย์ ซึ่งเป็นการสร้างตัวละครโดยแสดงลักษณะนิสัยของคนไทย ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 28 ธาณีช่วยเด็กชาวเกาหลี

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 61

3.1.2.2 หลวงพ่อไพศาล

การ์ตูนสร้างให้หลวงพ่อไพศาลเป็นตัวละครชาวไทยที่ดูแลธาณีและน้องสาวของธาณี หลวงพ่อไพศาลค้นหาพระพุทธรูปทองคำกับหลวงพี่ไชโยและธาณี แต่ต้องเป็นเด็กที่มี

คุณสมบัติ จึงจะหาสมบัติได้ เมื่อหลวงพ่อบพบฮีโร่กับเบ็คครั้งแรก เพราะทั้งคู่มีคุณสมบัติในการค้นหาสมบัติได้

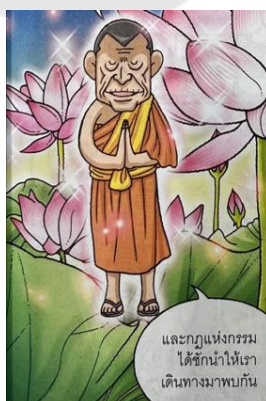
หลวงพ่อไพศาลเป็นตัวละครชาวไทยที่นำเสนอพุทธศาสนาในไทยและการแต่งกายของพระสงฆ์ไทย หลวงพ่อใส่ผ้าสีเหลืองและรองเท้ายาวแตะ หลวงพ่อเป็นพระที่ปฏิบัติธรรมมานานแล้ว การตุนสร้างหลวงพ่อไพศาลเป็นพระสงฆ์ที่มีชื่อเสียงในประเทศไทยและเป็นผู้ใหญ่ที่ได้รับความเคารพจากคนทั่วไป ผู้ขับแท็กซี่แขวนพระเครื่องของหลวงพ่อในรถด้วย ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 29 พระเครื่องหลวงพ่อไพศาล

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 104

พระสงฆ์เป็นผู้ที่มีฐานะทางสังคมสูง พระต้องมีระเบียบวินัยและได้รับความยกย่องจากผู้คนในสังคมไทยอย่างสูง (พระธรรมปิฎก, 2528) หลวงพ่อไพศาลจึงเป็นตัวละครที่แทนพระสงฆ์ไทย หลวงพ่อใช้ภาษาธรรมะและศัพท์ทางพระพุทธศาสนา เช่น หลวงพ่อไพศาลใช้คำกฎแห่งกรรมและกล่าวว่า “กฎแห่งกรรมได้ชักนำให้เราเดินทางมาพบกัน” ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 30 หลวงพ่อใช้ภาษาธรรมะ

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 79

3.1.2.3 หลวงพี่ไชโย

หลวงพี่ไชโยเป็นตัวละครชาวไทย เป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อไพศาล หลวงพี่ไชโยเคยอ่านข่าวที่ทั้งเด็ก 2 คนได้รางวัลจากยูเนสโก จึงคิดว่า ฮีโร่และเบ็คสามารถค้นหาสมบัติได้ หลวงพี่ไชโยเป็นตัวละครที่น่าเสนอพุทธศาสนาในประเทศไทยเหมือนหลวงพ่อไพศาล ใส่ผ้าสีเหลืองและรองเท้าแตะ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 31 หลวงพี่ไชโย

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 99

หลวงพี่อธิบายประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทย ความรู้ที่หลวงพี่ให้ช่วยฮีโร่และเบ็คแก้ไขปริศนาเกี่ยวกับสมบัติ หรือฮีโร่และเบ็คถามคำถามจากข้อสงสัยในมุมมองของชาวเกาหลี หลวงพี่ตอบคำถามของเด็กชาวเกาหลี ตัวอย่างเช่น เมื่อเจอตัวอักษรไทยโบราณ ฮีโร่ถามว่า นี่คือภาษาอะไรกัน หลวงพี่ตอบว่า เป็นภาษาโบราณ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 32 หลวงพี่ตอบคำถามของฮีโร่

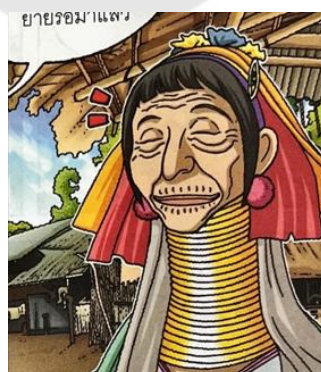
ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 100

การตูนใช้หลวงพี่ไชโยเป็นผู้ดูแลและผู้ช่วยของฮีโร่และเบ็คในการเดินทาง ส่วนใหญ่การ์ตูนชุดนี้มีตัวละครผู้ใหญ่ที่ช่วยและเด็ก ๆ ค้นหาสมบัติ ศาสตราจารย์บันโดหรือไอชัมมักจะช่วยฮีโร่และเบ็คในการค้นหาสมบัติ แต่หลวงพี่ไชโยช่วยฮีโร่และเบ็คค้นหาพระพุทธรูปทองคำที่ประเทศไทย หลวงพ่อไพศาลให้หลวงพี่ไชโยเดินทางกับเด็ก ๆ เพราะฮีโร่และเบ็คมาประเทศไทยครั้งแรก

3.1.2.4 ยายมะนัง

ยายมะนังเป็นผู้หญิงชนเผ่ากะยันที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในประเทศไทย ฮีโร่และเบ็คเจอห้วงคอของชาวกะเหรี่ยงคอยาว จึงไปหาหมู่บ้านกะเหรี่ยง ยายมะนังมีแผนที่ของสมบัติที่ลึกลับอยู่บนแขน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการค้นหาสมบัติ

การ์ตูนชุดนี้สร้างตัวละครที่เป็นชนเผ่าหรือกลุ่มชาติพันธุ์ของประเทศ สำหรับประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์หลายกลุ่มโดยแบ่งกลุ่มชาติพันธุ์ตามสภาพที่อยู่อาศัย 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่ราบ กลุ่มชาติพันธุ์ที่ตั้งหมู่เกาะหรือชายฝั่ง และกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยในป่า (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, 2566) การตูนเล่มนี้ใช้ชนเผ่ากะยัน ซึ่งมีชื่อเสียงในประเทศเกาหลีด้วย ภาคเหนือมีชนเผ่าหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีลักษณะพิเศษ ชนเผ่ากะยันเป็นกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่พื้นที่สูงภาคเหนือ การตูนเลือกชนเผ่ากะยันเป็นตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ เพราะมีลักษณะการแต่งกายที่ชาวเกาหลีรับรู้ได้ดี เช่น คู่มือการท่องเที่ยวภาคเหนือประเทศไทย ฉบับภาษาเกาหลีของ Tourism Authority of Thailand (2024) แนะนำหมู่บ้านของชนเผ่าของภาคเหนือเป็นจุดที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวชาวเกาหลี ชนเผ่ากะยันเป็นชนเผ่าที่ชาวเกาหลีรู้จักมากกว่าชนเผ่าของไทยกลุ่มอื่น ตัวละครนี้จึงแตกต่างจากตัวละครที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมไทย แต่มีความเกี่ยวข้องกับผู้หญิงชนเผ่ากะยันเท่านั้น จึงนำเสนอผ่านยายมะนังที่ใส่ห้วงคอ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 33 ยายมะนังใส่ห้วงคอ

สำหรับผู้หญิงในกลุ่มกะยันใส่ห่วงคอของเหลียงตั้งแต่เด็ก การใส่ห่วงคอเป็นลักษณะของชนเผ่ากะยัน จึงนำเสนอความลักษณะเฉพาะของชนเผ่ากะยันผ่านยายมะนั่ง วัฒนธรรมการแต่งกายที่เป็นลักษณะเฉพาะทำให้ชาวกะยันแยกจากกลุ่มชาติพันธุ์ได้อย่างชัดเจน ลักษณะอย่างนี้ทำให้ชาวต่างชาติรับรู้ชาวกะยันเป็นกะเหรี่ยงคอยาว

3.1.2.5 พลายมะลิ

พลายมะลิเป็นช่างเผือก เป็นตัวละครเดี่ยวที่ไม่ใช่มนุษย์และปรากฏตัวตอนสุดท้ายในการค้นหาสมบัติ พลายมะลิสร้างเป็นช่างเผือกที่มีความพิเศษ จึงรู้จักที่ซ่อนของพระพุทธรูปทองคำ ทั้งตัวเป็นสีขาว

ความพิเศษของพลายมะลิเชื่อมโยงกับบทบาทของพลายมะลิในเรื่องราว บทบาทพิเศษของพลายมะลิคือพลายมะลิเป็นเงื่อนไขสุดท้าย พลายมะลิรู้จักสถานที่ที่สมบัติซ่อนไว้และพาเด็ก ๆ และหลวงพี่ไปถึงสมบัติ ถึงแม้ว่าพลายมะลิกับเด็กชาวเกาหลีไม่ค่อยรู้จักกัน แต่พลายมะลิรู้ว่า ฮีโร่และเบ็คมาค้นหาสมบัติ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 34 พลายมะลิกับเด็กชาวเกาหลี

ที่มา : กิ่งเหียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 183

3.1.2.6 เบิ้ม

เบิ้มเป็นคนไทยมีอาชีพเป็นโปรโมเตอร์มวยไทยที่อยากค้นหาพระพุทธรูปทองคำ การค้นหาประเทศไทยสร้างตัวละคร “เบิ้ม” เป็นผู้รู้เรื่องพระพุทธรูปทองคำ ซึ่งเป็นการนำเสนอตัว

ละครที่ให้มีลักษณะเฉพาะของคนไทยที่ชอบทำบุญและความจงรักภักดีในหลวง เป็้มเป็นตัวละครชาวไทยที่แสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ไทย ชอบใส่เสื้อสีเหลืองเพื่อแสดงความจงรักภักดีในหลวง ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 35 เป็้มใส่เสื้อสีเหลือง

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 143

ตัวละครนี้ทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ของกลุ่มตัวร้าย เป็้มช่วยเฟย์และแวนด้าตามหาสมบัติในประเทศไทย อยากทำบุญโดยค้นหาพระพุทธรูปทองคำ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 36 เป็้มอยากค้นหาสมบัติ

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 144

3.1.2.7 แก้ว

แก้วเป็นน้องสาวของธานี อาศัยอยู่กับธานีที่วัด แก้วเป็นเด็กหญิงคนไทยที่เคยปรากฏตัวใน 2 เหตุการณ์เท่านั้น แก้วพบกับเด็ก ๆ ชาวเกาหลีเมื่อแก้วขายพวงมาลัยที่สี่แยกกับธานีและตอนสุดท้ายของเรื่อง ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า การนำเสนอตัวละคร “แก้ว” ให้ขายพวงมาลัยสอดคล้องกับมุมมองของชาวเกาหลี เมื่อมาที่ประเทศไทย โดยเฉพาะกรุงเทพฯ จะเห็นเด็กขายพวงมาลัยตามสี่แยกจุดต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ เมื่ออดีต ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 37 แก้วและธานีขายพวงมาลัย

ที่มา : กิ่งเอียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 39

สรุปว่า ตัวละครของประเทศไทยสร้างขึ้นเพื่อนำเสนอวัฒนธรรมไทย ตัวละครกลุ่มนี้สะท้อนถึงวัฒนธรรมไทยเฉพาะด้าน และนำเสนออุปนิสัยของคนไทยผ่านสถานการณ์ในเรื่องราว ตัวละครประเภทนี้จึงใช้เพื่อนำเสนอภาพลักษณ์พิเศษที่ไม่เหมือนกับภาพลักษณ์ที่ตัวละครของการ์ตูนชุดนำเสนอ

ตัวละครของประเทศไทยเป็นตัวละครคนไทยที่แทนชาวไทยในสายตาของชาวเกาหลี ธานีเป็นนักมวยไทย ซึ่งนำเสนอภาพลักษณ์เกี่ยวกับมวยไทย เช่น การแต่งกายของนักมวยไทย ท่ามวยไทย หลวงพ่อไพศาลและหลวงพี่ไชโยเป็นพระสงฆ์ 2 รูปเป็นตัวแทนของพระสงฆ์ในไทยและช่วยนำเสนอพุทธศาสนาในไทย พลายมะลิเป็นช่างเผือกที่ทั้งตัวเป็นสีขาว การ์ตูนให้บทบาทสำคัญและเน้นความพิเศษของช่างเผือกทางเรื่องราว ยายมะนังเป็นตัวแทนของกะเหรี่ยงคอยาวในประเทศไทย เบ้มแสดงให้เห็นถึงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ของคนไทย

กลวิธีการนำเสนอโดยใช้ตัวละครเป็นวิธีที่ใช้มุมมองของตัวละครในการนำเสนอประเทศไทยและสร้างตัวละครที่เกี่ยวกับประเทศไทย ตัวละครของการ์ตูนชุดแสดงความคิดเห็นที่มองประเทศไทยผ่านมุมมองของตัวละครชาวเกาหลี ตัวละครประเภทนี้สนใจวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ไทยและสร้างประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในฐานะของชาวต่างชาติ ซึ่งแทนผู้อ่านชาวเกาหลีได้ การ์ตูนสร้างตัวละครของประเทศไทยที่สะท้อนถึงภาพลักษณ์ไทย เช่น ตัวละครมีอาชีพเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยหรือนำเสนอลักษณะนิสัยของคนไทยผ่านพฤติกรรม

3.2 กลวิธีการนำเสนอโดยใช้บทสนทนา

บทสนทนาคือการสนทนาของบุคคล 2 คนขึ้นไปในบทละคร นวนิยาย และเรื่องสั้น บทสนทนาสะท้อนลักษณะนิสัยและความคิดของผู้พูด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545, น.131) บทสนทนาเป็นส่วนหลักในการดำเนินเรื่อง ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า ในการ์ตูนใช้กลวิธีการนำเสนอโดยใช้บทสนทนาแบ่งออกเป็น 2 วิธี ได้แก่ การถามตอบ และการขยายความ

3.2.1 การถามตอบ

การถามตอบเป็นวิธีการใช้คำถามและคำตอบเพื่อถ่ายทอดความรู้ ตัวละครตั้งคำถามจากเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ การใช้คำถามเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งที่ใช้ในการเรียนวิชาต่าง ๆ ด้วย

ฉันทนา วิริยเวชกุล (2558, น.64) กล่าวว่า วิธีการถามเป็นการใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนตอบโดยใช้การสังเกต ความคิดเห็นหรือเหตุผล ซึ่งผู้เรียนต้องค้นคิดคำตอบที่ถูกต้องด้วยตนเอง จุฑาทิพย์ หาญกุดตุ้ม และคณะ (2566, น.70-71) กล่าวว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านหลายขั้นตอนของการใช้คำถาม เช่น การสร้างคำถาม การค้นหาคำตอบ การถามเพื่ออภิปราย การถามเพื่อตรวจสอบ การถามเพื่อการสรุป และอื่น ๆ แต่คำถามเพื่อการเรียนรู้ต้องมีความชัดเจน ถูกต้อง และต้องเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน ดังนั้นสรุปได้ว่า การถามตอบเป็นกลวิธีที่เหมาะสมกับการถ่ายทอดความรู้ผ่านบทสนทนา

วิธีการถามตอบจึงเป็นวิธีที่เหมาะสมกับการ์ตูนความรู้ ทำให้ผู้อ่านเรียนรู้จากทั้งคำถามและคำตอบ เพราะส่วนใหญ่ตัวละครของการ์ตูนชุดเป็นผู้ถาม เมื่อตัวละครของการ์ตูนชุดตั้งคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ตัวละครของการ์ตูนชุดทำหน้าที่เหมือนตัวแทนของผู้อ่าน คำถามมักจะเป็นเนื้อหาสำหรับผู้รู้สำหรับคนที่มีความรู้ต่างกัน ซึ่งขอรายละเอียดหรือคำอธิบายเพิ่มต่อวัฒนธรรมไทยหรือประวัติศาสตร์ไทย ผู้ตอบเป็นตัวละครที่มีความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยมากกว่าตัวละครอื่น ๆ ข ผู้วิจัยยกตัวอย่างจากการ์ตูน “ล่าซุมทรีพีย์ สุดขอบฟ้าในไทย” ดังเช่น การถามตอบเรื่องพุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม เป็นต้น

บทสนทนานี้เป็นเหตุการณ์ที่เด็ก ๆ ชาวเกาหลีพบกับหลวงพ่อไพศาลและหลวงพี่ไชโยครั้งแรก เป็นบทสนทนายาวระหว่างพระ 2 รูปและฮีโร่ ผู้ถามเป็นตัวละครชาวเกาหลีและผู้ตอบเป็นตัวละครชาวไทย คำถามของฮีโร่เกิดขึ้นเนื่องจากคำพูดของหลวงพ่อไพศาล ฮีโร่ไม่เข้าใจคำพูดของหลวงพ่อไพศาล “ผลแห่งกรรมได้ชักนำให้เราเดินทางมาพบกัน” ดังกล่าวว่า

(หลวงพ่อไพศาล) “ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกต้องเป็นคนที่มีความตั้งใจดีงามและผลแห่งกรรมได้ชักนำให้เราเดินทางมาพบกัน”

(ฮีโร่) “รบกวนนะคะ หลวงพ่อกำลังพูดอะไรอยู่ครับ”

(หลวงพี่ไชโย) “อาตมาจะอธิบายให้ฟัง ความหมายของอาจารย์ก็คือที่พวกเราได้พบหน้ากันวันนี้ เป็นผลของกรรม พวกเราเดินทางมาจากแดนไกลจนได้มารู้จักกับท่าน”

(กิ่งเอียว คัง และคณะ, 2552, น.79)

ภาพประกอบ 38 ภาษาธรรมชาติของหลวงพ่อ

ที่มา : กิ่งเอียว คัง และคณะ. (2552). ลำหุ่มทรัพย์ สดชอบฟ้าในไทย. หน้า 79

คำว่า ผลแห่งกรรมเป็นคำศัพท์ทางพุทธศาสนา ซึ่งตัวละครเด็กชาวเกาหลีต้องการอธิบายความหมายของคำนี้ คำถามของฮีโร่มาจากการไม่เข้าใจของคำพูดของหลวงพ่อ และเป็นคำถามของผู้อ่านได้ด้วย เพราะเป็นคำศัพท์ทางพุทธศาสนา ในบทสนทนานี้ ผลแห่งกรรมมีความเกี่ยวข้องกับการพบเด็กชาวเกาหลีกับพระ 2 รูป หลวงพี่จึงตอบคำถามของฮีโร่โดยอธิบายสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและใช้ภาษาง่ายเพื่อช่วยเด็ก ๆ เข้าใจได้ “พวกเราได้พบหน้ากันวันนี้ เป็นผลของกรรม พวกเราเดินทางมาจากแดนไกลจนได้มารู้จักกับท่าน” ซึ่งช่วยทั้งตัวละครเด็กชาวเกาหลีและผู้อ่านเข้าใจคำพูดของหลวงพ่อได้

บทสนทนาในการ์ตูนแสดงตัวอย่างการถาม-ตอบโดยกล่าวถึงเมืองหลวงของอาณาจักรล้านนา เป็นการสนทนาระหว่างฮีโร่และหลวงพี่ไชโย ดังกล่าวว่า

(ฮีโร่) “ทั้งเชียงใหม่และเชียงรายเป็นเมืองหลวงของล้านนาหรือ ทำไมมีสองที่ล่ะ”

(หลวงพี่ไชโย) “กษัตริย์ล้านนาเคยย้ายเมืองหลวงจากเชียงรายไปเชียงใหม่”
(กิ่งเอี้ยว คัง และคณะ, 2552, น.141)

ภาพประกอบ 39 เมืองหลวงของล้านนา

ที่มา : กิ่งเอี้ยว คัง และคณะ. (2552). ลำหุ่มทรัพย์ สดชอบฟ้าในไทย. หน้า 141

ฮีโร่ตั้งคำถามเกี่ยวกับเมืองหลวงของล้านนา ฮีโร่ต้องมีความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยบางเพื่อตั้งคำถามนี้ ฮีโร่รู้ทั้งเชียงใหม่และเชียงรายเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรล้านนา ฮีโร่อยากรู้เหตุผลว่า “ทำไมอาณาจักรล้านนามีเมืองหลวง 2 ที่” หลวงพี่ไชโยจึงอธิบายว่า “เคยย้ายเมืองหลวง”

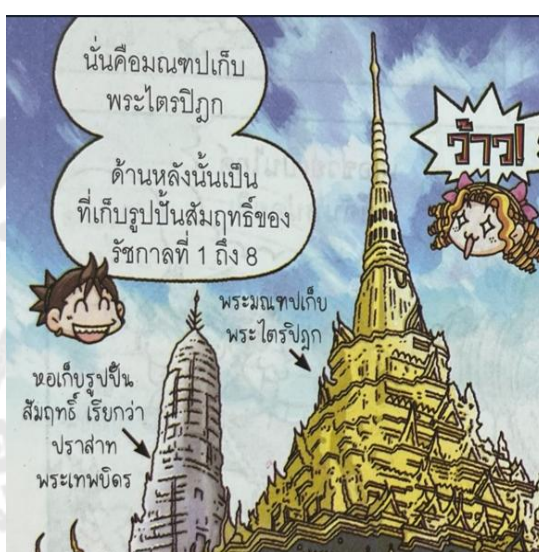
นอกจากนี้ ยังมีบทสนทนาการถาม-ตอบระหว่างไซฟีเด็กหญิงฝรั่งกับเบ็ค ผู้ถามเป็นเด็กชาวฝรั่งและผู้ตอบเป็นเด็กชาวเกาหลี่ที่มีความรู้มากกว่าไซฟี ไซฟีสนใจความสวยงามของเจดีย์ในวัดพระแก้ว ซึ่งตั้งคำถามเรื่องสถาปัตยกรรมไทย เบ็คตอบคำถามของไซฟีและอธิบายสถาปัตยกรรมในวัดพระแก้ว ดังกล่าวว่า

(เบ็ค) “ถ้าพูดถึงวัดก็ต้องพูดถึงเจดีย์ ซึ่งใช้เป็นที่บรรจุโลง เส้นผม กระดูกของ พระพุทธเจ้าและพระอัฐของกษัตริย์ไทย พระศรีรัตนเจดีย์ที่เก็บพระบรมสารีริกธาตุ ประดับ ด้วยกระเบื้องโมเสกสีทองทั้งองค์”

(โซฟี) “แล้วสถาปัตยกรรมทางนั้นคืออะไร”

(เบ็ค) “นั่นคือมณฑปเก็บพระไตรปิฎก ด้านหลังนั้นเป็นที่เก็บรูปปั้นสัมฤทธิ์ ของรัชกาลที่หนึ่งถึงรัชกาลที่ 8”

(กิ่งเสียว คัง และคณะ, 2552, น.118)

ภาพประกอบ 40 เบ็คตอบเรื่องสถาปัตยกรรมของวัดพระแก้ว

ที่มา : กิ่งเสียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 118

เบ็คกล่าวถึงพระศรีรัตนเจดีย์ในวัดพระแก้ว จากการอธิบายของเบ็ค โซฟีตั้งคำถามอีกเกี่ยวกับอาคารต่าง ๆ ในฐานะของชาวต่างชาติ วัดพระศรีรัตนศาสดารามหรือวัดพระแก้วเป็นวัดหลวงอยู่ในพระบรมมหาราชวังและแสดงให้เห็นสถาปัตยกรรมดีเด่นของประเทศไทย ซึ่งคำถามของโซฟีอธิบายประเด็นยากและน่ารู้สำหรับชาวต่างชาติ การตูนใช้บทสนทนาเพื่อถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับวัดพระแก้วให้ผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับวัดพระแก้วจากคำตอบของเบ็ค

บทสนทนานี้เป็นการถามตอบเรื่องมารยาทระหว่างเบ็คและเรมีที่คุยเรื่องมารยาทในการพูดของคนไทย ทั้ง 2 คนเป็นตัวละครชาวเกาหลี เบ็ครู้จักประเทศไทยมากกว่าเรมี จึงตอบคำถามของเรมี ดังกล่าวว่า

(ศาสตราจารย์บันโด) “สวัสดีครับ”

(รัน) “สวัสดีค่ะ”

(เรมี) “เมื่อกี้ศาสตราจารย์พูดไม่เหมือนกันพรีน ตกลงใครพูดผิด”

(เบ็ค) “ในภาษาไทยเพื่อให้สุภาพ ผู้ชายควรพูดลงท้ายด้วยคำว่าครับ ส่วนผู้หญิงใช้คำว่า ค่ะ”

(กึ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.31)

ภาพประกอบ 41 มารยาทการพูดของคนไทย

ที่มา : กึ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 31

เรมีฟังศาสตราจารย์บันโดและรันพูดภาษาไทยและสงสัยว่า ทำไม 2 คนนี้พูดไม่เหมือนกัน เรมีจึงถามว่า ใครพูดผิด เบ็คไม่ตอบตรงคำถามของเรมี แต่เบ็คให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เบ็คอธิบายมารยาทการพูดของคนไทยให้เรมี คนไทยใช้คำลงท้ายเพื่อแสดงความสุภาพ แต่ต้องใช้คำลงท้ายต่างกันตามเพศ ซึ่งผู้ชายและผู้หญิงต้องใช้คำลงท้ายที่ไม่เหมือนกัน

บทสนทนานี้เป็นการถามตอบเรื่องอาหารไทยระหว่างฮีโร่กับศาสตราจารย์บันโดในร้านอาหารไทย ทั้ง 2 คนเป็นตัวละครชาวเกาหลี แต่ศาสตราจารย์บันโดเป็นผู้เชี่ยวชาญในวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของโลก ศาสตราจารย์สนใจอาหารรสชาติอร่อยทั่วโลก จึงอธิบายอาหารไทยให้เด็กชาวเกาหลีเข้าใจ ดังกล่าวว่า

(ฮีโร่) “อาหารไทยมีหลากหลายมากเลยนะครับ แล้วคนไทยส่วนใหญ่กินอะไรครับ”

(ศาสตราจารย์บันโด) “ไก่ หมู เนื้อวัว ไข่ กุ้ง หมึก ปลา ผัก พริก มะนาว ส่วนประกอบหลัก ๆ ก็มีตามนี้”

(กึ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.35)

คำถามของฮีโร่ตั้งขึ้นจากความคิดเห็นของฮีโร่ เมื่อตัวละครชาวเกาหลีรับประทานอาหารที่ร้านอาหารไทย ฮีโร่คิดว่า อาหารไทยมีความหลากหลาย จากความคิดนี้ ฮีโร่ถามคำถามเฉพาะเจาะจงว่า คนไทยมักจะกินอะไร ศาสตราจารย์จึงตอบส่วนประกอบหลักของอาหารไทย ศาสตราจารย์เป็นตัวละครผู้ใหญ่ชาวเกาหลี ซึ่งบรรยายวัฒนธรรมไทยให้เด็ก ๆ ชาวเกาหลีเหมือนบทสนทนาข้างบน

บทสนทนานี้คือการถามตอบเรื่องความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ของคนไทย เป็นบทสนทนายาวระหว่างเฟย์และเบ้ม ผู้ถามเป็นตัวละครชาวเกาหลีฝ่ายร้ายและผู้ตอบเป็นตัวละครชาวไทยที่ช่วยเฟย์ ดังกล่าวว่า

(เฟย์) “ทำไมคนที่นี้ถึงได้ชอบใส่เสื้อสีเหลืองกันนัก”

(เบ้ม) “การที่คนไทยใส่สีเหลือง ก็เพราะต้องการแสดงความจงรักภักดีต่อในหลวง เรามีสีประจำวัน วันจันทร์เป็นวันคล้ายวันเกิดของในหลวง จึงมีคนจำนวนมากใส่เสื้อสีเหลืองในวันจันทร์”

(กิ่งเอี้ยว คัง และคณะ, 2552, น.144)

ภาพประกอบ 42 ตัวละครสงสัยเหตุใดคนไทยนิยมใส่เสื้อสีเหลือง

ที่มา : กิ่งเอี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 144

เฟย์ตั้งคำถามจากการสังเกตคนไทยผ่านสายตาของชาวเกาหลี คำถามนี้แสดงให้เห็นว่า ชาวเกาหลีเห็นความนิยมใส่เสื้อสีเหลืองของคนไทย แต่ไม่รู้เหตุผล เบ้มเป็นคนไทยที่ชอบใส่เสื้อสีเหลือง จึงตอบเฟย์โดยอธิบายเหตุผลของพฤติกรรมอย่างนี้ คนไทยนิยมใส่เสื้อสีเหลืองเพื่อ

แสดงความจงรักภักดีต่อกษัตริย์และวัฒนธรรมไทยยังมีสืประจําวันด้วย จากคำตอบของเบิ้ม ทำให้ผู้อ่านเข้าใจการใส่เสื้อสีเหลืองกับสีประจําวันและความสําคัญของวันจันทร์ ซึ่งเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษา

วิธีการถาม-ตอบในการ์ตูนเป็นกลวิธีโดยใช้บทสนทนาระหว่างตัวละครชาวเกาหลี ผู้ตอบต้องมีความรู้ ส่วนใหญ่ตัวละครชาวไทยหรือตัวละครนักล่าขุมทรัพย์ที่มีความรู้มากกว่าตัวละครอื่น ๆ เป็นผู้ตอบคำถาม เช่น คำถามเกี่ยวกับอาหารไทย ประวัติศาสตร์ไทย มารยาทสถาปัตยกรรม ฯลฯ คำถามสะท้อนการรับรู้ของชาวเกาหลี ซึ่งผู้ถามมักเป็นตัวละครชาวเกาหลี คำถามของตัวละครชาวเกาหลีเกิดขึ้นจากความคิดและข้อสงสัยต่อประเทศไทย คำตอบจึงให้ความรู้เพิ่มและช่วยการรับรู้วัฒนธรรมไทยของผู้อ่านชาวเกาหลี

3.2.2 การขยายความ

วิธีการขยายความคือกลวิธีที่เพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็น การขยายความในการ์ตูนส่วนใหญ่คือการขยายความรู้ และมีประโยคอธิบายประเด็นใดประเด็นหนึ่งก่อนขยายความรู้

การ์ตูนใช้วิธีนี้เพื่อนำเสนอประเด็นยากและต้องการรายละเอียดเพิ่ม ผู้ทำหน้าที่อธิบายขยายความมักจะเป็นตัวละครที่มีความรู้มากกว่าตัวอื่น ซึ่งทั้งตัวละครของการ์ตูนชุดและตัวละครของประเทศไทยขยายความเรื่องยาก การขยายความช่วยให้ผู้อ่านได้ความรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยอย่างชัดเจนขึ้น เพราะวิธีนี้สามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังนั้นวิธีนี้มีประโยชน์กับเนื้อหาที่ต้องการข้อความยาวอย่างละเอียด ยกตัวอย่างการ์ตูนขยายความในการ์ตูน เช่น เรื่องอาหารไทย บทบาทของวัด พระมหากษัตริย์ พุทธศาสนา และสถาปัตยกรรม เป็นต้น

การขยายความเรื่องอาหารไทย ผู้วิจัยพบว่าในบทสนทนาที่กล่าวถึงความอุดมสมบูรณ์ของอาหารไทย การ์ตูนกล่าวถึงเรื่องอาหารไทยในวันแรกที่ตัวละครชาวเกาหลีมาถึงประเทศไทย ศาสตราจารย์บันโดชวนทุกคนไปกินอาหารเช้า ดังกล่าวว่า

(ศาสตราจารย์บันโด) “ไปกินอาหารเช้ากันเถอะ ไปหาอาหารไทยอร่อย ๆ พ้อ
ขุนรามคำแหงมหาราชจารึก ข้อความบนศิลาจารึกว่า ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว แสดงให้เห็น
ว่า เมืองไทยมีอาหารการกินอุดมสมบูรณ์มาก ๆ”

(กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.29)

ภาพประกอบ 43 ศาสตราจารย์บันโดอธิบายเรื่องอาหารไทย

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 29

ศาสตราจารย์บันโดเริ่มต้นจากประโยคที่ชวนเด็ก ๆ เกาหลีไปกินอาหารไทย และขยายเนื้อหาโดยกล่าวถึงหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ศาสตราจารย์บันโดอ้างอิงสำนวน "ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว" ซึ่งเป็นประโยคที่ปรากฏอยู่ในจารึกด้านที่ 1 บรรทัดที่ 18-19 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2544, น.17) สำนวนนี้ใช้เมื่อคนเกาหลีอธิบายวัฒนธรรมไทยโดยเฉพาะ กล่าวถึงความอุดมสมบูรณ์ของอาหารไทยตั้งแต่อดีต ศาสตราจารย์บันโดจึงอ้างอิงสำนวนนี้และขยายความถึงเรื่องอาหารไทยปัจจุบันนี้ ความอุดมสมบูรณ์ของส่วนประกอบทำให้อาหารไทยมีรสชาติอร่อย ๆ บทสนทนาจึงให้เด็ก ๆ เกาหลีรับรู้ความอุดมสมบูรณ์ของอาหารไทยได้ก่อนไปกินอาหารไทยจริง ๆ

การขยายเรื่องบทบาทของวัด บทสนทนานี้คือการสนทนาระหว่างศาสตราจารย์บันโดและหลวงพี่ไชโย ในสถานการณ์นี้ กลุ่มตัวละครชาวเกาหลีพบกับพระ 2 รูปครั้งแรกและเพิ่งรู้ว่า ธานีเด็กชาวไทยอาศัยอยู่ที่วัด ศาสตราจารย์กล่าวว่า วัดในสังคมไทยมีบทบาทอะไรบ้าง ดังกล่าวว่า

(ศาสตราจารย์บันโด) "วัดมีบทบาทสำคัญต่อสังคมไทยหลายด้านจริง ๆ"

(หลวงพี่ไชโย) "เป็นทั้งศูนย์กลางของชุมชน โรงเรียน ที่พัก ศูนย์ช่วยเหลือ

ผู้คน"

(กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.73)

บทสนทนานี้ขยายความโดยเพิ่มบทบาทของวัดอย่างชัดเจน ศาสตราจารย์บันโด บอกว่า “วัดมีบทบาทต่าง ๆ ในสังคมไทย” หลังทราบว่า ธาณีและน้องสาวของธานิอาศัยที่วัด หลวงพี่ไชโยขยายความจากคำพูดของศาสตราจารย์ และเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทของวัด ว่า “มีหน้าที่เป็นศูนย์กลางของชุมชน โรงเรียน ที่พัก ศูนย์ช่วยเหลือ” ซึ่งให้อ่านเข้าใจว่า วัด ใกล้ชิดกับชีวิตของคนไทย เพราะเป็นแหล่งที่ให้ความรู้และที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของคนไทยมาโดยตลอด

การขยายเรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์และศาสนาพุทธ บทสนทาระหว่าง หลวงพี่ไชโยและเบ็คพูดถึงเรื่องความสำคัญของพระมหากษัตริย์และพุทธศาสนาในประเทศไทย และขยายความถึงเหตุการณ์ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ดังกล่าวว่า

(หลวงพี่ไชโย) “พระมหากษัตริย์และศาสนาคือสถาบันสำคัญของบ้านเมือง”

(เบ็ค) “เป็นที่เคารพของทุกคน ศาสนาพุทธเจริญรุ่งเรืองสูงสุดในพุทธศตวรรษที่ 19 สมัยสุโขทัย ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ทรงนิมนต์พระสงฆ์จากลังกา มาจำนวนมาก พระองค์ประดิษฐ์อักษรไทย เป็นกษัตริย์ยิ่งใหญ่”

(กิ่งเสียว คัง และคณะ, 2552, น.80)

ภาพประกอบ 44 เหตุการณ์ในช่วงพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

ที่มา : กิ่งเสียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 80

บทสนทนานี้ให้ข้อมูลช่วงหนึ่งของประวัติศาสตร์ไทย ซึ่งเป็นสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชของสุโขทัย เบ็คยกตัวอย่างเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ในและเพิ่มรายละเอียดจากคำพูดของหลวงพี่ไชโย บอกว่า พระมหากษัตริย์และศาสนาได้รับความเคารพของประชาชนไทย เบ็คจึงอธิบายเรื่องกษัตริย์และศาสนาต่อโดยกล่าวถึงการเข้ามาศาสนาและการประดิษฐ์อักษรไทย ทั้ง 2

เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์สำคัญในสมัยสุโขทัย พุทธศาสนาเข้ามาในสุโขทัยและอักษรไทยประดิษฐ์ขึ้น เบ็ญขยายความโดยเรียงเรียงพระราชกรณียกิจของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เช่น พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ทรงนิมนต์พระสงฆ์จากลังกามาจำนวนมาก ทำให้ศาสนาพุทธเจริญรุ่งเรืองในสมัยสุโขทัย ซึ่งเน้นย้ำเหตุผลที่พระมหากษัตริย์เป็นที่เคารพของประชาชน

ชาวเกาหลีรู้จักพ่อขุนรามคำแหงมหาราชมากกว่าพระมหากษัตริย์พระองค์อื่น เพราะเป็นพระมหากษัตริย์ที่ประดิษฐ์อักษรไทย ในมุมมองของชาวเกาหลีมักจะอธิบายเรื่องราวของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชร่วมกับพระเจ้าเชจงมหาราช ซึ่งเป็นกษัตริย์ของราชวงศ์โชซอนที่ประดิษฐ์อักษรเกาหลีและเป็นพระมหากษัตริย์ที่ชาวเกาหลีเคารพอย่างมาก ซึ่งชาวเกาหลีสามารถเข้าใจความสำคัญและความเคารพที่คนไทยมีต่อพ่อขุนรามคำแหงมหาราชได้ง่าย บทสนทนานี้ก็จึงแนะนำการเผยแพร่ของศาสนาพุทธและการประดิษฐ์อักษรไทยเพื่อช่วยชาวเกาหลีเข้าใจความสำคัญของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชสำหรับคนไทยอย่างดี

นอกจากนี้ยังมีการขยายความการปักดอกบัวจุดสำคัญในวัดพระแก้ว บทสนทนานี้เกิดขึ้นในวัดพระแก้ว เบ็ญและโซฟีเดินชมวัดพระแก้วอยู่ เบ็ญอธิบายการปักดอกบัวในน้ำของวัดพระแก้วให้โซฟี ดังกล่าวว่า

(เบ็ญ) “พระแก้วมรกตประดิษฐานไว้ที่นี่ ผู้คนจะมาราบไว้ขอพร เป็นศูนย์กลางของวัด การปักดอกบัวในน้ำหมายถึงการชำระจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ การปิดทองที่องค์พระหมายถึงการสักการบูชาด้วยสมาธิ”

(กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.122)

ภาพประกอบ 45 การปักดอกบัวในน้ำ

ที่มา : กิ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 122

เบ็คบรรยายสถาปัตยกรรมและข้อมูลเกี่ยวกับวัดพระแก้ว เบ็คและโซฟีชมรูปปั้นที่ตั้งอยู่หน้าทางเข้าของวัดพระแก้ว และค่อยเข้าไปพระอุโบสถของวัด เบ็คพูดถึงพระอุโบสถและการขอพรที่วัด เบ็คบอกว่า พระแก้วมรกตประดิษฐานไว้ที่พระอุโบสถ และขยายความเนื้อหาเกี่ยวกับการขอพรที่พระอุโบสถว่า “พระแก้วมรกตประดิษฐานไว้ที่นี่ ผู้คนจะมาราบไหว้ขอพร เป็นศูนย์กลางของวัด” ทั้งหมดแสดงถึงความสำคัญของพระอุโบสถ

ในการ์ตูนนี้ยังมีบทสนทาระหว่างศาสตราจารย์ไวซ์และศาสตราจารย์บันโด ทั้ง 2 คนคุยเรื่องภูมิภาคของไทย ดังกล่าวว่า

(ศาสตราจารย์ไวซ์) “ไทยตั้งอยู่ใจกลางของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงกลายเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว”

(ศาสตราจารย์บันโด) “ชายฝั่งทะเลของประเทศไทยมีความยาวถึง 2,614 กิโลเมตรมีชายหาดและเกาะสวย ๆ มากมาย”

(ศาสตราจารย์ไวซ์) “ส่วนทางภาคเหนือก็เป็นภูเขาและป่ามีอากาศเย็นสบาย”

(ศาสตราจารย์บันโด) “นอกจากนี้ยังอุดมสมบูรณ์ เพราะอากาศร้อนและฝนที่ตกชุก ทำให้เหมาะแก่การเกษตร”

(ศาสตราจารย์ไวซ์) “ประชากรส่วนใหญ่จึงทำอาชีพเกษตรกรรมเป็นประเทศที่ใช้ชีวิตพอเพียง”

(กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.162-163)

ภาพประกอบ 46 ที่ตั้งประเทศไทย

ที่มา : กิ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 163

การขยายความดังนั้นก็กล่าวถึงลักษณะทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และอาชีพหลักของชาวไทย ซึ่งเป็นการขยายความจากศาสตราจารย์ทั้ง 2 คน ศาสตราจารย์ไวฑูรย์ภูติถึงลักษณะทางภูมิศาสตร์ ลักษณะนี้ให้ผลต่อบทบาทของประเทศไทยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ศูนย์ของเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ศาสตราจารย์บันโดขยายความเกี่ยวกับทะเลของไทย ผังทะเลของไทยมีชายหาดและเกาะที่สวยงาม ส่วนศาสตราจารย์ไวฑูรย์อธิบายภูมิอากาศของภาคเหนือ ศาสตราจารย์บันโดขยายเนื้อหาภูมิอากาศและอุตสาหกรรมหลักของไทย ศาสตราจารย์ไวฑูรย์เชื่อมโยงภูมิอากาศของไทยกับอาชีพและชีวิตของคนไทย บทสนทนานี้จึงให้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ในประเทศไทย ลักษณะทางภูมิศาสตร์และผลกระทบของลักษณะนี้ต่อสังคมไทย

การขยายความทำให้ผู้อ่านมีความรู้จากการขยายความของนักวิชาการ จึงให้ความรู้แก่ผู้อ่าน ซึ่งเป็นวิธีที่มีประโยชน์กับการให้ความรู้เรื่องที่ยากซับซ้อน การดูวิธีนี้เพื่อสื่อสารความรู้หลายด้าน เช่น ประวัติศาสตร์ไทย พุทธศาสนาและหัวข้อต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องหรือเนื้อหาอย่างง่าย

3.3 กลวิธีการนำเสนอโดยใช้ภาพการ์ตูน

กลวิธีการนำเสนอโดยใช้ภาพการ์ตูนคือวิธีที่ใช้ภาพการ์ตูนเพื่อนำเสนอประเทศไทยที่ชาวเกาหลีมอง ภาพของการดูใช้แทนตัวหนังสือได้เพื่อสื่อความหมายและเล่าเรื่อง ภาพการ์ตูนมีลักษณะหลายแบบ เช่น ภาพวาดที่ผิดเพี้ยนจากความเป็นจริง ภาพล้อเลียน ภาพตลก และอื่น ๆ (กนก ชูลักษณ์, 2542, น.4) ภาพการ์ตูนมี 2 ลักษณะว่า การ์ตูนภาพนิ่งที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง อิริยาบถหรือไม่ดำเนินเรื่อง และการดูภาพเคลื่อนไหวที่มีความเปลี่ยนแปลงลีลาอิริยาบถต่าง ๆ (ณปภัช อโรชาสิริ, 2565, น.3) สรุปได้ว่า ภาพการ์ตูนมีลักษณะว่า ใช้ในการเล่าเรื่องของการดูและสื่อความหมายได้

ภาพในการดู “ล่าซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” มี 2 ประเภท ได้แก่ ภาพวาดและภาพถ่าย ภาพวาดเป็นภาพลายเส้นที่ใช้ในหนังสือการ์ตูนโดยทั่วไป สำหรับภาพถ่ายไม่ค่อยใช้ในหนังสือการ์ตูนและไม่ใช้ภาพวาดลายเส้น แต่ในการดูเล่มนี้ ภาพถ่ายใช้เพื่อนำเสนอประเทศไทยเหมือนภาพวาดของการดู ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ทั้งการใช้ภาพวาดและการใช้ภาพถ่ายของการดูเล่มนี้

3.3.1 การใช้ภาพวาด

ภาพวาดเป็นองค์ประกอบสำคัญของการดูที่เป็นเครื่องมือในการเล่าเรื่อง ภาพวาดของการดูเป็นภาพวาดลายเส้นที่ใช้เพื่อถ่ายทอดความรู้สึก อารมณ์ขัน ทศณะและความรู้ ผู้อ่านสามารถติดตามเนื้อเรื่องที่นำเสนอโดยภาพวาดของการดูได้ บางครั้งการดูใช้ภาพวาดไว้คำพูดเพื่อเล่าเหตุการณ์ได้ด้วย

ภาพวาดของการ์ตูน “ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” เป็นภาพวาดเหมือนจริง นำเสนอสิ่งเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและแสดงลักษณะของสถานที่สำคัญในประเทศไทย ภาพวาดนำเสนอรายละเอียดของสถานที่เกิดเหตุของการ์ตูนได้ การ์ตูนเล่มนี้ส่วนใหญ่มีสถานที่ที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย ได้แก่ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา วัดพระสิงห์และวัดพระแก้วที่จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และธรรมชาติของไทย นอกจากสถานที่ที่มีชื่อเสียง การ์ตูนใช้ภาพวาดเพื่อนำเสนอสิ่งที่เห็นได้ง่ายในประเทศไทย

วัดพระศรีรัตนศาสดารามหรือวัดพระแก้วเป็นสถานที่แรกที่ตัวละครไปค้นหาสมบัติ จึงนำเสนอรายละเอียดมากกว่าสถานที่อื่น การ์ตูนใช้ภาพวาดของวัดพระแก้วเพื่อแสดงให้เห็นวัดของประเทศไทย การ์ตูนนำเสนอประตูทางเข้าของพระบรมมหาราชวัง จะเห็นกำแพง ธงชาติไทย และธงสีเหลืองที่เรียกว่า ธงมหาราช ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 47 ทางเข้าของพระบรมมหาราชวัง

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 105

เมื่อตัวละครเข้าชมวัดพระแก้ว การ์ตูนนำเสนอภาพเหมือนจริงพระศรีรัตนเจดีย์ ปราสาทพระเทพบิดร และพระมณฑปผ่านภาพวาด ภาพวาดบรรยายลักษณะสถาปัตยกรรมที่ต่างกัน ได้แก่ พระศรีรัตนเจดีย์ที่มีศิลปะแบบลังกา พระมณฑปที่มีทรงแบบไทย และปราสาทพระเทพบิดรที่มีศิลปะแบบเขมร ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่า ภาพวาดมีความประณีตที่ทำให้ผู้อ่านรับรู้ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของสถานที่ในการ์ตูนเล่มนี้ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 48 ภาพวาดของรูปแบบเจดีย์ในวัดพระแก้ว

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 118

พระพุทธรูปหามณีรัตนปฏิมากรหรือพระแก้วมรกตเป็นพระพุทธรูปสำคัญและศักดิ์สิทธิ์ที่ประดิษฐานในวัดพระแก้ว พระแก้วมรกตเปลี่ยนทรงเครื่อง 3 ถู ได้แก่ เครื่องทรงฤดูร้อน เครื่องทรงฤดูฝน และเครื่องทรงฤดูหนาว (วัฒนา มานะวิบูลย์ และคณะ, 2547, น.219) การ์ตูนนำเสนอภาพวาดเหมือนจริงของพระแก้วมรกตในพระอุโบสถ ซึ่งในการ์ตูนเป็นพระแก้วมรกตองค์สีเขียวและทรงเครื่องฤดูหนาว ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 49 พระแก้วมรกตเครื่องทรงฤดูหนาว

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 123

วัดพระแก้วเป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงและดึงดูดใจชาวต่างชาติ นักท่องเที่ยวที่มาเยือนประเทศไทยต้องไปวัดพระแก้ว ภาพวาดของการ์ตูนจึงนำเสนอภาพเหมือนจริงในบริเวณวัดด้วยในการ์ตูนนำเสนอภาพวาดเหมือนจริง เทพนรสิงห์เป็นครึ่งคนและครึ่งราชสีห์ ครุฑคือสัตว์กึ่งเทพ นาค 7 เศียรคือพญานาคที่มี 7 เศียร รูปปั้นยักษ์ตั้งอยู่ประตูทางเข้าและหันหน้าทางเข้าพระอุโบสถ รูปปั้นยักษ์นี้เรียกว่า ยักษ์ทวารบาล มีทั้งหมด 12 ตน ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 50 นาค 7 เศียรและยักษ์ทวารบาล

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ลำห่มทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 121

ทั้งหมดเป็นรูปปั้นหรือสถาปัตยกรรมในวัดพระแก้วที่น่าดึงดูดใจในสายตาของชาวต่างชาติ ซึ่งการ์ตูนใช้ภาพวาดเพื่อแสดงให้เห็นจุดที่น่าสนใจของวัดพระแก้วในฐานะของสถานที่ท่องเที่ยว ภายในวัดมีจุดสำคัญหลายจุด ได้แก่ จิตรกรรมฝาผนัง ยักษ์ รูปปั้นกนิษฐ กนิฐ นรสิงห์ เป็นต้น

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในการ์ตูนเป็นฉากหลักของอยุธยา ภาพวาดนี้นำเสนอวัดเหมือนจริงของ 3 แห่ง ได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์ วัดมหาธาตุ และวัดใหญ่ชัยมงคล การ์ตูนใช้ภาพวาดอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพื่อนำเสนอวัดไทยที่ต่างจากภาพวาดของวัดพระแก้ว เพราะวัดในอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นโบราณสถานที่และบางแห่งถูกทำลาย ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 51 อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 140

นอกจากนี้ในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยายังมีโบราณวัตถุ ภาพวาดแสดงให้เห็นบริเวณของวัดที่มีเจดีย์หลายองค์และวัตถุโบราณต่าง ๆ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 52 วัตถุโบราณในอุทยานประวัติศาสตร์

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 145

ในการ์ตูนเล่มนี้ เมื่อตัวละครเดินทางไปอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ได้กล่าวถึงพระราชวังบางปะอิน ซึ่งเป็นพระราชวังที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยา แต่หลังจากเสียกรุง พระราชวังบางปะอินถูกทิ้งร้าง เริ่มการบูรณะในช่วงรัชกาลที่ 4 พระราชวังนี้ตั้งอยู่ที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พระราชวังบางปะอินไม่ใช่สถานที่ที่ตัวละครไปค้นหาสมบัติ แต่

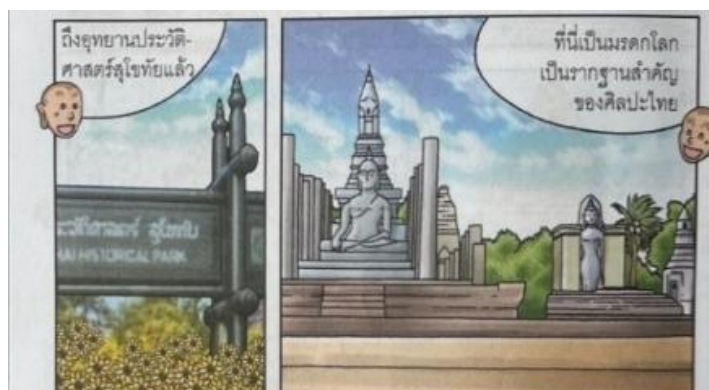
การ์ตูนมีภาพวาดของพระราชวังบางปะอินที่แสดงให้เห็นลักษณะของสถาปัตยกรรม ได้แก่ พระที่นั่งเวหาศน์จำรูญ หอวิรุณหาศนาและพระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์ ภาพวาดเหมือนจริงของอยุธยา แสดงสถาปัตยกรรมที่แตกต่างจากอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาโดยนำเสนอรูปแบบสถาปัตยกรรมหลากหลายชาติ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 53 พระราชวังบางปะอิน

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าหุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 141

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเป็นโบราณสถานที่เก่าแก่ที่เห็นความรุ่งเรืองของอาณาจักรสุโขทัย เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวารได้รับการยกย่องจากยูเนสโกเป็นมรดกโลกในปี พ.ศ. 2534 (UNESCO, n.d.) ภาพวาดของสุโขทัยนำเสนอค่อนข้างน้อยกว่าจากอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา แต่นำเสนอภาพวาดของอุทยานประวัติศาสตร์ลักษณะสถาปัตยกรรมของวัดมหาธาตุผ่านรูปภาพของเจดีย์และพระพุทธรูป ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 54 ภาพวาดของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 180

ภาพวาดในการ์ตูนนำเสนอวัดพระสิงห์ที่จังหวัดเชียงใหม่และวัดพระแก้วที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงรายตั้งอยู่ในภาคเหนือ ในอดีตเคยเป็นเมืองหลวงของอาณาจักรล้านนา ทั้ง 2 จังหวัดปรากฏน้อยกว่าที่อื่น ตัวละครเดินทางไปค้นหาสมบัติที่วัด 2 แห่งนี้ ภาพวาดแสดงหน้าทางเข้าของพระอุโบสถเท่านั้น ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกัน ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 55 วัดที่เชียงใหม่และเชียงราย

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 179

นอกจากสถานที่ที่ตัวละครไปค้นหาสมบัติ ภาพวาดในการ์ตูนยังนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับไทยที่ตัวละครชาวเกาหลีได้สัมผัสที่ประเทศไทยโดยเฉพาะในกรุงเทพฯ ตัวอย่างเช่น ภาพวาดของริมถนนแสดงให้เห็นหลายสิ่งที่พบได้ริมถนนของกรุงเทพฯ ได้แก่ อาหารริมทาง รถเข็นอาหาร เด็กหญิงขายพวงมาลัย และการจราจรติดขัด ฉากริมถนนปรากฏหลายครั้งส่วนใหญ่รถเต็มถนน ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 56 รถเต็มถนน

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 104

ภาพวาดของกรุงเทพนำเสนอสิ่งที่ชาวต่างชาติเห็นได้ง่ายในถนนของกรุงเทพฯ ในภาพวาดของการ์ตูน ผู้ขับมอเตอร์ไซด์ขับรถจักรยานยนต์อย่างรวดเร็วและให้คนเดินเท้าที่เป็นเด็กชาวเกาหลี อีกอย่างหนึ่งที่ภาพวาดแสดงให้เห็นคือเด็กที่ขายพวงมาลัยกลางสี่แยกถนน ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 57 เด็กขายพวงมาลัย

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 36

ภาพวาดของกรุงเทพมหานครนำเสนออีกภาพเกี่ยวกับอาหารไทย การ์ตูนมีภาพวาดของริมถนนกรุงเทพฯ ที่แสดงให้เห็นรถเข็นที่ขายอาหารริมทางกรุงเทพฯ เป็นเมืองที่มีอาหารริมทางที่ดีที่สุดในโลกของ CNN (Shea, 2018, August 8) การ์ตูนจึงนำเสนอรถเข็นอาหารที่ขายปิ้งย่างเสียบไม้ผ่านภาพวาด ซึ่งเป็นอาหารริมทางชนิดหนึ่งที่พบได้ง่าย ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 58 รถเข็นอาหาร

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าหุ้มทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 29

ตัวละครไปร้านอาหารไทยที่ไม่มีแอร์ ชาวเกาหลีชิมอาหารไทยหลายอย่าง เช่น ข้าวอบสับปะรด กว๊ายเตี๋ยว เมนูยำและเมนูแกง ในร้านอาหารไทย ตัวละครชาวเกาหลีแสดงออกความนิยมต่ออาหารไทย ซึ่งเป็นรายการอาหารที่ชาวต่างชาตินิยม เช่น “ข้าวอบสับปะรด” ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 59 ตัวละครชาวเกาหลีกินอาหารไทย

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ลำหุ่มทรัพย์ สุดชอบฟ้าในไทย. หน้า 34

ในการ์ตูนนำเสนอภาพวาดเกี่ยวกับธรรมชาติของประเทศไทยด้วย ภาพวาดของธรรมชาติแสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติในไทย ภาพวาดของภาคเหนือนำเสนอลักษณะทางภูมิศาสตร์ด้วยเทือกเขาสลับซับซ้อน ตัวละครเดินทางไปหมู่บ้านกะเหรี่ยงที่แม่ฮ่องสอนเพื่อค้นหาแผนที่ของสมบัติ ซึ่งนำเสนอภูเขาสูงในภาคเหนือ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 60 ภูเขาของภาคเหนือ

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ลำหุ่มทรัพย์ สุดชอบฟ้าในไทย. หน้า 170

ภาพวาดของธรรมชาติไทยนำเสนออีกหนึ่งลักษณะทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย ภาพวาดของภูเขื่อน้ำเสนอทะเลและป่าชายเลน ซึ่งเป็นฉากที่ไม่เหมือนกับภาพวาดของกรุงเทพฯ ในฉากนี้ ผู้อ่านสังเกตทั้งธรรมชาติของไทยและกิจกรรมท่องเที่ยวที่ทะเลของประเทศไทยได้ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 61 ภาพทะเลที่ภูเก็

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุขขอบฟ้าในไทย. หน้า 162

กลวิธีการนำเสนอโดยใช้ภาพวาดช่วยการสื่อสารความรู้และช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจประเทศไทยง่ายขึ้น ภาพวาดสามารถถ่ายทอดความรู้หรืออารมณ์ได้โดยไม่ใช้บทสนทนาได้ การดัดแปลงภาพวาดเหมือนจริงเพื่อสื่อสารและนำเสนอวัฒนธรรมไทย ภาพวาดช่วยให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจข้อมูลได้ง่ายชัดเจนขึ้น ภาพวาดยังทำหน้าที่เป็นฉากที่ถ่ายทอดเนื้อเรื่องของการ์ตูน ซึ่งอธิบายลักษณะของแต่ละสถานที่ได้อย่างชัดเจนจากภาพ ดังนั้นภาพวาดในการ์ตูนช่วยผู้อ่านสร้างภาพลักษณ์ไทย เช่น ภาพวาดของวัดพระแก้วนำเสนอสถาปัตยกรรมไทยผ่านมุมมองของชาวเกาหลี จากภาพวาดนั้น ผู้อ่านรับรู้เรื่องพุทธศาสนาในไทยและสถาปัตยกรรมในวัดได้ การรับรู้นี้ช่วยผู้อ่านสร้างการรับรู้และภาพลักษณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย

3.3.2 การใช้ภาพถ่าย

ภาพถ่ายคือ “ภาพบนกระดาษอัดรูป เกิดจากการนำแผ่นฟิล์มภาพเนกาทีฟหรือแผ่นกระจกภาพเนกาทีฟไปอัดถ่ายทอดภาพลงบนกระดาษอัดรูปนั้น” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น. 867) ภาพถ่ายเป็นภาพที่บันทึกวัตถุหรือเหตุการณ์โดยกล้อง การ์ตูนโดยทั่วไปไม่ใช่ภาพถ่าย แต่การ์ตูนชุดเน้นการถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้อง ซึ่งใส่ภาพถ่ายที่นำเสนอภาพจริงในกับประเทศไทย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ว่า การ์ตูนเล่มนี้ใช้การนำเสนอภาพถ่ายเฉพาะในบทอ่านเพิ่มเติมเท่านั้นโดยมีบทบาทที่ส่งเสริมความเข้าใจของผู้อ่าน ถึงแม้ว่าภาพวาดนำเสนอสถานที่และวัตถุที่เหมือนจริง ภาพถ่ายแสดงความเป็นจริงของสถานที่และวัตถุได้ เพราะเนื้อหาประเทศไทยในการ์ตูนอาจจะเป็นสิ่งที่ผู้อ่านไม่เคยเห็นในชีวิตจริง ภาพถ่ายทำให้ข้อมูลชัดเจนขึ้นกว่าการอ่านบทอ่านยาวอย่างเดียว การ์ตูน “ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” มีภาพถ่ายที่นำเสนอเนื้อหาเหล่านี้ ได้แก่ อาหารไทยที่มีชื่อเสียง ผลไม้ไทย การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ เทศกาลสงกรานต์ มวยไทย อาชีพรูปพระของชาวไทย พระสงฆ์ไทย วัดโพธิ์ วัดมหาธาตุ วัดอรุณราชวราราม วัดพระแก้ว ตลาดน้ำดำเนินสะดวก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และวัดพระศรีสรรเพชญ์

การใช้ภาพถ่ายเป็นวิธีที่ต่างจากการใช้ภาพวาด ภาพถ่ายบันทึกสิ่งที่อยู่จริง ภาพถ่ายสามารถช่วยให้ผู้อ่านรับรู้เนื้อหาที่ซับซ้อนและยาก ซึ่งให้ความรู้ที่ชัดเจนและกระตุ้นความสนใจของผู้อ่านได้

ตัวอย่างเช่น บทอ่านเพิ่มเติม 2 ใช้ภาพถ่ายของรายการอาหารไทยและผลไม้ไทย เช่น ต้มยำ ผัดไทย ภาพวาดของอาหารไทยปรากฏในเรื่องแล้ว แต่ไม่ระบุว่า ภาพใดนำเสนอรายการอาหารไทยอะไร ภาพถ่ายของอาหารไทยมีภาพที่ถ่ายจริงกับชื่ออาหารไทยพร้อมกัน ส่วนใหญ่เป็นอาหารไทยที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ต้มยำ ผัดไทย ส้มตำ แกงเขียวหวาน ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 62 ภาพถ่ายของอาหารไทย

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 51

จากภาพถ่ายของอาหารไทย ผู้อ่านสามารถรู้จักอาหารไทยมากขึ้นได้ ภาพถ่ายแสดงให้เห็นวัตถุดิบหลากหลาย ความประณีตและสีสันของอาหารไทย ยังมีรายการผลไม้ไทยบางอย่างไม่ได้นำเสนอผ่านภาพวาดในการ์ตูน ได้แก่ ทุเรียน มังคุด และเงาะ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 63 ผลไม้ไทย

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าหุ้มทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 51

ในบทอ่านเพิ่มเติมที่ 3 การ์ตูนใช้ภาพถ่ายที่นำเสนอการแสดงโขน เทศกาลสงกรานต์ และมวยไทย ภาพถ่ายของการแสดงไทยคือฉากหนึ่งของโขนที่มีตัวละครที่ใส่ชุดและหัวโขน ซึ่งเป็นฉากที่ต่างจากภาพวาดของการแสดงโขนในการ์ตูน เทศกาลสงกรานต์เป็นเนื้อหาอย่างหนึ่งที่ไม่ได้นำเสนอผ่านกลวิธีการนำเสนออื่น ๆ ซึ่งผู้อ่านรับรู้เรื่องเทศกาลไทยครั้งแรกในบทอ่านเพิ่มเติม 3 ภาพถ่ายของเทศกาลสงกรานต์ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจบรรยากาศของสงกรานต์ได้ง่ายขึ้น ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 64 เทศกาลสงกรานต์ในบทอ่านเพิ่มเติม 3

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าหุ้มทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 69

บทอ่านเพิ่มเติมที่ 6 ใช้ภาพถ่ายของวัดที่มีชื่อเสียง ได้แก่ วัดพระแก้วที่กรุงเทพฯ วัดอรุณราชวรารามที่กรุงเทพฯ วัดพระเชตุพน ฯ หรือวัดโพธิ์ที่กรุงเทพฯ และวัดมหาธาตุที่อยุธยา โดยเฉพาะวัดพระแก้วที่กรุงเทพฯ และวัดมหาธาตุที่อยุธยาเป็นสถานที่เกิดเหตุของการเริ่มต้นด้วย ผู้อ่านจึงมองเห็นภาพของไทยอย่างชัดเจนผ่านภาพถ่ายอีกครั้งได้ ภาพถ่ายของแต่ละวัดเป็นภาพที่ถ่ายพุทธรูปหรือเจดีย์ที่มีชื่อเสียงของวัด เช่น พระปรางค์วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 65 ภาพถ่ายของวัดไทย

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 133

ดังนั้นภาพถ่ายส่งเสริมความรู้และดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้ เช่น หลักเห็นภาพถ่ายของอาหารไทยแล้ว ผู้อ่านอยากลองชิมอาหารไทยที่น่ากิน ภาพวาดเน้นสื่อสารความรู้ทางอ้อมและช่วยการรับรู้ผ่านการเล่าเรื่อง เช่น เรื่องโฆษณาสินค้าผ่านภาพวาดในเรื่องราวแล้ว แต่ภาพถ่ายของโฆษณาสินค้าให้ความรู้เพิ่มเติมได้ว่า ในการแสดงโฆษณามีตัวละครที่ใส่หัวโฆษณา แต่ภาพถ่ายเป็นภาพที่ส่งเสริมความเข้าใจและความรู้ของผู้อ่านชาวเกาหลี การเริ่มต้นจึงใช้ภาพถ่ายกับบทอ่านเพิ่มเติมเท่านั้น

กลวิธีการนำเสนอโดยใช้ภาพการ์ตูนเป็นวิธีการนำเสนอที่สำคัญของการ์ตูน ภาพการ์ตูนนำเสนอสถานที่ต่าง ๆ เป็นสถานที่เกิดเหตุและภาพลักษณะไทย การ์ตูนเล่มนี้นำเสนอภาพวาดสถานที่และวัตถุที่สำคัญ การ์ตูนเป็นสื่อประกอบที่ใช้ทั้งภาพและตัวอักษร ภาพการ์ตูนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการ์ตูนนำเสนอภาพลักษณะประเทศไทยโดยอ้อม หลายประเด็นไม่มีคำอธิบายรายละเอียด แต่ภาพการ์ตูนนำเสนอลักษณะเฉพาะอย่างชัดได้ เพราะผู้วาดการ์ตูนวาดวัตถุหรือสิ่งที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและสถานที่ในประเทศไทยเหมือนจริง ซึ่งผู้อ่านรับรู้เรื่องประเทศไทยได้ง่าย บางครั้งกลวิธีการนำเสนอโดยใช้ภาพการ์ตูนใช้พร้อมกับกลวิธีการนำเสนอโดยใช้บทสนทนาทำให้การอ่านการ์ตูนความรู้เรื่องนี้สมบูรณ์มากขึ้น

3.4 กลวิธีการนำเสนอจากบทอ่านเพิ่มเติม

ผู้วิจัยพบว่า การ์ตูนชุด “ล่ำซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า” ใช้บทอ่านเพิ่มเติมเพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาที่ยาก การ์ตูนมีบทอ่านเพิ่มเติมจำนวน 9 บท ทุกบทมีหัวข้อต่างกันและส่วนใหญ่เป็นการขยายความรู้จาก 10 ตอน ชื่อของบทอ่านเพิ่มเติมคือ “รู้เรื่องไทยกับฮีโร่” ประกอบด้วยบทอ่านภาพการ์ตูนและภาพถ่าย 1 บทอธิบายหลายประเด็นได้ บทอ่านเพิ่มเติม 9 บทอธิบายความรู้เพิ่มเติมทำให้ผู้อ่านเรียนรู้ประเทศไทยหลายด้าน ส่วนใหญ่ประกอบด้วยเนื้อหาที่นำเสนอในเนื้อเรื่องแล้ว

บทอ่านเพิ่มเติม 9 บทกล่าวถึงหัวข้อที่ต่างกันและแต่ละบทประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. บทอ่านเพิ่มเติมที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเทศไทย
2. บทอ่านเพิ่มเติมที่ 2 อาหารไทย
3. บทอ่านเพิ่มเติมที่ 3 การแสดงไทย เทศกาลไทย มวยไทย
4. บทอ่านเพิ่มเติมที่ 4 ศาสนาในประเทศไทย พุทธศาสนาของไทย พระสงฆ์ในไทย
5. บทอ่านเพิ่มเติมที่ 5 ลักษณะนิสัย มารยาทของคนไทย
6. บทอ่านเพิ่มเติมที่ 6 โครงสร้างวัดไทย วัดไทยที่มีชื่อเสียง
7. บทอ่านเพิ่มเติมที่ 7 ประวัติศาสตร์ไทย
8. บทอ่านเพิ่มเติมที่ 8 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การเมืองไทย และการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย
9. บทอ่านเพิ่มเติมที่ 9 มรดกโลก

1. บทอ่านเพิ่มเติมที่ 1 ชื่อ รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 1 ที่มีเรื่องการแนะนำประเทศไทย โดยรวมทั้งภูมิศาสตร์ ภาษา ศาสนา ฯลฯ ในบทที่ 1 ของการ์ตูน ตัวละครชาวเกาหลียังไม่ถึงเมืองไทย แต่

ก่อนเดินทางไปสู่ประเทศไทย เพย์แนะนำประเทศไทยให้แวนดำรู้จัก ดังนั้นบทอ่านเพิ่มเติมที่ 1 จึงให้ความรู้พื้นฐานเพื่อผู้อ่านรู้จักประเทศไทยได้

2. บทอ่านเพิ่มเติม 2 ชื่อ รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 2 ให้ความรู้เพิ่มเรื่องอาหารไทย บทที่ 2 มีฉากร้านอาหารไทย ซึ่งบทอ่านเพิ่มเติมที่ 2 จึงกล่าวถึงลักษณะของอาหารไทย ดังกล่าวว่า

“จุดเด่นของอาหารไทยคือ มีความสวยงาม อ่อนช้อย มีวัตถุดิบ
หลากหลาย รสจัดจ้าน มีส่วนประกอบของเครื่องเทศและสมุนไพร”
(กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.50)

ข้อความในบทอ่านเสริมความรู้ที่ไม่นำเสนอในเรื่องราว บทอ่านเพิ่มเติม 2 นี้ใช้ภาพถ่ายของอาหารไทยและผลไม้ไทยด้วย ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพของอาหารไทยจริง ซึ่งบทอ่านเพิ่มเติม 2 กระตุ้นผู้อ่านให้สนใจอาหารไทยมากขึ้น

3. บทอ่านเพิ่มเติม 3 ชื่อ รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 3 อธิบายการแสดงของไทย เทศกาลของไทย และมวยไทย การแสดงไทยนำเสนอผ่านภาพวาดโดยไม่มีคำอธิบายต่าง ๆ ซึ่งบทอ่านเพิ่มเติมที่ 3 ให้คำอธิบายเกี่ยวกับการแสดงของไทย หัวข้อการแสดงไทยอธิบายการแสดงไทยของแต่ละภาค พร้อมกับภาพถ่ายของการแสดงโขน

หัวข้อเทศกาลของไทยไม่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในเรื่องราว เพราะไม่นำเสนอผ่านกลวิธีอื่น หัวข้อนี้จึงถ่ายทอดเรื่องเทศกาลไทยที่มีชื่อเสียง เช่น สงกรานต์ ลอยกระทง ยังใช้ภาพถ่ายของเทศกาลสงกรานต์พร้อมกันเพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาที่ปรากฏครั้งแรก

ส่วนหัวข้อมวยไทยเน้นการอธิบายความสำคัญและความเป็นมาของมวยไทย ซึ่งให้ข้อมูลเพิ่มเกี่ยวกับมวยไทย นอกจากนี้ยังมีภาพถ่ายของการชกมวยไทย ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 66 ภาพถ่ายของมวยไทย

ที่มา : กิ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ลำหุ่มทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 69

4. บทอ่านเพิ่มเติม 4 ชื่อ รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 4 กล่าวถึงศาสนาในประเทศไทย บทนี้อธิบาย พุทธศาสนาในไทยและพระสงฆ์ในไทยเป็นหลัก บทที่ 4 เป็นบทแรกที่ตัวละครพระของไทยปรากฏ ตัว บทอ่านเพิ่มเติมที่ 4 จึงอธิบายลักษณะของพุทธศาสนาของไทยและพระสงฆ์ในไทย การ์ตูนมี ตัวละครที่เป็นพระสงฆ์ จึงนำเสนอภาพถ่ายและข้อปฏิบัติของพระ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 67 บทอ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับพระสงฆ์ในไทย

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 91

5. บทอ่านเพิ่มเติม 5 ชื่อ รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 5 ให้ความรู้ด้านนิสัยและมารยาทของคนไทย นิสัยและมารยาทไทยปรากฏผ่านเนื้อเรื่อง บทอ่านเพิ่มเติมจึงขยายความหัวข้อนี้ แต่มารยาทไทยในเรื่องราวนำเสนอผ่านเหตุการณ์ที่ตัวละครชาวเกาหลีเผชิญ ซึ่งช่วยผู้อ่านเข้าใจมารยาทไทยต่างๆ อย่างธรรมชาติ ส่วนบทอ่านเพิ่มเติมให้รายละเอียดกับวิธีการปฏิบัติ ซึ่งมารยาทไทยที่ชาวต่างชาติพบได้ง่าย ตัวอย่างเช่น

“ใช้ช้อนกลางตักอาหารที่เป็นของกลาง ไม่ใช้มือแตะหรือหยิบอาหารของผู้อื่น สิ่งสำคัญอีกอย่างคือ ต้องรอให้ผู้อาวุโสกว่านั่งก่อนจึงจะนั่งได้ และให้ผู้อาวุโสเริ่มรับประทานอาหารก่อนจึงรับประทานได้”

(กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ, 2552, น.112)

6. บทอ่านเพิ่มเติม 6 ชื่อ รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 6 กล่าวถึงโครงสร้างของวัดไทยและแนะนำวัดที่มีชื่อเสียงของไทย หัวข้อนี้ขยายเรื่องจากวัดพระแก้วในบทที่ 6 หลังจากบทที่ 6 ตัวละครเดินทางวัดหลายแห่งในต่างจังหวัด จึงอธิบายโครงสร้างของวัดไทยบทอ่านเพิ่มเติมที่ 6 ใช้ภาพวาดโครงสร้างของวัดไทยเพื่อนำเสนอโครงสร้างอย่างชัดเจนมากขึ้น ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 68 โครงสร้างของวัด

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ลำชุมทรัพย์ สุขชอบฟ้าในไทย. หน้า 132

บทนี้แนะนำวัดที่มีชื่อเสียงในประเทศไทยจำนวน 5 วัด ได้แก่ วัดพระแก้วที่กรุงเทพมหานคร วัดอรุณราชวรารามที่กรุงเทพฯ วัดพระเชตุพน ฯ หรือวัดโพธิ์ที่กรุงเทพฯ วัดมหาธาตุที่อยุธยา ภาพถ่ายของทั้ง 5 วัดนำเสนอบรรยากาศของแต่ละวัด

7. บทอ่านเพิ่มเติม 7 ชื่อ รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 7 อธิบายประวัติศาสตร์ไทยตามเวลา ได้แก่ ความเป็นมาของชาวไทย สมัยสุโขทัย สมัยล้านนา สมัยอยุธยา สมัยกรุงธนบุรี สมัยรัตนโกสินทร์ และประชาธิปไตย เนื้อหาประวัติศาสตร์ไทยของบทอ่านเพิ่มเติมนี้ขยายความจากชื่อของอาณาจักรในไทยและปฐมกษัตริย์ และให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับแต่ละสมัยในประวัติศาสตร์ไทยตัวอย่างเช่น

“ในยุคนัยพ่ขุนรามคำแหงมหาราช อาณาจักรสุโขทัยเจริญมาก มีการประดิษฐ์ตัวอักษรไทย การค้าขายรุ่งเรือง และมีการปกครองแบบพ่อปกครองลูก เช่นเดียวกับอาณาจักรล้านนา ที่บ้านเมืองทางภาคเหนือก็เจริญมากในช่วงพุทธศตวรรษที่ 19”
(กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.150)

8. บทอ่านเพิ่มเติม 8 ชื่อ รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 8 อธิบายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การเมืองไทยปัจจุบัน และการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยโดยประกอบด้วยเนื้อหาในช่วงปีพ.ศ. 2552 ตามเวลาที่มีการตีพิมพ์ บทอ่านเพิ่มเติมที่ 8 ไม่เหมือนกับบทอื่น ๆ เพราะเนื้อหาส่วนใหญ่ไม่นำเสนอในเนื้อเรื่อง เรื่องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกล่าวถึงรัชกาลที่ 9 ที่ขยายเนื้อหาเกี่ยวกับความจงรักภักดีในหลวงของการ์ตูน

ภาพประกอบ 69 บทอ่านเพิ่มเติม 8

ที่มา : กิ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 168

ทั้งการเมืองไทยและเศรษฐกิจไทยเป็นประเด็นยากที่ไม่นำเสนอผ่านเนื้อเรื่อง ทั้ง 2 หัวข้อนี้จึงต้องการใช้บทอ่านเพิ่มเติมในการอธิบาย

9. บทอ่านเพิ่มเติม 9 ชื่อ รู้เรื่องไทยกับฮีโร่ 9 กล่าวถึงมรดกโลกของประเทศไทยจำนวน 5 แห่งที่ขึ้นทะเบียนในยูเนสโกภายในปีพ.ศ. 2552 ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้ง กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย และกำแพงเพชร อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และแหล่งโบราณคดีบ้านเชียง ส่วนอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย และกำแพงเพชรเป็นมรดกโลกที่

นำเสนอในเนื้อเรื่อง บทอ่านเพิ่มเติม 9 จึงขยายความรู้จากนั้นและแนะนำมรดกโลกอย่างละเอียดดังภาพนี้

ภาพประกอบ 70 บทอ่านเพิ่มเติมที่ 9

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ลำหูลมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 188

บทอ่านเพิ่มเติมกล่าวถึงหัวข้อที่ไม่นำเสนอในเนื้อเรื่อง ได้แก่ เศรษฐกิจ การเมือง และ
เทศกาล ส่วนหัวข้อเทศกาลไทยเป็นไม่นำเสนอในเนื้อเรื่อง แต่นำเสนอผ่านบทอ่านเพิ่มเติมเท่านั้น
บทอ่านเพิ่มเติม 8 อธิบายการเมืองไทยและเศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน ทั้ง 2 เรื่องมีความยากและ
ต้องการอธิบายรายละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ การตัดสินใจไม่นำเสนอผ่านกลวิธีอื่นๆ หรือบท
สนทนาในการ์ตูน แต่ใช้กลวิธีการนำเสนอจากบทอ่านเพิ่มเติม

บทอ่านเพิ่มเติมเป็นส่วนเพิ่มเติมที่ให้ความรู้โดยมีความสำคัญ 2 ประเด็น คือ บทอ่าน
เพิ่มเติมอธิบายความรู้เพิ่มโดยขยายความจากเนื้อหาของการ์ตูนและการให้ความรู้เกี่ยวกับหัวข้อ
ยากที่ต้องใช้บทอ่านยาว กลวิธีการนำเสนอจากบทอ่านเพิ่มเติมเป็นกลวิธีที่ตอบสนองจุดมุ่งหมาย
ของการ์ตูนชุดที่ต้องการเพิ่มความรู้แก่ผู้อ่าน

บทที่ 4

ภาพลักษณ์ประเทศไทยด้านวัฒนธรรมในการ์ตูนชุด “ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า”

วัฒนธรรมคือสิ่งที่สืบทอดมาตั้งแต่อดีต มนุษย์ดัดแปลงและสร้างสรรค์เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของสังคม วัฒนธรรมแสดงทางภาษา ศิลปะ ความเชื่อ ประเพณี ค่านิยม วิถีชีวิต เป็นต้น ซึ่งวัฒนธรรมสะท้อนลักษณะของคนในสังคมนั้น (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม และ กระทรวงวัฒนธรรม, 2559) วัฒนธรรมไทยมีอิทธิพลต่อภาพลักษณ์ของชาวต่างชาติ อาหารไทยและพุทธศาสนาคือสัญลักษณ์ของไทยที่ให้อิทธิพลต่อการสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยมากที่สุด (Hongjanya, 2019, น.281) การ์ตูน “ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” ผลิตโดยสำนักพิมพ์ของเกาหลีและเล่มต้นฉบับใช้ภาษาเกาหลี ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความคิดเห็นของชาวเกาหลีต่อประเทศไทย ภาพลักษณ์ประเทศไทยคือความคิดและความรู้สึกที่ชาวเกาหลีมีต่อประเทศไทยโดยสร้างขึ้นจากการรับรู้จากสื่อและประสบการณ์

จากการวิเคราะห์ภาพลักษณ์ประเทศไทยในการ์ตูน “ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” ผู้วิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ประเทศไทยของการ์ตูนเล่มนี้คือภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยจึงเป็นเนื้อหาหลักของการ์ตูนโดยสอดคล้องกับเป้าหมายของการ์ตูนชุดนี้

การ์ตูน “ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” ประกอบด้วยเนื้อหาตามโครงสร้างเนื้อหาของการ์ตูนชุด การ์ตูนชุดส่วนใหญ่กล่าวถึงประเด็นดังนี้

- 1) การแนะนำประเทศหรือความรู้พื้นฐานของประเทศ
- 2) ประวัติศาสตร์
- 3) อาหาร
- 4) มรดกโลก
- 5) สถาปัตยกรรม
- 6) สถานที่ท่องเที่ยว
- 7) ธรรมชาติ
- 8) ศาสนา
- 9) ระบบการปกครอง / การเมือง
- 10) โบราณสถาน
- 11) ภูมิอากาศ
- 12) ภาษา

- 13) เชื้อชาติ / กลุ่มชาติพันธุ์
- 14) ชุดประจำชาติ หรือ การแต่งกาย
- 15) เทศกาล
- 16) ความสัมพันธ์กับไทย

วัฒนธรรมแตกต่างกันตามแต่ละประเทศ การรู้ต้นแต่ละเล่มจึงนำเสนอทั้งวัฒนธรรมตามโครงสร้างและวัฒนธรรมที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการรู้ต้นชุด การรู้ต้นนำเสนอเนื้อหาตามโครงสร้างดังนี้ การแนะนำประเทศหรือความรู้พื้นฐานของประเทศ ประวัติศาสตร์ อาหาร มรดกโลก สถาปัตยกรรม ธรรมชาติ ศาสนา ภูมิอากาศ ภาษา กลุ่มชาติพันธุ์ และเทศกาล

นอกจากภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยตามโครงสร้างการรู้ต้นชุด การรู้ต้นนำเสนอวัฒนธรรมไทยที่พิเศษในมุมมองของชาวเกาหลี ซึ่งมีจำนวน 5 ประเด็นที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการรู้ต้นชุดนี้ ได้แก่ ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ มวยไทย ลักษณะนิสัยและมารยาทของคนไทย สัตว์ประจำชาติไทย และการแสดงไทย ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ภาพลักษณ์ประเทศไทยด้านวัฒนธรรมโดยแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อใหญ่ ได้แก่ ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่อยู่ในโครงสร้างของการรู้ต้นชุด และภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการรู้ต้นชุด

4.1 ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่อยู่ในโครงสร้างของการรู้ต้นชุด

- 4.1.1 พุทธศาสนา
- 4.1.2 ประวัติศาสตร์
- 4.1.3 สถาปัตยกรรม
- 4.1.4 อาหารไทย
- 4.1.5 กลุ่มชาติพันธุ์
- 4.1.6 มรดกโลก
- 4.1.7 ภาษาไทย
- 4.1.8 ธรรมชาติและภูมิอากาศ
- 4.1.9 เทศกาล

4.2 ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการรู้ต้นชุด

- 4.2.1 ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์
- 4.2.2 มวยไทย
- 4.2.3 ลักษณะนิสัยและมารยาทของคนไทย
- 4.2.4 สัตว์ประจำชาติไทย

4.2.5 การแสดงไทย

4.1 ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่อยู่ในโครงสร้างของการ์ตูนชุด

ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยของการ์ตูน “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าไทย” ที่เสนอตามโครงสร้างของการ์ตูนชุดมีจำนวน 9 หัวข้อ ได้แก่ พุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม อาหารไทย กลุ่มชาติพันธุ์ มรดกโลก ภาษาไทย ธรรมชาติและภูมิอากาศ และเทศกาล

4.1.1 พุทธศาสนา

ประเทศไทยมีพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ แต่ยังไม่ให้อิสระในการนับถือศาสนา ลิวชัยชาญ บัณฑิต และ กรมการศาสนา (2558, น.11) กำหนดว่า ประเทศไทยมี 5 ศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาซิกข์ ตามสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี พ.ศ. 2561 ประชากรไทย 92% นับถือพุทธศาสนา (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561) พุทธศาสนาเข้ามาในแผ่นดินไทยเมื่อพุทธศตวรรษที่ 8 เป็นสถาบันคู่กับสถาบันพระมหากษัตริย์และชาติไทยจนถึงปัจจุบันนี้ พุทธศาสนามี 2 ฝ่ายใหญ่ ได้แก่ ฝ่ายมหายานและฝ่ายเถรวาท ผู้นับถือพุทธศาสนาของประเทศไทยส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนานิกายเถรวาท (ลิวชัยชาญ บัณฑิต และ กรมการศาสนา, 2558, น.89-91) พุทธศาสนามีความสัมพันธ์กับทุกด้านของสังคมโดยมีอิทธิพลต่อการปกครอง ศิลปะ วรรณกรรม ภาษา ฯลฯ พุทธศาสนาสอดคล้องกับลักษณะนิสัยของคนไทย เช่น ความมีน้ำใจ การรักความเป็นอิสระ

จากความสำคัญของพุทธศาสนาที่มีต่อชีวิตของคนไทยข้างต้น เห็นได้ว่า พุทธศาสนามีความสำคัญมากในสังคมไทย ผู้วิจัยพบว่า พุทธศาสนาปรากฏมากที่สุดในด้านวัฒนธรรม ผู้วิจัยศึกษาภาพลักษณ์พุทธศาสนาในการ์ตูน ซึ่งการ์ตูนปรากฏเนื้อหาพระสงฆ์ พระพุทธรูปและวัด ดังนี้

4.1.1.1 พระสงฆ์

พระสงฆ์เป็นผู้ที่เรียนรู้คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าและเป็นผู้เผยแผ่หลักธรรม พระสงฆ์คือคำเรียกสำหรับหมู่ของพระภิกษุ ซึ่งเป็นผู้ที่ออกบวชเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าหรือพระธรรมวินัย (ลิวชัยชาญ บัณฑิต และ กรมการศาสนา, 2558, น.94) การ์ตูนมีตัวละครชาวไทยที่เป็นพระสงฆ์ คือหลวงพ่อไพศาลและหลวงพี่ไชโยแสดงลักษณะของพระสงฆ์ในไทย

การนำเสนอการแต่งกายของพระ และสถานะทางสังคมของพระสงฆ์ ซึ่งพระสงฆ์ไทยแต่งกายไม่เหมือนกับตัวละครชาวไทยตัวอื่น ๆ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 71 การแต่งกายของพระ

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 99

การใส่รองเท้าแตะและผ้าสีเหลืองเป็นการแต่งกายของพระในประเทศไทย รูปร่างหน้าตาของหลวงพี่ไซโยแสดงให้เห็นการแต่งกายของพระสงฆ์ไทยอย่างชัดเจน ซึ่งชาวเกาหลีเห็นความแตกต่างจากพระของเกาหลีได้ เพราะที่ประเทศเกาหลีพระสงฆ์ใส่เสื้อผ้าสีเทา ความแตกต่างทางภาพลักษณ์ของพระสงฆ์เป็นสิ่งที่ชาวเกาหลีรับรู้ได้ง่าย ซึ่งมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์ต่อพระสงฆ์ไทยของชาวเกาหลี

พระสงฆ์ไทยถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับพุทธศาสนาให้ตัวละครชาวเกาหลี โดยเฉพาะหลวงพ่โไฟศาลกล่าวถึงกรรมและคำศัพท์ทางพุทธศาสนา คำศัพท์ทางพุทธศาสนายากสำหรับตัวละครชาวเกาหลีและกลุ่มเป้าหมายของการ์ตูน ซึ่งการ์ตูนไม่บรรยายเรื่องหลักธรรมพุทธศาสนาอย่างละเอียด แต่หลวงพ่โไฟศาลกล่าวถึงเรื่องกรรมเมื่อพบกับกลุ่มชาวเกาหลีดังกล่าวว่า

(หลวงพ่อไพศาล) “ถึงแม้ว่าท่านจะทำแต่กุศลกรรมบถ แต่ก็ยังคงไม่มีความเกี่ยวข้องกับสมบัติ ท่านกับเด็กสองคนการพบกันของพวกเราล้วนเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดไว้แล้ว ทั้งหมดนี้เป็นผลแห่งกรรม” (กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ, 2552, น.74)

หลวงพ่อไพศาลกล่าวถึงกรรมในพุทธศาสนา เมื่อหลวงพ่อไพศาลเจอทุกคนครั้งแรก บอกว่า ผลของพฤติกรรมที่เรากลับมาเป็นผลแห่งกรรม ซึ่งให้ทุกคนอยู่ได้ด้วยกันตอนนี้ หลวงพ่อเปรียบเทียบการพบกันของทุกคนเป็นผลแห่งกรรม แสดงให้เห็นว่า กรรมเป็นสิ่งที่สำคัญที่ให้ผลต่อวิถีคิดของคนไทย ยายมะนังที่เป็นผู้ใหญ่ชาวกะเหรี่ยงยังกล่าวถึงกรรมเหมือนหลวงพ่อ ดังกล่าวว่า

(ยายมะนัง) “จะทำอะไรให้ตั้งอยู่บนความดี กรรมดีจะตาม แล้วพวกเธอจะสมหวังทุกสิ่ง” (กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ, 2552, น.177)

ยายมะนังบอกเด็ก ๆ ชาวเกาหลีว่า ทำดี กรรมดีจะตาม บทสนทนาข้างบนคือคำสุดท้ายของยายมะนัง ซึ่งเห็นได้ว่า เรื่องกรรมเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตของคนไทย

พระสงฆ์มีฐานะสูงในสังคมไทย การ์ตูนนำเสนอว่า พระในประเทศไทยเป็นได้รับความเคารพจากผู้คนและมีข้อปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับพระ การ์ตูนมีบทอ่านเพิ่มเติมที่ 4 โดยกล่าวถึงพระสงฆ์ในสังคมไทยว่า

“พระสงฆ์ต้องนั่งบนที่สูง ทุกเช้าต้องออกเดินทางบิณฑบาตด้วยเท้าเปล่า เพศหญิงไม่สามารถสัมผัสตัวหรือส่งสิ่งของให้พระสงฆ์ได้โดยตรง และห้ามนั่งติดกับพระสงฆ์บนรถเมลิอีกด้วย ” (กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ, 2552, น.91)

จากบทอ่านเพิ่มเติมที่ 4 ผู้อ่านได้ข้อมูลเกี่ยวกับพระสงฆ์ในไทยมากขึ้น กล่าวถึงข้อปฏิบัติของพระสงฆ์ไทย การ์ตูนยังมีเหตุการณ์หนึ่งที่นำเสนอข้อปฏิบัติ เพย์เป็นผู้หญิง จึงไม่สามารถแตะต้องตัวหลวงพี่ไซโยได้ในตอนสุดท้ายของการ์ตูน ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 72 ผู้หญิงแตะต้องพระไม่ได้

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 197

การตูนยังนำเสนอพระเครื่องของหลวงพ่อไพศาลผ่านภาพวาด พระเครื่องคือ พระพุทธรูปองค์เล็ก ๆ ที่คนไทยเชื่อว่า ช่วยป้องกันตัว พระเครื่องทั่วไปผลิตขนาดเล็ก ซึ่งพกติดตัวได้ (ชายะ มัณฑนาจารย์, 2562, น.52) พระเครื่องของหลวงพ่อหมายความว่า หลวงพ่อไพศาลเป็นพระที่มีชื่อเสียง ดังกล่าวว่า

(เบ็ค) “มีรูปของหลวงพ่อไพศาลด้วย”

(ผู้ขับแท็กซี่) “ท่านเป็นพระอาจารย์ที่มีชื่อเสียง”

(หลวงพ่อไพศาล) “ที่เมืองไทยนิยมห้อยพระเครื่องรูปหลวงพ่อที่มีชื่อเสียงเป็นเหมือนยันต์ป้องกันตัว หลวงพ่อปฏิบัติธรรมมานาน ผู้คนจึงขออธิษฐานขอพรให้คุ้มครองตน”

(กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ, 2552, น.104)

ภาพประกอบ 73 พระเครื่องของหลวงพ่อ

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 104

คนไทยนิยมห้อยพระเครื่องของพระสงฆ์ที่มีชื่อเสียงเพื่อป้องกันตัว พกไว้ใน กระเป๋าหรือห้อยในรยยนต์เพื่อความปลอดภัย ชาวต่างชาติเห็นพระเครื่องในรยยนต์หรือแท็กซี่ได้ ง่าย พระเครื่องของไทยมีรูปของพระที่มีชื่อเสียงเหมือนหลวงพ่อไพศาลของการ์ตูนเล่มนี้ แต่พระ เครื่องของประเทศเกาหลีได้มีพระพุทธรูปเล็กหรือรูปภาพของพระพุทธเจ้า ซึ่งไม่เหมือนกับพระ เครื่องของไทย พระเครื่องแสดงให้เห็น ภาพลักษณะด้านพุทธศาสนาอย่างหนึ่ง

4.1.1.2 พระพุทธรูป

พระพุทธรูปเป็นรูปสัญลักษณ์แทนพระพุทธเจ้า (กองวรรณกรรมและ ประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร, 2543, น.14) พระพุทธรูปเปรียบเสมือนตัวแทนของพุทธศาสนาและ พุทธศาสนิกชนในแต่ละยุคสมัย การ์ตูนนำเสนอพระพุทธรูปทองคำและพระแก้วมรกต สมบัติของ ไทยคือพระพุทธรูปทองคำ พระแก้วมรกตเป็นพระพุทธรูปสำคัญของประเทศไทยที่ประดิษฐานไว้ ในวัดพระแก้ว

พระพุทธรูปทองคำคือสมบัติของประเทศไทยในการ์ตูนชุดนี้ สมบัติต้องเป็นสิ่งที่ สะท้อนถึงวัฒนธรรมที่สำคัญของประเทศนั้น ในการ์ตูน พระพุทธรูปทองคำถือเป็นพระพุทธรูปที่ รักษาป้องกันประเทศจากวิกฤตต่าง ๆ พระพุทธรูปองค์นี้ไม่มีอยู่จริง และทำจากทองคำดั่งภาพนี้

ภาพประกอบ 74 พระพุทธรูปทองคำ

ที่มา : กิ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 20

การ์ตูนนำเสนอพระพุทธรูปที่มีอยู่จริงในวัดพระแก้วคือพระพุทธรูปมหายานรัตนปฏิ มากร หรือ พระแก้วมรกต พระแก้วมรกตเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง ของประเทศไทย การ์ตูนจึงนำเสนอความมั่งคั่งและรูปร่างของพระแก้วมรกต พระแก้วมรกตเป็น

พระพุทธรูปองค์เดียวที่การตูนอธิบายความรู้ที่เกี่ยวข้อง เบ็คเล่าเรื่องพระแก้วมรกตให้โซฟีฟัง ดังกล่าวว่า

(เบ็ค) “พระแก้วมรกตมีชื่อเต็มว่า พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร”

(โซฟี) “มรกตก้อนใหญ่ขนาดนี้เขียวหรือ”

(เบ็ค) “นี่ไม่ใช่มรกต แต่เป็นหยกสีเขียวอ่อน”

(เบ็ค) “พระมหากษัตริย์จะทรงทำพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงพระแก้วมรกตทุกครั้ง ตามฤดูกาล” (กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.123)

ถึงแม้ว่าชื่อเป็นพระแก้วมรกต แต่พระพุทธรูปองค์นี้ทำด้วยหยกสีเขียวอ่อน มีพระราชพิธีที่สำคัญ คือ พระราชพิธีเปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร พระแก้วมรกตเปลี่ยนทรงเครื่องตามฤดู ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 75 ทรงเครื่องตามฤดูของพระแก้วมรกต

ที่มา : กิ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ถิ่นชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 123

4.1.1.3 วัด

ศาสนสถานในพระพุทธศาสนา วัดมีบทบาทสำคัญทางสังคมไทยตั้งแต่โบราณ วัดเป็นที่อยู่อาศัยของพระภิกษุและสามเณร เป็นสถานที่ใกล้ชิดกับชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย วัดเป็นศูนย์กลางของสังคม เป็นสถานที่จัดงานเทศกาล ที่ศึกษาของชาวบ้าน และที่ฝึกอบรมทางศีลธรรม (พระธรรมปิฎก, 2550, น.2-3)

วัดสำคัญปรากฏชื่อในการ์ตูน มี 8 แห่ง ได้แก่ วัดพระศรีรัตนศาสดารามหรือวัดพระแก้ว วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามหรือวัดโพธิ์ วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร วัดพระศรี

สรรพเพชญ์ วัดมหาธาตุ วัดใหญ่ชัยมงคล วัดพระสิงห์ที่เชียงใหม่ และวัดพระแก้วที่เชียงราย แต่นำเสนอรายละเอียดไม่เท่ากัน วัดเป็นสถานที่เกิดเหตุหลักในการเล่าเรื่องของการ์ตูน วัด 6 แห่งเป็นวัดหลวงที่มีบทบาทเป็นฉากและนำเสนอผ่านภาพวาด อีก 2 วัดแนะนำในบทอ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัด โดยเฉพาะวัดพระแก้วกับวัดพระศรีสรรเพชญ์ปรากฏรายละเอียดในเล่มนี้

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม หรือ วัดพระแก้ว ก่อสร้างขึ้นในช่วงเวลารัชกาลที่ 1 เป็นพระอารามหลวงที่อยู่ภายในพระบรมมหาราชวังและประกอบพิธีสำคัญทางศาสนา พระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรประดิษฐานที่วัดพระแก้ว ซึ่งแกะสลักจากหินหยก พระแก้วมรกตมีตำนานว่า เคยประดิษฐานในหลายเมือง เมื่อจะไปอัญเชิญไปที่เมืองเชียงใหม่ มีปาฏิหาริย์เกิดขึ้นจึงประดิษฐานไว้ที่วัดพระแก้วดอนเต้าในเมืองลำปาง (สมชาย ณ นครพนม และ กรมศาสนา, 2564, น.3)

วัดพระแก้วเป็นสถานที่เกิดเหตุของบทที่ 6 เป็นจุดเริ่มต้นของการค้นหาสมบัติภาพวาดแรกของวัดพระแก้วคือพระมณฑปและพระศรีรัตนเจดีย์ เมื่อตัวละครเด็กชาวเกาหลีเข้ามาชมวัดพระแก้วในพระบรมมหาราชวังครั้งแรก ตัวละครเกาหลี 2 ตัวชื่นชมความสวยงามของวัดพระแก้ว ดังกล่าวว่า

(อีโร่) “สมเป็นวัดที่สวยงามที่สุดของไทย”

(เบ็ค) “ไม่เคยเห็นที่ไหนที่ไหนสวยเท่านี้เลย”

(กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.114)

ภาพประกอบ 76 ภาพวาดของวัดพระแก้ว

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 114

วัดพระแก้วมีอาคารสำคัญต่าง ๆ ที่นำเสนอผ่านภาพวาด ได้แก่ พระอุโบสถ พระศรีรัตนเจดีย์ พระมณฑป ปราสาทพระเทพบิดร และพระมหามณีรัตนปฏิมากรหรือพระแก้วมรกต อาคาร ของวัดพระแก้วที่นำเสนอศิลปะสถาปัตยกรรมไทย การดูยังนำเสนอนักท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ เพราะวัดพระแก้วเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมของกรุงเทพมหานคร จึงเห็นบทบาทของวัดพระแก้วเป็นสถานที่ท่องเที่ยว

การทำบุญในวัดนำเสนอผ่านฉากวัดพระแก้ว บุญคือการกระทำดีตามคำสอนของพุทธศาสนา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น.676) พุทธศาสนายูในชีวิตของคนไทยมานานแล้ว คนไทยทำบุญในชีวิตประจำวันและมักจะทำบุญและขอพรที่วัด ในฉากวัดพระแก้ว ผู้คนจำนวนมากทำบุญและขอพร ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของวัด

ฉากในวัดพระแก้วแสดงให้เห็นการขอพรที่วัด พระอุโบสถเป็นสถานที่ที่ผู้คนจะมากกราบไหว้ขอพรและทำบุญ การดูนำเสนอ 2 วิธีที่ทำได้ในวัด ได้แก่ การนำดอกบัวจุ่มน้ำมนต์ และค่อยพรมบนศีรษะ และการปิดทองที่องค์พระ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 77 การปิดทองที่องค์พระ

ที่มา : กิ่งเสียว คัง และคณะ. (2552). ลำหุ่มทรัพย์ สดชอบฟ้าในไทย.หน้า 122

คนไทยถวายบูชาสิ่งของต่าง ๆ ในการทำบุญเพื่อให้ปลอดภัยและโชคดี การตูลูก
 นำเสนอมวงมาลัย มวงมาลัยคือการร้อยดอกไม้กับเส้นด้าย มวงมาลัยใช้เพื่อประดับฐาน
 พระพุทธรูปและผู้คนนำมวงมาลัยบูชาในวันพระ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 78 มวงมาลัย

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 36

วัดพระศรีสรรเพชญ์เป็นวัดหลวงของอาณาจักรอยุธยา เคยมีพระศรีสรรเพชญ์
 ดาญาณที่เป็นพระพุทธรูปสำคัญในสมัยอยุธยา (กรมศิลปากร, 2543) อุทยานประวัติ
 พระนครศรีอยุธยาในการตูลูกนำเสนอมวงมาลัย 3 วัดได้แก่ วัดพระศรีสรรเพชญ์ วัดมหาธาตุ และวัด
 ไหว้ชัยมงคล ตัวละครค้นหาสมบัติตามวัดหลวงของอาณาจักรในประเทศไทย แต่วัดพระศรี
 สรรเพชญ์ถูกทำลายจากสงครามในสมัยอยุธยา จึงไม่เหมือนวัดพระแก้วในกรุงเทพมหานคร ตัว
 ละครชาวเกาหลีกล่าวว่า

(อีโร) “ที่นี่คือวัดประจำพระราชวังนั่นหรือ”

(เบ็ค) “ใช่แล้ว”

(อีโร) “ถึงอยุธยาจะมีวัดมากมาย แต่วัดประจำพระราชวังมีเพียงที่นี่เท่านั้น”

(กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.140)

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีวัดมากมาย แต่วัดพระศรีสรรเพชญ์ เป็นวัดหลวงแห่งเดียวของสมัยอยุธยา ภาพวาดของวัดพระศรีสรรเพชญ์ นำเสนอวัดและวัตถุ โบราณที่เสียหาย ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 79 ภาพวาดของวัดพระศรีสรรเพชญ์

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 140

จากอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยามีวัดอีก 2 แห่ง ได้แก่ วัดมหาธาตุ และวัดใหญ่ชัยมงคล วัดมหาธาตุในการ์ตูนนำเสนอพระพุทธรูปอยู่ในบริเวณวัด วัดใหญ่ชัยมงคล ในการ์ตูนนำเสนอพระพุทธรูปไสยาสน์ของวัดใหญ่ชัยมงคล ภาคเหนือมีวัด 2 แห่งที่ปรากฏผ่าน ภาพวาด ได้แก่ วัดพระสิงห์ที่เชียงใหม่ และวัดพระแก้วที่เชียงราย ซึ่งเป็นวัดหลวงของอาณาจักร ล้านนา

วัดไทยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในปัจจุบันนี้ นักท่องเที่ยวทั่วโลกนิยมไป เที่ยววัด การ์ตูนจึงแนะนำวัดที่มีชื่อเสียงในบทอ่านเพิ่มเติมที่ 6 นำเสนอภาพถ่ายพร้อมกันเพื่อ ดึงดูดใจผู้อ่านมากขึ้น ได้แก่ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามหรือวัดโพธิ์ และวัดอรุณราชวราราม ราชวรมหาวิหาร ทั้ง 2 วัดนำเสนอจากบทอ่านเพิ่มเติม ตัวอย่างเช่น

“วัดโพธิ์มีพระพุทธรูปไสยาสน์ที่มีความยาวถึง 49 เมตรและวัดอรุณมีเจดีย์สูงถึง 82 เมตรและมีเจดีย์เล็ก ๆ อยู่ 4 ด้าน”

(กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.133)

วัดที่นำเสนอในบทความเพิ่มเติมเป็นวัดที่มีชื่อเสียงด้วยศิลปกรรมที่โดดเด่น วัดโพธิ์มีพระพุทธรูปนอนขนาดใหญ่ วัดอรุณฯมีชื่อเสียงด้วยสถาปัตยกรรมของเจดีย์ที่ตั้งงาม ทั้ง 2 วัดนี้จึงดึงดูดใจนักท่องเที่ยวต่างชาติ

สรุปได้ว่า พุทธศาสนาจึงเป็นภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่เด่นในมุมมองของชาวเกาหลีเนื้อหาเกี่ยวกับพุทธศาสนาปรากฏจำนวนมากที่สุด การนำเสนอภาพลักษณ์ด้านพุทธศาสนาอย่างละเอียด ชาวเกาหลีสังเกตและรับรู้ความสำคัญของพุทธศาสนาในวัฒนธรรมไทยจากการใช้ตัวละครพระ การสร้างสมบัติเป็นพระพุทธรูปทองคำและการเดินทางของตัวละครชาวเกาหลี

การนำเสนอพุทธศาสนาของการ์ตูนมีความสัมพันธ์อย่างชัดเจนกับการล่าขุมทรัพย์ในประเทศไทย การค้นหาสมบัติไทยแสดงให้เห็นว่า ชาวเกาหลีถือพุทธศาสนาในไทยเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญ ถึงแม้ว่าเล่มอื่น ๆ ของการ์ตูนชุดนี้ยังนำเสนอศาสนาในประเทศนั้น แต่การ์ตูนจำนวนน้อยเน้นย้ำศาสนาเท่าเล่มประเทศไทย พุทธศาสนาจึงเป็นเนื้อหาหลักของการ์ตูนเล่มนี้ ทรัพย์ ซึ่งเป็นสมบัติของประเทศไทยคือพระพุทธรูปทองคำ ทั้งการ์ตูนชุดต้องมี 1 สมบัติต่อ 1 ประเทศที่เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงเฉพาะของประเทศนั้น การ์ตูนสร้างสมบัติไทยเป็นพระพุทธรูปทองคำ ซึ่งสะท้อนถึงมุมมองของชาวเกาหลีต่อวัฒนธรรมไทย การ์ตูนสร้างตัวละครเกี่ยวกับพุทธศาสนา ได้แก่ หลวงพ่อไพศาลและหลวงพี่ไชโย พระ 2 รูปนี้นำเสนอและถ่ายทอดเนื้อหาพุทธศาสนาให้ตัวละครชาวเกาหลีด้วย วัดเป็นศาสนสถานในพระพุทธศาสนา แต่ในการ์ตูนมีบทบาทว่า เป็นสถานที่ที่ค้นหาสมบัติ

4.1.2 ประวัติศาสตร์ไทย

ประวัติศาสตร์คือวิชาว่าด้วยเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือเรื่องราวของประเทศชาติเป็นต้น ตามที่บันทึกไว้เป็นหลักฐาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น.712) นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2525, น.1-2) กล่าวว่า ประวัติศาสตร์คือการศึกษาอดีตของมนุษย์ มนุษย์เป็นศูนย์กลางของการศึกษา ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ไทยเป็นเนื้อหาที่ตัวละครต้องเข้าใจเพื่อค้นหาสมบัติ การ์ตูนจึงอธิบายประวัติศาสตร์ไทยเบื้องต้น ได้แก่ อาณาจักรของประเทศไทย ราชธานี กษัตริย์ในประวัติศาสตร์ไทย และเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ เนื้อหาประวัติศาสตร์ไทยให้อิทธิพลต่อการสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยด้านวัฒนธรรม

ตัวละครชาวเกาหลีต้องรู้อาณาจักรในไทยเพื่อเข้าใจประวัติศาสตร์ไทยตามเวลา ตัวละครชาวเกาหลีพบเงื่อนไขเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทย ดังกล่าวว่า

(หลวงพี่ไชโย) “...จะพบได้ในที่ของศรีอินทราทิตย์ มังราย อุทอง และจักรี”

(เบ็ค) “ชื่อเหล่านี้เป็นชื่อของกษัตริย์ในสมัยต่าง ๆ ของไทย เป็นชื่อกษัตริย์องค์แรกของอาณาจักรสุโขทัย ล้านนา อโยธยาและกรุงเทพฯ...สถานที่ที่ชื่อนี้จะหมายถึงเมืองหลวงของแต่ละอาณาจักรนะ”

(กิ่งเสียว คัง และคณะ, 2552, น.138-139)

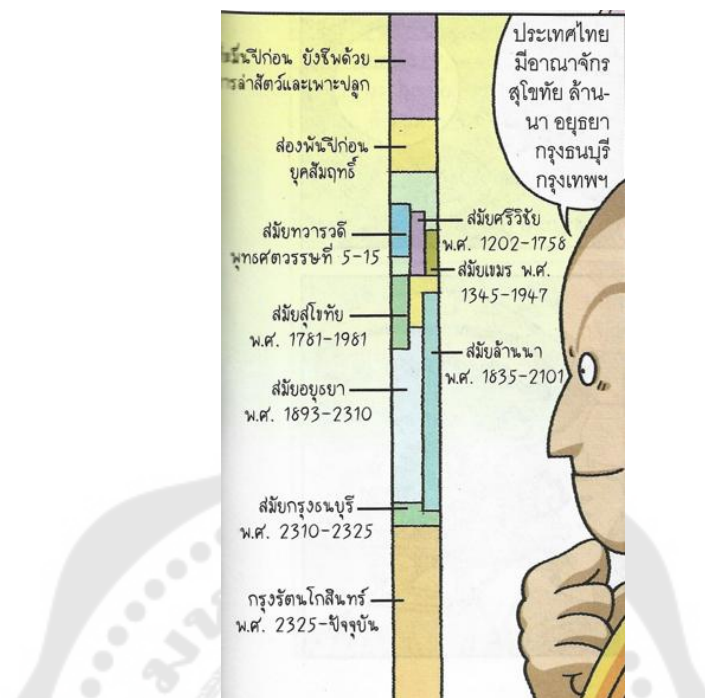

ภาพประกอบ 80 ภาพวาดแผนที่ประเทศไทย

ที่มา : กิ่งเสียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 139

เบ็คอธิบายว่า “ศรีอินทราทิตย์ มังราย อุทอง และจักรีเป็นชื่อกษัตริย์ปฐมของอาณาจักรในประเทศไทย” ชื่อปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์เป็นเงื่อนไขของสมบัติ ภาพวาดมีแผนที่ของประเทศไทยปัจจุบันที่แสดงแผ่นดินของอาณาจักรและเมืองหลวง ซึ่งเห็นอาณาจักรเก่าในประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ อาณาจักรสุโขทัย อาณาจักรล้านนา อาณาจักรอโยธยา และอาณาจักรรัตนโกสินทร์

การตูนกล่าวถึงอาณาจักรสุโขทัย ล้านนา อโยธยา กรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์ อีกทั้งภาพวาดแสดงให้เห็นถึงลำดับเวลาของอาณาจักรตามเวลาในประวัติศาสตร์ไทย การตูนใช้ภาพวาดเพื่อช่วยผู้อ่านเข้าใจประวัติศาสตร์ไทยง่ายขึ้น เมื่อหลวงพี่ไซโยอธิบายแต่ละยุคสมัยในประวัติศาสตร์ไทยตามเวลา ดังภาพวาดนี้

ภาพประกอบ 81 ประวัติศาสตร์ไทยตามเวลา

ที่มา : กิ่งเสียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 141

ชื่ออาณาจักรและชื่อเมืองหลวงมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ฮีโร่ตั้งความเกี่ยวข้องเพราะฮีโร่เพิ่งได้รับความรู้จากเบ็คและหลวงพี่ไชโย ดังกล่าวว่า

(ฮีโร่) “ทั้งเชียงใหม่และเชียงรายเป็นเมืองหลวงของล้านนาหรือทำไมมีสองที่ล่ะ”

(หลวงพี่ไชโย) “กษัตริย์ล้านนาเคยย้ายเมืองหลวงจากเชียงรายไปเชียงใหม่ ประเทศไทยมีอาณาจักรสุโขทัย ล้านนา อโยธยา กรุงธนบุรี กรุงเทพฯ”

(ฮีโร่) “เมืองหลวงของสุโขทัยคือจังหวัดสุโขทัยใช่ไหม”

(เบ็ค) “เมืองหลวงตั้งชื่อเหมือนอาณาจักร”

(กิ่งเสียว คัง และคณะ, 2552, น.141)

ตัวละครเดินทางไปเมืองหลวงของแต่ละยุคสมัยของไทย ฮีโร่จึงตั้งคำถามเกี่ยวกับเมืองหลวงของล้านนา ล้านนาเคยย้ายเมืองหลวงที่เชียงใหม่จากเชียงราย และอธิบายเพิ่มเติมว่า

ประเทศไทยมีอาณาจักร 5 แห่ง ได้แก่ สุโขทัย ล้านนา อโยธยา กรุงธนบุรี และกรุงเทพ ต่อจากนั้น
 อีโรถามความสัมพันธ์ระหว่างชื่ออาณาจักรกับเมืองหลวง ตัวละครชาวเกาหลีและผู้อ่านรับรู้ได้ว่า
 ชื่อเมืองหลวงกับชื่อของอาณาจักรเหมือนกัน

บทอ่านเพิ่มเติมที่ 7 อธิบายพงศาวดารชาติไทยเพิ่มโดยมีรายละเอียดของสมัยต่าง ๆ
 ของประเทศไทยโดยแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อย่อย เริ่มต้นจากความเป็นมาของชาวไทยและกล่าวถึง
 แต่ละอาณาจักรของไทย ได้แก่ สุโขทัย ล้านนา อโยธยา กรุงธนบุรี รัตนโกสินทร์และการเปลี่ยน
 ระบอบการปกครองเป็นประชาธิปไตย

เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ในช่วงพ่อขุนรามคำแหง ประวัติศาสตร์ไทยเริ่ม
 ตั้งแต่สมัยสุโขทัย ซึ่งมีประวัติศาสตร์ยาวนานมากกว่า 600 ปี ทุกสมัยในประวัติศาสตร์ไทยมีหลาย
 เหตุการณ์ที่สำคัญมากมาย การดูนำเสนอเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ไทยโดยเชื่อมโยงกับพระ
 ราชนครนียกิจ มี 2 เหตุการณ์ในตอนพ่อขุนรามคำแหงและรัชกาลที่ 5

พ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่ 3 ของอาณาจักรสุโขทัย ซึ่งเป็น
 ช่วงเวลาที่มีความอุดมสมบูรณ์ ปัจจุบันนี้ ศีลาจารึกให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมในสมัยพ่อขุน
 รามคำแหง เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เรียนรู้สังคมและวัฒนธรรมในช่วงนั้นและจินตนาการ
 ความอุดมสมบูรณ์ของสมัยสุโขทัยได้ การดูจึงอ้างอิงจารึกพ่อขุนรามคำแหงและอธิบายสังคม
 ของช่วงสุโขทัย ดังกล่าวว่า

(ศาสตราจารย์บันโด) "พ่อขุนรามคำแหงมหาราชจารึก ข้อความบนจารึกว่า
 ในน้ำมีปลาในนามีข้าว แสดงให้เห็นว่าเมืองไทยมีอาหารการกินอุดมสมบูรณ์มาก ๆ"
 (กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.29)

ภาพประกอบ 82 ภาพวาดของพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

ที่มา : กิ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 29

ชาวเกาหลีมองว่า เหตุการณ์ในช่วงพ่อขุนรามคำแหงมหาราชมีความสำคัญมากกว่าเหตุการณ์อื่น ๆ โดยเฉพาะการเผยแพร่พุทธศาสนาและการประดิษฐ์อักษรไทย เพราะพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติตั้งแต่สมัยสุโขทัยแล้ว มีอิทธิพลต่อสังคมไทยหลากหลายด้าน การดูเรื่องนี้ยังสมมติสมบัติของประเทศไทยว่า คือพระพุทธรูปด้วย ชาวเกาหลีจึงแนะนำเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ที่สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย อักษรไทยเปลี่ยนแปลงรูปร่างตามเวลา แต่อักษรไทยยังเป็นอักษรของภาษาไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย ดังนั้นการดูนำเสนอ 2 เหตุการณ์นี้ ดังกล่าวว่า

(เบ็ค) “พุทธศาสนาเผยแพร่เข้ามาในไทยราวพุทธศตวรรษที่ 8 พุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองสูงสุดในพุทธศตวรรษที่ 19 สมัยสุโขทัย ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงนิมนต์พระสงฆ์จากลังกาจำนวนมาก พระองค์ประดิษฐ์อักษรไทยเป็นกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่”
(กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.81)

พุทธศาสนาเข้ามาประเทศไทยในช่วงพุทธศตวรรษที่ 8 และเริ่มรุ่งเรืองในสมัยพ่อขุนรามคำแหง สมัยนั้นพระสงฆ์จากลังกาเข้ามาในอาณาจักรสุโขทัย พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทยและให้ผลต่อสังคมไทยมานานแล้ว ในมุมมองของชาวเกาหลี สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงหลายที่ของไทยเป็นพุทธศาสนสถาน เหตุการณ์นี้เป็นจุดเริ่มต้นของความรุ่งเรืองพุทธ

ศาสนาในประวัติศาสตร์ไทย ชาวเกาหลีจึงมองว่า เป็นเหตุการณ์สำคัญที่ต้องการนำเสนอ การประดิษฐ์อักษรไทยเป็นเหตุการณ์สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่คนไทยมีอักษรของชาติที่เหมาะสมกับภาษาไทยได้มากที่สุด

เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ในช่วงรัชกาลที่ 5 คือเหตุการณ์การเสียดินแดน ถึงแม้ว่าเหตุการณ์นี้ทำให้ประเทศไทยเสียบางส่วนของดินแดนจากประเทศฝรั่งเศสและอังกฤษ แต่เหตุการณ์นี้ช่วยให้ประเทศไทยป้องกันรักษาเอกราชของชาติได้ หลวงพีไชโยเล่าเหตุการณ์นี้ให้ตัวละครชาวเกาหลีฟัง ดังกล่าวว่า

(หลวงพีไชโย) “ช่วงที่ประเทศในเอเชียถูกประเทศตะวันตกยึดเป็นเมืองขึ้น”

(อีโร) “ตอนนั้นประเทศไทยเป็นประเทศเดียวที่รักษาเอกราชไว้ได้”

(หลวงพีไชโย) “เพราะพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ 5 ทำให้เราผ่าน

อุปสรรคมาได้ แต่ก็ต้องเสียดินแดนบางส่วนไป” (กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.82)

หลวงพีไชโยอธิบายว่า รัชกาลที่ 5 เป็นช่วงเวลาที่ประเทศทางตะวันตกเข้ามาในเอเชียตะวันออกและยึดครองประเทศตะวันออกเฉียงใต้เป็นอาณานิคม รัชกาลที่ 5 ปกป้องการเป็นอาณานิคมจากโลกตะวันตก ประเทศไทยต้องเผชิญกับการคุกคามจากประเทศตะวันตก ประเทศไทยต้องเสียดินแดนบางส่วนเพื่อรักษาเอกราชไว้ (อรุวรรณ ทรัพย์พลอย และ กรมศิลปากร, 2546, น.27) รัชกาลที่ 5 ช่วยประเทศฝ่าฟันวิกฤตได้ในมุมมองของชาวเกาหลีด้วย จึงเป็นพระมหากษัตริย์ไทยที่เคารพอย่างสูง การดูนั้นก็ต่อนำเสนอรัชกาลที่ 5 ผ่านเรื่องราว

ประวัติศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยมีความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมของชาติ ประวัติศาสตร์เป็นหัวข้อที่เข้าใจยากสำหรับผู้อ่าน การดูจึงไม่ค่อยบรรยายเนื้อหารายละเอียด แต่นำเสนอเรื่องประวัติศาสตร์ไทยผ่านกลวิธีหลากหลาย

ภาพลักษณ์ด้านประวัติศาสตร์ไทยมีความเกี่ยวข้องกับยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทยและเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ไทย ประวัติศาสตร์ไทยเริ่มต้นจากอาณาจักรสุโขทัย อาณาจักรอยุธยา อาณาจักรธนบุรี อาณาจักรรัตนโกสินทร์ และสมัยประชาธิปไตย ประวัติศาสตร์ไทยในการ์ตูนนำเสนอว่า มี 5 อาณาจักรโดยครอบคลุมอาณาจักรล้านนา โดยปกติอาณาจักรล้านนาไม่ได้รวมในยุคสมัยของประวัติศาสตร์ไทย แต่เมืองหลวงของอาณาจักรล้านนาคือเชียงใหม่และเชียงใหม่ ซึ่งอยู่ภายในแผ่นดินไทยปัจจุบันนี้ เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ในช่วงพ่อขุนรามคำแหงมหาราชและรัชกาลที่ 5 ที่นำเสนอถือเป็นเหตุการณ์สำคัญในมุมมองของชาวเกาหลี เนื้อหา

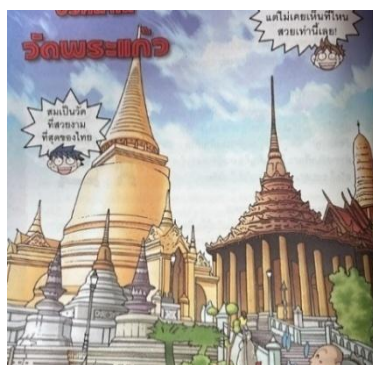
ประวัติศาสตร์เหล่านี้เป็นความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยในมุมมองของชาวเกาหลี โดยเฉพาะการนำเสนอของเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ไทยแสดงให้เห็นว่า ชาวเกาหลีมองเห็น ความสำคัญของเหตุการณ์เกี่ยวกับศาสนาพุทธในไทย อักษรไทย และการรักษาเอกราชของชาติ มากกว่าเหตุการณ์อื่น ๆ

4.1.3 สถาปัตยกรรม

สถาปัตยกรรมคือสิ่งก่อสร้างที่สร้างขึ้นด้วยมนุษย์เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือสร้างขึ้น ตามความประสงค์อื่น ๆ สถาปัตยกรรมไทยเป็นสิ่งก่อสร้างในประเทศไทยและมีเอกลักษณ์ที่ สัมพันธ์กับชนบประเพณี ความเชื่อ ศาสนา สังคม วัฒนธรรมและสภาพภูมิศาสตร์ของไทย (วิบูลย์ ลิ้มสุวรรณ, 2529, น.3-4)

สถาปัตยกรรมไทยในการ์ตูนนำเสนอผ่านภาพวาด การ์ตูนเน้นการนำเสนอ สถาปัตยกรรมไทยที่เด่นในมุมมองของชาวเกาหลี ซึ่งมีสถาปัตยกรรมไทยที่พบเห็นได้ที่สถานที่ที่มี ชื่อเสียง การ์ตูนนำเสนอศาสนสถานของไทยและสถานที่ทางประวัติศาสตร์ไทยเป็นหลัก สถาปัตยกรรมของไทยเป็นวัฒนธรรมไทยที่เด่น ตัวละครชาวเกาหลีกล่าวว่า เมืองไทยเป็นเมือง แห่งสถาปัตยกรรมเมื่อแนะนำประเทศไทยด้วย การ์ตูนนำเสนอสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นในมุมมอง ของชาวเกาหลี ผู้อ่านสังเกตความแตกต่างและลักษณะทางสถาปัตยกรรมไทยในการ์ตูนได้

วัด พระแก้ว เป็นวัดสำคัญที่ชาวต่างชาติ นิยม วัดพระแก้วอยู่ในแขวง พระบรมมหาราชวัง ซึ่งเป็นวัดหลวงที่ไม่มีเขตสังฆาวาส (สมชาย ณ นครพนม และ กรมศาสนา, 2564, น.3) ภาพวาดของวัดพระแก้วนำเสนออาคารและรูปปั้นต่าง ๆ ที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว หลากหลายชาติและนำเสนอภาพลักษณ์ด้านสถาปัตยกรรมไทยที่โดดเด่นและน่าสนใจในมุมมอง ของชาวเกาหลีเป็นหลัก พระศรีรัตนเจดีย์เป็นอาคารแรกตัวละครชาวเกาหลีเห็นในวัดพระแก้วและ ประทับใจด้วย ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 83 พระศรีรัตนเจดีย์

พระศรีรัตนเจดีย์อยู่ตรงกลางของวัดพระแก้ว ปราสาทพระเทพบิดรและพระมณฑปอยู่ข้างๆ ของพระศรีรัตนเจดีย์ ทุกอาคารแสดงสถาปัตยกรรมไทยในหลายรูปแบบ ภาพวาดของเจดีย์ในการ์ตูนนำเสนอยอดเจดีย์แต่ละรูปแบบเป็นหลัก ยอดเจดีย์มีรูปแบบที่ต่างกัน ได้แก่ พระศรีรัตนเจดีย์มียอดเจดีย์แบบลังกา พระมณฑปเป็นศิลปะแบบไทย และปราสาทพระเทพบิดรมีศิลปะแบบเขมร ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 84 มณฑปและปราสาทในวัดพระแก้ว

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย.น.118

จากวัดพระแก้วมีเด็กหญิงชาวฝรั่งที่เป็นเพื่อนของฮีโร่ เด็กชาวฝรั่งสนใจสถาปัตยกรรมของวัดพระแก้วและตั้งคำถาม ดังกล่าวว่า

(โซฟี) “สถาปัตยกรรมทางนั้นคืออะไร”

(เบ็ค) “ถ้าพูดถึงวัดก็ต้องพูดถึงเจดีย์ ซึ่งใช้เป็นที่บรรจุเส้นผม กระดูกของพระพุทธเจ้าและพระอัฐิของกษัตริย์ไทย พระศรีรัตนเจดีย์ที่เก็บพระบรมสารีริกธาตุประดับด้วยกระเบื้องโมเสกสีทองทั้งองค์ ... นั่นคือมณฑปเก็บพระไตรปิฎก ด้านหลังนั่นเป็นที่เก็บรูปปั้นสัมฤทธิ์ของรัชกาลที่หนึ่งถึงรัชกาลที่ 8”

(กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.118)

พระศรีรัตนเจดีย์สร้างขึ้นเพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (แตงน้อย ศักดิ์ศรี และคณะ, 2543,น.74) จากภาพวาดของพระศรีรัตนเจดีย์ เห็นได้ว่า พระศรีรัตนเจดีย์มีลักษณะเจดีย์

ทรงระฆัง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรม เจดีย์ทรงระฆังนี้เป็นรูปแบบเจดีย์ที่พบเห็นได้จากเจดีย์องค์อื่น ๆ พระศรีรัตนเจดีย์ประดับด้วยกระเบื้องโมเสกสีทองทั้งองค์

ปราสาทพระเทพบิดรเป็นอาคารสำคัญที่สุดบนฐานไพที มีสถาปัตยกรรมเทียบเท่าพระอุโบสถ เป็นที่ประดิษฐานของพระบรมรูปพระมหากษัตริย์ของราชวงศ์จักรี (แน่น้อย ศักดิ์ศรี และคณะ, 2543, น.67) ปราสาทพระเทพบิดรแสดงให้เห็นสถาปัตยกรรมแบบไทยทางจตุรมุข

พระมณฑปเป็นที่เก็บพระไตรปิฎกและตั้งอยู่ด้านหลังของปราสาทพระเทพบิดร (แน่น้อย ศักดิ์ศรี และคณะ, 2543, น.71) บริเวณรอบพระมณฑปมีการประดิษฐานพระบรมราชสัญลักษณ์ทั้ง 9 รัชกาลบนนุชบกและมีช้างเผือกสีด้ารอบๆ ซึ่งเปรียบเป็นช้างเผือกประจำรัชกาลทั้งหมดนี้เป็นสัญลักษณ์ของสถาบันพระมหากษัตริย์สะท้อนถึงการเคารพในหลวง ช้างในพระอุโบสถมีครุฑมีที่ฐานอาคารที่ประดับด้วยครุฑเป็นสัตว์กึ่งเทพ ครุฑปรากฏอยู่ในดวงตราหรือใช้เป็นสัญลักษณ์ของประจำพระองค์ ประจำแผ่นดินและประจำราชวงศ์

ภาพประกอบ 85 ครุฑและนาค 7 เศียร

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 119

ยักษ์ทวารบาล 12 ตน 6 คู่ตั้งอยู่ที่หน้าประตูวัดพระแก้ว ยักษ์ทวารบาลมีบทบาทที่รักษาทางเข้าออก ทั้ง 12 ตนมีรูปร่างหน้าตาไม่เหมือนกัน ได้แก่ ทศกัณฐ์ สหัสเดชะ ไมยราพณ์ วิรุฬห์จำบัง สุริยาภพ อินทรชิต มังกรกัณฐ์ วิรุฬหก ทศคีรีธร ทศคีรีวัน จักรวรรดิ และอัศกรรณมารา

(แน่น้อย ศักดิ์ศรี และคณะ, 2543, น.40) ซึ่งเป็นยักษ์ทวารบาลของวัดพระแก้วที่มีรูปร่างหน้าตาที่น่ากลัว ถือเป็นสถาปัตยกรรมที่งดงามของวัดพระแก้ว การดูงานจึงนำเสนอสหัสเดชะที่มีกายสีขาวดังภาพนี้

ภาพประกอบ 86 ยักษ์ทวารบาลในวัดพระแก้ว

ที่มา : กิ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 119

การดูงานนำเสนอโครงสร้างของวัดพระแก้วและวัดทั่วไป ข้างในของวัดจะมีพระอุโบสถ จตุรมุข เจดีย์ พระวิหาร พระอุโบสถแบบมีเสาพะไลรอบ หอระฆัง หอไตร ศาลาวัด และกุฏิ แต่โครงสร้างของวัดจะแตกต่างกันตามแต่ละยุคสมัยหรือความต้องการ

ภาพลักษณ์วัดพระแก้วในการดูงานรวมทั้งภาพลักษณ์ด้านพุทธศาสนาและด้านสถาปัตยกรรมไทย วัดพระแก้วมีสถาปัตยกรรมที่สวยงาม จึงแสดงลักษณะของสถาปัตยกรรมวัดพระแก้วผ่านภาพวาด ภาพวาดของวัดพระแก้วนำเสนอสถาปัตยกรรมที่ดึงดูดใจและสร้างความประทับใจให้กับผู้คนจากทั่วโลก

พระราชวังบางปะอิน เป็นพระราชวังสมัยพระนครศรีอยุธยา สันนิษฐานว่า สร้างขึ้นโดยพระเจ้าปราสาททอง แต่หลังจากเสียพระนครศรีอยุธยาครั้งที่ 2 พระราชวังบางปะอินถูกทิ้งร้าง แต่สมัยรัชกาลที่ 4 พระราชวังบางปะอินได้รับการบูรณะจนถึงสมัยรัชกาลที่ 5

พระราชวังบางปะอินในปัจจุบันนี้เป็นสถานที่ที่เห็นสถาปัตยกรรมหลากหลายรูปแบบได้ การผสมผสานสถาปัตยกรรมของหลายชาติเฉพาะของพระราชวังบางปะอิน มีสถาปัตยกรรมแบบไทย กรีก ฝรั่งเศส จีน และยุโรป (ระพีพรรณ ใจภักดี, 2545, น.52) ซึ่งต่างจากสถาปัตยกรรมของวัดพระแก้ว ภาพวาดของพระราชวังบางปะอินนำเสนอพระที่นั่งไศวรวิทย์พิทยอาสน์ หอวิฑูรทัศน์ และพระที่นั่งเวหาศน์จำรูญ การ์ตูนนำเสนอลักษณะสถาปัตยกรรมของพระที่นั่งไศวรวิทย์พิทยอาสน์กับพระที่นั่งเวหาศน์จำรูญที่ต่างกัน

พระที่นั่งไศวรวิทย์พิทยอาสน์เป็นแบบจำลองของพระที่นั่งอาภรณ์ภิโมกข์ปราสาท ตั้งอยู่ตรงกลางของสระน้ำ มีรูปหล่อสัมฤทธิ์ของรัชกาลที่ 5 (แก้วขวัญ วัชโรทัย และ สำนักพระราชวัง, 2547, น.48) ผู้อ่านเห็นลักษณะอย่างนี้ได้ว่า เป็นพระที่นั่งที่ตั้งอยู่กลางสระน้ำและศาลาทองไทย

ภาพประกอบ 87 พระที่นั่งไศวรวิทย์ฯ

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 145

พระที่นั่งเวหาศน์จำรูญมีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบจีน พระที่นั่งเวหาศน์จำรูญสร้างตามแบบสถาปัตยกรรมจีนโดยใช้ไม้สักห่อหุ้มทึบขึ้นเพื่อดูวิทัศนารอบพระราชวังอาคารนี้ทาสีเหลืองสลับสีแดงแบบยุโรป (แก้วขวัญ วัชโรทัย และ สำนักพระราชวัง, 2547, น.152) ซึ่งภาพวาดนำเสนอรูปทรงหลังคาที่ไม่เหมือนกับหลังคาของพระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์ การ์ตูนก็เขียนด้วยว่าพระที่นั่งแบบศิลปะจีน ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 88 พระที่นั่งเวหาศน์จำรูญและหอวิทัศนาศา

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. น.145

การ์ตูนแสดงศิลปะไทยที่พระราชวังบางปะอิน ถึงแม้ว่าตัวละครไม่ไปหาสมบัติที่พระราชวังบางปะอิน แต่การ์ตูนนำเสนอพระที่นั่งไอศวรรย์ทิพยอาสน์ หอวิทัศนาศาและพระที่นั่งเวหาศน์จำรูญพระราชวังบางปะอิน เพราะในมุมมองของชาวเกาหลี พระราชวังบางปะอินมีสถาปัตยกรรมที่สวยงามและสถาปัตยกรรมของหลายชาติผสมผสานอยู่

สถาปัตยกรรมเป็นศิลปะไทยที่มีความโดดเด่นอย่างยิ่ง การ์ตูนจึงนำเสนอโดยภาพวาดของวัดพระแก้วและภาพวาดของพระราชวังบางปะอิน เนื่องจากสถาปัตยกรรมมีลักษณะเฉพาะที่มองเห็นได้ชัดเจน จึงมักนำเสนอผ่านภาพวาดแทนคำอธิบายยาว การนำเสนอสถาปัตยกรรมไทยแสดงให้เห็นลักษณะเด่นของสถาปัตยกรรมไทยผ่านมุมมองของชาวเกาหลี ซึ่ง

สอดคล้องกับภาพลักษณ์ด้านสถาปัตยกรรมไทยของชาวเกาหลี ทั้งวัดพระแก้วและพระราชวังบางปะอินเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากชาวเกาหลี จึงทำให้ชาวเกาหลีรับรู้ 2 แห่งนี้มากกว่าสถานที่อื่น ชาวเกาหลีลืมนองว่า สถาปัตยกรรมของ 2 แห่งนี้มีความสวยงามและความสำคัญมากกว่าสถาปัตยกรรมของที่อื่น

4.1.4 อาหารไทย

อาหารเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ อาหารของแต่ละประเทศมีลักษณะเฉพาะของชาติ อาหารไทยมีความหลากหลายในรสชาติ วัตถุดิบและวิธีการปรุงอาหาร ตั้งแต่สมัยสุโขทัยชาวต่างชาติเข้ามาประเทศไทยจำนวนมากเพื่อการค้า วัฒนธรรมของหลายชาติแลกเปลี่ยนกันในสังคมไทยจนให้อิทธิพลต่ออาหารไทยด้วย แต่คนไทยปรับตามความนิยมของคนไทยและสิ่งแวดล้อม คนไทยใช้การสร้างสรรค์ในการทำอาหารเพื่อปรับให้อร่อยถูกปาก (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม และ กระทรวงวัฒนธรรม, 2559) รสชาติเป็นปัจจัยสำคัญมาก อาหารไทยมี 4 รส ได้แก่ รสหวาน รสเปรี้ยว รสเค็ม และรสเผ็ด ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ คนไทยสมัยก่อนนิยมใช้พืชและปลาเป็นวัตถุดิบหลัก ปรุงอาหารโดยใช้เครื่องเทศและสมุนไพร เช่น ตะไคร้ พริก ผักชี คนไทยยังใช้สมุนไพร เช่น ข่า ขิง ฯลฯ อาหารไทยสามารถปรุงรสได้กับเครื่องเทศและสมุนไพรตามความนิยมของผู้บริโภค

อาหารไทยใช้ส่วนผสมประกอบและวิธีการทำอาหารไม่เหมือนกับอาหารเกาหลี การ์ตูนนำเสนอลักษณะพิเศษอาหารไทยผ่านเหตุการณ์ในร้านอาหารไทย อาหารไทยได้รับความนิยมจากทั่วโลกแล้ว ภาพลักษณ์อาหารไทยจึงนำเสนอผ่านการตอบสนองของตัวละครชาวเกาหลีเป็นหลัก สำหรับชาวเกาหลีส่วนประกอบอาหารไทยบางอย่างมีรสชาติที่ไม่คุ้นเคยโดยเฉพาะเรื่องผักชี ตัวละครชาวเกาหลีแสดงความคิดเห็นต่อผักชี ดังกล่าวว่า

(เบ็ค) “เวลาอยู่ในร้านอาหารยังได้กลิ่นแรงขึ้น คล้าย ๆ กลิ่นผัก”

(ศาสตราจารย์บันโด) “จุ่มกไว้นี่นา”

(เบ็ค) “กลิ่นอะไรครับ”

(ศาสตราจารย์บันโด) “นี่คือผักชี เป็นผักที่มีกลิ่นหอมฉุน อาหารไทยหลายอย่างมักจะใส่ผักชนิดนี้”

(วัน) “ลองชิมดู กลิ่นแรงจริง ๆ”

(กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.34)

ภาพประกอบ 89 รันชิมผักชีครั้งแรก

ที่มา : กิ่งเหียว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 33

เมื่อตัวละครชาวเกาหลีลองชิมผักชีครั้งแรก บอกว่า “มีก๊ลิ้นแรง” ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของชาวเกาหลีต่อผักชี ผักชีเป็นส่วนประกอบที่มีกลิ่นเฉพาะตัวและใช้กับอาหารไทยหลากหลายด้วย แต่ผักชีเป็นส่วนประกอบที่ไม่ใช้กับอาหารเกาหลี ซึ่งกลิ่นของผักชีอาจจะรู้สึกแปลกกับคนเกาหลี ตัวละครจึงลองชิมผักชีในฐานะตัวแทนของผู้อ่านและแสดงปฏิกิริยาจากรสชาติของผักชี

รายการอาหารไทยตั้งชื่อตามส่วนประกอบและวิธีการปรุงอาหาร ถ้าชาวเกาหลีไม่รู้ส่วนประกอบและวิธีการปรุงอาหาร ชื่อของรายการอาหารไทยต่าง ๆ รู้สึกยาก อาหารไทยมีส่วนประกอบต่าง ๆ ที่ไม่ค่อยใช้กับอาหารเกาหลี เนื่องจากภูมิอากาศร้อน ประเทศไทยมีผลไม้และผักหลากหลายเมื่อทำอาหารไทย สำหรับผลไม้ไทยที่น่าเสนอเป็นผลไม้ฤดูร้อน ได้แก่ มังคุด ทุเรียน เงาะ แตงโม โดยเฉพาะเบ๊คเป็นคนที่ชอบผลไม้ปั่นของไทยมากด้วย นอกจากผลไม้ไทยนี้ ส่วนประกอบหลักของอาหารไทยต่างจากเกาหลี ตัวละครชาวเกาหลีสงสัยว่า คนไทยส่วนใหญ่กินอะไรบ้าง ดังกล่าวว่า

(อีโร) “แล้วคนไทยส่วนใหญ่กินอะไรครับ”

(ศาสตราจารย์บันโด) “ไก่ หมู เนื้อวัว ไข่ กุ้ง หมึก ปลา ผัก พริก และมะนาว

ส่วนประกอบหลักๆก็มีตามนี้”

(อีโร) “สมแล้วที่มีอาหารอุดมสมบูรณ์”

(กิ่งเหียว คัง และคณะ, 2552, น.35)

วิธีการปรุงอาหารไทยเป็นลักษณะเฉพาะของอาหารไทย ข้าว ซึ่งเป็นอาหารหลักของชาวไทยมีวิธีการปรุงหลายวิธี เช่น ข้าวผัด ข้าวต้ม วิธีต้มและวิธีแกงเป็นวิธีการปรุงอาหารไทยที่ใช้เมื่อทำกับข้าว ส่วนวิธีต้มจะมีทั้งรสจืดและรสจัด วิธีแกงใช้เครื่องปรุงและสมุนไพรหลากหลายชนิด แต่ละภาคในไทยมีแกงที่นิยมรับประทาน (สุนน อมรวิวัฒน์ และคณะ, 2547, น.13-17) การดูแนะนำวิธีการปรุงอาหารไทยที่คุ้นเคยกับชาวเกาหลี ได้แก่ ยำ แกง ผัด ต้มยำ ก๋วยเตี๋ยว ภาพวาดที่นำเสนอวิธีการปรุงอาหารไทยให้ผู้อ่านเข้าใจวิธีการปรุงอาหารและสังเกตภาพของอาหารไทยตามวิธีการปรุงได้ด้วย ผู้อ่านรับรู้ความแตกต่างของประเภทของอาหารต่าง ๆ ได้ว่า ยำคืออาหารประเภทหนึ่งที่เคล้าผักและเนื้อสัตว์มาด้วยกัน ผัดเป็นวิธีการทำให้อาหารสุกโดยใช้น้ำมัน แกงและต้มยำเป็นประเภทอาหารที่มีน้ำ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 90 วิธีการปรุงอาหารไทย

ที่มา : กิ่งเสียว คัง และคณะ. (2552). ล่าหุมทรัพย์ สุขขอบฟ้าในไทย. หน้า 35

ผู้อ่านสามารถเข้าใจชื่ออาหารไทยอาหารไทยได้มากขึ้นโดยเชื่อมความรู้ที่นำเสนอในบทที่ 2 บทอ่านเพิ่มเติมที่ 2 อธิบายรายการอาหารไทยเพิ่ม เช่น เรื่องต้มยำ ผัดไทย ส้มตำ หรือ ยำ ดังกล่าวว่า

“ต้มยำเป็นแกงรสจัดที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลกโดยเฉพาะต้มยำกุ้ง แกงเขียวหวาน และกินกับข้าวสวย ผัดไทยเป็นอาหารประเภทเส้น ส้มตำเป็นอาหารอีสานที่นิยมกินกับข้าวเหนียว ยำต่างๆ เปรียบเทียบกับสลัดได้ที่มีรสเปรี้ยวเผ็ด”

(กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.51)

การนำเสนอกรณีอาหารริมทางในกรุงเทพฯ ผู้คนขายอาหารและเครื่องดื่ม จากรถเข็นริมถนน อาหารริมทางของกรุงเทพฯ มีชื่อเสียงแล้ว ภาพวาดจึงนำเสนออาหารริมทาง เช่น ร้านข้าวราดแกง การใส่อาหารกับน้ำในถุงพลาสติก ซึ่งเป็นสิ่งที่เห็นได้ง่ายที่รถเข็นอาหารในริมถนนดังภาพนี้

ภาพประกอบ 91 การใส่อาหารถุงพลาสติก

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมชนทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 30

การใส่อาหารในถุงพลาสติกเป็นวิธีการใส่อาหารของคนไทยที่แปลกใหม่ในสายตาของชาวเกาหลี ตัวละครชาวเกาหลีก็กล่าวว่า

(เรมี) “เอ้ ใส่อาหารกับน้ำในถุงพลาสติกหรือ...ไม่เหมือนเกาหลีเลย”

(รัน) “ถ้าเป็นเครื่องดื่มบรรจุขวดต้องบวกค่าขวดไปด้วย ใส่ถุงก็ถูกกว่าไง”

(กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.30)

อาหารไทยยังเป็นวัฒนธรรมที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกในปัจจุบันนี้ด้วย จากผลสำรวจของนิตยสาร Time Out กรุงเทพมหานครติดอันดับที่ 2 เป็นเมืองแห่งอาหารดีที่สุดในโลกในปี พ.ศ. 2568 (สำนักงานประชาสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร, 2568) ซึ่งอาหารไทยเป็นภาพลักษณ์ไทยด้านวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่รับรู้จากทั้งชาวเกาหลีและผู้คนในทั่วโลก การนำเสนออาหารไทยผ่านกลวิธีการนำเสนอผ่านภาพวาดจำนวนน้อยเพื่อให้ผู้อ่านจินตนาการอาหารไทยได้ การตุนจึงนำเสนอรายการอาหารในร้านอาหารไทย ตัวละครชาวเกาหลีทานอาหารไทยและแสดงทัศนคติเชิงบวก เหตุการณ์และฉากเกี่ยวกับอาหารไทยให้กระตุ้นผู้อ่านสนใจอาหารไทยมากขึ้น

อาหารเป็นภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยสำคัญในมุมมองของชาวเกาหลี เนื่องจากอาหารไทยได้รับความนิยมจากทั่วโลกรวมถึงประเทศเกาหลี อาหารไทยเป็นประเด็นวัฒนธรรมไทยอย่างหนึ่งที่การตุนต้องระบุ การนำเสนออาหารไทยในการตุนเน้นการนำเสนอลักษณะเฉพาะและความคิดเห็นของชาวเกาหลีต่ออาหารไทย เหตุการณ์การรับประทานอาหารไทยของตัวละครชาวเกาหลีนำเสนอส่วนประกอบและวิธีการปรุงเป็นปัจจัยที่ทำให้รสชาติของอาหารไทยต่างจากอาหารของชาติอื่น ๆ แต่ชาวเกาหลียังแสดงความสนใจต่ออาหารไทยด้วย เช่น ผักชีกับพริกขี้หนูที่เป็นส่วนประกอบที่ไม่ค่อยใช้กับอาหารเกาหลีและมีรสชาติกับกลิ่นที่ไม่เคยชินกับคนเกาหลี การนำเสนอความคิดเห็นของชาวเกาหลีต่ออาหารไทยเป็นการรับรู้อย่างหนึ่งของชาวเกาหลี และยังช่วยผู้อ่านสร้างภาพลักษณ์เกี่ยวกับอาหารไทยได้

4.1.5 กลุ่มชาติพันธุ์

กลุ่มชาติพันธุ์เป็นประเด็นหนึ่งที่อยู่ในโครงสร้างของการตุนชุดนี้ การตุนสร้างตัวละครที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชาติพันธุ์หลายกลุ่มของประเทศไทยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคเหนือและพื้นที่ติดกับชายแดน บางกลุ่มมีหมู่บ้านตามลำพัง ถึงแม้ว่าประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย แต่การตุนนำเสนอกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง 1 กลุ่มเป็นตัวแทน โดยเฉพาะการตุนเลือกชนเผ่ากะยันเป็นตัวแทน ชนเผ่ากะยันเป็นกลุ่มน้อยของกะเหรี่ยง หมู่บ้านชนเผ่ากะยันอยู่ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การตุนมีตัวละครชนเผ่ากะยัน คือ ยายมะนัง ยายมะนังเป็นตัวละครผู้หญิงชนเผ่ากะยันที่นำเสนอลักษณะการแต่งกาย ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 92 ยายมะนังใส่ห่วงคอสีทอง

ที่มา : กิ่งเอียว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 172

ชนเผ่ากะยันเป็นกลุ่มน้อยของกะเหรี่ยง มีลักษณะเฉพาะกับการแต่งกายของผู้หญิง ผู้หญิงชนเผ่ากะยันสวมห่วงคอสีทองตั้งแต่เด็ก ๆ ทั้งเด็กหญิงและผู้ใหญ่ชาวกะยันใส่ห่วงคอสีทอง อยู่และดูเหมือนคอยาว บางคนจึงเรียกว่ากะเหรี่ยงคอยาว (สมทรง บุรุษพัฒน์, 2542, น. 9-10)

การตื้นเน้นย้ำการนำเสนอลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์โดยใช้ตัวละครชนเผ่ากะยันที่นำเสนอลักษณะพิเศษของชนเผ่าชนั้น เพราะลักษณะนี้เป็นลักษณะเฉพาะที่ชาวต่างชาติเข้าใจได้ง่ายโดยไม่มีความรู้ และยังแยกออกได้จากตัวละครชาวไทยอื่น ๆ การตื้นเล่มนี้ยังให้ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผลของการใส่ห่วงคอของชาวกะยันเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจการแต่งกายของชาวกะยันอย่างถูกต้อง ดังกล่าวว่า

(เบ็ค) “พวกเขา คือชนเผ่าปะด่องที่อาศัยอยู่ทางภาคเหนือ ผู้หญิงจะเริ่มใส่ห่วงที่คอตั้งแต่ 5 ขวบและใส่เพิ่มขึ้นทุก 3 ปี เชื่อกันว่าที่ใส่ห่วงไว้เพื่อป้องกันไม่ให้เสื้อร้ายมากัดคอ”
(กิ่งเอียว คัง และคณะ, 2552, น.157)

ภาพลักษณ์ด้านกลุ่มชาติพันธุ์นำเสนอผ่านชนเผ่าปะด่องหรือกะยัน ในมุมมองของชาวเกาหลี ชนเผ่าปะด่องหรือกะยันเป็นตัวแทนของกลุ่มชาติพันธุ์ในไทยของการตื้น เพราะห่วงคอสีทองของชนเผ่ากะยันเป็นลักษณะเฉพาะที่มองเห็นได้ชัดเจน ดังนั้นการตื้นสร้างตัวละครยาย

มะนังและนำเสนอลักษณะเฉพาะนี้โดยตรง ชาวเกาหลีรับรู้ได้ด้วยว่า ประเทศไทยยังมีกลุ่มชาติพันธุ์หลายกลุ่มที่ยังสืบทอดขนบธรรมเนียมของตนเอง

4.1.6 มรดกโลก

มรดกโลกคือสถานที่หรือสิ่งที่มีคุณค่าที่มนุษย์ได้รับสืบทอดมาจากอดีต ซึ่งได้รับการยอมรับจากองค์การยูเนสโก (UNESCO) มรดกโลกแบ่งได้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม มรดกโลกทางธรรมชาติ และมรดกโลกแบบผสมระหว่างวัฒนธรรมและธรรมชาติ เมื่อได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกแล้ว ต้องอนุรักษ์ามรดกตามอนุสัญญาคุ้มครองระหว่างประเทศ ในปีพ.ศ. 2568 ประเทศไทยมีมรดกโลกที่จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่-ห้วยขาแข้ง แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง กลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ กลุ่มป่าแก่งกระจาน เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัย และเมืองบริวาร อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ และภูพระบาท (UNESCO, n.d.)

การขึ้นชื่อนี้ตีพิมพ์เมื่อปี พ.ศ.2552 มรดกโลกของประเทศไทยในการขึ้นจึงมีจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่-ห้วยขาแข้ง แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง และกลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่ เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวารและอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ในการขึ้น อีก 3 แห่งนำเสนอผ่านบทอ่านเพิ่มเติมที่ 9 มรดกโลกมีคุณค่าทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่มนุษยชาติต้องรักษา มรดกโลกสร้างความประทับใจกับชาวต่างชาติได้ด้วย การขึ้นจึงนำเสนอมรดกโลกของไทยและความสำคัญของสถานที่

อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเป็นสถานที่ที่ตัวละครไปค้นหาสมบัติ วัดหลวงของอาณาจักรอยุธยาตั้งอยู่นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ตัวละครชาวเกาหลีจึงเดินทางอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ภาพวาดของอุทยานฯ นำเสนอโบราณสถานในสมัยอยุธยา ได้แก่ วัดมหาธาตุ วัดใหญ่ชัยมงคล และวัดพระศรีสรรเพชญ์ ภาพวาดแสดงให้เห็นว่าภายในอุทยานฯ ที่มีเจดีย์และพระพุทธรูปต่าง ๆ ของอยุธยา ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ภาพของอุทยานฯ สามารถดึงดูดความสนใจต่อโบราณสถานในประเทศไทยได้และให้การรับรู้ประเทศไทยในสมัยอดีตได้ ดังภาพนี้

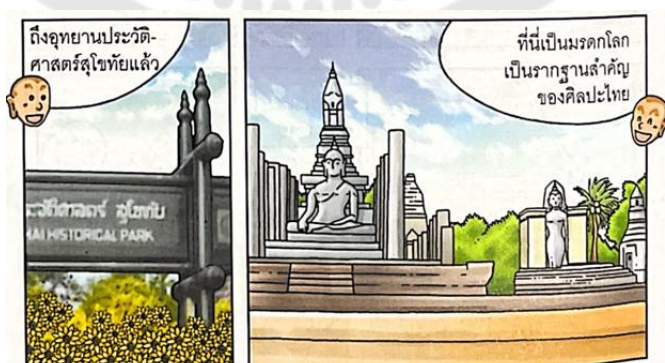
ภาพประกอบ 93 อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ลำหุ่มทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย.หน้า140

ส่วนอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเป็นสถานที่สุดท้ายที่ตัวละครเดินทางค้นหาสมบัติ ภาพวาดของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยแสดงให้เห็นเจดีย์และพระพุทธรูปที่ต่างจากสถานที่อื่น ๆ ในการตูน คำพูดของหลวงพี่ให้ข้อมูลว่า เป็นสถานที่ที่เห็นศิลปะไทย ดังกล่าวว่า

(หลวงพี่ไซโย) “ถึงอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยแล้ว ที่นี่เป็นมรดกโลก เป็นรากฐานสำคัญของศิลปะไทย”

(กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ, 2552,น.180)

ภาพประกอบ 94 อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ลำหุ่มทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย.หน้า 180

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้ง แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง และกลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่นับเป็นมรดกโลก 3 แห่งที่นำเสนอผ่านบทอ่านเพิ่มเติม เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้งและกลุ่มป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่นับเป็นมรดกทางธรรมชาติ ซึ่งมีความหลากหลายทางชีวภาพ ส่วนแหล่งโบราณคดีบ้านเชียงเป็นแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมที่แสดงพบหลักฐานทางโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์

4.1.7 ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติของไทย ภาษาไทยใช้อักษรไทย อักษรไทยประดิษฐ์ขึ้นในปีพ.ศ.1826 โดยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ให้เขียนแทนเสียงของภาษาไทยได้สะดวกขึ้น (กรมศิลปากร, 2558) ภาษาไทยเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่แยกออกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับไทยได้ในมุมมองของชาวเกาหลี ภาษามีบทบาทในการสื่อสารเป็นหลัก แต่ที่ต่างประเทศไทย ภาษาของแต่ละชาติใช้แทนประเทศหรือวัฒนธรรมนั้นได้

ภาษาไทยเป็นสัญลักษณ์ที่แทนประเทศไทย การดูจึงใช้อักษรไทยเป็นเงื่อนไขสมบัติ เงื่อนไขภาษาไทยบ่งชี้ให้เห็นสถานที่ที่สมบัติซ่อนของพระพุทธรูปทองคำ เมื่อตัวละครค้นหาสมบัติ ได้พบคำหรือประโยคภาษาไทย ฮีโร่เจออักษรไทยในจดหมายและถามหลวงพี่ว่า นี่คืออะไร ดั่งกล่าวว่า

(ฮีโร่) “นี่คืออะไรกัน”

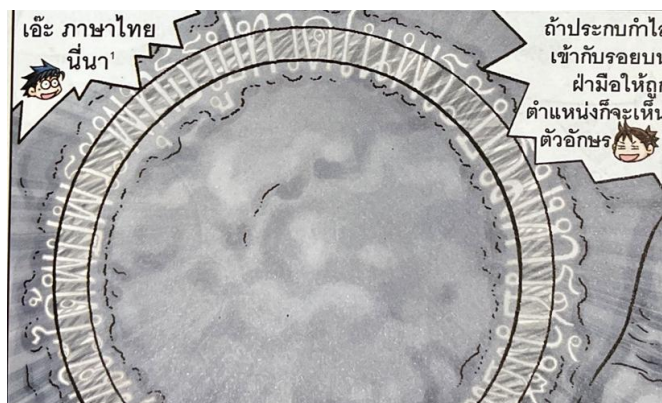
(หลวงพี่ไชโย) “เป็นภาษาบาลีเขียนด้วยอักษรโบราณ”

(ฮีโร่) “ในภาษาไทยก็มีภาษาบาลีและสันสกฤตปนอยู่ด้วยใช่ไหมครับ”

(หลวงพี่ไชโย) “ถูกต้อง”

(กิ่งเสียว คัง และคณะ, 2552, น.100)

หลวงพี่ไชโยอธิบายว่า ภาษาไทยมีภาษาบาลีและสันสกฤตปนอยู่ ตอนแรกตัวละครชาวเกาหลีไม่สามารถแยกอักษรไทยได้ แต่ในการเดินทาง เด็ก ๆ ชาวเกาหลีเจอเงื่อนไขที่เป็นภาษาไทยที่นำเสนอเพื่อบอกสถานที่ถัดไปในการเดินทาง ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 95 เส้นนำภาษาไทย

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 137

ภาษาไทยถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยตั้งแต่อดีต ในมุมมองของชาวเกาหลี ภาษาไทยเป็นสิ่งที่แทนวัฒนธรรมไทยในเรื่องราวของการตูน ภาษาไทยได้เป็นสื่อหนึ่งเกี่ยวกับประเทศไทยได้ อักษรไทยจึงสะท้อนถึงสมบัติไทยในการ์ตูนเล่มนี้

4.1.8 ธรรมชาติและภูมิอากาศ

ธรรมชาติและภูมิอากาศเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรม ประเทศไทยตั้งอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยตั้งอยู่ในเขตร้อนใกล้เส้นศูนย์สูตร ภูมิอากาศของประเทศจึงมีลักษณะเป็นแบบร้อนชื้น มี 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยอยู่ที่ประมาณ 27 องศา (กรมอุตุนิยมวิทยา, ม.ป.ป.)

ในการ์ตูนกล่าวถึงสภาพอากาศของไทยร้อนและชื้นกว่าอากาศของเกาหลี ตัวละครชาวเกาหลีจึงกล่าวถึงความร้อนของประเทศไทยและดื่มน้ำเย็นเพื่อคลายความร้อน ดังกล่าวว่า

(เฟย์) “แฮ้อ แต่อากาศร้อนจริง ๆ นะ”

(เบ้ม) “ไปซื้อน้ำเย็น ๆ ดื่มเถอะครับ”

(กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ, 2552, น.59)

ในมุมมองของชาวเกาหลี ธรรมชาติไทยมีความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลาย ตัวละครชาวเกาหลีที่ไม่คุ้นหาสมบัติไปเที่ยวภาคใต้ กลุ่มนี้เล่นน้ำและพักผ่อนที่ภูเก็ต จากที่ตัวละครชาวเกาหลีเที่ยวภาคใต้นำเสนอทะเลกับป่าชายเลนของภาคใต้ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 96 ธรรมชาติไทย

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ลำหูลมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 161

ภาพวาดนี้นำเสนอป่าชายเลน ซึ่งเป็นป่าที่เกิดขึ้นตามชายฝั่งทะเลเฉพาะในเขตร้อน ภาพวาดแสดงให้เห็นถึงกิจกรรมท่องเที่ยวชายหาดตัวละครชาวเกาหลีสวมอุปกรณ์ดำน้ำและดำน้ำดูปลาและปะการังใต้น้ำ จากในภูเก็ต ทั้งตัวละครเด็กและผู้ใหญ่เล่นน้ำทะเลหรือนอนพักผ่อนริมชายหาด

ภาพประกอบ 97 ทะเลของภาคใต้

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ลำหูลมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 109

การ์ตูนใช้ภาคในประเทศไทยเป็นสถานที่เกิดเหตุโดยนำเสนอความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ ภาคเหนือของประเทศไทยไม่เหมือนกับภาคใต้ เมื่อฮีโร่และเบ็คไปค้นหาสมบัติ ต้องเดินทางไปจังหวัดแม่ฮ่องสอนเพื่อเจอหมู่บ้านชาวกะเหรี่ยง เด็กชาวเกาหลีได้เห็นภูเขาสลับซับซ้อนและป็นดอยสูงระหว่างการเดินทาง ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 98 ภูเขาของภาคเหนือ

ที่มา : กิ่งเอียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 170

4.1.9 เทศกาล

เทศกาลไทยเป็นประเด็นที่น่าสนใจในบทอ่านเพิ่มเติมเท่านั้น เนื้อหาเกี่ยวกับเทศกาลไทยมีน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ การ์ตูนชุดนี้นำเสนอเทศกาลที่มีชื่อเสียงของแต่ละประเทศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแนะนำเทศกาลไทยว่า เทศกาลไทยที่จัดขึ้นยิ่งใหญ่และมีชื่อเสียงในประเทศไทยคือเทศกาลลอยกระทงและสงกรานต์ และนักท่องเที่ยวหลายชาติเข้าร่วมกัน (Tourism Authority of Thailand, n.d.) เนื่องจากเทศกาลไทยเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเที่ยวเมืองไทย การ์ตูนนำเสนอเทศกาลไทยจากบทอ่านเพิ่มเติม

บทอ่านเพิ่มเติมที่ 3 ถ่ายทอดข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลไทยโดยเน้นเทศกาลไทยที่มีชื่อเสียงทั่วโลก เช่น สงกรานต์ และลอยกระทง ดังกล่าวไว้ว่า

“เทศกาลต่าง ๆ ในประเทศไทยมักเกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธและเกษตรกรรม ในเดือนเมษายนที่อากาศร้อนที่สุดจะมีเทศกาลสงกรานต์ที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก ผู้คนจะรดน้ำกันเพื่อเป็นการอวยพรให้โชคดี เทศกาลที่มีชื่อเสียงอีกเทศกาลหนึ่งคือเทศกาลลอยกระทง ใน

วันเพ็ญเดือน 12 ของทุกปี ผู้คนจะนำไปตองทำเป็นกระทงรูปดอกบัวประดับด้วยรูป เทียน และดอกไม้ลงลงในแม่น้ำเพื่อขอพรจากพระแม่คงคา และจะมีการประกวดนางนพมาศ"

(กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.68-69)

บทอ่านนี้ช่วยให้ผู้อ่านสร้างภาพลักษณ์เกี่ยวกับเทศกาลไทย จากบทอ่านนี้ เทศกาลไทยมีกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาพุทธและน้ำ ทั้งสงกรานต์และลอยกระทงเป็นเทศกาลที่มีชื่อเสียงของไทย การ์ตูนจึงอธิบาย 2 เทศกาลนี้พร้อมกับภาพถ่ายของสงกรานต์

ภาพประกอบ 99 ภาพถ่ายของสงกรานต์

ที่มา : กิ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 69

4.2 ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการ์ตูนชุด

วัฒนธรรมไทยที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการ์ตูนชุดคือวัฒนธรรมไทยที่เด่นและน่าสนใจในมุมมองของชาวเกาหลี วัฒนธรรมไทยมีความหลากหลายและเป็นหัวข้อที่กว้างขวาง แต่วัฒนธรรมไทยในการ์ตูนจะเน้นเนื้อหาวัฒนธรรมที่ชาวต่างชาติมองว่า น่าสนใจและเป็นสิ่งที่เด่นของวัฒนธรรมไทย การ์ตูน “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” นำเสนอภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่พิเศษ ได้แก่ ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ มวยไทย ลักษณะนิสัยและมารยาท ช่างและการแสดงไทย

4.2.1 ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์

ประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข คนไทยมีความผูกพันกับสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นอย่างมาก พระมหากษัตริย์เป็นผู้ที่ได้รับความเคารพและความหวังจากประชาชน พระมหากษัตริย์เป็นผู้ยิ่งใหญ่ของประเทศไทยตั้งแต่อดีตถึงสมัยนี้ การ์ตูนเล่มนี้กล่าวถึง

รัชกาลที่ 9 การ์ตูนแสดงให้เห็นว่า ในประเทศไทย พระมหากษัตริย์เป็นบุคคลสำคัญ เมื่อการ์ตูนแนะนำประเทศไทย กล่าวถึงระบอบการปกครองของไทย ดังกล่าวว่า

(เฟย์) “...เป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยซึ่งมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข...”

(กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.20)

ก่อนตัวละครชาวเกาหลีเดินทางไปประเทศไทย เฟย์แนะนำประเทศไทยสั้น ๆ ให้
แวนด้า เฟย์กล่าวว่า ประเทศไทยมีระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่ง
เห็นได้ว่า พระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศไทย จึงมีความสำคัญทางสังคมไทย
ความสำคัญของพระมหากษัตริย์นำเสนอผ่านบทสนทนาอื่น ๆ ดังกล่าวว่า

(หลวงพี่ไชโย) “พระมหากษัตริย์และศาสนาคือสถาบันสำคัญของบ้านเมือง”
(เบ็ค) “เป็นที่เคารพของทุกคน”

(กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.80)

หลวงพี่กล่าวว่า พระมหากษัตริย์และพุทธศาสนาเป็นสถาบันที่มีความสำคัญ เบ็ค
เข้าใจพระมหากษัตริย์ในประเทศไทยเป็นผู้คนเคารพอย่างสูงพระมหากษัตริย์ของไทยมีบทบาท
ทางการเมือง บทอ่านเพิ่มเติมที่ 8 กล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า รัชกาลที่ 9 ทรงปฏิบัติ
ภารกิจด้านต่าง ๆ มากมายจนเป็นที่รักยิ่งของประชาชนไทย โครงการพระราชดำริทำเพื่อให้
ประโยชน์ต่อประชาชน ซึ่งเกิดขึ้นจากความเดือดร้อนของประชาชนในหลายด้าน เช่น การช่วย
เกษตรกร การบริหารจัดการน้ำ และอื่น ๆ (ปริษา หงษ์ไกรเลิศ, 2558, น.200-201)

ตัวละครชาวไทยในการ์ตูนแสดงความเคารพต่อพระมหากษัตริย์ในพฤติกรรมต่าง ๆ
เบ้มชอบใส่เสื้อสีเหลืองจนตัวละครชาวเกาหลีถาม เฟย์และแวนด้าถามเหตุผลที่ชอบใส่เสื้อสี
เหลือง เบ้มตอบดังกล่าวว่า

(เบ้ม) “ผมใส่แต่วันจันทร์นะ...การที่คนไทยใส่สีเหลือง ก็เพราะต้องการแสดง
ความจงรักภักดีต่อในหลวง...เรามีสีประจำวันวันจันทร์เป็นวันคล้ายวันเกิดของในหลวง
จึงมีคนจำนวนมากใส่เสื้อสีเหลืองในวันจันทร์”

(กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.144)

ภาพประกอบ 100 เบิ้มใส่เสื้อสีเหลือง

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 144

การใส่เสื้อสีเหลืองในวันจันทร์ของเบิ้มสะท้อนถึงความจงรักภักดีในหลวง เพราะสีเหลืองเป็นสีประจำพระชนมวารหรือสีประจำวันเกิดของพระองค์ ปัจจุบันนี้สีเหลืองยังสะท้อนพระองค์ รัชกาลที่ 9 และรัชกาลที่ 10 ทั้ง 2 พระองค์ ดังนั้นการใส่เสื้อสีเหลืองในวันจันทร์ของคนไทยคือวิธีอย่างหนึ่งที่แสดงความเคารพต่อหลวง

การตุนำเสนอพฤติกรรมที่ดูไม่ควรทำที่ประเทศไทย ชาวต่างชาติต้องระมัดระวังกับพฤติกรรมที่ดูหมิ่นพระมหากษัตริย์ การตุนำเสนอทอดความรู้จากพฤติกรรมของชาวเกาหลีดังกล่าวว่า

(เบิ้ม) “เธอกล้าดียังไงถึงเหยียบเบงก์ เก็บเงินขึ้นมาเดี๋ยวนี”

(หลวงพี่ไชโย) “ต้องขอโทษด้วยนะ”

(เฟย์) “มันก็แค่เบงก์นี่นา”

(เบิ้มและหลวงพี่ไชโย) “การโยนเงินและเหยียบเป็นการดูหมิ่นพระเจ้าอยู่หัว”

(กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ, 2552, น.195)

เฟย์เหยียบเบงก์ ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมที่ดูหมิ่นพระเจ้าอยู่หัวและเป็นพฤติกรรมที่ไม่ควรทำที่ประเทศไทย หลวงพี่ไชโยและเบิ้มอธิบายความสำคัญของพระมหากษัตริย์ว่า เป็นผู้ยิ่งใหญ่และที่เคารพของทุกคน พฤติกรรมหรือคำพูดใดที่หมิ่นประมาทกษัตริย์เป็นข้อห้ามในประเทศไทย แต่เฟย์เหยียบเบงก์ที่มีพระบรมสาทิสลักษณ์ หลวงพี่ไชโยและเบิ้มโกรธและเรียกร้องคำขอโทษจากเฟย์

ความจงรักภักดีในหลวงคือความเคารพและความศรัทธาต่อพระมหากษัตริย์ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างพระมหากษัตริย์กับคนไทย ความจงรักภักดีในหลวงเป็นสิ่งที่

ที่ชาวเกาหลีตีความยาก เพราะความจงรักภักดีในหลวงไม่ได้เกิดจากระบบการปกครองเท่านั้น แต่ยังมีความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์กับประชาชนไทย การแสดงความเคารพต่อพระมหากษัตริย์ในชีวิตประจำวันของคนไทยเป็นสิ่งที่แปลกใหม่ในมุมมองของชาวเกาหลี เช่น การใส่เสื้อสีเหลือง ยังมีกฎระเบียบสำคัญที่ชาวต่างชาติต้องปฏิบัติตามเมื่อเดินทางประเทศไทย เช่น ห้ามทำพฤติกรรมที่ดูหมิ่นพระเจ้าอยู่หัว ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่า ชาวเกาหลีรับรู้ความสำคัญของเรื่องนี้และถือเป็นวัฒนธรรมไทยที่ต่างจากเกาหลี

การค้นจึ้นนำเสนอความจงรักภักดีในพระมหากษัตริย์ผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ เพราะความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เป็นส่วนหนึ่งของภาพลักษณ์ไทยในมุมมองของชาวเกาหลี ภาพลักษณ์ด้านความจงรักภักดีในหลวงสร้างขึ้นจากพฤติกรรมของคนไทย ผู้อ่านเห็นความสำคัญของพระมหากษัตริย์และความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ของคนไทย จากเหตุการณ์และพฤติกรรม

4.2.2 มวยไทย

มวยไทยคือศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวที่สืบทอดมาตั้งแต่สมัยโบราณ มวยไทยเป็นกีฬาประจำชาติไทยและขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทยในพ.ศ. 2553 มวยไทยใช้แม่ไม้เป็นทักษะการปฏิบัติการหลัก (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2559, น.95)

ตัวละครเกี่ยวกับมวยไทยมี 3 ตัว ได้แก่ เฟย์เป็นตัวละครชาวเกาหลีที่ชอบมวยไทย ธานีเป็นนักมวยไทยอาชีพ และเบ้มเป็นโปรโมเตอร์มวยไทย โดยเฉพาะธานีอยู่ในเหตุการณ์ที่นำเสนอมวยไทยและแนะนำมวยไทยให้ตัวละครชาวเกาหลีและชวนเด็กชาวเกาหลี

ในมุมมองของชาวเกาหลี มวยไทยเป็นศิลปะต่อสู้ที่เป็นเอกลักษณ์ ตัวอย่างเช่น ตัวละครชาวเกาหลี เฟย์อยากเรียนมวยไทยที่ประเทศไทย และเมื่อมีโอกาสที่ไปดูการแข่งขันมวยไทย เฟย์กล่าวว่า มวยไทยเป็นของชอบและแสดงความตื่นเต้นต่อมวยไทย ดังกล่าวว่า

(เบ้ม) “คุณเฟย์อยากดูการแข่งขันชกมวยไทยไหม”

(เฟย์) “ว้าว ไปสิ ของชอบ”

(เบ้ม) “ผมมีส่วนในการจัดการแข่งขันวันนี้ด้วยนะ คุณเอกว่านี้เป็นนักมวยผม

เอง”

(เฟย์) “ว้าว น่าตื่นเต้นจัง ฉันดูการต่อสู้ไฟลุกฟรี”

(กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.58-59)

เมื่อตัวละครเด็กชาวเกาหลีเห็นท่ามวยไทยของธานีครั้งแรก แสดงการประทับใจต่อมวยไทย ทั้งวัน เรมี่และฮีโร่สนใจมวยไทยอย่างมาก ดังกล่าวว่า

(รัน) “ดีลังกาให้ตีอีกครั้งได้ไหมคะ”

(เบ็ค) “พี่ชายเป็นนักมวยไทยด้วยหรือ”

(เรมี) “ที่สุด ๆ เลย ฮีโร่ของหนู” (กึ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.40)

จากบทสนทนานี้ เห็นความสนใจและความตื่นตัวของชาวเกาหลีได้ ทุกคนประทับใจกับการแสดงท่ามวยไทยของธานี เรมี่กล่าวว่า “ที่สุด ๆ” แสดงถึงความประทับใจกับนักมวยไทย

ธานีเป็นตัวละครชาวไทยที่นำเสนอมวยไทยเป็นหลัก ธานีอธิบายมวยไทยให้กลุ่มตัวละครชาวเกาหลีว่า มวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ที่โด่งดังไปทั่วโลกและเป็นความภาคภูมิใจของคนไทย ธานีเป็นนักมวยไทยอาชีพ ธานีนำเสนอการแต่งกายชุดนักมวยไทย ธานีใส่มงคล ประเจียด นวม กางเกงขาสั้น และสนับรัดข้อเท้า ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 101 ธานีใส่ชุดนักมวยไทย

ที่มา : กึ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 65

ธานีเข้าร่วมการแข่งขันมวยไทยกับนักมวยคนอื่น แต่ชกมวยกับเฟย์เพื่อช่วยฮีโร่และเบ็ค การชกมวยของธานีกับเฟย์แสดงให้เห็นท่ามวยไทยต่าง ๆ การชกมวยไทยเป็นเหตุการณ์สำคัญที่นำเสนอท่ามวยไทย การชกมวยของธานีระหว่างเฟย์นำเสนอผ่านภาพวาด จึงแสดงท่ามวยไทยที่พิเศษในสายตาของชาวเกาหลี ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 102 ธานีชกมวยกับเฟย์

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 63

ผู้ตัดสินอธิบายท่ามวยไทย 3 ท่าแสดงในเหตุการณ์การชกมวยไทย ได้แก่ ปักลูกทอย หักคอเอราวัณ และผ่านลูกบวบ ปักลูกทอยเป็นแม่ไม้มวยไทยและใช้เท้าซ้ายเพื่อเตะเหวี่ยงศีรษะ หักคอเอราวัณเป็นแม่ไม้มวยไทยและตีปลายคางด้วยเข่า ผ่านลูกบวบคือลูกไม้มวยไทยท่าหนึ่งที่ใช้ชกหน้าด้วยหมัดขวา ท่ามวยไทยในการ์ตูนมีทั้งแม่ไม้มวยไทยและลูกไม้มวยไทย แม่ไม้มวยไทยและเป็นการปฏิบัติการหลักของมวยไทยและประกอบด้วย 15 ท่า ลูกไม้มวยไทยออกเป็น 15 ไม้มเท่ากัน(คึกเดช กันตามระ, 2553, น.11-13) ท่ามวยไทยผ่านภาพวาดนี้เป็นท่ามวยไทยที่สวยงามในมุมมองของชาวเกาหลี

กีฬาหรือศิลปะการต่อสู้เป็นประเด็นอย่างหนึ่งที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการ์ตูนชุด แต่มวยไทยเป็นกีฬาไทยที่ยอดนิยมจากชาวต่างชาติ ลักษณะเฉพาะในการแต่งกายและท่ามวยไทยทำให้ชาวเกาหลีแยกมวยไทยจากศิลปะการต่อสู้ของต่างประเทศ ชาวเกาหลีจึงรู้มวยไทยและส่งอิทธิพลต่อการสร้างภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยในสายตาชาวเกาหลี ซึ่งเห็นได้ว่า มวยไทยเป็นวัฒนธรรมไทยที่มีความพิเศษในมุมมองของชาวเกาหลี การ์ตูนจึงสร้างนักมวยไทยเป็นตัวละคร นักมวยไทยและใช้ธานีเป็นหลัก เพราะมวยไทยในปัจจุบันนี้กำลังเผยแพร่ไปสู่เวทีโลกอย่างแรงอยู่ จึงเป็นวัฒนธรรมไทยน่ารู้สำหรับชาวเกาหลี

4.2.3 ลักษณะนิสัยและมารยาทของคนไทย

ลักษณะนิสัยและมารยาทไทยส่วนใหญ่นำเสนอผ่านตัวละครชาวไทย การนำเสนอนิสัยคนไทยแสดงผ่านพฤติกรรมของคนไทยและความคิดเห็นของตัวละครเกาหลีต่อพฤติกรรมนี้สำหรับมารยาทไทย ตัวละครชาวเกาหลีประสบความสำเร็จแตกต่างระหว่างมารยาทเกาหลี

นิสัยของคนไทยคือการกระทำและการปฏิบัติที่เคยชินของคนไทย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น.639) ลักษณะนิสัยนำเสนอผ่านพฤติกรรมของตัวละครชาวไทยและช่วยให้ตัวละครชาวเกาหลีและผู้อ่านสร้างภาพลักษณ์เกี่ยวกับลักษณะนิสัยของคนไทย ตัวละครชาวไทยทุกตัวเป็นตัวละครฝ่ายดียกเว้นเบ้ม แต่เบ้มนำเสนอลักษณะนิสัยที่ดีเป็นหลัก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชาวเกาหลีมองคนไทยเป็นคนใจดี

ตัวละครชาวเกาหลีแสดงความคิดเห็นต่อนิสัยคนไทยด้วยคำพูด ดังกล่าวว่า

(เรมี) “คงเป็นเพราะมีอาหารอุดมสมบูรณ์ ทำให้คนไทยดูใจเย็น อารมณ์ดี”

(กึงเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.29)

(เบ้ม) “อย่าเลย เด็ก ๆ ไม่ได้ตั้งใจ”

(เฟย์) “ฉันรู้ว่าคนไทยชอบให้อภัย แต่สำหรับเจ้าสองคนนี่คงไม่ได้”

(กึงเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.60)

บทสนทนาเหล่านี้แสดงให้เห็นความคิดเห็นต่อนิสัยคนไทย เรมีกล่าวถึงใจดีและใจเย็นของคนไทย เฟย์บอกว่า “คนไทยชอบให้อภัย” เรมีและเฟย์สังเกตพฤติกรรมและรูปร่างหน้าตา และแสดงความคิดเห็นต่อนิสัยของคนไทย

การตูนสร้างตัวละครชาวไทยที่นำเสนอนิสัยของคนไทยที่ ธานีเป็นคนเอื้อเฟื้อและช่วยเด็กชาวเกาหลีทุกครั้ง ธานีช่วยฮีโร่จากอุบัติเหตุรถชน เมื่อเฟย์อยากแค้นกับฮีโร่และเบ็ค ธานีแข่งมวยกับเฟย์แทนเด็ก 2 คนนี้ ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 103 ธาณีช่วยเด็กชาวเกาหลี 2 คน

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าชุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 61

ธานีเป็นตัวละครที่เป็นตัวแทนของเด็กชาวไทย ซึ่งลักษณะนิสัยของธานีเป็นภาพลักษณ์เกี่ยวกับลักษณะนิสัยคนไทยในมุมมองของชาวเกาหลีหลังธานีช่วยตัวละครชาวเกาหลี ศาสตราจารย์บันโดและเด็กชาวเกาหลีขอบคุณธานีและคุยกันว่า ธานีเป็นคนใจดี

สรุปว่า นิสัยของคนไทยนำเสนอผ่านลักษณะนิสัยตัวละครชาวไทย ตัวละครชาวไทยจึงมักจะเป็นตัวละครที่มีนิสัยดี ถึงแม้ว่าเบ้มช่วยฝ่ายตัวร้ายของการ์ตูนชุด พฤติกรรมของเบ้มยังตั้งใจจะช่วยเด็ก ๆ ชาวเกาหลี ตัวละครชาวเกาหลีนำเสนอความคิดเห็นว่า ใจเย็น ใจดี อารมณ์ดี และให้อภัยง่าย นอกจากคำพูดของตัวละครชาวเกาหลี พฤติกรรมของของตัวละครชาวไทยนำเสนอลักษณะนิสัยของคนไทย

มารยาทคือกิจยวาทที่ถือว่าสุภาพเรียบร้อยถูกกาลเทศะ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น.905) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (2562,น.1) กล่าวว่ามารยาทไทยหมายความว่า กิริยวาทต่าง ๆ ที่แสดงสุภาพเรียบร้อยโดยมีระบบระเบียบตามกาลเทศะ เป็นการปฏิบัติในสถานการณ์การแสดงเคารพ การส่งและการรับสิ่งของ การนั่ง การยืน และการเดิน การต้อนรับนำเสนอมารยาทไทยใน 4 เหตุการณ์ ได้แก่ การพูด การรับประทานอาหาร การทักทาย และการเข้าวัด

มารยาทการพูดเป็นเรื่องที่ชาวต่างชาติต้องเผชิญ คนไทยใช้คำลงท้ายต่างกันตามเพศของผู้พูด คนไทยใช้คำว่า “ครับ” และ “ค่ะ” เพื่อแสดงความสุภาพ ภาษาเกาหลีใช้คำลงท้ายแต่ไม่แยกคำศัพท์ตามเพศ ซึ่งเป็นประเด็นที่ชาวเกาหลีตั้งคำถามได้ว่า ครับและค่ะมีความแตกต่างอะไร ดังกล่าวว่า

(เบ็ค) “ในภาษาไทยเพื่อให้สุภาพ ผู้ชายควรพูดลงท้ายด้วยคำว่า ครับ ส่วนผู้หญิงใช้คำว่า ค่ะ”

(เรมี) “ภาษาต้องแยกชายหญิงด้วยรี”

(อีโร่) “ชาวไทยให้ความสำคัญกับมารยาทการพูดมากนะ ทั้งเรื่องความอาวุโสและกาลเทศะต่าง ๆ” (กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.31)

เรมีฟังการสนทนาระหว่างรีนและศาสตราจารย์และถามว่า ทำไมใช้คำลงท้ายไม่เหมือนกัน ในภาษาไทย ผู้ชายต้องใช้คำลงท้าย “ครับ” และผู้หญิงต้องใช้คำลงท้าย “ค่ะ” เพื่อให้สุภาพ

มารยาทในการรับประทานอาหารปรากฏผ่านเหตุการณ์ในร้านอาหารไทย อีโร่กำลังจะทานข้าวด้วยมารยาทที่ไม่เหมาะสม เบ็คจึงบอกมารยาทบนโต๊ะให้อีโร่ ดังกล่าวว่า

(เบ็ค) “มารยาทบนโต๊ะของคนไทย ไม่ควรใช้มือกินข้าวสวย”

(อีโร่) “งั้นใช้ตะเกียบแล้วกัน”

(เบ็ค) “ปกติจะใช้ส้อมกับช้อนเวลากินข้าว”

(กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.32)

คนไทยใช้ส้อมกับช้อนเมื่อรับประทานอาหาร ซึ่งเป็นมารยาทอย่างหนึ่งที่ต่างจากมารยาทการรับประทานอาหารของเกาหลี คนเกาหลีใช้ช้อนกับตะเกียบเมื่อกินข้าว การดูนนำเสนอมารยาทการรับประทานอาหารข้าวในประเทศไทยที่ไม่ถูกต้องของอีโร่ผ่านเหตุการณ์นี้ ทำให้ผู้อ่านรับรู้ได้ง่ายขึ้น

การไหว้เป็นมารยาทไทยที่น่าเสนอผ่านภาพวาด การไหว้เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีของคนไทย เป็นภาษาท่าทางที่แสดงความเคารพ การขอบคุณ การขอโทษ การยกย่อง และมีความหมายหลากหลายตามเวลา วิธีการไหว้คือการยกมือสองข้างประนมในระดับต่างๆ (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2562, น.2) การไหว้เป็นวิธีการแสดงความเคารพที่ไม่เหมือนกับวัฒนธรรมอื่น ๆ และชาวเกาหลียังมองเห็นได้ชัดเจนฝ่ายท่าทาง การไหว้ปรากฏบ่อยในเหตุการณ์ที่ตัวละครเจอกันครั้งแรก ยกมือไหว้กัน จึงแสดงให้เห็นว่า ตัวละครชาวเกาหลีรับรู้การไหว้เป็นวิธีการทักทายตามมารยาทไทย ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 104 การไหว้

ที่มา : กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 31

ตัวละครชาวไทยและเกาหลียกมือไหว้เมื่อทักทายและขอโทษ เช่น เมื่อตัวละครชาวเกาหลีไปกินข้าวที่ร้านอาหารไทย ศาสตราจารย์บันโดและรณยกมือไหว้ให้เจ้าของร้าน เมื่อตัวละครชาวเกาหลีเจอพระ 2 รูปครั้งแรก ยืนยกมือไหว้ให้พระ 2 รูปและกล่าวคำขอโทษกับเรื่องที่เกิดขึ้น หลวงพ่อไพศาลและหลวงพี่ไชโยรับไหว้

วัดเป็นสถานที่ที่ตัวละครเดินทางบ่อยมากที่สุดในเนื้อเรื่อง วัดไทยมีข้อปฏิบัติต่างๆ ที่ต้องควรปฏิบัติเพื่อเข้าวัดในไทย มารยาทการเข้าวัดของไทยเป็นมารยาทที่ชาวต่างชาติสัมผัสได้ง่าย เมื่อเข้าวัด เสื้อผ้าควรเป็นชุดสุภาพและไม่โปรงบาง ไม่ควรใส่กางเกงหรือกระโปรงขาสั้น (Bureau of The Royal House Hold, 2021) การแต่งกายสุภาพเป็นมารยาทอย่างหนึ่งที่สำคัญ แต่ชาวต่างชาติไม่รู้มารยาทนี้ จึงไม่ทำตามมารยาทนี้ได้เหมือนเฟย์ของการ์ตูนเล่มนี้ การ์ตูนจึงให้ความรู้ผ่านเหตุการณ์ เมื่อกลุ่มเฟย์เข้าพระบรมมหาราชวัง เจ้าหน้าที่แจ้งเฟย์ว่า ไม่อนุญาตให้เข้า เพราะใส่กางเกงขาสั้น ดังกล่าวว่า

(เจ้าหน้าที่) “ห้ามใส่กางเกงขาสั้นเข้านะคะ”

(กิ่งเฮี้ยว คัง และคณะ, 2552, น.106)

เฟยจึงต้องเปลี่ยนชุดเป็นกระโปรงยาว หลังจากเข้าวัดแล้ว หน้าอุโบสถของวัดจะมีป้ายแจ้งมารยาทในวัด เมื่อเข้าอุโบสถ ควรถอดรองเท้า ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 105 การเข้าโบสถ์

ที่มา : กิ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ลำหุ่มทรัพย์ สูดชอบฟ้าในไทย. หน้า 122

มารยาทเกี่ยวกับร่างกายนำเสนอผ่านบทอ่านเพิ่มเติมที่ 6 กล่าวถึงมารยาทเกี่ยวกับร่างกายที่ไม่นำเสนอผ่านเนื้อเรื่อง ตัวอย่างเช่น

“คนไทยถือว่า หัวเป็นส่วนที่สูงที่สุดของร่างกาย จึงเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด”

(กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.113)

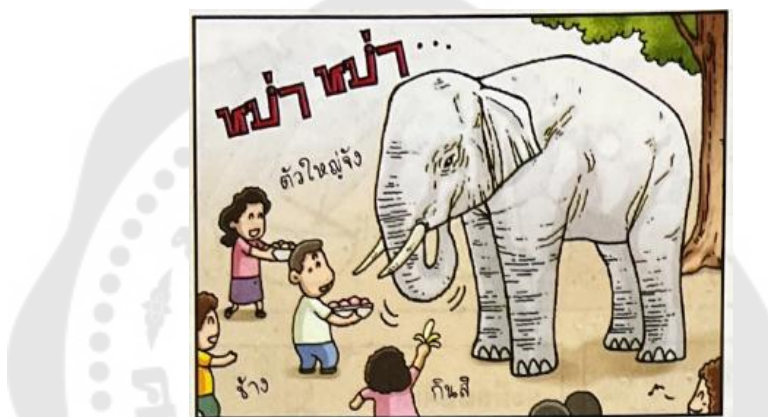
มารยาทไทยในการ์ตูนเน้นมารยาทที่ควรทำและมารยาทที่ชาวต่างชาติพบได้ง่าย และเป็นมารยาทไทยสำคัญในมุมมองของชาวเกาหลี มารยาทไทยในการ์ตูนเป็นความรู้ที่ชาวเกาหลีผิดพลาดบ่อย ประสพการณ์นี้ทำให้มารยาทไทยต่าง ๆ ที่ชาวเกาหลีมักพบกลายเป็นภาพลักษณ์อย่างหนึ่งของชาวเกาหลี การ์ตูนจึงสร้างเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องของมารยาทดังนี้ การรับประทานอาหารและการทักทายเป็นสิ่งที่ต้องทำและประสพในทุกประเทศ มารยาทการพูดเป็นมารยาทที่รับรู้ได้จากการสนทนาของคนไทย วัดไทยหลายแห่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ชาวเกาหลีนิยม จึงต้องปฏิบัติตามมารยาทเมื่อเข้าวัดด้วย

4.2.4 สัตว์ประจำชาติไทย

สัตว์ประจำชาติของไทยคือช้าง ช้างมีบทบาทสำคัญและหลากหลายตั้งแต่สมัยโบราณ เช่น การศึกสงคราม การทำป่าไม้ ฯลฯ (อลงกรณ์ มหรรณพ และคณะ, 2551) ช้างถือเป็น

สัตว์ที่ศักดิ์สิทธิ์และคุ้มครอง โดยเฉพาะช้างเผือกเป็นช้างประเภทหนึ่งที่มีคุณค่าในฐานะเป็นสัตว์คู่บารมีของพระมหากษัตริย์ ช้างจึงเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญและคุ้นเคยในมุมมองของคนไทย แต่ในมุมมองของชาวเกาหลี ช้างเป็นสัตว์ที่หายากและแปลกใหม่ที่ประเทศเกาหลี ชาวเกาหลีให้ความสำคัญของช้างในบริบทสังคมไทยและนำเสนอช้างไทยในการ์ตูนเล่มนี้

การ์ตูนสร้างพลายมะลิเป็นตัวละครช้างเผือก พลายมะลิเป็นช้างเผือกที่ปรากฏตัวในตอนสุดท้ายของการ์ตูน พลายมะลิเป็นประเภทตัวละครที่ไม่เคยปรากฏในการ์ตูนชุดเล่มอื่น ๆ พลายมะลิเป็นตัวละครสัตว์ แต่รู้ที่ซ่อนของสมบัติ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการค้นหาสมบัติ พลายมะลิเป็นช้างที่ไม่เหมือนกับช้างเผือกจริง ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 106 พลายมะลิ

ทีมา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 182

ช้างเผือกปกติมีผิวหนังสีชมพูแกมเทาต่างจากสีผิวหนังของช้างธรรมดา ช้างเผือกมีมงคลลักษณะตามตำราคชลักษณ์ ช้างเผือกเป็นสัตว์มงคลที่เชื่อกันว่า นำความเจริญรุ่งเรืองในบ้านเมือง(อลงกรณ์ มหรรณพ และคณะ, 2551) ชาวเกาหลีเห็นความสำคัญทางสังคมไทยตั้งแต่อดีต ซึ่งให้พลายมะลิเป็นช้างเผือกที่ทั้งตัวเป็นสีขาว เป็นลักษณะรูปร่างของพลายมะลิที่เน้นพลังพิเศษของพลายมะลิ นอกจากนี้การ์ตูนนำเสนอความรู้เกี่ยวกับช้างเผือกในสังคมไทย ดังกล่าวว่า

(เบ็ค) “ช้างเผือกเป็นทั้งคู่บารมีของกษัตริย์ เป็นสัตว์ที่เป็นมงคลแก่ผู้ที่เป็นเจ้าของ เมื่อมีการพบช้างเผือก ต้องน้อมเกล้าถวายแด่กษัตริย์ เชื่อกันว่าถ้ากษัตริย์องค์ใดมีช้างเผือกมาคู่พระบารมีจำนวนมากเธอว่าเป็นมงคลบ้านเมืองจะเป็นสุข”

(กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.182)

การ์ตูนแสดงทั้งข้างและข้างเผือกเป็นสัญลักษณ์ของสมบัติไทย เมื่อตัวละครค้นหาสมบัติ พบรูปสัญลักษณ์ข้างบอย ตัวละครชาวเกาหลีเข้าใจรูปสัญลักษณ์ข้างเป็นเงื่อนงำของสมบัติไทย ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 107 รูปสัญลักษณ์ข้าง

ที่มา : กิ่งเขียว คัง และคณะ. (2552). ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 130

การ์ตูนชุดนี้ไม่เคยใช้ตัวละครสัตว์หรือนำเสนอสัตว์ประเภทเดียวในหลายฉาก แต่การ์ตูน “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” ให้บทบาทสำคัญกับพลายมะลิและเน้นความพิเศษของตัวนี้โดยมีทั้งตัวเป็นสีขาว พลายมะลิแสดงให้เห็นว่า บทบาทของข้างในสังคมไทยเป็นสิ่งที่น่าสนใจสำหรับชาวเกาหลี ข้างเป็นสัตว์ที่ไม่เคยมีความสำคัญในบริบทสังคมเกาหลี แต่ในสังคมไทย ข้างมีบทบาทสำคัญตั้งแต่อดีต โดยเฉพาะข้างเผือกเป็นข้างที่มีบุญและสัตว์คู่บารมีของพระมหากษัตริย์และข้างเป็นสัตว์ประจำชาติไทย ซึ่งการ์ตูนเลือกใช้ข้างเป็นสัญลักษณ์ สัญลักษณ์ข้างจึงหมายถึงประเทศไทยและสมบัติของไทยในเรื่องราวได้ ชาวเกาหลีจึงรับรู้ความสำคัญและความศักดิ์สิทธิ์ของข้างเผือกอย่างดี ซึ่งช่วยให้ชาวเกาหลีสร้างภาพลักษณ์ว่า ข้างเป็นลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมไทย

4.2.5 การแสดงไทย

ศิลปะการแสดงคือศิลปะที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมาตั้งแต่มนุษย์เริ่มอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน เป็นการแสดงดนตรี การฟ้อนรำ การเต้น และการแสดงละครเพื่อความบันเทิงและความรู้สึกแก่ผู้ชม การแสดงจะดำเนินตามแบบแผนหรือประยุกต์ใช้ได้ (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2559, น.1) การแสดงไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมระดับชาติของไทยที่สืบทอดมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โชนได้รับการยกย่องเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมระดับมนุษยชาติ (กรมส่งเสริม

วัฒนธรรม, ม.ป.ป.) พ็อนเล็บและหนังใหญ่เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของประเทศไทย (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2559)

การแสดงไทยที่น่าเสนอในการตื้นเป็นนาฏศิลป์ประเภทหนึ่งที่ควรรักษาอนุรักษ์ไว้ และมีความงดงามบ่งบอกถึงลักษณะเฉพาะของศิลปะการแสดงไทยการตื้นเล่มนี้นำเสนอ ภาพลักษณ์ด้านศิลปะการแสดงไทย 3 ประเภท ได้แก่ โขน พ็อนเล็บ และหนังใหญ่โดยใช้ภาพวาด เป็นหลัก การแสดงไทยทั้ง 3 ประเภทนำเสนอในเหตุการณ์ที่เดียวกัน เบ็ดเป็นตัวละครชาวเกาหลีที่สนใจการแสดงไทย แสดงให้เห็นว่า การแสดงเป็นวัฒนธรรมไทยที่น่าสนใจในมุมมองของชาวเกาหลี ดังกล่าวว่า

(เบ็ค)“อุตสาห์วาดฝันว่าจะพาเธอไปดูการแสดงโขน พ็อนเล็บ หนังใหญ่ พร้อมดื่มด่ำไม่บั้น” (กิ่งเฮียว คัง และคณะ, 2552, น.54)

การแสดงไทยนำเสนอแค่ภาพวาดโดยไม่มีคำบรรยายที่เกี่ยวกับศิลปะการแสดงในเนื้อเรื่อง แต่ภาพวาดแสดงให้เห็นลักษณะของการแสดงไทยแต่ละประเภทเห็นได้ชัดเจน เพราะไม่มีคำอธิบายหรือบทสนทนาที่การตื้นนำเสนอพร้อมกัน การตื้นใช้บอลูนเล็ก ๆ บอกคำศัพท์ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่า เป็นการแสดงประเภทไหน ดังภาพนี้

ภาพประกอบ 108 การแสดงไทย

ที่มา : กิ่งเฮียว คัง และคณะ. (2552). ล่าซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย. หน้า 54

ภาพวาดของการแสดงไทยแสดงให้เห็นข้อดีของภาพวาดอย่างดี ถึงแม้ว่าไม่มีคำอธิบายต่าง ๆ แต่ผู้อ่านยังมองเห็นความแตกต่างระหว่างโขน พ็อนเล็บ และหนังใหญ่ ภาพวาด

นำเสนอ 1. การแต่งกายของตัวละครในการแสดง และ 2. อุปกรณ์ที่ใช้ จากภาพวาด สังเกตเครื่องแต่งกายตัวละครของโขนมีเครื่องประดับหลากหลาย และโขนมีผู้แสดงฝ่ายผู้ชาย-ผู้หญิง ภาพวาดฟ้อนเล็บมีผู้แสดง 1 คนที่มีสวมเล็บยาวสีทอง ยกเว้นนิ้วหัวแม่มือ ภาพวาดของหนังใหญ่นำเสนออุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงอย่างชัดเจน ซึ่งหนังใหญ่มีจอหนังกับตัวหนัง ถึงแม้ว่าผู้อ่านสังเกตและแยกแยะการแสดงไทยตามลักษณะนี้ได้ แต่การแสดงยังเป็นเนื้อหาที่ต้องการอธิบาย บทอ่านเพิ่มเติมที่ 3 ให้ความรู้เพิ่มเติมของการแสดงไทย ดังกล่าวว่า

“ลักษณะการแสดงของไทยสามารถแบ่งได้ตามภาคต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น ภาพเหนือมืรำฟ้อนเล็บ ที่แสดงออกถึงความอ่อนช้อยนุ่มนวลของเพศหญิงได้เป็นอย่างดี ภาคอีสานมีช้างโปงลางหรือหมอลำที่มีจังหวะสนุกสนาน ภาคกลางมีเพลงเรือหรือเต้นกำรำเคียว ที่สะท้อนถึงความอุดมสมบูรณ์ของภาคกลาง ส่วนภาคใต้มีโนราห์และหนังตะลุงเป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการแสดงโขน ซึ่งเป็นการแสดงที่มีมาตั้งแต่โบราณกาล ส่วนมากมักแสดงเรื่องราวรามายณะหรือที่คนไทยเรียกว่ารามเกียรติ์ ซึ่งการแสดงเหล่านี้เป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนควรช่วยกันอนุรักษ์ไว้” (กิ่งเขียว คัง และคณะ, 2552, น.68)

บทอ่านเพิ่มเติมที่ 3 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงไทยที่เด่นของแต่ละภาคและอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแสดงโขน ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจการแสดงไทยมากขึ้น การแสดงเป็นประเด็นที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการ์ตูนชุด

การนำเสนอการแสดงไทยในมุมมองของชาวเกาหลีของการ์ตูนยังสะท้อนถึงความคิดเห็นของชาวเกาหลี เมื่อผู้สร้างการ์ตูนวาดภาพที่นำเสนอการแสดงไทยและมวยไทย ผู้สร้างการ์ตูนต้องเน้นลักษณะพิเศษที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นลักษณะเฉพาะของการแสดงไทยแต่ละประเภทได้ การ์ตูนจึงเลือกนำเสนอ โขน หนังใหญ่ และฟ้อนเล็บ ซึ่งเป็นการแสดงที่โดดเด่นที่มีลักษณะไม่เหมือนกับการแสดงของประเทศอื่น

การแสดงไทยเป็นภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมที่นำเสนอลักษณะของการแสดงไทยแต่ละประเภท การแสดงคือประเด็นที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการ์ตูนชุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การแสดงไทยมีความโดดเด่นในมุมมองของชาวเกาหลี ปัจจุบันนี้การแสดงไทยกลายเป็นกิจกรรมที่ทั้งชาวต่างชาติและชาวเกาหลีสนใจ เพราะผู้คนทั่วไปสามารถชมการแสดงไทยได้ง่ายขึ้นเมื่อเที่ยวประเทศไทย ตัวอย่างเช่น การแสดงโขนของศาลาเฉลิมกรุงใช้ฉากทางโปรเจคเตอร์ นักแสดงทำการแสดงผาดโผนเพื่อให้แสดงจากการต่อสู้ ทั้งผู้ชมชาวไทยและชาวต่างชาติสัมผัสการแสดงโขน

อย่างสนุก การแสดงไทยเผชิญการปรับเปลี่ยนตามยุคสมัยนี้และเพิ่มปัจจัยต่าง ๆ ที่สามารถดึงดูดใจชาวต่างชาติได้

ภาพประกอบ 109 การแสดงโขนในศาลาเฉลิมกรุง

ที่มา : ถ่ายโดยผู้วิจัย

สรุปว่า ภาพลักษณ์ประเทศไทยด้านวัฒนธรรมของการ์ตูน “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าไทย” มีภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่อยู่ในโครงสร้างของการ์ตูนชุดและที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการ์ตูนชุด ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่อยู่ในโครงสร้างของการ์ตูนชุดเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่ที่ควรรู้เพื่อเข้าใจประเทศไทย มีทั้งหมด 9 ประเด็นที่เป็นภาพลักษณ์วัฒนธรรมไทยในกลุ่มนี้ ได้แก่ พุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม อาหารไทย กลุ่มชาติพันธุ์ มรดกโลก ภาษาไทย ธรรมชาติและภูมิอากาศ และเทศกาล ภาพลักษณ์กลุ่มนี้อยู่ในโครงสร้างเนื้อหา ซึ่งรวมทั้งภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่ชาวเกาหลีคิดและเนื้อหาที่ช่วยการสร้างภาพลักษณ์ของผู้อ่าน ตัวอย่างเช่น พุทธศาสนาเป็นภาพลักษณ์ที่สำคัญในมุมมองของชาวเกาหลี การ์ตูนกล่าวถึงพุทธศาสนาในประเทศไทยผ่านหลายเหตุการณ์และกลวิธีการนำเสนอ ซึ่งแสดงให้เห็นความสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับพุทธศาสนา ดังนั้นพุทธศาสนาไทยในการ์ตูนสะท้อนถึงพุทธศาสนาในประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลีและสร้างภาพลักษณ์เกี่ยวกับพุทธศาสนาไทยให้ชาวเกาหลีด้วย

ภาพลักษณ์ประเทศไทยด้านวัฒนธรรมที่ไม่อยู่ในโครงสร้างเป็นภาพลักษณ์วัฒนธรรมไทยที่มองโดยชาวเกาหลี ทั้ง 5 หัวข้อในกลุ่มนี้เป็นวัฒนธรรมไทยที่มีความโดดเด่นและมีความ

แตกต่างกับวัฒนธรรมเกาหลี โดยเฉพาะเป็นวัฒนธรรมเฉพาะของประเทศไทย ภาพลักษณ์ประเทศไทยสร้างขึ้นจากความแปลกใหม่ผ่านมุมมองของชาวเกาหลี วัฒนธรรมไทยกลุ่มนี้มีลักษณะเฉพาะในมุมมองของชาวเกาหลี ซึ่งไม่ใช่แค่การนำเสนอความแตกต่างจากวัฒนธรรมเกาหลีเท่านั้น แต่ยังมีลักษณะเฉพาะที่หายากจากวัฒนธรรมอื่นด้วย ชาวเกาหลีมองว่าลักษณะเฉพาะนี้เป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทยและกลายเป็นภาพลักษณ์ ซึ่งวัฒนธรรมไทยที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการทุนชุดเป็นภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่เด่นในมุมมองของชาวเกาหลี ตัวอย่างเช่น ช้างในการ์ตูนนำเสนอสัตว์ประจำชาติของไทยและสร้างตัวละครช้างเผือกเป็นตัวละครสำคัญ การ์ตูนยังใช้สัญลักษณ์ช้างเป็นเงื่อนนำของสมบัติ แต่ช้างเป็นสัตว์ที่ไม่มีความสำคัญทางวัฒนธรรมเกาหลีและเป็นสัตว์ที่หายากที่ประเทศเกาหลี ความสำคัญของช้างในสังคมไทยจึงทำให้ชาวเกาหลีมองเห็นช้างเป็นสัตว์ที่แทนประเทศไทยได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 2 ข้อ ได้แก่ 1. ศึกษาพฤติกรรมการนำเสนอในการ์ตูนชุด “ล่าซุมทรีพี้ สุดขอบฟ้า” 2. ศึกษาวิเคราะห์ภาพลักษณ์ประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลีจากการ์ตูนชุด “ล่าซุมทรีพี้ สุดขอบฟ้า” ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการ์ตูนชุด “ล่าซุมทรีพี้ สุดขอบฟ้า” ฉบับแปลภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ 8 เล่มที่ 16 ภายใต้สำนักพิมพ์ NAMMEEBOOKS ในปีพ.ศ. 2552 และศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมการนำเสนอและภาพลักษณ์ประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลี

ผู้วิจัยพบว่า การ์ตูนชุด “ล่าซุมทรีพี้ สุดขอบฟ้า” มีโครงสร้างเนื้อหาที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของประเทศไทยตามความมุ่งหมายในการผลิตการ์ตูนชุด การ์ตูน “ล่าซุมทรีพี้ สุดขอบฟ้าในประเทศไทย” จึงมีเนื้อหาวัฒนธรรมไทยตามโครงสร้างการ์ตูนชุด และยังเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่ไม่อยู่ในโครงสร้างซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่โดดเด่นของประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลี

สรุปผลการวิจัย

1. **พฤติกรรมการนำเสนอ** จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการนำเสนอภาพลักษณ์ประเทศไทยในการ์ตูนชุด “ล่าซุมทรีพี้ สุดขอบฟ้า” ผู้วิจัยพบว่า การ์ตูนมีพฤติกรรมการนำเสนอ 4 พฤติกรรม ทั้งหมดมีหน้าที่ในการนำเสนอภาพลักษณ์ประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลี

พฤติกรรมที่ 1 คือพฤติกรรมการนำเสนอโดยใช้ตัวละคร พฤติกรรมการนำเสนอโดยใช้ตัวละครแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ตัวละครของการ์ตูนชุดและตัวละครของประเทศไทย ตัวละครของการ์ตูนชุดเป็นตัวละครที่ปรากฏตัวประจำในการ์ตูนชุด ตัวละครกลุ่มนี้สนใจกับวัฒนธรรมไทยและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้อ่าน ตัวละครของการ์ตูนชุดตั้งคำถามและตั้งใจเรียนรู้ประเทศไทย จึงนำเสนอและพูดถึงเนื้อหาวัฒนธรรมไทยในมุมมองของชาวเกาหลี ตัวละครของประเทศไทยเป็นตัวละครที่ปรากฏเฉพาะในประเทศไทย ประกอบด้วยตัวละครชาวไทย 6 ตัวและตัวละครข้าง 1 ตัว การ์ตูนสร้างขึ้นตัวละครกลุ่มนี้ให้มีความรู้เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทย ตัวละครทุกตัวสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมไทยและถ่ายทอดความรู้ด้านประเทศไทยให้ตัวละครชาวเกาหลีด้วย

กลวิธีที่ 2 คือกลวิธีการนำเสนอโดยใช้บทสนทนา กลวิธีการนำเสนอโดยใช้บทสนทนา แบ่งออกเป็น 2 กลวิธี ได้แก่ การถามตอบและการขยายความ การถามตอบเป็นวิธีที่ใช้คำถามและคำตอบเพื่อถ่ายทอดความรู้ ตัวละครชาวเกาหลีตั้งคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย คำถามเหล่านี้สะท้อนถึงความคิดเห็นและข้อสงสัยของชาวเกาหลีเกี่ยวกับประเทศไทย ตัวละครที่มีความรู้ตอบคำถามของเด็กชาวเกาหลี ผู้อ่านได้ความรู้เพิ่มเติมและเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมจากคำถามและคำตอบในบทสนทนา การ์ตูนถ่ายทอดเรื่องอาหารไทย ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม พุทธศาสนา และอื่น ๆ ผ่านกลวิธีนี้ การขยายความเป็นวิธีที่นำเสนอความรู้ยากโดยเฉพาะหัวข้อที่ต้องการอธิบายเพิ่ม ผู้ร่วมสนทนาขยายความโดยอธิบายเหตุผล ให้รายละเอียด หรือเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง การขยายความช่วยผู้อ่านเข้าใจหัวข้อยากได้ บทสนทนาในการ์ตูนขยายความเรื่องประวัติศาสตร์ไทย อาหารไทย พุทธศาสนา และภูมิภาคในประเทศไทย

กลวิธีที่ 3 คือกลวิธีการนำเสนอโดยใช้ภาพการ์ตูน กลวิธีการนำเสนอโดยใช้ภาพการ์ตูน ใช้ภาพในการ์ตูนในการนำเสนอวัฒนธรรมไทย ภาพในการ์ตูน “ล่าซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” มี 2 ประเภท ได้แก่ ภาพวาดและภาพถ่าย การใช้ภาพวาดช่วยการนำเสนอสถานที่และสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยอย่างสมจริง เช่น ภาพวาดของวัดพระแก้วแสดงให้เห็นลักษณะของวัดไทยและจุดสำคัญภายในวัดพระแก้ว ภาพวาดของธรรมชาติไทยนำเสนอทะเลและภูเขาในประเทศไทย ทำให้ผู้อ่านรับรู้ความอุดมสมบูรณ์ของประเทศไทย ส่วนภาพถ่ายเป็นภาพที่ถ่ายโดยกล้อง ซึ่งเป็นภาพที่ไม่ค่อยใช้กับหนังสือการ์ตูน แต่การ์ตูนเล่มนี้ใช้ภาพถ่ายในการนำเสนอความเป็นจริงเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในบทอ่านเพิ่มเติมเท่านั้น

กลวิธีที่ 4 คือกลวิธีการนำเสนอจากบทอ่านเพิ่มเติม กลวิธีนี้ช่วยผู้อ่านเรียนรู้มากขึ้น บทอ่านเพิ่มเติมของการ์ตูนมีจำนวน 9 บทและบทละมี 2 หน้า หัวข้อของแต่ละบทส่วนใหญ่เป็นประเด็นที่กล่าวถึงผ่านเนื้อเรื่องแล้ว แต่ยังมีบางหัวข้อที่ไม่นำเสนอผ่านเนื้อเรื่อง กลวิธีนี้ให้ผู้อ่านรับรู้เรื่องเกี่ยวกับประเทศไทย และแสดงมุมมองของชาวเกาหลีที่แสดงว่า เมื่อต้องการรู้จักประเทศไทย ต้องรู้อะไรบ้าง

2. ภาพลักษณ์ประเทศไทย ภาพลักษณ์ประเทศไทยคือความคิดและความรู้สึกที่ชาวเกาหลีมีต่อประเทศไทยโดยสร้างขึ้นจากประสบการณ์และการรับรู้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า ภาพลักษณ์ประเทศไทยในการ์ตูน “ล่าซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” เป็นภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทย การ์ตูนใช้วัฒนธรรมไทยเป็นหัวข้อที่สำคัญมากที่สุด แต่การ์ตูนชุด “ล่าซุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า” มีโครงสร้างเนื้อหา จึงมีเนื้อหาวัฒนธรรมที่ตามโครงสร้าง และเนื้อหาวัฒนธรรมไทยที่ไม่อยู่ในโครงสร้าง ส่วนเนื้อหาวัฒนธรรมที่ตามโครงสร้างการ์ตูนชุด

สามารถช่วยการสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยของผู้อ่านได้และเป็นภาพลักษณ์ที่อยู่ในใจของชาวเกาหลี สำหรับวัฒนธรรมไทยที่ไม่อยู่ในโครงสร้างสะท้อนถึงภาพลักษณ์ไทยในมุมมองของชาวเกาหลี ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจและมีลักษณะเฉพาะที่ต่างจากวัฒนธรรมเกาหลี ผู้วิจัยพบว่า การบูรณาการทั้งเนื้อหาวัฒนธรรมไทยดังนี้ พุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม อาหารไทย กลุ่มชาติพันธุ์ มรดกโลก ภาษาไทย ธรรมชาติและภูมิอากาศ เทศกาล ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ มวยไทย ลักษณะนิสัยและมารยาทไทย ช้าง และการแสดงไทย

ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่อยู่ในโครงสร้างของการบูรณาการมีทั้งหมด 9 หัวข้อ ได้แก่ พุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม อาหารไทย กลุ่มชาติพันธุ์ มรดกโลก ภาษาไทย ธรรมชาติและภูมิอากาศ เทศกาล สรุปภาพลักษณ์แต่ละประเด็นได้ ดังนี้

1. ภาพลักษณ์ด้านพุทธศาสนาเป็นภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมที่ปรากฏจำนวนมากที่สุด และเป็นหัวข้อสำคัญเรื่องราวของการบูรณาการ ชาวเกาหลีมองว่า ประเทศไทยเป็นเมืองพุทธ จึงนำเสนอพุทธศาสนาผ่านตัวละครพระสงฆ์ไทย วัดไทยเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ และพระพุทธรูปเป็นสมบัติของไทย การบูรณาการจึงนำเสนอความสำคัญและรายละเอียดของพุทธศาสนาในไทย

2. การเข้าใจประวัติศาสตร์สามารถช่วยผู้อ่านเข้าใจวัฒนธรรมไทยมากขึ้น การบูรณาการนำเสนอเนื้อหาที่ต้องรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ อาณาจักรในประเทศไทย เหตุการณ์ในช่วงพอหมุรามา คำแห่งมหาราชและรัชกาลที่ 5 เนื้อหาประวัติศาสตร์ไทยช่วยให้ผู้อ่านสร้างภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทย เช่น ความสำคัญของพระมหากษัตริย์กับพุทธศาสนา

3. ภาพลักษณ์ด้านสถาปัตยกรรมไทยสะท้อนถึงสถาปัตยกรรมไทยที่เด่นในมุมมองของชาวเกาหลี ได้แก่ วัดพระศรีศาสดารามและพระราชวังบางปะอิน ซึ่งแสดงให้เห็นสถาปัตยกรรมรูปแบบไทยและรูปแบบผสมผสาน ทั้งหมดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากชาวเกาหลี

4. ภาพลักษณ์ด้านอาหารไทยเป็นวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏชัดเจน ถึงแม้ว่าเรื่องอาหารไทยไม่เกี่ยวกับเรื่องราวของการบูรณาการเล่มนี้ แต่อาหารไทยเป็นภาพลักษณ์ที่สำคัญและดีเด่นในมุมมองของชาวเกาหลี การบูรณาการจึงแสดงให้เห็นความชื่นชอบของชาวเกาหลีต่ออาหารไทยและความรู้สึกแปลกใหม่ต่ออาหารไทยโดยใช้เหตุการณ์ที่ตัวละครชาวเกาหลีกินอาหารไทยบนทสนาและภาพวาดของการบูรณาการนำเสนอลักษณะของอาหารไทย

5. กลุ่มชาติพันธุ์ของประเทศไทยนำเสนอผ่านตัวละครของประเทศไทย การบูรณาการตัวละครชนเผ่ากะยัน ซึ่งเป็นชนเผ่าที่อาศัยอยู่ภาคเหนือ ชนเผ่ากะยันหรือกะเหรี่ยงคอยาวเป็นชนเผ่าที่ชาวเกาหลีรับรู้ได้ดี การบูรณาการจึงเลือกชนเผ่ากะยันและสร้างตัวละครที่นำเสนอภาพลักษณ์กลุ่ม

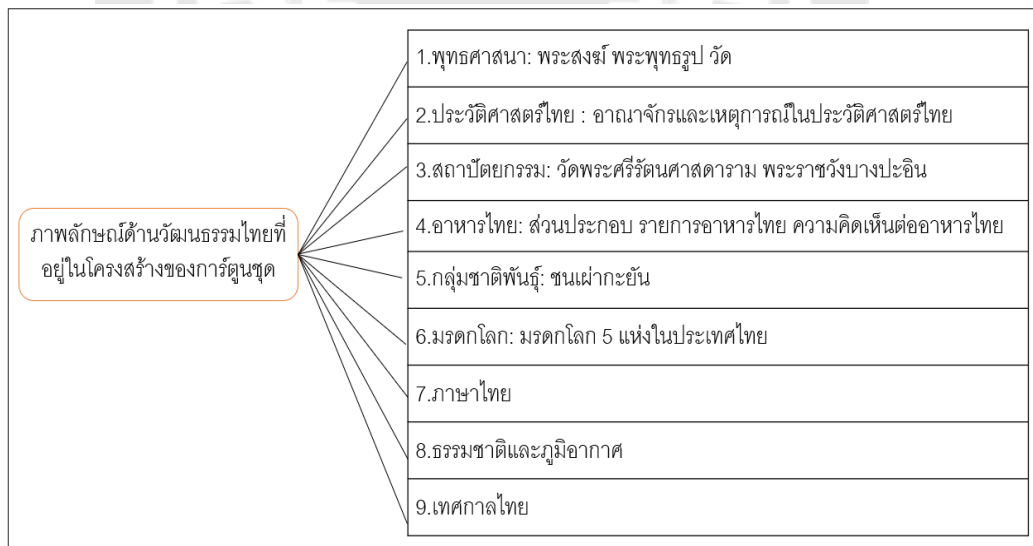
ชาติพันธุ์ไทยได้ สำหรับภาพลักษณ์ด้านกลุ่มชาติพันธุ์ไม่ใช่ภาพลักษณ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงคนไทยโดยทั่วไป แต่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ 1 กลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะในการแต่งกาย

6. มรดกโลก การรื้อฟื้นนำเสนอมรดกโลก 2 แห่งในประเทศไทย ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาและอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีอีก 3 แห่งที่นำเสนอผ่านบทอ่านเพิ่มเติม การนำเสนอมรดกโลกในประเทศไทยทำให้ผู้อ่านเข้าใจสถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และธรรมชาติ ภาพการรื้อฟื้นของมรดกโลกยังกระตุ้นผู้อ่านสนใจมากขึ้นกับประเทศไทยในฐานะสถานที่ท่องเที่ยว

7. ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ การรื้อฟื้นใช้อักษรไทยเป็นเงื่อนไขสำคัญ การรื้อฟื้นแสดงมุมมองของชาวเกาหลีมองว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ที่เป็นสัญลักษณ์ของประเทศไทยได้

8. การรื้อฟื้นนำเสนอธรรมชาติไทยเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ และแสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติไทยผ่านภาพวาดของทะเลและภูเขา

9. เทศกาลไทยเป็นหัวข้อที่นำเสนอผ่านบทอ่านเพิ่มเติมเท่านั้น ถึงแม้ว่าการรื้อฟื้นไม่นำเสนอเทศกาลไทยในเรื่องราว แต่ผู้อ่านยังรับรู้เรื่องเทศกาลไทยเพิ่มได้ว่า ประเทศไทยยังมีเทศกาลที่น่าสนใจ

ภาพประกอบ 110 การสรุปภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่อยู่ในโครงสร้าง

ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการทูตมีจำนวน 5 หัวข้อ ได้แก่ ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ มวยไทย ลักษณะนิสัยและมารยาทไทย ช้าง และการแสดงไทย ภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยกลุ่มนี้เป็นภาพลักษณ์ที่น่าสนใจและพิเศษในมุมมองของชาวเกาหลี การทูตจึงต้องนำเสนอหัวข้อเหล่านี้ ผู้วิจัยสรุปภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่ไม่อยู่ในโครงสร้างของการทูตมีจำนวน 5 หัวข้อ ดังนี้

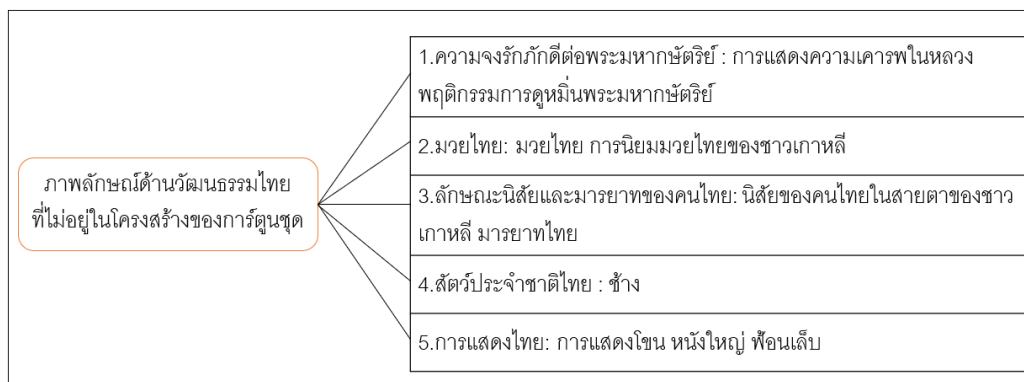
1. ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ สะท้อนถึงการรับรู้ของชาวเกาหลีในเรื่องพระมหากษัตริย์ การแสดงความเคารพในหลวงของชาวไทยเป็นสิ่งที่ประทับใจในมุมมองของชาวเกาหลี พระมหากษัตริย์ของประเทศไทยเป็นผู้ปกครองและผู้ที่ได้รับความเคารพจากประชาชนไทย การทูตจึงใช้ตัวละครชาวไทยและเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ของชาวไทย

2. ภาพลักษณ์ด้านมวยไทยมักนำเสนอผ่านตัวละครนักมวยไทย การทูตนำเสนอมวยไทยเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมจากชาวเกาหลี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชาวเกาหลีรับรู้มวยไทยดีและเป็นภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยอย่างหนึ่ง จึงใช้เหตุการณ์การชกมวยไทยเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้อ่าน

3. ภาพลักษณ์ประเทศไทยด้านคนไทยสะท้อนถึงอุปนิสัยและมารยาทของคนไทย การทูตเน้นการนำเสนอนิสัยคนไทยในมุมมองของชาวเกาหลีและมารยาทไทยที่ต่างจากมารยาทของเกาหลี ใช้เหตุการณ์และตัวละครชาวไทยเพื่อให้ผู้อ่านรับรู้มารยาทไทยและสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกต่อลักษณะนิสัยของคนไทย

4. ช้างเป็นภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่มีความพิเศษในมุมมองของชาวเกาหลี เพราะช้างเป็นสัตว์ประจำชาติและมีความสำคัญในสังคมไทย การทูตสร้างตัวละครพลายมะลิที่เป็นช้างเผือก และให้บทบาทสำคัญเพื่อเน้นความพิเศษของช้างเผือกด้วย

5. การทูตนำเสนอการแสดงไทย 3 ประเภทได้แก่ โขน หนังใหญ่ และฟ้อนเล็บ การแสดงไทยทั้ง 3 ประเภทมีลักษณะต่างกันในการแต่งกายและอุปกรณ์ที่ใช้ การทูตนำเสนอภาพวาดการแสดงอย่างชัดเจนโดยไม่ใช้คำอธิบายมาพร้อมกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ลักษณะการแสดงไทยเหล่านี้ยังมีความโดดเด่นในมุมมองของชาวเกาหลีอยู่ จึงต้องนำเสนอเพื่อให้ดึงดูดใจผู้อ่านชาวเกาหลี

ภาพประกอบ 111 การสรุปภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยที่ไม่อยู่ในโครงสร้าง

อภิปรายผล

การทุน “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” เป็นการทุนความรู้ที่สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับประเทศไทย และมีความบันเทิงของการทุนแทรกด้วย ผู้เขียนจึงใช้กลวิธีการนำเสนอต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประเทศไทยอย่างชัดเจน การทุนเล่มนี้จึงทำให้เกิดภาพลักษณ์ประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลี

ตัวละครมีหน้าที่สำคัญในกลวิธีการนำเสนอ ผู้ผลิตสร้างตัวละครของประเทศไทยที่สามารถสะท้อนวัฒนธรรมไทยได้ โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของนิธอร พรอำไพสกุล และ พงษ์ธิ ศุภเศรษฐศิริ (2558, น.61-62) ว่า การทุนความรู้สร้างตัวละครที่เป็นตัวปัดแข้งเพื่อให้ผู้อ่านเรียนรู้วัฒนธรรมไทย ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เป็นความประสงค์ในการผลิต จึงเห็นได้ว่า ตัวละครต้องสะท้อนเนื้อหาที่อยากถ่ายทอด ตัวละครที่สร้างขึ้นตามความมุ่งหมายของสื่ออย่างนี้จะมีความสัมพันธ์กับกลวิธีการนำเสนอโดยใช้ตัวละคร ตัวละครของประเทศไทยในการทุนทุกตัวแสดงให้เห็นอย่างน้อย 1 ประเด็นเกี่ยวกับประเทศไทยจากการแต่งกาย นิสัย ขนชาติ หรืออาชีพ

วิธีการถามตอบเป็นกลวิธีการนำเสนอที่สำคัญ บทสนทนาถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับประเทศไทยตามวัตถุประสงค์ของการผลิตการทุนเล่มนี้ ในกลวิธีนี้ ตัวละครเด็กชาวเกาหลีมักเป็นผู้ที่ตั้งคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ไทย ตัวละครที่มีความรู้หรือตัวละครผู้ใหญ่เป็นผู้ตอบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของนิธอร พรอำไพสกุล และ พงษ์ธิ ศุภเศรษฐศิริ (2560, น. 54-55) ว่า กลวิธีการถาม-ตอบของการทุนชุด “กบนอกกะลา” มีบทบาทในการให้ความรู้ด้วยคำพูดของตัวละคร โดยเฉพาะวิธีอับอับถาม – ผู้เชี่ยวชาญตอบ อับอับเป็นตัวละครที่ค้นหาความรู้ตลอดการเดินทาง ซึ่งถามภูมิปัญญาเหมือนตัวละครเด็กชาวเกาหลีของการทุนชุด “ล่าขุมทรัพย์

สุดขอบฟ้า” จากทั้งการ์ตูนชุดนี้เห็นได้ว่า การถามตอบเป็นวิธีที่เหมาะสมกับการถ่ายทอดความรู้ของการ์ตูน

ผู้วิจัยวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอโดยใช้ภาพการ์ตูนตามประเภทของภาพ แต่ภาพวาดในการ์ตูนแบ่งออกเป็นอีก 2 รูปแบบได้แก่ ภาพวาดพร้อมกับบทสนทนาและภาพวาดที่ไม่มีคำอธิบาย ภาพวาดส่วนใหญ่มีบทสนทนาที่อธิบายสถานที่หรือวัตถุต่าง ๆ ถึงแม้ว่าภาพวาดสามารถถ่ายทอดความรู้หรือช่วยการสร้างภาพลักษณ์ได้โดยไม่มีคำบรรยาย แต่การ์ตูนเล่มนี้มักใช้ทั้งกลวิธีการนำเสนอโดยใช้บทสนทนาและกลวิธีการนำเสนอโดยใช้ภาพการ์ตูนเพื่อนำเสนอภาพลักษณ์ประเทศไทย การใช้ภาพวาดหรือบทสนทนาอย่างเดียวนำเสนอประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลีได้ แต่บทสนทนาส่งเสริมส่วนที่ขาดในภาพวาดได้และภาพวาดช่วยผู้อ่านเข้าใจคำบรรยายในบทสนทนาได้

บทอ่านเพิ่มเติมเป็นองค์ประกอบของสื่อการสอนโดยปกติ จึงไม่ค่อยใช้กับสื่อบันเทิงอื่น ๆ ถึงแม้ว่าบทอ่านเพิ่มเติมเป็นส่วนที่ไม่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องของการ์ตูน แต่ยังนำเสนอความรู้และภาพถ่ายเกี่ยวกับประเทศไทยระหว่างบทเพื่อให้ความรู้เสริมสำหรับผู้อ่านที่อยากเรียนรู้เพิ่มเติม ดังนั้นกลวิธีการนำเสนอจากบทอ่านเพิ่มเติมเป็นกลวิธีการนำเสนอที่แสดงลักษณะเฉพาะของการ์ตูนเล่มนี้เป็นสื่อการเรียนรู้ได้

จากการเดินทางเพื่อค้นหาสมบัติในการ์ตูน ทั้งตัวละครและผู้อ่านเรียนรู้วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ไทย สำหรับภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมไทยเป็นภาพลักษณ์ที่ปรากฏเด่นชัดที่สุด วัฒนธรรมไทยในภาพลักษณ์เหล่านี้เป็นภาพลักษณ์ประเทศไทยของชาวต่างชาติหลายชาติที่สอดคล้องกับผลการสำรวจของ Krit Hongjanya (2562, p.295-296) ภาพลักษณ์วัฒนธรรมไทย 5 อันดับของชาวต่างชาติคือ 1) อาหารไทย 2) พิธีกรรมด้านศาสนา เช่น การทำบุญ 3) นวดไทย 4) และ 5) มวยไทย ซึ่งทั้งหมด 4 ประเด็นจากนี้เป็นภาพลักษณ์ประเทศไทยด้านวัฒนธรรมของชาวเกาหลี อาหารไทย พิธีกรรมด้านศาสนา วัฒนธรรมและมรดกไทย และมวยไทยปรากฏเป็นภาพลักษณ์ด้านวัฒนธรรมในการ์ตูน “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” อาหารไทย พิธีกรรมด้านศาสนาและมวยไทยเป็นภาพลักษณ์ที่การ์ตูนเน้นย้ำ และเป็นภาพลักษณ์อย่างหนึ่งที่ตัวละครชาวเกาหลีสัมผัสด้วย สำหรับวัฒนธรรมและมรดกไทยที่มีเอกลักษณ์สามารถรวมหลายภาพลักษณ์ได้ เช่น การแสดงไทย โขนเป็นทั้งมรดกระดับโลกและระดับชาติที่เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ชาวต่างชาตินิยม

ภาพลักษณ์ด้านพุทธศาสนาเป็นภาพลักษณ์ที่ปรากฏมากที่สุด การ์ตูนเน้นย้ำเรื่องพุทธศาสนาของไทย โดยสอดคล้องกับผลการสำรวจของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2555, น.176)

นักท่องเที่ยวชาวเกาหลีคิดว่า พุทธศาสนา (Buddhism spirit) เป็นคุณลักษณะอันดับหนึ่งของประเทศไทย ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพุทธศาสนาเป็นลักษณะที่ชัดเจนและโดดเด่นในมุมมองของชาวเกาหลี ซึ่งการ์ตูน “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” ใช้ประเด็นเกี่ยวกับพุทธศาสนาเป็นองค์ประกอบในเรื่องราว ได้แก่ พระเป็นตัวละครชาวไทยที่ค้นหาสมบัติ วัดเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ และสมบัติไทยในการ์ตูนเป็นพระพุทธรูปทองคำ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในพุทธศาสนา การ์ตูนจึงสะท้อนให้เห็นมุมมองว่า พุทธศาสนาเป็นวัฒนธรรมที่เป็นสมบัติของเมืองไทย

จากผลการสำรวจของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2555, น.178-180) ภาพลักษณ์ประเทศไทย 2 อันดับแรกของนักท่องเที่ยวชาวเกาหลีคือ 1) ผลไม้ที่หลากหลาย และ 2) อาหารท้องถิ่นตามถนน ทั้ง 2 ภาพลักษณ์เป็นภาพลักษณ์ด้านอาหารไทย ซึ่งเห็นได้ว่า อาหารไทยเป็นภาพลักษณ์ที่สำคัญและมีเอกลักษณ์ในมุมมองของชาวเกาหลีดังที่ปรากฏผ่านการ์ตูน ตัวละครชาวเกาหลีรับประทานอาหารไทยและแสดงความรู้สึกเชิงบวกกับอาหารและผลไม้ไทยผ่านเหตุการณ์ การ์ตูนยังนำเสนอวิถีชีวิตอาหารริมทางและร้านอาหารริมทางผ่านฉากกรุงเทพฯ หลายครั้ง ซึ่งผู้อ่านก็สังเกตได้ว่า อาหารริมทางเป็นจุดเด่นของประเทศไทย

สื่อที่ผลิตโดยใช้มุมมองของชาวเกาหลีอาจจะแสดงให้เห็นภาพเหมารวมเชิงบวกและลบ แต่การ์ตูน “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย” นำเสนอวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ไทยตามข้อเท็จจริงเป็นหลักโดยมีบทอ่านเพิ่มเติมเป็นส่วนเสริมที่ให้ภาพถ่ายและบทอ่าน จึงมีคุณค่าเป็นเกร็ดความรู้สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

การ์ตูนสร้างการค้นหาค้นหาสมบัติที่สะท้อนกับความคิดเห็นของชาวเกาหลีที่มองประเทศไทยเป็นประเทศท่องเที่ยว การเดินทางของชาวเกาหลีในการ์ตูนรวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และธรรมชาติ ตัวละครชาวเกาหลีจึงค้นหาค้นหาสมบัติที่สถานที่ท่องเที่ยวเป็นหลัก สถานที่ที่ตัวละครไปค้นหาค้นหาสมบัติมีหลายจุดและส่วนใหญ่เป็นสถานที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทย ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ (Historical Attraction) คือ แหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญและคุณค่าทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนา ซึ่งมีประวัติมานานแล้วหรือสถานที่ที่เหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น (กรมการท่องเที่ยว, 2557) ในการ์ตูนมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ 5 แห่ง ได้แก่ วัดพระศรีรัตนศาสดารามในพระบรมมหาราชวัง วัดพระศรีสรรเพชญ์ในอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา วัดพระสิงห์ในจังหวัดเชียงใหม่ วัดพระแก้วในจังหวัดเชียงราย และอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ซึ่งทั้ง 5 แห่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมของนักท่องเที่ยวด้วย

เส้นทางการท่องเที่ยวไทยตามประวัติศาสตร์โดยเริ่มต้นจากกรุงเทพ ฯ ที่เป็นเมืองหลวงของไทยปัจจุบันและเดินทางย้อนกลับยุคสมัยในประวัติศาสตร์ไทย การเดินทางในประเทศไทยของตัวละครชาวเกาหลีมีลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Tourism) โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Jung (2009,p.464) ภาพลักษณ์ประเทศไทยของนักศึกษาชาวเกาหลีอันดับแรกคือการท่องเที่ยว ชาวเกาหลีมักจะนึกถึงคำว่า การท่องเที่ยวเมื่อคิดถึงประเทศไทย มุมมองของชาวเกาหลีอย่างนี้ให้อิทธิพลต่อการเดินทางเพื่อค้นหาสมบัติในไทยมีลักษณะเหมือนการท่องเที่ยวในไทย เพราะการ์ตูนชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า” ยังมีบางเล่มที่การค้นหาสมบัติไม่ค่อยมีลักษณะใกล้เคียงกับการท่องเที่ยว

การ์ตูนชุด “ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้า” จึงมีคุณค่าเชิงวิชาการ ถึงแม้ว่าการ์ตูนสร้างเพื่อความบันเทิงแก่ผู้อ่าน แต่ยังให้ความรู้ทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ สังคม ฯลฯ เกี่ยวกับต่างประเทศไทย ซึ่งเป็นการดูที่อ่านเพิ่มเติมเพื่อได้สาระความรู้ การ์ตูนถ่ายทอดความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยและประวัติศาสตร์ไทยในระดับเบื้องต้นโดยให้บทสรุปเนื้อหาสำคัญและใช้ภาพการ์ตูนเป็นส่วนส่งเสริมความรู้

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาครั้งนี้วิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอกลวิธีการนำเสนอในสื่อการ์ตูนโดยเฉพาะการ์ตูนความรู้ แต่ยังมีสื่อหลากหลายที่นำเสนอภาพลักษณ์ประเทศไทย ซึ่งสามารถนำไปศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอและภาพลักษณ์ประเทศไทยในสื่อต่าง ๆ ได้ เช่น ภาพยนตร์ หนังสือท่องเที่ยว ละคร หนังสือประเภทอื่น ๆ ฯลฯ
2. เนื่องจากขอบเขตของงานวิจัยผลิตโดยสำนักพิมพ์ของประเทศไทยเกาหลีได้ ผู้วิจัยศึกษาภาพลักษณ์ประเทศไทยในมุมมองของชาวเกาหลีเท่านั้น แต่ถ้าศึกษาสื่อต่าง ๆ ที่ผลิตโดยประเทศอื่น สามารถศึกษาภาพลักษณ์ประเทศไทยในมุมมองของชาติอื่นได้

บรรณานุกรม

แก้วขวัญ วัชโรทัย, และ สำนักพระราชวัง. (2547). พระราชวังบางปะอิน = Bang-Pa-In Palace

Ayutthaya, Thailand. พระที่นั่งวิมานเมฆ พระราชวังดุสิต สำนักพระราชวัง.

แน่นน้อย ศักดิ์ศรี, ไพศาลย์ เปี่ยมเมตตาวัฒน์, และ ไมเคิล ฟรีแมน. (2543). พระบรมมหาราชวังและ
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม. ริเวอร์ บุ๊คส์.

กนก ชูลักษณ์. (2542). หนังสือการ์ตูนสำหรับเด็ก. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
ภูเก็ต.

กรมการท่องเที่ยว. (2557). คู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทาง
ประวัติศาสตร์. สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมรา
ชูปถัมภ์.

<https://www.dot.go.th/storage/ebooks/February2019/PLpogKmbYidrDzxTZ5K1.pdf>

กรมศิลปากร. (2543). นำชมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา. ศรีเมืองการพิมพ์.

[https://www.finearts.go.th/storage/contents/2020/07/file/MaW71SXt5GPnIO0SYMtS
CEBI9sMnjFgclfivh7YM.pdf](https://www.finearts.go.th/storage/contents/2020/07/file/MaW71SXt5GPnIO0SYMtSCEBI9sMnjFgclfivh7YM.pdf)

กรมศิลปากร. (2558). ประวัติศาสตร์ชาติไทย. กรมศิลปากร.

[https://www.finearts.go.th/main/view/18620-ประวัติศาสตร์ชาติไทย%
C2%A0%C2%A0](https://www.finearts.go.th/main/view/18620-ประวัติศาสตร์ชาติไทย%20%00%02%00)

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2559). ศิลปะการแสดง : มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ.

สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์.

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2562). มารยาทไทย มารยาทในสังคม = Thai etiquette, etiquette in
society. กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (ม.ป.ป.). มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมระดับมนุษยชาติ. [https://ich-](https://ich-thailand.org/heritage/international)
thailand.org/heritage/international

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, และ กระทรวงวัฒนธรรม. (2559). วัฒนธรรม วิถีชีวิต และภูมิปัญญา.

บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด

https://www.culture.go.th/culture_th/article_attach/publication.pdf

- กรมอุตุนิยมวิทยา. (ม.ป.ป.). ภูมิอากาศของประเทศไทย. <https://www.tmd.go.th/info/ภูมิอากาศของประเทศไทย>
- กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร. (2543). *พระพุทธรูปสำคัญ*. กรมศิลปากร.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2555). *โครงการศึกษาภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยในสายตาของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ*. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. <http://tourismlibrary.tat.or.th/medias/T23536.pdf>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2565). *โครงการประเมินผลและวิจัยอัตราการรับรู้ภาพลักษณ์ประเทศไทยประจำปี 2565*. <http://tourismlibrary.tat.or.th/medias/T27263.pdf>
- กิ่งเฮียว คัง, กอมโดริ คัมพานี, และ ภาสกร รัตนสุวรรณ. (2012). *ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในฟิลิปปินส์*. นานมีบุ๊คส์.
- กิ่งเฮียว คัง, กอมโดริ คัมพานี, และ รัตน์ชนก ธนาพร. (2009). *ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในเม็กซิโก*. (พิมพ์ครั้งที่ 2.). นานมีบุ๊คส์.
- กิ่งเฮียว คัง, กัญญารัตน์ จิราสวัสดิ์, และ กอมโดริ คัมพานี. (2552). *ล่าขุมทรัพย์ สุดขอบฟ้าในไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 8.). นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- คึกเดช กันตามระ. (2553). *แม่ไม้มวยไทยศิลปะป้องกันตัว : ฉบับ 2 ภาษา = Mae Mai Muay Thai the art of self-defense*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑาทิพย์ หาญกุดตุ้ม, สมภารธวัชธรณ์ ศิโรศรีไช, และ สันญา เคนาภูมิ. (2566). การจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถามเป็นฐาน. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, 1(5), 67-82. <https://so10.tci-thaijo.org/index.php/jasrru/article/view/577/558>
- ฉันทนา วิริยะเชกุล. (2558). *เทคนิคการสอนสำหรับครู = Teaching techniques for teachers* (พิมพ์ครั้งที่ 2.). โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนนาด บุญอารีย์. (2555). นิยายภาพ : การตูนสร้างสรรค์เพื่อการอ่าน. *มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์*, 29(1), 113-138. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/HUSO/article/view/6147/5366>
- ชายะ มัณฑนาจารุ. (2562). พระเครื่อง : พระธรรม. *วารสารพุทธจิตวิทยา*, 4(2), 50-59. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jbp/article/view/243012>
- ณปภัช อโรชาสิริ. (2565). วิวัฒนาการทางวัฒนธรรมของการ์ตูนไทย สู่จินตนาการอันก้าวไกลในโลกดิจิทัล. *วารสารศิลปกรรมศาสตร์วิชาการ วิจัย และงานสร้างสรรค์*. *วารสารศิลปกรรมศาสตร์วิชาการ วิจัย และงานสร้างสรรค์*, 9(2), 1-21. <https://so05.tci->

thaijo.org/index.php/arts/article/view/261158

นฤมล จันทรวงศ์. (2558). Lonely Planet Thailand: ฝรั่งเศสไทยในมุมมองเที่ยว.

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 35(3), 179-200. [https://so06.tci-](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/utccjournalhs/article/view/196225)

thaijo.org/index.php/utccjournalhs/article/view/196225

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2525). *หลักฐานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย*. บรรณกิจ.

นิธิอร พรอัมไพสกุล, และ พงษ์ธิ ศุภเศรษฐศิริ. (2558). ตัวการ์ตูนปีศาจ : การนำเสนอออกุศลกรรม และวัฒนธรรมท้องถิ่นในหนังสือการ์ตูนแนวแก้วกับน้อยไชยา. *วารสารไทยศึกษา*, 11(1), 35-64. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/TSDJ/article/view/263718>

นิธิอร พรอัมไพสกุล, และ พงษ์ธิ ศุภเศรษฐศิริ. (2560). กลวิธีการนำเสนอภูมิปัญญาในสื่อการ์ตูน "กบนอกกะลา". *ศิลปศาสตร์ปริทัศน์*, 12(23), 50-62. [https://so04.tci-](https://so04.tci-thaijo.org/index.php/larhcu/article/view/152346)
thaijo.org/index.php/larhcu/article/view/152346

ปริศรา ยืนเสน. (2564). ภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสื่อหนังสือพิมพ์รายวันเกาหลีใต้. *วารสารมนุษยกับสังคม*, 6(2), 103-124. [https://so06.tci-](https://so06.tci-thaijo.org/index.php/husocjournal/article/view/243743)
thaijo.org/index.php/husocjournal/article/view/243743

ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. (2558). *สถาบันพระมหากษัตริย์กับสังคมไทย*. สถาบันพระปกเกล้า.

ปรานนท์ พิทยาพล. (2554). พฤติกรรมการซื้อหนังสือการ์ตูนความรู้ของผู้ปกครองเด็กระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. Central Library Srinakharinwirot university.
http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Man/Paranant_P.pdf

พจน์ ใจชาญสุขกิจ. (2548). *พลังแห่งภาพลักษณ์ = Image is power*. สุานมีเดีย.

พระธรรมปิฎก. (2528). *สถาบันสงฆ์กับสังคมไทย*.

https://www.papayutto.org/th/book_detail/422

พระธรรมปิฎก. (2550). *ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติ* (พิมพ์ครั้งที่ 12.). มูลนิธิพุทธธรรม.

พลอยชมพู เขาวนปรีชา. (2562). การประกอบสร้างภาพลักษณ์ประเทศไทยในภาพยนตร์ฮอลลีวูด [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต]. ThaiLis.

https://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=556499&query=%A1%D2%C3%BB%C3%D0%A1%CD%BA%CA%C3%E9%D2%A7%C0%D2%BE%C5%D1%A1%C9%B3%EC&s_mode=any&d_field=&d_start=0000

-00-00&d_end=2567-05-

02&limit_lang=&limited_lang_code=&order=&order_by=&order_type=&result_id=4

&maxid=5

ระพีพรรณ ใจภักดี. (2545). *วังและตำหนัก*. แสงแดดเพื่อนเด็ก.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2544). *พจนานุกรมศัพท์วรรณคดีไทยสมัยสุโขทัย ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช หลักที่ 1 : ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย : ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2552). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย : ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*.

ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. ราชบัณฑิตยสถาน.

ลิวชัยชาญ บัณฑิต, และ กรมการศาสนา. (2558). *ศาสนาในประเทศไทย*. กรมศาสนา.

วัชรชัย คุรุจิต, และ นันทอง ทองใบ. (2552). *การค้นคว้าความรู้ไทย : ความเป็นมา สถานการณ์ และแนวทางการพัฒนา*. สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ และ ส. (องค์การมหาชน).

<https://www.tkpark.or.th/stocks/extra/000678.pdf>

วัฒนา มานะวิบูลย์, ชมสจี มีลาภ, และ สำนักพระราชวัง. (2547). *พระบรมมหาราชวัง = Grand Palace*. สำนักพระราชวัง.

วิบูลย์ ลีสุวรรณ. (2529). *สถาปัตยกรรมไทย*. องค์การค้าของคุรุสภา.

ศักดิ์ดา วิมลจันทร์. (2549). *เจาะใจการ์ตูน*. มูลนิธิเด็ก.

ศักดิ์ชัย เกียรติดิโนจันทร์. (2533). *คู่มือฝึกเขียนการ์ตูนด้วยตนเอง*. ต้นอ่อน.

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. (2566). *รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ศ. (องค์การมหาชน)*.

<https://www.sac.or.th/portal/th/news/detail/179>

สมชาย ณ นครพนม, และ กรมศาสนา. (2564). *ศาสนสถานสำคัญคู่แผ่นดิน (พิมพ์ครั้งที่ 2.)*.

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.

สมทรง บุรุษพัฒน์. (2542). *สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ : กระเหรี่ยงกะยัน = Encyclopedia of ethnic groups in Thailand : Koyan : the brass coiling Karenni*. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.

สำนักงานประชาสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร. (2568, 14 มีนาคม). กรุงเทพมหานครอันดับ 2 เมืองแห่ง

อาหารที่ดีที่สุดในโลก ปี 2568 จากนิตยสาร *Time Out*. <https://pr-bangkok.com/?p=473031>

สุภัท สง่าพันธุ์ไชย. (2547). กลวิธีการนำเสนอของหนังสือการ์ตูนเรื่อง "คำสาปฟาโรห์" [ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย]. ThaiLis.
https://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=255925&query=%CA%D8%C0%D1%B7%20%CA%A7%E8%D2%BE%D1%B9%B8%EC%E4%AA%C2&s_mode=any&d_field=&d_start=0000-00-00&d_end=2568-06-28&limit_lang=&limited_lang_code=&order=&order_by=&order_type=&result_id=1&maxid=1

สุมน อมรวิวัฒน์, เอิบบุญ สุทธิประภา, และ ลักษณะ ศิริวรรณ. (2547). *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว : ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่มที่ ๒. โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*.

อนงค์นาฏ รัศมีเวียงชัย. (2562). ประเทศไทยในภาพยนตร์ต่างประเทศ. *วารสารศาสตร์*, 10(1), 151-199. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jcmag/article/view/220184/152290>

อภิชาติ พุกสวัสดิ์. (2556). *การประชาสัมพันธ์เพื่อการสร้างภาพลักษณ์ = Public relations for image building*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรรณพ ทรัพย์พลอย, และ กรมศิลปากร. (2546). *พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว*. สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร.

อลงกรณ์ มหรรณพ, ไพฑูรย์ พงศบุตร, ศิริยา ชื่นกำไร, และ จริญญา จันทลักษณ์. (2551). *สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว: ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม 12. มูลินีโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน*.
https://saranukromthai.or.th/ebooks/?page_id=3452

Ahn, J. (2023). *프렌즈 태국* (2024~2025). Kyobo Books.
<https://product.kyobobook.co.kr/detail/S000200819420>

ASEAN-Korea Center. (2022). *Mutual Perceptions of ASEAN and Korean Youth*. ASEAN-Korea Center.

Bureau of The Royal House Hold. (2021, 10 มิถุนายน). ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ |

พระบรมมหาราชวัง. พระบรมมหาราชวัง.

<https://www.royalgrandpalace.th/th/visit/practical-information>

Hongjanya, K. (2019). *Nation Branding Based on Semiotic Analysis: A Case Study Of Thailand Brand* [Doctor Degree, National Institute of Development Administration]. NIDA. <https://libdcms.nida.ac.th/thesis6/2019/b208134.pdf>

Jenes, B. (2010). *The Nature of Country Image - An Extended Literature Review* The International Marketing Trends Conference, <https://archives.marketing-trends-congress.com/2010/Materiali/Paper/Fr/JENES.pdf>

Jung, H. (2009). Comparative Analysis on the National Images Perceived by Thai and Korean Students on Each Other's Country. *Journal of International Area Studies*, 12(4), 451-474. <https://jias.hufs.ac.kr/>

Kim, H.-K. (2011). การวิเคราะห์ปรากฏการณ์แพร่ยู(กระแสไทย)ในเกาหลี. *Kyoto Review of Southeast Asia*(11). <https://kyotoreview.org/issue-11/การวิเคราะห์ปรากฏการณ์/>

Kinsey, D. F., และ Chung, M. (2013). National Image of South Korea: Implications for Public Diplomacy, . *Exchange: The Journal of Public Diplomacy*, 4(1), 5-16. <https://surface.syr.edu/exchange/vol4/iss1/2/>

Merriam-Webster. (n.d.-a). *Cartoon*. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/cartoon>

Merriam-Webster. (n.d.-b). '*Cartoon*': Not Just For Kids. <https://www.merriam-webster.com/wordplay/cartoon-definition-evolution>

MiraeN. (n.d.). *Publishing*. https://eng.mirae-n.com/business/c_book.mrn

Nanmeebooks. (ม.ป.ป.-a). *ล่าขุมทรัพย์สุดขอบฟ้าในบราซิล (ปกใหม่) :ชุด ล่าขุมทรัพย์สุดขอบฟ้า*. <https://www.nanmeebooks.com/product/treasure-hunting-brazil-new/2112295092>

Nanmeebooks. (ม.ป.ป.-b). *ล่าขุมทรัพย์สุดขอบฟ้าในอินเดีย :ชุด ล่าขุมทรัพย์สุดขอบฟ้า*. <https://www.nanmeebooks.com/product/treasure-hunting-india/2112295773>

Shea, G. (2018, August 8). Best 23 cities for street food from Miami to Tokyo. <https://edition.cnn.com/travel/article/best-cities-street-food/index.html>

Shin, S. (2023, November 26). 월 9500 원에 누리는 모두의 학교...전세계가 ‘살아남기’ 빠졌죠.

<https://www.mk.co.kr/news/business/10882912>

TAT Intelligence Center. (2017). การสำรวจข้อมูลจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. <https://intelligencecenter.tat.or.th/>

Tourism Authority of Thailand. (2024). *Northern Thailand Guide Book*. Tourism Authority of Thailand, Seoul.

<http://www.visitthailand.or.kr/1/tourdata/2024northernguidebook.pdf>

Tourism Authority of Thailand. (n.d.). *Festivals*.

<https://www.tourismthailand.org/Experiences/Details/festivals/29>

UNESCO. (n.d.). *World Heritage List*. <https://whc.unesco.org/en/list/>

Vicente, J. d. (2004). *State Branding In The 21st Century* [Master Degree, Tufts University]. Tufts Archival Research Center.

<https://dl.tufts.edu/downloads/7d2795170?filename=f4752t81n.pdf>

ประวัติผู้เขียน

